הארץ

75 אג' יום ב' כ"א באב תשמ"ו, 26 באוגוסט VOL. 68/20466 AUGUST 26 1986
(כולל מע"מ; באילת 65 אג')

מהיכן שאתה נמצא בארץ
להיכן שאתה רוצה בעולם
התקשר לאחד מהמרכזים:
★ ת"א - 03-375211, 373075
★ ירושלים - 02-242479, 246707
★ חיפה - 04-642445
BURLINGTON AIR EXPRESS
שיגור אקספרס
טרנס-כלל תשגיר בע"מ

לפחות 2000 ניספו באסון הגז הרעיל במערב קאמרון

האזור שנפגע מנותק ולצוותי ההצלה חסר ציוד מגן ומונע מגיפות

יאונדה (ע"ד וע"צ). אסון־טבע חסר תקדים בקאמרון גרם, לפי סיכום רשמי זמני, למותם של לפחות 2,000 איש כתוצאה מפליטת גז קטלני. הגז המית את כל התושבים של כפר אחד, לפחות, בצפון־מערב קאמרון. כמו כן, ניספו באזור זה כל היצורים החיים האחרים. מדובר במימן גופריתי, המתפשט הן באטמוספירה והן במים, אמר דויד קאמרון.

עד להודעת ידיעה לדפוס, אמר הצוות, לא נודע מנין הקורבנות, משום שצוותי הפינוי וה־הצלה עוד לא הגיעו למרכז השטח שנפגע על ידי הגז, בגלל מחסור בציוד הגנה. כמו כן, קשה להשיג מידע מדויק, משום שנותקו קשר הטלפון בין מערב קאמרון לעיר הבירה. התמונה המעורפלת מעוררת חששות כבדים, שכן אם מספר הקורבנות אכן מגיע לאלפים, דרושות מסכות המגן לצוותי ההצלה, ודרוש סיד לפיזור על הגופות, כדי למנוע מגיפה.

נפגעו מספר כפרים

האסון אירע ביום שישי, כאשר גז רעיל עלה מן הקרקע בצורת ענן מבעבע, משטח הול־קאני שמסביב לאגם ניוס, שם נרשמה באחרונה פעילות סייס־מית. הגז פגע במספר כפרים סמוכים זה לזה. האזור של צפון מערב המדינה הוא וולקאני, הררי, ורוע אגמים, ועליו חולש הר קאמרון, הגבוה במדינה, הר־געש שהיה פעיל בפעם האחרונה ב־1980. ליד האגם ניוס שוכנת העיר ווּם, שבה חיים כ־10,000 תושבים.

נראה, כי באגם זה או בקיר־בתו אירע פיצוץ ביום ששי בלילה. יתכן כי פיצוץ זה היה תוצאה של הצטברות גז מתחת לפני הקרקע.

דליפת הגז אירעה במרחק של 100 ק"מ מן העיר פומבום, 400 ק"מ מעיר הבירה יאונדה. באזור זה, בצפון מערב קאמרון, בו יש מספר אגמים וולקאניים, אירעה באוגוסט 1984 תופעה דומה באגם ג'ונה, 12 ק"מ מהעיר פומבום. אז ניספו 35 איש. מומחה מקאמרון, שחקר את האסון ההוא, אמר כי נוצר בקיע בקרקעית האגם וכי הפעילות הוולקאנית גרמה לפליטת הגז הקטלני. "הודעתים לאזור מבואן, עדיין רחוק מימי האגם", אמר.

מאמצים לפינוי האוכלוסיה

שלטונות קאמרון החליטו לפנות את האוכלוסיה המקומית, אל מחוץ לטווח של התפשטות אפשרית של הגז הרעיל. מסוקים החלו לפנות תושבים מן האזור, אבל קשה להתקרב למוקד האסון בגלל מחסור במ־סיכות־המגן.

צוות הצלה צרפתי, שכלל כבאים ושיצא לאזור השואה אתמול בבוקר, לא הגיע למקום בגלל מחסור בציוד מגן ובציוד הדרוש לעצירת הגז.

צוות הצלה ישראלי

גם צוות רפואי ישראלי, שה־גיע עם ראש הממשלה שמעון פרס, חש לאזור. הצוות הישראלי כולל חמישה רופאים ו־15 אחיות.

יצא לאזור האסון ביום ראשון, כדי להעריך את המצב ולהעניק סולידריות עם התושבים, מסר דויד קאמרון.

ממשלת קאמרון הכריזה בינ־תיים על האזור שסביב האגם ניוס כאזור חירום וביקשה סיוע בינלאומי.

מפת אזור האסון בקאמרון

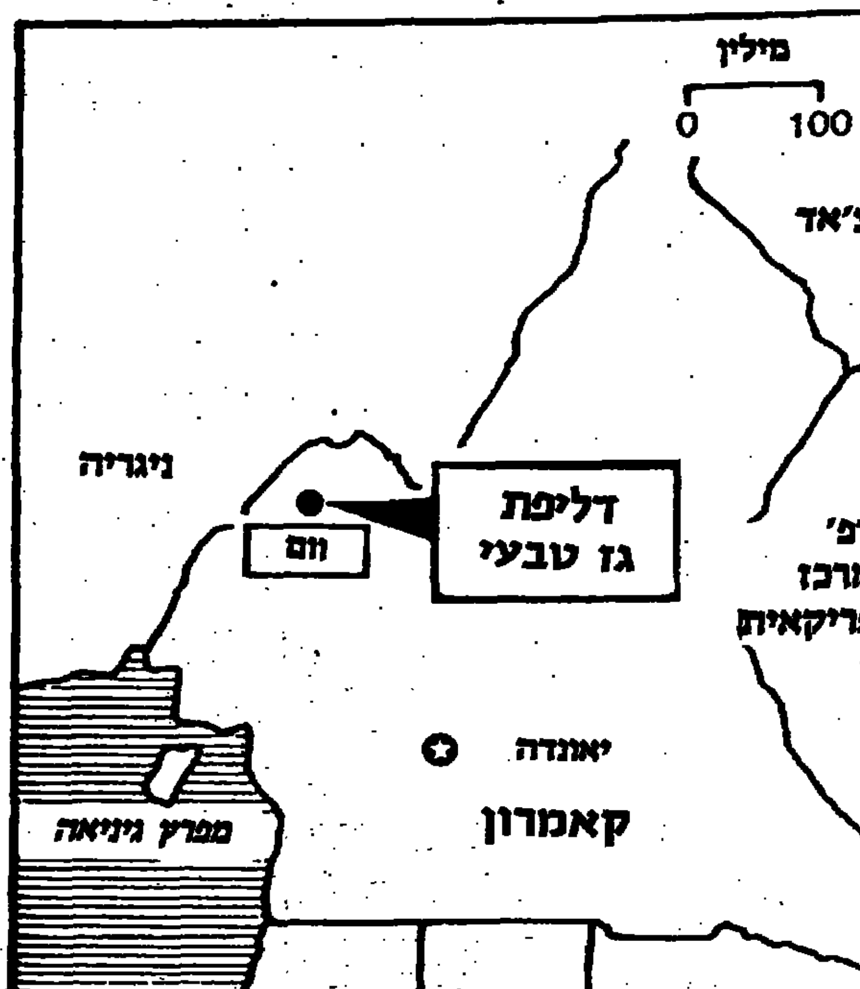

צוות זה צורף ברגע האחרון למשלחת ראש הממשלה, שהמריאה אתמול לפנות בוקר, במטוס חיל־האויר מנמל־התעופה בן־גוריון. בראש הצוות עומד ד"ר מיקי וינר, אשר שעות מספר בלבד לפני ההמראה קיבל לידיו חומר מדעי על סוגי הגזים הנפלטים בעת התפרצויות הר געש. הצוות, המורכב מאנשי חיל הרפואה, כולל מספר טוקסיקולוגים אשר בהתייעצות בעת הטיסה גיבשו תוכנית עבודה לקראת בואם לאזור האסון.

"אנחנו עוד לא יודעים מה טיב הגזים שנפלטו מהר הגעש, אך עיקר הטיפול במקרים אלה הוא טיפול הנשימה", אמר ד"ר וינר.

ד"ר וינר אמר, לפני שיצא לאזור האסון, כי המשלחת הביאה עמה ציוד הנשמה, תרו־פות, ובלונים של חמצן לטיפול בנפגעי הגז הרעיל.

נשיא קאמרון מבקש עזרה

נשיא קאמרון, פאול בייה,

הגז הקטלני: גפרית מימנית

מצוין כביצה סרוחה וממית במהירות

מאת מלקולם ריטר, כתב מדעי של איפי

הגז הרעיל, הקוטל במהירות, שפגע באלפי תושבים בצפון מערב קאמרון, מצוין כביצים סרוחות, אך בתוך זמן קצר מקהה את חוש הריח ומונע בכך את אותה הסכנה.

"אם אתה מריח ביצים סרו־חות, ולפתע אתה חדל להריח בכתנה חושב שיצאת מכלל סכנה, למעשה אתה כבר נוטה למות", אמר מומחה לבטיחות תברואתית.

הגז, גפרית מימנית, שהוא כבד מן האויר, נוטה להתרכז במקומות נמוכים. הוא משתק את שליטת המוח בנשימה וקוטל את חוש הריח בתוך שניות, כאשר נחשפים לריכוז גבוה שלו. הנפגע מאבד את הכרתו, הלב חדל לפעום והקורבן מת במהירות רבה. התסמונות כוללות כאבי־ראש, סחרחורות, פיקבוקים, שלשול וכאב בהשתנה. בריכוז נמוך, הגז גורם בעיניים ובמוחיים. חשיפה ממושכת יותר גורמת להפר־עות מים בריאות.

עד כה לא נמצאה תרופה נגד השפעת הגז הזה. אמצעי־הנגד העיקרי הוא — הרחקת האדם מן האזור הנגוע.

פרס: היום יחודשו הקשרים הדיפלומטיים עם קאמרון

קבלת־פנים נלהבת נערכה לראש הממשלה למרות אסון הטבע שפגע קשות במדינה

יאונדה (איפי, ע"צ וע"ד). היום יוכרז חידוש היחסים הדיפ־לומטיים בין ישראל לקאמרון, לאחר ניתוק של 13 שנים — מסר ראש הממשלה שמעון פרס לעיתונאים בבירת קאמרון. הוא הוסיף, שכינון היחסים עם מדינה מערב־אפריקאית זו ישפיע גם על מדינות אחרות. אחרי מסיבת־העיתונאים שבה יכריזו נשיא קאמרון וראש הממשלה על כינון היחסים, תחזור המשלחת הישראלית לארץ.

קבלת־פנים נלהבת נערכה לראש הממשלה, בהגיעו אתמול בבוקר לביקור רשמי בקאמרון. קאמרון מצטרפת לזאיר, ליבריה וחוף השנהב, אשר כבר כוננו מחדש את יחסיהן עם ישראל באחרונה, מתוך 29 המדינות האפריקאיות שניתקו את היחסים עם ישראל במלחמת יום הכיפורים ב־1973.

יחד עם ראש הממשלה יצאו לקאמרון מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי, ח"כ אברהם כ"ץ־עוז, משלחת של תעשיינים ואנשי עסקים וקבוצה של עיתונאים ישראלים וזרים.

מטוס חיל האוויר היה גדול מדי לנמל התעופה של יאונדה, ולפיכך נחת רה"מ תחילה בעיר דואלה, משם, לאחר קבלת פנים ומסדר צבאי, נלקחו במטוס מיוחד לעיר הבירה. נמל התעופה ביאונדה קושט בדגלי ישראל וקאמרון, ובתמונות גדו־לות של הנשיא ורה"מ.

בשעה 1130 לפנה"צ נתקבל רה"מ ביאונדה על ידי נשיא קאמרון, פול ביאה, ומסדר גדול של צבא קאמרון (המונה 7,000 חייל), בלסו בו במיוחד חיילי המשמר הנשיאותי, בבגדיים אדומים, כומתה סגולה וחגורה "צליל".

קבלת הפנים בערבה במנג אוניר סימוני לה, לאחר להיבנת ידיים עם מכובדים, פנה רה"מ לעשורות להקות הריקוד המקו־מיות, שהפתניעו לו כבאמצי המסלול. למגינת לבם של שומרי ראשו, עבר רה"מ מקבוצת רוקדים אחת לשניה, לחץ ידיים, הרים תינוקות ונשק להם. ההתלהבות גדולה, ועמה התחזק קול התופים וצעקי הרוקדים.

אחד משוטרי הנמל אמר: "חוץ מביקור האפיפיור כאן, לא ראינו קבלת פנים כזו".

לאחר מכן יצא פרס לעיר הבירה.

קבלת פנים גדולה

ראש עיריית יאונדה ביקש מאורחו עוזר בשיחור הדין לצאת להתנהבות ולקדם את פני רה"מ הישראלי. ובבוא נענו לקריאה, למרות האסון הכבד שפקד את המדינה. לאורך הדרך שבין נמל התעופה למעון האורחת הרשמי עמדו המונים תופפו בגליון הבוקר של העיתון הרשמי של קאמרון, שכותרתו היתה בעברית, אבל באותיות הפוכות: "ברוך בואך לקאמרון, ראש הממשלה שמעון פרס".

אנשים התרכזו לאורך הרחובות ביאונדה הבירה, בקישוט בדגלי ישראל וקאמרון, ורקדו ושרו לקצב התופים והמצילתיים. "קיבינה, פול ביאה, תוד קאמרון", השמיעו בתקהלה הבקים המשתייכים למפלגת השלטון, הליכוד הדמוקרטי של העם הקאמרוני. התושבים הביאו שלטים וכרזות ועליהן כתובות בעברית ובצרפתית: "תחי הידי־דות בין ישראל וקאמרון", "יחי שמעון פרס, שוחר הידידות בין העמים".

תוך תשואות וקריאות הידד של קהל רב ונלהב, סקר פרס את משמר הכבוד של היחידות השונות של צבא קאמרון. לאחר מכן הוצג פרס בפני אישים של המימשל, וצעד לאורך שטיח ארום ענק שוזר בחוטי זהב.

ההתלהבות הקולנית של הקהל הרב נפסקה רק כאשר תזמורת של צבא קאמרון ניגנה את ההמנונים הלאומיים.

לאחר מכן לחץ רה"מ את ידיהם של כמה עשרות ישר־אלים המועלים בתחומים שונים בקאמרון. ישראל רכשה את אהדת דעת הקהל, בהיותה הראשונה שחשה לעזרת נפגעי האסון שאירע ימים קודם לכן בצפון המדינה.

לדעת סגן שר החקלאות, אברהם כ"ץ־עוז, שנילוה לפרס ביאונדה, "הסיכויים לשיתוף פעולה, מעודדים מאוד". לדבריו, יכולה ישראל להושיט סיוע לקאמרון לשיפור שיטות הייצ החקלאות. כמצוצל לסיוע ישראל מתכוונת להושיט לקאמרון, הגיש פרס למארחו מכשיר מדידה אלקטרוני, המאפשר למדוד את הלחות ולשפר את ההשקיה של יבולים בקמעונות.

על שאלה של סוכנות הי־דיעות הצרפתית השיב פרס, כי ביקורו בקאמרון מיוחד "פירצה חדשה בבידוד הבינלאומי שב־מנו מבלה ישראל... אני מקווה כי שיתוף הפעולה הכלכלי הדו־צדדי יפקח את עיניהם של מנ־היגים אפריקאים אחרים".

הפגישה במנזקי האריכה התהליך

(ע"ד וע"צ). הביקור הזה, שזכה לתשומת לב רבה בנד קשרות הבינלאומית, הוא ביקור ראשון של ראש ממשלה ישראלי באפריקה מזה 20 שנים. הביקור גם מסמל את מאמצי ישראל להשיג דריסת רגל

(סוף בעמוד 2 טור 1)

נשיא קניה סירב להיפגש עם פרס

מאת עקיבא אלדר, סופר המדיני של "הארץ"

נשיא קניה, דניאל ארפ מוי, סירב לקיים מפגש גלוי עם ראש הממשלה שמעון פרס בניירובי.

בחוגים שהתגוללו עם של־טונות קניה, הועלתה הצעה שפרס יערוך שם ביקור רשמי בדרכו ארצה עם תום ביקורו בקאמרון. הנשיא מוי הדגיש, כי השעה אינה כשרה לביקור כזה וכי הוא מעדיף לשמור את יחסי שתי המדינות ברמתם הנוכחית.

לישראל נציג אינטרסים בניירובי והוא יוחלף בקרוב על ידי הדיפלומט פנחס גוגן, העומד היום בראש מחלקת אפריקה.

שצ'רנסקי: רק לחץ ציבורי יפתח שערי בריה"מ

(ע). אמו ואחיו של נתן שצ'רנסקי ובני ביתם, הגיעו אמש לישראל. כך נסתיימה בהצלחה פרשת המאבק לאיחוד המשפחה בישראל. בנמל התעופה בן־גוריון חזר נתן שצ'רנ־סקי והדגיש, כי המאבק לשיחרור יהדות בריה"מ יימשך, מכיון ש"רק לחץ ציבורי כבד יביא לפתיחת שערי בריה"מ".

אנשי תקשורת צבאו על המש־פחה המאושרת כשאימו הקשישה של נתן שצ'רנסקי, אידה מילגרום, אחיו ליאוניד, אשתו רעיה ושני ילדי הזוג, אלכסנדר (14) ובוריס בן שנה וחצי, נכנסו למסוף העולים בליווי נתן שצ'רנסקי ורעייתו אביטל. הלחץ היה כה גדול, שעבר זמן רב עד שהוחזר הסדר על כנו.

ליאוניד שצ'רנסקי, מהנדס במ־קצועו, הכחיש שמועות שהוא שוקל הגירה מן הארץ. "זה ביתי ואני כאן", אמר. המשפחה המאוחדת תבלה את הלילה בדירתם של נתן ואביטל שצ'רנסקי בירושלים, ולאחר מכן יחליטו על המשך התארגנותם בארץ.

הפשפשוק ייערך גם בשבת זו

מאת גבריאלה אבוטבול? מאת נורית אבוטוי

סופרת "הארץ" בשרון

הפשפשוק בקיבוץ גיד אליהו יתקיים גם בשבת הקרובה. כך הוחלט אתמול בישיבה שהתקיימה בקיבוץ. לשבת הקרובה כבר הושכרו רבים מהדוכנים לעשרות מציגים. לדברי המארגנים, הפסקו לקחים מהשבוע שעבר.

ביום ראשון פנה ראש הממשלה לראשי התנועה הקיבוצית המאוחדת בבקשה לבטל את הפשפשוק בקיבוץ. למרות זאת, החליטו חברי הקיבוץ להמשיך בפרוייקט זה, בני־סיון לשפר את מצבו הכלכלי של הקיבוץ.

התייקר שכר הלימוד לגני ילדים לשנת הלימודים הבאה

מאת נורית אבוטוי, סופרת "הארץ"

שכר הלימוד בגני הילדים הציבוריים והפרטיים הועלה, לקראת שנת הלימודים הקרובה, בהתאם לתוק יציבות מחירים, מצר־כים ושירותים. הסכום המירבי יגיע ל־72 ש"ח לחודש במקום 62 ש"ח בשנה שעברה, כלומר התייקרות של 16%.

בגנים הפרטיים ברמה הגבוהה ביותר ייגבו 100 ש"ח לחודש, במ־קום 97 ש"ח בשנה שעברה. ברמה הנמוכה ניתן יהיה לגבות 74 ש"ח במקום 71 ש"ח, כלומר התייקרות של 3%.

העדכון נעשה בהתחשב בער־כונים וגים שנעשו בסל החינוך.

ממשרד החינוך הודיעו, כי תי־משך גם השנה הפעילות לאיתור גני ילדים פרטיים שאינם עונים לדרישות החוק, או באלו המפקיעים מחירים. יוגשו תביעות משפטיות.

חיילי צד"ל הרגו שלושה מחבלים בצפון אזור הביטחון

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

שלושה מחבלים נהרגו, וחייל צד"ל נפצע קל, בתקריות אש אתמול בצפון תחום רצועת הביטחון.

חוליית מחבלים ניסתה לחדור אל תוך אזור הביטחון סמוך לכפר סייבה כדי להניח שם מטעני צד. חיילי הרדום זיהו את המחבלים ופתחו עליהם באש. כאמור נהרגו שלושה מהם.

ברשותם נתגלו רובה קלצ'ניקוב, רימונים ומטעני צד.

שלשום בערב נהרג חייל צד"ל ושניים אחרים נפצעו קל בהיתקלות בין חוליית מחבלים לחיילי צד"ל ליד העיירה ג'זין.

שוק ההון

השקל פוחת כלפי הדולר

מאת יהודה שרוני

השקל פוחת אתמול כלפי הדולר ב־0.4 אגורה, וכלפי סל המטבעות בשיעור מתון יותר. מחיר הדולר השחור לא נשתנה.

בבורסה הורגשה אתמול פעילות ערה ביותר בשוק המניות, ושעריהן נטו בדרך כלל לעלות. המסחר במניות בנק איגוד הופסק, עם פיר־סום הדו"חות הכספיים שלה למחצית 1986. היום יחל לראשונה המסחר במניות איכות.

שערי אגרות החוב צמודות המדד והדולריות, נטו בדרך כלל לרדת. בנק ישראל חידש אתמול את ההנפ־קות בבורסה, כשביקש לגייס 30 מיליון שקל.

עורך את העמוד: אריה חשביה

האוצר מגבש תקציב מדינה רב־שנתי

מדובר בהצעת מסגרת לתקציב המדינה ל־2־3 השנים הבאות ★ ייעשה מאמץ להשלימה עד דצמבר ★ משרדי הממשלה עדיין לא הודיעו לאוצר כיצד יבצעו את הקיצוץ בשיעור 3.9% שעליו הוחלט בשבוע שעבר ★ תקציב הביטחון לא יקוצץ בפועל

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר שוקד על גיבוש תוכנית רב־שנתית לתקציב המדינה. על פי הצעה שאימץ שר האוצר משה נסים, ייעשו מאמצים להכנת תקציב המדינה לשלוש השנים הקרובות. הכוונה היא להשלים את טיוטת ההצעה עד דצמבר, כדי להגישה בסוף השנה לאישור הממשלה.

גורמים בכירים באוצר אמרו אמש לסופר "הארץ", כי נודעת חשיבות רבה לגיבוש תקציב רב־שנתי, כדי שמשרדי הממשלה יוכלו להיערך לטווח ארוך.

בהצעת התקציב הרב־שנתית כלולה כוונת הממשלה למכור חלק ניכר ממניות הבנקים שבהסדר, שיועדו בשנים 89־1988.

גורמים אחרים באוצר הביעו אתמול ספק אם ניתן יהיה לגבש כבר השנה תקציב לשלוש השנים הבאות, וציינו כי ייתכן שיהיה צורך לדחות את הרעיון בשנה.

החלו דיונים על תקציב '87

באוצר החלו הדיונים על מסגרת תקציב המדינה לשנת 1987. בצירוף התקציבים מכינים ניירות עבודה הכוללות התייחסות לתקציבי '87 שיועברו בימים הקרובים אל משרדי הממשלה.

משרדי הממשלה עדיין לא הו־דיעו רשמית למשרד האוצר כיצד בדעתם לבצע את הקיצוץ בסך של 3.9% מתקציבם, כפי שהחליטה הממשלה בשבוע שעבר. משרד האוצר מתכוון לפנות בימים הקרובים אל המשרדים ולבקש מהם הצעות מעשיות לקיצוץ. בינתיים, על פי החלטת הממשלה מוקפא תקציב הרזרווה של משרדי הממשלה ו־75% מהתקשרויות.

מסתבר, כי בפועל לא יבוצע השנה קיצוץ בתקציב משרד הבי־טחון, לאחר שמשרדי האוצר והבי־טחון יתקזזו בדרישות לתוספת תקציב ולהפחתת תקציב. משרד הביטחון דורש תוספת תקציב בסך 92 מיליון ש"ח. משרד האוצר תובע קיצוץ של 100 מיליון ש"ח בתקציב הביטחון. הפתרון שהושג הוא, שמשרד הביטחון יוותר על התוספת התקציבית ומשרד האוצר יבטל את דרישתו לקיצוץ תקציב הביטחון.

משפחת שצ'ראנסקי מתאחדת

נתן שצ'ראנסקי (מימין) מקבל את פני אמו ואחיו בנמל התעופה בן גוריון אמש (צילום: עודי קרן)

פרופ' זינגר מבקר בסין

ביקורו של נשיא הטכניון ויו"ר התעשיה האווירית מוגדר כ"מקצועי"

מאת ירח טל, סופר "הארץ" בחיפה

פרופ' יוסף זינגר, יו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית לישראל ונשיא הטכניון, שהוא מרצה בכיר בנושא ההנדסה האווירו־נאוטית, מבקר בימים אלה בסין. העתונות בסין שהוגדר כ"מקצועי" — נודע לסופר "הארץ" מגורמות בהנהלת הטכניון.

פרופ' זינגר הגיעו נכנסו לסין בדרכון ישראלי. ביקורו של פרופ' זינגר בא בהמשך לביקורים מקצועי־ים שערכו בשנה האחרונה בסין עמיתיו בפקולטה לאווירונאוטיקה בטכניון. ביקורו של פרופ' זינגר תואם מראש עם הגורמים הנוגעים בדבר בממשלת סין. במהלך סיורו אמור פרופ' זינגר לפגוש במדענים סינים בכירים, בעיקר בתחומי האווירונאוטיקה, ראשי האקדמיה הסינית למדעים ואולי אף בכירים ממשלתיים.

ביקורו של פרופ' זינגר בסין הוא חלק ממסע מקיף שהוא עורך בחו"ל מטעם אגודות שוחרי הטכניון בחו"ל. בסיורו זה הוא מבקר ופוקד מדינות כצרפת, אנג־ליה, ארה"ב, יפאן, סין ועוד, כשורה אגודות שוחרי הטכניון במקומות הללו.

בחודש אוקטובר השנה יסיים פרופ' זינגר את תפקידו כנשיא הטכניון ויחזור לשמש כחבר סגל בכיר מן המניין בפקולטה לאווי־רונאוטיקה בטכניון, תפקיד שבו יע־סוק הן במחקר והן בהוראה. כמו כן ימשיך לכהן כיושב ראש מועצת המנהלים של התעשייה האווירית לישראל. לסופר "הארץ" נודע, כי בימים אלה אמור להגיע לביקור בסין מרצה בכיר נוסף מהטכניון, הפיסיקאי פרופ' יעקב אפשטיין ור־עייתו, שאף היא מדענית, פרופ' שולמית אפשטיין, ראש המחלקה להוראת המדעים והטכנולוגיה בטכניון.

"סביב העולם" בטיולי GLOBUS מגישה
עשה לך חג באירופה!
בטיולי גלובוס First-Class
טיולים ברמה גבוהה בחברה בינלאומית.

GLOBUS First-Class
אנגליה וסקוטלנד ב־7 ימים
$395 - 30/9 ★
$365 - 19/10-12/10 ★

GLOBUS First-Class
סקנדינביה ב־16 יום
$978 - 25/9 ★

GLOBUS First-Class
ספרד ופורטוגל ב־19 יום
$955 - 29/9 ★
$925 - 13/10 ★

GLOBUS First-Class
בלגיה, הולנד, גרמניה
שייט על הריין ב־8 ימים
$435 - 1/10 - 24/9 ★
$415 - 15/10 ★

GLOBUS First-Class
הולנד, גרמניה, אוסטריה
איטליה, מונקו, צרפת
ושוויץ ב־14 יום
$778 - 29/9 ★
$748 - 19/10 ★

הטיולים כוללים: בתי מלון בדרגת מחלקה ראשונה, סיורים וסיולים מרותקים, ארוחות, אוטובוסים מפוארים, מדריכים מקצועיים דוברי אנגלית כמפורט בחוברת גלובוס לקיץ 86'.
המחירים אינם כוללים כרטיסי טיסה היטלים ומיסים.

זה הכלל: טיול מאורגן המוביל באירופה והטיסה לפי בחירתך
חוברות עם פרטים והרשמה אצל סוכן הנסיעות שלך.

סביב העולם בע"מ
בן יהודה 20 תל־אביב
טל. 03-293996,297353.70

לטייל בעולם לא כמו כולם.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: פרופ' ברוך רז, ראש המכון לחיזוי טכנולוגי באוניברסיטת ת"א
על: ריגול תעשייתי בארה"ב
(עמ' 2)

★

לא היה שום פגם בפעולות חו"ש בעת שכיהן כשופט מחוזי בת"א
(עמ' 3)

★

קצב מבקש מנסים ומקיסר להתייחס בהקדם לתוכנית הפנסיה הממלכתי
(עמ' 4)

★

תצלומי לווין חשפו בסיסי בריה"מ בחצי האי קולה
(עמ' 8)

★

הרב שאר ישוב כהן: המהדרין במיצוות ידירו את רגליהם ממלון דן כרמל בחיפה
(עמ' 10)

שרות הארץ

מזג האוויר

ירושלים 30–19, תל אביב 31–20, באר שבע 34–22, הגולן 33–19, נהריה 32–22, צפת 31–19, טבריה 37–23, נצרת 31–22, עפולה 34–24, לוד 30–22, ירידו 39–23, עזה 30–23, אילת 41–25. גובה הגלים 40 עד 70 ס"מ. טמפרטורת המים 28 מעלות.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4915	+0.0057
בנקים	1.7728	+0.0068
שחור	1.5600	—

שער הסל

יציג	1.4985	+0.0027

בגליון זה 18 עמודים

הארץ חדשות
מתפרסם היום בעמודים:
9, 8
17, 16, 15

هكذا من الأصل

במקום לצד פרס — בבית־החולים

לראשונה לא נלוה אל ראש הממשלה במסעו לחו"ל יועצו המדיני, נמרוד נוביק. נוביק בלט בהיעדרו בפמליה שליוותה לשמעון פרס בקאמרון והוא עקב אחר המסע בעזרת דיווחי הרדיו והטלוויזיה, ממיטתו בבית־החולים הדסה בירושלים.

יועץ נמרוד נוביק

נוביק אושפז שם בסוף השבוע במחלקת אף אוזן וגרון. ערב הנסיעה, התקשר ראש הממשלה אל מנהל המחלקה וביקש לברר בעצמו אם בכל זאת יוכל נוביק להצטרף למסע. לפי החלטת מנהל המחלקה, יאלץ נוביק לבלות במיטה במקום בקמרון.

א.לם

פרקליט חדש למחוז ירושלים

הממשלה אישרה שלשום, על־פי הצעתו של שר המשפטים, אברהם שריר, את מינויו של עו"ד הד"ר יוסף בן־אור לתפקיד פרקליט מחוז ירושלים. הד"ר בן־אור היה עד כה סגן בכיר לפרקליט המדינה. שמו התפרסם באחרונה בשתי הזדמנויות, תחילה כאשר בתוקף תפקידו כיו"ר ועד הפרקליטים בשירות המדינה יצא בחריפות רבה נגד הכפפת שמן של שלוש הפרקליטות הבכירות בשירות המדינה ולאחרונה, כשהתייצב לצד היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש בדיונים בבג"ץ בעניין החנינות לאנשי השב"כ.

ג.אורם

הצטלבות גורלות בלובלין

קבוצת בני נוער שהצטיינו בחידון בינלאומי על השואה והגבורה, מטעם הסתדרות העובדים הלאומית, יצאה לטיול באתרי הנצחה יהודיים בפולין. הגיעה יחד עם מלווה הקבוצה, מתי דוד, איש מזכירות הסתדרות עובדי המדינה, לעיר לובלין. תוך כדי הטיול בעיר, ניגש אליהם מישהו והסביר כי למשמע העברית, לא יכול שלא להיכנס עמם בשיחה. הוא הציג עצמו כפיסיקאי יהודי מארה"ב, שעשה שבועות מספר בברית־המועצות בפעולות הצלה לאחר האסון בכור הגרעיני בצ'רנוביל והחליט לצאת למסע קצר בפולין.

מתי דוד והפיסיקאי האמריקאי גילו במהרה מכנה משותף — אבותיהם נולדו באותה עיירה קטנה ליד לובלין.

הוחלפו כתובות בין התייר מישראל והתייר ממדינת מישיגן בארה"ב. דוד פנה לקונסול הרוסי בלובלין, לקבלת אשרה לברית־המועצות והלה הציע לו להגיש בקשה בלי שהבטיח כי אכן תאושר. הוא שהציג עצמו כפיסיקאי יהודי — נעלם כמו שהופיע. אחר־כך התברר כי הכתובת שמסר לא היתה אלא כתובת של ידידים, שעל־ידיהם אפשר לאתרו. האם זו אחת מאותן פגישות שראשיתן אינה מעידה תמיד על אחריתן? ימים יגידו.

יהודית וינקלר

כנס "קנון" בישראל

איש הסרטים הישראלי מנחם גולן (שנהפך מכבר לאיל סרטים בינלאומי) החליט להעביר בתל־אביב את הכנס השנתי של חברת הסרטים "קנון" הבינלאומית שבשליטתו ובשליטת בן דודו יורם גלובוס. הכינוסים השנתיים של "קנון" — והיו כבר שבעה כאלה — נערכו תמיד, בספרד: "השנה נערוך את הכנס בישראל, למרות שההוצאות בארץ גבוהות בהרבה מאלו שבספרד", אמר גולן.

בכנס השנתי ישתתפו על־פי התוכניות רוב מנהלי 1,100 בתי הקולנוע שבבעלות החברה. לכך מכל העוסקים בהפצת הסרטים, בפרסום ואפילו בהנהלת החשבונות.

אברים צדר

דרך היסורים בנמל התעופה

נמל־התעופה בן־גוריון נעשה בימי הקיץ לסיוט גובר והולך ליוצאים, לנכנסים ולמלווים כאחד. אמנם בשנים האחרונות חזות המקום השתפרה לאין ערוך, הוכנסו סדרים חדשים להבטחה שבזכות המנוחה לא יהפכו את נמל־התעופה הבינלאומי של ישראל לשוק פרוע, אך נראה כי עם כל הכוונות הטובות, עדיין ארוכה הדרך לפעילות תקינה ושוטפת.

ביום א' השבוע, השכם בבוקר הגיעו שתי טיסות אל־על במטוסי ג'אמבו מלונדון. שתי הטיסות היו מלאות, כלומר, כ־800 איש נחתו בעת ובעונה אחת. משטרת נמל־התעופה פתחה שני אשנבים לביקורת דרכונים. הנוסעים שזה עתה סיימו טיסת לילה מייגעת נאלצו לעמוד קרוב לשעתיים בתורים לביקורת הדרכונים. אחת השוטרות הסבירה לנוסעים הזועמים כי יש להן בעיות כוח אדם ביחידה העוסקת בביקורת הדרכונים.

הואיל והקיץ מגיע במועדים קבועים כל שנה, אולי תוכל גם היחידה המיוחדת המטפלת בביקורת דרכונים, להיערך בהתאם לכך מבחינת כוח האדם.

ובהמשך לכך, שוב למגרש החנייה של נמל התעופה: מה צריך לקרות כדי שבעלי הזיכיון יחוייבו לא רק לגבות את דמי החנייה אלא גם לכוון את הנהגים ולדאוג לסדר בתוך המגרשים, כדי שיהיה אפשר להיכנס ולצאת בצורה מסודרת ולא מורטת עצבים.

יהודית וינקלר.

בעריכת עדית רוזנבלום

רבין לוועדת חו"ב: ייפסק סבב המינויים החריג בצה"ל

מאת סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

שר הביטחון יצחק רבין הבטיח אתמול לוועדת החוץ והביטחון, כי סבב המינויים בצה"ל, שהיה חריג, ייפסק. המינויים הם ל־2־3 שנים, למעט תפקיד הרמטכ"ל.

רבין הכחיש, כי סבב המינויים נועד להאריך את כהונת רב־אלוף משה לוי סמוך להחזרות לראשות עיריית ירושלים, שלפי השמועות הוא מתכוון להתמודד עליה מטעם המערך. טענה כזאת השמיע ח"כ פנחס גולדשטיין מהליכוד. הוא גם הכחיש, כי האלוף אמיר דרורי התנבא כי אם ימונה דן שומרון לרמטכ"ל, לא יהיה נשאר בתפקידו אפילו מוצאת השעה. ח"כ יוסי שריד מרצ אמר, כי אם נאמרו דברים כאלה, יש להפסיק לאלתר את שירותו של דרורי. במהלך הדיון לא נקבו המשתתפים בשמם של האלופים.

ברוך כלל, מתחו ח"כי הוועדה ביקורת חריפה על סבב המינויים. בין המבקרים בלטו בנימין בן־אליעזר, פנחס גולדשטיין, שרה דורון, זבולון המר, דן מרידור, חיים קופמן ויוסי שריד.

לאור הסבריו של שר הביטחון הודיע ח"כ גולדשטיין, כי הוא מבטל את קריאתו לקיים היום את ישיבת ועדת החוץ והביטחון עם הרמטכ"ל. רב־אלוף לוי נכח אתמול בישיבה, אך לא דיבר בה.

נראה, כי לאור הסיכומים שהושגו — שהוועדה דוחה את דברי רבין ואת דברי חבריה — לא יוזמן האלוף משה בר־כוכבא להופיע בפניה.

שריד: רבין לא שיכנע

אין כוונה להתערב בהליכי המינויים הצבאיים, אמר גולדשטיין. שריד העיר, כי דברי ההסבר של שר הביטחון אינם משכנעים. יש חשש, כי שיקולים אישיים מילאו תפקיד בהחלטה על סבב המינויים, מתוך כוונה לחסום אלוף מסויים (דן שומרון).

ח"כ שבח וייס מהמערך הציע לקבוע כללים נוקשים לבחירת הרמטכ"ל וסגנו. אך רבין אמר כי הדבר יפגע בתיפקוד של הרמטכ"ל המכהן, כרגע בו ידעו כי יורשו כבר נבחר בעצם מינויו לסגנו. וייס אמר, כי סבב של 4־5 אלופים גורם למעשה לתזוזה של כמה עשרות קצינים.

לדעת בן־אליעזר, נותרו בקצונה הבכירה משקעים המבטאים את הזעזוע שבסבב המינויים. אך ח"כ שבח וייס מהמערך הדגיש כי גם שר הביטחון אינו סבור שסבב המינויים היה פאר היצירה הצה"לית ויש להסתפק בכך שרבין מבטיח יציבות במינויים שכבר אושרו לתקופה של 2־3 שנים. רבין גם אמר כי חלילה לוועדת החוץ והביטחון להתערב במינויים צבאיים.

ח"כ חיים קופמן אמר, כי אילו הדבר בארגון מתוכנן אפשר היה להבין את הסבב. אך רצוי להאזין לדעת האלופים לפני שמבצעים סבב כזה. ח"כ שרה דורון מהליכוד העמידה את שר הביטחון על זכותה של הוועדה לדעת מה מתרחש בכל סיבות מיוחדות שבאלה.

לדעת דן מרידור מהליכוד, "נפל דבר ונגרם נזק. אין מקום לביקורת על ועדת החוץ והביטחון. לא אנו הצתנו את האש". לדעת זבולון המר, אין ההסברים שניתנו פותרים את הבעיה. ועדת החוץ והביטחון ראויה למידע במועדו.

האלוף אור: סבב המינויים לא נבע מסירובי להיות מפקד מפח"ש

מאת סופרו הצבאי של "הארץ"

האלוף אורי אור, שהיה אלוף פיקוד הצפון, דוחה בתוקף את הטענה כי סבב המינויים האחרון בצה"ל, עליו נמתחה ביקורת ציבורית, נגרם כתוצאה מסירובו הפתאומי כביכול לקבל על עצמו את הפיקוד על מפקדת חילות השדה.

מקורביו של האלוף אור מכחישים טענה זו בתוקף ואומרים כי הפכו את אור לשעיר לעזאזל לשיטה שלא הצליחה. האמת היא, נאמר, כי עוד לפני כשנה, כאשר נשאל אם יהיה מוכן לקבל את ראשות מפקדת חילות השדה, הסביר אור לממונים עליו כי אינו חפץ בכך. מאז היה זמן ניכר לבחור מועמד אחר במקומו, ואין זה הוגן ובודק לתלות בו את הקולר על הפרשה האחרונה ולשפוך בו את הביקורת הציבורית.

עוד נמסר, כי גם לאלופים אחרים הוצע התפקיד של ראשות חילות השדה לפני פחות משנה, אם יאותו לקבל על עצמם, בינתיים, תפקיד אור לתקופה של מספר חודשים.

איפול על שיחות אסד־קדאפי

מאת סופר "הארץ" לענייני ערביים

סוריה ולוב הטילו אתמול איפול על שלוש שיחות העבודה המכונות בבנגאזי בין הנשיאים חאפז אסד ומועמר אל־קדאפי, שבמהלכם נכחו גם סגניהם עבד אל־חלים חדאם ועבד אל־סלאם ג'אלוד.

אסד הגיע בהפתעה אור לאתמול ללוב ונועד, מיד עם בואו, עם קדאפי. אסד הצהיר כי סוריה מתייצבת לימין לוב וכי כל תוקפנות נגד לוב תיחשב לתוקפנות נגד סוריה.

במקביל נועדו בדמשק שרי החוץ של סוריה, לוב ואיראן ודנו בתיאום העמדות בין שלוש המדינות. בהודעה שפורסמה אמש בתום הדיונים נאמר כי שלוש המדינות מדגישות שוב במיוחד את "עמידתן האיתנה נגד התכניות האימפריאליסטיות והציוניות".

(ראה מאמרו של עודד גראי בעמוד 9)

עיסאת סיים אתמול את ביקורו בבגדד ומקורות במפרץ מסרו כי דוחה את ביקורו הצפוי בקהיר בשל חילוקי הדעות בין אש"ף למצרים.

מרגלים ישראלים

העיתון "אל־אתחאד" המופיע באבו־דבי מסר אתמול בידיעה מקהיר כי אנשי ביטחון מצריים עצרו ארבעה ישראלים ביום שלישי שעסקו "בריגול אחר מתקנים צבאיים מצריים בסיני בשיתוף עם חיילים מכוח השמירה על השלום בסיני".

העיתון טוען כי ארבעת הישראלים נעצרו תוך חילופי אש בקרב אחת מנקודות כוח השמירה על השלום בסיני, כשהם נושאים רדיונים ביטיים מזויפים. עוד טוען העיתון כי שלושה מהישראלים הם אנשי צבא ואילו הרביעי פקיד אזרחי במוסד, והם נשאו מיקרופילם ובו כ־200 תמונות של מתקנים צבאיים מצריים לרבות באלה שהוקמו באחרונה מתחת לאדמה בדרום סיני.

אנשי המוסד במדריד

עתון אחר "אל־אתחאד" טוען כי עשרות אנשי המוסד הישראלי הגיעו באחרונה למדריד כדי להכין סטטיסטיקה בשיתוף עם גורמי הביטחון הספרדיים על היקף נוכחות האזרחים הערביים בספרד ובמיוחד הפלשתינים שמספרם מגיע ל־5000.

מכונית התפוצצה במערב ביירות

ביירות (ע"צ). מכונית התפוצצה אתמול במערב ביירות המוסלמית, אולם לא היו אבידות בנפש — מסרו מקורות ביטחוניים. הם אמרו כי מטען דינאמיט הונח מתחת לכלי הרכב, השייך לרב טוראי בשירות הביטחון הלבנוני.

כ־160 בני אדם נהרגו ב־1986 בהתפוצצויות של 24 מכוניות ממולכדות בשני חלקי ביירות.

הדולר עלה

לונדון (סו־פי). בראשית שבוע המסחר בשוקי אירופה התחזק אתמול הדולר מעט תוך מסחר שקט.

הסוחרים אינם צופים שינוי של ממש לפני פגישת קברניטי הבנק המרכזי של מערב גרמניה ביום חמישי. הם אמורים לדון בתגובתם על קיצוץ שער הריבית בארצות הברית בשבוע שעבר בחצי אחוז. בפרנקפורט אין צופים שהבונדסבנק ישחית אף הוא את הריבית מפני שאין הוא מעוניין בעידוד גידול במצע הכסף בגרמניה.

בלונדון נסגר אתמול הדולר ב־2.0430 מרקים גרמניים לעומת 2.0410 שלשום.

פרס: היום

(סוף מעמוד 1)

ביבשת השחורה לאחר שנותקה מגעה כמעט לגמרי לאחר מלחמת יום הכיפורים ב־1973.

פרס אמר לכתבים שנילוו אליו בביקורו, כי הפגישה שהוא קיים עם חסן מלך מרוקו בחודש שעבר עודדה את נשיא קאמרון ביאה להיענות למאמצי ישראל לחדש את היחסים עם מדינתו.

"עד כמה שאני יודע, הנשיא הגיע להחלטתו הסופית לחדש את היחסים לאחר פגישת הפיסגה במארוקו", אמר מר פרס בעת הטיסה לקאמרון.

פרס, כך נמסר, ידגיש בפני מנהיגי קאמרון, כי ישראל תתמוך בסנקציות שיחליטו מדינות המערב להטיל על דרום אפריקה במחאה על מדיניות האפרטהייד.

פקידים ישראלים בירושלים אמרו, כי הודעה כזאת מצד מר פרס תחזק את עמדתה של ישראל באפריקה השחורה. הוא הוסיף, כי ישראל מגנה את האפרטהייד אולם היא עסוקה מדי בבעיותיה מכדי להתייצב בראש המאבק נגד ממשלת דרום אפריקה. "אין אנו רואים עצמנו מנהיגי עולם ואין אנו סבורים כי מוטל עלינו לקבוע את המדיניות העולמית נגד דרום אפריקה", הוא אמר.

בורקינה פאסו: אין חידוש קשרים עם ישראל

ואגאדוגו (עצ). ממשלת בורקינה פאסו (בעבר וולטה העליונה) הכחישה אתמול ידיעות שלפיהן היא מתכוונת לקשור קשרים דיפלומטיים עם ישראל. מקור רשמי אמר, כי שמועות אלה הן חלק מ"מערכת השמצה כללית נגד בורקינה פאסו מצד עיתונות מסויימת".

התפטר סגן יו"ר הוועד האמריקאי של מכון וייצמן

עקב דו"ח חסוי המכיל ביקורת על דרכי ניהול כספי הוועד

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). סגן יו"ר הוועד האמריקאי של מכון וייצמן, הפרקליט דוד גינזבורג, התפטר מתפקידו בראשות הוועד בעקבות הדו"ח החסוי המכיל ביקורת על דרכי ניהול כספי הוועד האמריקאי ובתחומים אחרים. גינזבורג, המתגורר בוואשינגטון, הוא עו"ד נודע הקשור למכון וייצמן זה שנים רבות, ונחשב לאחד מעמודי התווך של הוועד האמריקאי.

באחת מישיבות הוועד, שנערכה לפני חודשים אחדים, הושמעה ביקורת על גינזבורג וחברים הדי בטאו הסתייגות על שלדבריהם קיבל מיליון דולר שכר טירחה עבור טיפולו בקבלת תמלוגים מממשלת ארה"ב לסטודנטים חינוך בישראל. לאחר ישיבה זו הודיע גינזבורג כי הוא מתפטר מתפקידו. לפני כחודש שיגר מכתב והודיע סופית על התפטרותו. גינזבורג הוא זה ששכר את שירותי משרד רואי החשבון שערכו את הדו"ח החסוי הזה.

שלושה מועמדים

בינתיים נודע כי מוזכרים שמותיהם של שלושה מועמדים למלא את מקומו של מורים לוינסון, שהתפטר מתפקידו כיו"ר חבר הנאמנים של מכון וייצמן. המועמדים הם פרופ' דן קושלנד, מרצה מסן פרנסיסקו, בן למשפחת שטראוס, בעלת מפעלי בגדי הג'ינס ליווייס, מורי קופלר, איש עסקים בטורונטו, וארנסט יפת. בעבר הוזכר גם שמו של צ'רלס ברונפמן, אחיו של אדגר ברונפמן, אבל בגלל ידידותו עם מורים לוינסון קרוב לוודאי שלא יסכים למלא תפקיד זה.

ארנסט יפת מגלה מזה שנים אחדות עניין בתפקיד יו"ר חבר הנאמנים. בבחירות שנערכו בנובמבר אשתקד נעשה מאמץ מצידו של יפת להיבחר, והוא נאבק קשות כדי לסכל את מועמדותו של לוינסון. אבל חברי הוועד האמריקאי התנגדו למועמדותו של יפת והוא נכשל. עכשיו מנסים חברי הוועד הישראלי להשפיע על עמיתיהם האמריקאים להסכים למועמדותו של יפת.

תיק החקירה נגד ראש עיריית אשדוד הועבר לפרקליטות

המשטרה המליצה להעמיד לדין את אוזולאי ★ החלטת הפרקליטות תתקבל בעוד חודש וחצי

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

תיק החקירה נגד ראש עיריית אשדוד, אריה אוזולאי, הועבר בסוף השבוע שעבר לפרקליטות מחוז הדרום והונח על שולחנו של פרקליט המחוז, יעקב קרוזר.

מדובר בתיק עב כרס, ובו מאות דפי חקירה. לדברי מקורות משפטיים בפרקליטות המחוז, יידרשו לפחות 6 שבועות, עד אוקטובר, להחליט אם יש מקום להגיש גליון אישום נגד אוזולאי.

חוקרי המחלקה לחקירות הונאה בראשותו של תנ"צ יורם גונן, הם שהביאו את תיק החקירה לפרקליטות ואף הסבירו לנציגי הפרקליטות בדרום את עיקרי התיק. נודע, כי המשטרה ממליצה להעמיד לדין את אוזולאי במספר פרשיות שנחקרו, אך רק הפרקליטות היא שתחליט אם יש מקום להגיש גליון אישום נגד אוזולאי.

חשדות לעבירות פליליות

חקירתו של ראש עיריית אשדוד החלה לפני מספר חודשים, בעקבות תלונות של אישי ציבור ואזרחים מאשדוד, אשר התלוננו על אי־סדרים ועבירות פליליות לכאורה שבהן היה מעורב אוזולאי. בין התלונות: הטבות במכרזים, נסיעות לחו"ל על חשבון [illegible], הפקת קלטת לרגל חג העצמאות המהללת את ראש העירייה, ועוד.

החקירה התנהלה באשדוד, ובמטה הארצי. בשלב הראשון נעצר אוזולאי ל־18 ימים ושוחרר לאחר מכן. אוזולאי התלונן בחודשים האחרונים כי החקירה מתמשכת וגורמת לו לעינוי דין. מלשכת דובר המשטרה נמסר אמש בתגובה, כי התיק אכן הועבר לפרקליטות מחוז הדרום. פרקליט מחוז הדרום, יעקב קרוזר, אמר ל"הארץ", כי התיק אכן נמצא אצלו וההחלטה אם להעמיד לדין את אוזולאי או לא, תתקבל באוקטובר.

לא אושר תקציב לשגרירות אמריקאית חדשה בישראל

בגלל ויכוח בין מחלקת המדינה לקונגרס

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). ויכוח נוקב בין מחלקת המדינה לקונגרס הסתיים בכך שהקונגרס החליט לא להקציב כסף לבניית שגרירות אמריקאית חדשה בישראל וקונסוליה חדשה במזרח ירושלים.

הוויכוח החל כאשר הציע הסנטור השמרני ג'סי הלמס, שארה"ב לא תבנה שגרירות חדשה אלא בתחום 8 ק"מ מן הכנסת ובתוך הקו הירוק שלפני 67'. הצעתו, שנתקבלה על ידי ועדת החוץ של הסנאט, נחשבה במחלקת המדינה כהתערבות "בלתי נסבלת" של הקונגרס בתהליך עשיית המדיניות, ובמכתב ששיגרה מחלקת המדינה לוועדת החוץ היא הודיעה כי תנאיו של הלמס אינם מתקבלים וכי הממשל מבקש את הקצבת הכסף ללא כל תנאי. הממשל דורש כ־120 מיליון דולר לבניית שגרירות וקונסוליה חדשים.

ועדת החוץ של הקונגרס הציעה פשרה, על פיה תרכוש בינתיים מחלקת המדינה קרקע בתל־אביב ובירושלים, כולל שירותי תשתית כמו מים וחשמל. גודל הקרקע צריך להיות כזה, שיאפשר בניית שגרירות בירושלים או בתל־אביב וכן בניית קונסוליה באזור ירושלים.

על פי הצעת הפשרה, אם יוחלט לבסוף על הקמת שגרירות בירושלים, תהיה מספיק קרקע בידי מחלקת המדינה, ואם יוחלט כי תיבנה רק קונסוליה, לא תהיה כל בעיה.

עוזריו של הסנאטור הלמס הסכימו בינתיים לפשרה, והקונגרס היה מוכן כבר להקצות את הכסף, אך מחלקת המדינה הודיעה שוב כי אינה מוכנה לקבל את תכתיבו של הקונגרס. לפיכך, בהסכמה שנתקבלה בין בית הנבחרים לסנאט לא הוקצב השנה כסף לבניית שגרירות או קונסוליה בתל־אביב, ירושלים או הגדה המערבית.

מחלקת המדינה תוכל להעלות את הבקשה שוב בשנה הבאה, לקראת דיוני שנת 89־88.

וול סטריט ג'ורנל:

לארה"ב תוכנית חדשה להתקפת מטרות בלוב

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). לארצות הברית תוכניות התקפה חדשות על לוב, הכוללות ציון מטרות רחב יותר ומקיף יותר מזה שהיה בחודש אפריל האחרון, כך מסר אתמול וול סטריט ג'ורנל.

העיתון מצטט מקורות אמריקאיים צבאיים שמסרו, כי באחרונה נבחנה תוכנית מקיפה להפצצת מטרות בלוב, לנוכח מידע חדש שעל פיו מתכננת לוב פיגועי טרור חדשים נגד מטרות אמריקאיות באירופה. שלושה לבנונים ניסו לפוצץ אולם קולנוע בברלין המערבית, בו מבקרים אמריקאים רבים. לבנונים אלה גויסו על ידי לוב. בתחילת אוגוסט סוכל ניסיון להפגיז במפצצת מרגמה את שדה התעופה הצבאי הבריטי "אקרוטירי" בקפריסין. המודיעין האמריקאי מייחס ניסיון זה לקבוצה פלשתינית הנתמכת מאוסת סוריה ולוב.

על פי המידע, מיישמת לוב שיטות פעולה חדשות, בהן אין היא משתמשת עוד בנציגויותיה הרשמיות, המכונות "משרדי העם הלובי" בעולם, אלא בכיסויי בנקים, חברות תעופה ומשרדים עסקיים, כדי לגייס פעילים ומחבלים וכדי להעביר כספים לאנשי המבצעים.

במקביל לתוכניות המבצעיות הגלויות, מרחיבה סוכנות הביון האמריקאית את סיועה לתנועות ההתנגדות לקדאפי בתוך לוב ומחוצה לה, והממשל מתכוון לשכנע את אירופה בצעדים רבים כדי לחזק את שיתוף הפעולה ביישום הסנקציות הכלכליות נגד לוב, לאחר שהתברר שמטרת הסנקציות האחרונה לא היתה יעילה.

ערך את העמוד: אריה חשביה

קציני ח"א דנו אתמול בארה"ב בחלופות ללביא

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). קבוצה של קציני חיל האוויר הישראלי החלה אתמול בדיון עם עמיתיה בפנטגון על חלופות הלביא.

מקורות אמריקאים מסרו, כי בשלב זה מדובר בחילופי מידע בלבד וכי הקצינים הישראלים הביאו עמם מידע שביקשו מנתחי המערכות האמריקאיים כדי להכין הצעה מפורטת לחלופות אפשריות למטוס הלביא.

הקצינים הישראלים ישהו בוואשינגטון כשבוע ימים וינהלו שיחות עם ראשי אגף הפיתוח של הפנטגון.

המקורות הוסיפו, כי בשלב הבא יבקש משרד ההגנה האמריקאי לקיים דיון מקצועי בדרגי העבודה על חלופות אפשריות ללביא. במשרד ההגנה סבורים, כי ההערכות הראשונות שעל פיהן אפשר יהיה להציג לישראל הצעה ראשונית כבר בחודש ספטמבר עם בואו של שר הביטחון רבין, אינן ריאליות בכל הנראה, וכי המשרד יזדקק לעוד שלושה חודשים לפחות כדי להכין "הצעה רצינית". נראה, עם זאת, כי במשרד ההגנה מצפים לדו"ח משלחת הקונגרס הבודקת את עלויות הלביא כדי להגיש הצעה "שתוכל לקבל גם גיבוי בקונגרס".

ישראל חתמה חוזה לתחזוק מטוסי כפיר של המארינס

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). ישראל חתמה אתמול על הסכם לתחזוק 13 מטוסי כפיר שהוחכרו למארינס האמריקאי.

על פי ההסכם, תתחזק התעשיה האווירית של ישראל ותספק חלפים ל־13 מטוסי כפיר שהוחכרו ליחידת המארינס המוצבת ביומה, אריזונה, תמורת 96.7 מיליון דולר. החוזה הוא לתקופה של ארבע שנים, עם אופציה להארכה.

ישראל תעביר בקרוב את מטוסי הכפיר לארה"ב. תמורת החכרתם אין היא מקבלת תשלום. התשלום הוא עבור התחזוקה. ישראל אינה משתמשת במטוסי הכפיר הללו, הנמצאים באחסון בישראל.

צוין, כי באפריל־מאי החלה יחידת המארינס לעשות שימוש ראשוני במטוסים הישראליים. הסכם זה דומה להסכם הקיים בין התעשיה האווירית הישראלית לבין חיל הים האמריקאי.

הושלם השלב הראשון של תמרוני מצרים — ארה"ב

קאהיר (ע"צ וע"י). היחידות המצריות והאמריקאיות המשתתפות בתמרונים האוויריים־ימיים השלימו אתמול ("בהצלחה") את השלב הראשון של תרגיליהן המשותפים, מסרה סוכנות הידיעות המצרית.

תמרונים אלה, המתקיימים במים הבינלאומיים ובאזורים מסוימים של המרחב האווירי המצרי, יסתיימו ביום חמישי.

בהודעה נאמר כי "מספר רב של מטוסי קרב, ויחידות של חיל הים משני הצדדים נטלו חלק בתמרונים".

מפקד הצי המצרי, עלי תאופיק גאר, הודיע אתמול כי התמרונים הימיים שמצרים מקיימת ביחד עם ארה"ב נערכים מול חוף מצרים ולא בקרבת הגבול עם לוב.

לגב' לסינגר
ולמשפחות האבלות

משתתפים בצערכם בהלקח יקירכם

יעקב לסינגר ז"ל

דיירי הבית
ברח' בילטמור 4 תל־אביב

שיחת היום / ירח טל

עם: פרופ' ברוך רז, מומחה להעברת טכנולוגיות, ראש המכון לחיזוי טכנולוגי באוניברסיטת תל־אביב

על: ריגול תעשייתי בארה"ב

עלינו להיות מרוצים שיש לנו גנבי ידע

שוב נעצר ישראלי החשוד בריגול בארה"ב. אין פיתוח תעשייתי ללא ריגול תעשייתי?

אין פיתוח תעשייתי בלי קבלת והחלפת ידע. ניתן לרכוש ידע, אם הוא מוצע למכירה, ניתן לרוכשו בלימודים או שממציאים אותו. במקרים שלא ניתן להשיגו בכל אחד מהדרכים הללו, נוטלים אותו "במשיכה".

האם ריגול תעשייתי לא מעיד על חולשה טכנולוגית של מבצעי המעשה, מדינה או גורם פרטי?

ההיפך הוא הנכון. לדעתי צריכה להיות לנו מידה מסויימת של שביעות רצון שהגענו למצב שיש לנו "גנבי ידע". שכן גניבת ידע מתרכזת בדברים מאוד מאוד ספציפיים ומתוחכמים, הדורשים מידה מרובה של תיחכום ורמה טכנולוגית גבוהה של מבצע המעשה, שכן די בקצה של ידע גנוב שיהפוך רעיון או תוכנית על הנייר למכשיר או לכלי מתוחכם שיעבוד. לאיי הפסקא, עם כל הכבוד, לא יעזור אם יגנבו ללא סוף ידע, הם לא ידעו מה לעשות עם זה.

ידוע שכדי לעסוק בריגול תעשייתי לא תמיד צריך לפרוץ למשרדים, די לעיין בשקידה בספרות המקצועית המתפרסמת בגלוי בארה"ב, הלא כן?

נכון שארה"ב היא מדינה מאוד פתוחה, הרבה ידע שאצלנו אולי היה מסווג או חסוי, מתפרסם אצלם, בעתונות המקצועית, בגלוי. אולם, יש לציין כי בשנים האחרונות, בגלל הביקורת הציבורית הנמתחת על הליברליות הרבה מדי של ארה"ב בהעברת ידע רגיש, שמדינות ידידותיות ובעיקר פחות ידידותיות, כבריה"מ, ניצלו זאת לרעה, חלה בתחום זה נסיגה מסויימת. כך, למשל,

משרד ההגנה האמריקאי נוקשה היום יותר במתן אישורים למדענים העובדים עבורו לפרסם את עבודותיהם בספרות המקצועית.

האם ישראל תצא נשכרת מנגמה זו?

זה פוגע גם בנו, אבל צריך לזכור כי למרות הרושם שעלול להתקבל מקריאת העיתונים, אנו לא מהווים הגורם העיקרי שמטריד את האמריקאים בנושא זה. הסובייטים עומדים בראש הסולם. גם היפאנים גורמים לאמריקאים כאב ראש גדול יותר. זכור לי, למשל, איך, בעת שהותי בבוסטון, הנספח לענייני מדע צרפתי שאל שאלות במטרה לאסוף אינפורמציה רגישה שלא היתה מבויישת אף מרגל תעשייתי. הוא עשה זאת בגלוי לגמרי.

האם גם מדינת ישראל מהווה יעד לריגול תעשייתי?

אין לי כל ספק שכן, לרבות על ידי גורמים אמריקאים, אבל צריך להבין שריגול תעשייתי אינו תוצאה של מאמץ לאומי מכוון. זה ברוך כלל יוזמה של יחידה. בבריה"מ, לעומת זאת, נושא זה, כמו גם כל תחומי החיים שלהם, מכוון מלמעלה.

האם עידן המחשבים לא מקל על הריגול התעשייתי?

הוא מעודד ענף זה. המלחמה היא על המיקרופרוססורים, שהם לב המחשבים. ידוע שהרוסים בנו מחשבים שהם חיקוי מושלם של יבם וחברות מחשבים מערביות אחרות, וכל זאת על סמך גניבת מסמכים והעתקה מדוייקת של המעבדים האלקטרוניים העדינים מתוצרת מערבית. אין ספק שעידן המחשבים מציב את האתגר של הגנה על תוכנות. ובתחום זה מתפתח ענף מדעי שלם של הצפנת מידע והמקביל פיצוח קודים במחשבים.

יש סתירה בין הרצון האמריקאי לשלב מדינות ידידותיות בפרוייקט מחקרי רגיש כ"מלחמת הכוכבים" לבין הסתגרותה הטכנולוגית אפילו בפני מדינות ידידותיות.

כן, זו בהחלט סתירה, אבל היא איננה נובעת מרצון רע של הממשל אלא מכיוון שזהו נושא מורכב ומקיף, שקשורות בו קבוצות אינטרסים שונות המושכות לכיוונים שונים.

האם יש להתייחס לריגול תעשייתי כתופעה בל יגונה, או שמא יש לו אלטרנטיבות?

אילו היתה לנו מדיניות אינפורמציה, יתכן שלא היינו צריכים, אם בכלל עשינו זאת, לרגל אצל אחרים. במכוחות מדענים ישראלים באגרה במשך השנים אינפורמציה עצומה, והיא איננה מנוצלת כראוי ברמה הלאומית שכן עד היום איש לא טרח לאגור אינפורמציה זו במאגרי מידע לאומיים, שיוכלו לעמוד לרשות הכלל והמדינה. מדינת ישראל היתה נשכרת מזה רבות ואולי היו נחסכים ממנה אי נעימויות רבות.

הישראלי החשוד בריגול בארה"ב עובד במשלחת משב"ט

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). רונן תדהר, הישראלי שנתפס בניסיון פריצה לבניין בלונג איילנד בו שוכנים משרדי שתי חברות אלקטרוניקה, הוא עובד מקומי במשלחת משרד הביטחון בניו־יורק בתפקיד של קניין. נמסר, כי אין למעשה שבגינו נתפס, שום קשר למשלחת. דובר מטעם הקונסוליה הדגיש, כי אם אכן ניסה תדהר לפרוץ, הוא עשה זאת על דעת עצמו. "אין אנו אחראים למעשי הפקידים לאחר שעות העבודה", אמר הדובר.

תדהר נעצר יחד עם צעיר אמריקאי, ויליאם לונגפלו, שהוא בעל חברה העוסקת בחלקי מחשבים באזור. לפי הערכת החוקרים, ניסו השניים לפרוץ למשרדי שתי החברות כדי לבדוק או לגנוב חלקים או תוכניות הקשורים למחשבים. תדהר משתלם בהנטר קולג' במנהטן, בנושא מחשבים.

המקרה מביך מאוד את הקונסוליה הישראלית בניו־יורק, אשר מסבירה לכלי התקשורת בניו־יורק כי תדהר פעל על דעת עצמו. הכתבות מדגישות את מעמדו הישראלי של תדהר, והעיתונים מזכירים כי באחרונה אירעו מקרים שבהם היו ישראלים מעורבים בניסיונות להשיג מידע טכנולוגי בדרכים לא כשרות.

ישראלים בחברות שהסתבכו

ביקש לפרוץ

מסתבר, כי לפני הפריצה בילו תדהר ולונגפלו בבאר סמוך לבניין אליו פרצו. השוטרים הוזעקו למקום על ידי אזרחים שהודיעו על תנועות חשודות. אחת משתי החברות בבניין היא בבעלות של ישראלי לשעבר, רזי רום, שאמר לשוטרים כי הוא משוכנע שהשניים פעלו על דעת עצמם והביע שלום היה כספי.

פקיד בחברה השנייה, גם הוא ישראלי לשעבר: איתן אור.

שתי החברות עובדות על פי חוזים עם ממשלת ארה"ב. חוקר אמר, כי אחד מכיווני החקירה קשור לביטחון הלאומי של ארה"ב. תדהר ולונגפלו אמרו לחוקרים, כי היו על הגג ושיחקו בפנסים, כמו האורחים על סכנות עבודה...

שופט קבע סכום של ערבות לשיחרורם עד למשפט.

לחברנו ברטין ויעקב כהן
מזל טוב
לנישואי הבן
רפי
הארץ

המעלות של אל על

	מעלות מינימום	מעלות מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	10	14	גשום	12	18
אתונה	24	31	בהיר	22	36
בואנוס איירס	15	23	סו"רעמים	—	—
בריסל	12	17	מעונן	7	20
וינה	10	15	גשום	12	24
ז'נבה	10	14	מע"ח	13	15
לונדון	11	14	גשום	12	17
ליסבון	16	22	בהיר	16	26
מדריד	16	25	מע"ח	15	32
ניו־יורק	18	25	גשום	15	24
פאריס	13	18	גשם קל	—	—
פרנקפורט	10	15	גשום	10	16
ציריך	10	16	גשום	—	—
קהיר	24	36	בהיר	23	38
קופנהאגן	8	13	מע"ח	8	17
רומא	15	24	סו"רעמים	24	31
שטוקהולם	8	16	סו"רעמים	9	12

אל על EL AL

חשוב שתדעי!
רבים מהתנורים המוצעים למכירה בארץ אינם נושאים תו תקן ישראלי.
רק באלקטרה כל התנורים נושאים את אישור מכון התקנים.
לכן, לפני שאת מחליטה על קניית תנור, בקשי לראות את תו התקן הישראלי, כפי שמתחייב עפ"י החוק.
את תנורי מולטיסיסטם של אלקטרה תוכלי להשיג בחנויות אלקטרה ובחנויות החשמל המובחרות ברחבי הארץ.

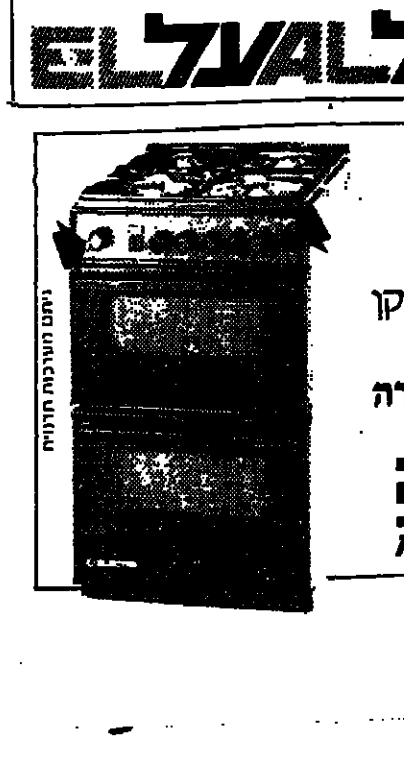

אלקטרה
הנוחות שלך־האתגר שלנו

מולטיסיסטם
תנור אחד
שהוא שניים!

הימונו!
להגרלת השנה!

קחו את המזל לידיים!

החבילה הענקית שנישאת באוויר איננה אלא קטר־דיזל חשמלי שנעטף מכל צד, לפני המשלוח ממפעלי ג'נרל מוטורס בארה"ב לרכבת ישראל (צילום: ישראל סאן)

בחוות דעת מנהל בתי המשפט, השופט אריה הגר:

לא היה שום פגם בפעולות חריש בעת שכיהן כשופט מחוזי בת"א

גדעון אלון
סופר "הארץ"

מנהל בתי המשפט, השופט אריה הגר, קובע בחוות דעת שהגיש לשר המשפטים, אברהם שריר, כי לא היה שום פגם בפעולותיו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, בעת שכיהן כשופט בבית המשפט המחוזי בתל אביב.

השופט הגר נתבקש על ידי שר המשפטים לבדוק, אם יש בסיס לפרסומים בכלי התקשורת, לפיהם נתן כביכול חריש פסק דין בתיק ארוך ימים ספורים אחרי שנכנס לתפקיד כיועץ משפטי לממשלה.

לדברי השופט הגר "לא היה כל פגם בפעולותיו של חריש ואין שום דופי משום בחינה שהיא במעשיה של המתמנה אסתר בן חיים, באשר היא פעלה בתום לב וביושר. לכן יש לדחות כל מסקנה שעלולה היתה להשתמע בעקיפין או במישרין מהדברים שפורסמו בכלי התקשורת ושהיה בהם להטיל דופי בחריש או במתמנה שלו". השופט הגר מדגיש: "כל הפעולות הקשורות במתן פסק הדין, חתימתו, עריכתו והדפסתו היו כדין וכשורה".

נמסר להדפסה ב־9 ביוני

סופר "הארץ" מציין כי בבדיקה שנעשתה ע"י מנהל בתי המשפט נמצא כי ב־19 במארס הודיע השופט חריש על פסק הדין במעמד שני הצדדים. אולם העריכה הסופית של פסק הדין נסתיימה באחד ביוני השנה ורק ב־9 ביוני נמסר פסק הדין המוגה להדפסה, כלומר תשעה ימים אחרי שחריש סיים את כהונתו כשופט ומונה על ידי הממשלה לשמש כיועץ משפטי.

השופט הגר מציין כי משנסתיימה ההדפסה ותוך כדי הגהת החומר המודפס נרשם בעותק המודפס הבעותק שבכתב יד תאריך השימוע ה־19 במארס וכן תוקן התאריך של 9 ביוני ליום 1 ביוני. עם זאת סבור השופט הגר כי "מבחינת תקפותו של פסק הדין אין רלוונטיות לתאריך 9 ביוני או 1 ביוני, המופיעים בעותקים שונים של פסק הדין, באשר כל העותקים היו מתויקים בתיק וגלויים לעינו של כל מעיין, הזכאי לעיין בתיק."

נדחתה בקשת להסגיר לארה"ב אזרח המואשם שם בהונאות

השופטת רות אור קבעה, כי לרנד אריון פרידמן אינו בר הסגרה כי אין ראיות לטענה בדבר הונאת מאות אמריקאים בהיקף של מיליוני דולר

(ע). בית המשפט המחוזי בירושלים דחה את בקשתה של ארצות הברית להסגיר לתחומה אזרח אמריקאי, שעלה לישראל לפני 9 חודשים. האיש מואשם, כי יחד עם חמישה שותפים הצליח להונות מאות בעלי עסקים בניו יורק בסכום כולל של 13 מיליון דולר, וחלקו בשלל 3 מיליוני דולר.

שופטת בית המשפט המחוזי רות אור קבעה, כי לרנד אריון פרידמן, (56), אינו בר הסגרה, והורתה על שחרורו המיידי, לאחר שהיה במעצר בישראל במשך שלושה חודשים. לפי כתב האישום שיוחס לו, הונה 695 בעלי עסקים בניו יורק, לאחר שמכר להם מתקן לחיסכון באנרגיה במחיר של פי 80 מערכו האמיתי בשוק. יוחסו לו 124 סעיפי אישום על הונאה.

השופטת קבעה בהחלטתה "לא מצאתי בחומר הראיות אף ראיה אחת, שמשקיע כלשהו מאותם 695 משקיעים הנזכרים בכתב האישום רומה בפועל על ידי הנאשם". השופטת קיבלה את טיעוני בא כוחו של האיש, עו"ד יהודה מוריץ, כי לא היה מדובר בהונאה, אלא במכירת שיטה לבעלי עסקים, שהכנסתם גבוהה, לניכויי מס. בשיטה זו יכולים בעלי עסקים, שרכשו מתקנים לחיסכון באנרגיה, לנכות סכומי כסף גדולים מההפרשה לשלטונות המס.

אין ראיות שהמשדיר במס

השופטת קבעה, כי הוכח לבית המשפט, שפרידמן ביקש מקוני השיטה לבדוק את התאמתה עם יועצי המס שלהם ועם היועצים המשפטיים ולהביא מהם אישור חתום, כי אכן שיטה זו מתאימה להם, רק לאחר מכן הסכים למכור את שיטתו. אין בחומר ראיות, שמשקיעים אכן הפסידו כסף. המשקיעים נטלו סיכון ידוע מראש ומודעים, שההשקעה לא תוכר, נקבע בהחלטה. השופטת הורתה על שחרורו המיידי תוך הפקדת דרכונו. הוצא נגדו גם צו עיכוב יציאה מהארץ למשך 30 יום.

פרידמן לא חויב להפקיד גם ערבות, מאחר ששלטונות ארה"ב עיקלו את חשבונות הבנקים שלו בשווייץ, שבהם מיליוני דולרים. בא כוחו, עו"ד יהודה מוריץ, הסביר, כי קיים הסכם בין ארה"ב לבין שווייץ, לפיו ניתן לעקל בבנקים שווייציים חשבונות השייכים לאזרחים אמריקאים הנאשמים בעבירות מרמה.

נבון מוכן לשקול טלוויזיה בשבת רק בכפוף לסטטוס קוו

מאת סופר "הארץ"

הוועד המנהל של רשות השידור והנהלת הרשות החליטו אתמול על הקמת ועדה משותפת לרשות השידור ולטלוויזיה הלימודית, אשר תדון בחלוקת זמנים חדשה לערוץ היחיד הקיים, המשותף כיום לטלוויזיה הכללית, לטלוויזיה הלימודית ולטלוויזיה בערבית. ההחלטה התקבלה על פי הצעתו של עו"ד רוני פיינשטיין. בישיבה השתתף הפעם שר החינוך יצחק נבון, הממונה על רשות השידור.

חבר הוועד המנהל, ד"ר ישראל פלג, התנגד במהלך הישיבה להצעה שהעלה דוד ארמון לפתוח בשידורי בוקר. הוא נימק את התנגדותו בסיבות חברתיות וכלכליות, וחשש לשיבושים בסדר היום הציבורי. עם זאת הציע פלג להתחיל בשידורי בוקר בשבת שיכללו שידורים לנוער, תוכניות קלות ותוכניות אקטואליה ופרשנות.

שר החינוך יצחק נבון אמר בתגובה, כי בנושא שידורי הבוקר אין לו עמדה, וכי הוא פתוח להצעות. נבון שלל עם זאת, למעשה, שידורים בשבת, ואמר כי יהיה מוכן לשקול בחיוב שידורים בשבת, רק אם לא יופר את הסטטוס קוו.

הוחלט לסגור תיק החקירה נגד השר לשעבר, אהרון אוזן

החקירה החלה בהיותו שר ★ אין הוכחות להעמידו לדין על מעשים חריגים, ובהם קבלת שוחד והלוואות

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

פרקליט המדינה והפרקליטות מחוז הדרום החליטו באחרונה לסגור את תיק החקירה נגד שר העבודה והרווחה לשעבר אהרן אוזן, שנחשד במעשים חריגים, כולל קבלת שוחד והלוואות. נודע, כי פרקליט המדינה יונה בלטמן הגיע למסקנה כי הפרקליטות לא תצליח להוכיח את טענותיה נגד אוזן במספר נושאים. ההודעה על הפסקת ההליכים תישלח לאוזן בימים הקרובים.

החקירה נגד אוזן החלה עוד כששימש שר העבודה והרווחה, בעקבות תלונה של חברי מושב שתולה שבגליל שהביאו למשטרה ראיות לטענה כי מי שהיה יו"ר המושב שלום, נתן חובב, רכש [illegible]

אהרון אוזן

[illegible]

המשטרה חקרה תלונות נוספות, כולל קניית ריהוט וחומרי בנייה עבור אוזן על־ידי חובב בשנת 1974, בניית חוות לולים עבור אוזן בשנים 78־1977 על־ידי אירגון הקניות של משקי הדרום, קבלת הלוואות ב־1975 מנסים גאון בסך 35 אלף דולר וכן הלוואות נוספות מאנשים פרטיים.

במגוון העבר התיק ליועץ המשפטי לממשלה, אשר בדק את החומר והעביר לפרקליטות מחוז הדרום. כאמור, עתה, משעברו מספר שנים מאז תחילת החקירה, החליט פרקליט המדינה ובציע פרקליטות מחוז הדרום, לסגור סופית את התיק. את תגובתו של אוזן לא ניתן היה להשיג אמש.

ראש עיריית עכו: לא נאפשר להרוס הדו־קיום בין יהודים וערבים בעיר

"אין קשר בין המטען שלשום לרימון בשבוע שעבר"

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

"אינני רואה קשר בין הנחת מטען החבלה שלשום, לבין פיצוץ הרימון לפני שבוע," אמר אתמול ראש עיריית עכו אלי דה קסטרו. לדבריו לא יתאפשר למפירי סדר להרוס את הדו־קיום בין יהודים וערבים בעיר.

מטען החבלה נמצא שלשום בתוך תיק אוכל מתחת לבניין בן חמש קומות ברחוב לוחמי הגטאות בעכו. דוברת משטרת מרחב הגליל מסרה, כי בהערכה ראשונית יתכן שמדובר ברקע חבלני, אולם נבדקות אפשרויות נוספות. כוחות הביטחון פתחו בבדיקה. טרם נעצר איש.

ביום ה' יתקיים בעכו מפגש יהודי־ערבי בהשתתפות יו"ר הכנסת שלמה הלל. בינתיים התקיף חבר מועצת עיריית עכו, מוחמד שעבן, בכרוז שנתפרסם בעכו על שיתוף פעולה עם הציונים. בתגובה להתקפה זו הגיש דה קסטרו תלונה למשטרה נגד מפרסמי הכרוז.

ועדת הפנים של הכנסת בדיון דחוף על מצוקת המים:

דרישה להפריד רשויות המים ממשרד החקלאות

"לא ייתכן שהאחראי על החקלאות ישלוט גם בחלוקה — זה כמו שנותנים לחתול לשמור על החלב"

(עת"ת). ועדת הפנים של הכנסת התכנסה אתמול בתל־אביב בראשות ח"כ עובדיה עלי, כדי לדון בהחרפת משבר המים [illegible]

ח"כ עלי [illegible] על הפסקת המים לתושבי הרשויות המקומיות מהווה ענישה קולקטיבית שאין לה כל הצדקה. חיסכון, הוא אמר, אפשר להשיג בדרכים אחרות.

חברי ועדת הפנים מתחו ביקורת חריפה על השיטה בה נקטו אנשי נציבות המים ואנשי "מקורות", על פיה נמסרו הודעות סותרות לאמצעי התקשורת וכן הודעות ללא בסיס. אלה יצרו אווירה של בהלה ופאניקה. "אין כל הצדקה לאווירה שיצרתם סביב הרשויות המקומיות" אמר ח"כ עלי, ראש עיריית עפולה.

חבר הוועדה, ח"כ מרדכי וירשובסקי, טען שאין להאשים את אזרחי המדינה במצב שנוצר "זוהי מדיניות של שנים — הוא אמר — ועד היום לא נבדקו הדברים [illegible] דברים" — אמר וירשובסקי.

בפני הוועדה הובאו נתונים המראים כי נגרמו למעלה מ־15 אחוז של פחת מים במקורות ארציים שנים לעומת 12 אחוז של פחת במקור העירוני הארצי.

מסקנת הוועדה היתה כי התחזוקה ברשויות המקומיות אמינה יותר מאשר במקורות אחרים.

נציב המים, צמח ישי, טען בפני הוועדה כי לכל המטפלים בנושא המים בישראל חסרה הצלע השלישית והיא התקציבים. אם תתוקצבנה הרשויות המקומיות וכן מקורות אחרים ניתן יהיה לחסוך במים ההולכים לאיבוד בגלל הפחת [illegible] אמר.

[illegible] ח"כ [illegible] בדרישה להפריד את רשויות המים ממשרד החקלאות. "לא ייתכן, הוא אמר, שהאחראי על החקלאות ישלוט גם בחלוקה. זה כמו שנותנים לחתול לשמור על החלב".

ועדת הפנים החליטה כי "על המדינה להתמודד התמודדות מקיפה ויסודית עם בעיית המים. הוועדה מתנגדת לענישה קולקטיבית של תושבי הרשויות המקומיות ומבקשת מנציבות המים ומ"מקורות" להשקיע מאמצים בהסברה נבונה ובחינוך מקיף".

עורך את העמוד: חיים טל

4000 מומחים — לכינוס בי"ם על כירורגיה של מערכת העיכול

באי 38 ידונו בכירורגיה ניסויית בתחום ההשתלות בדרכי העיכול, בשיפור איכות חייהם של אנשים שהיו זקוקים לפתיחת פתח בדופן המעיים ועוד

(ע). הקונגרס העולמי הי"ט של האיגוד הבין־לאומי לכירורגיה בדרכי העיכול, ייפתח ב־31 באוגוסט ויינעל ב־5 בספטמבר במלון "הילטון" בירושלים.

בקונגרס ישתתפו כ־4000 רופאים־מנתחים ואנשי מחקר בכירורגיה של מערכת העיכול מ־38 מדינות, כולל פולין, הונגריה, רומניה, יוגוסלוויה, אוסטרליה, קוריאה, טייוואן, הונג־קונג, סינגפור ועוד. [illegible]

[illegible] מנהל המחלקה הכירורגית במרכז הרפואי האוניברסיטאי "סורוקה" שליד אוניברסיטת בן־גוריון, ומנכ"ל הקונגרס פרופ' ראובן אורדע, מנהל המחלקה הכירורגית ב"אסף הרופא" שליד אוניברסיטת תל־אביב, במסיבת עיתונאים ב"בית סוקולוב" בתל־אביב.

פרופ' פיכטנבאום אמר, כי לאיגוד מנתחים זה משתייכים מנתחים בדרכי העיכול, מהוושט ועד פי הטבעת, כולל הכבד, המרה, דרכי המרה, הטחול והלבלב.

הקונגרס יתמקד בחידושים כמו לייזר, אולטרה סאונד, אנדוסקופיה (ראייה מבפנים), אנטיביוטיקה חדשה ועוד.

פרופ' פיכטנבאום מסר, כי המנתחים בישראל עוסקים בכירורגיה של דרכי העיכול בגיל הינקות והילדות [illegible] בקונגרס ידונו בשיפור איכות חייהם של אנשים שהיו זקוקים לפתיחת פתח בדופן המעיים ("פיום").

הישיבות יוקדשו גם לכירורגיה ניסויית בשטחי ההשתלות בדרכי העיכול.

פרופ' פיכטנבאום הוסיף, כי אפשר למצוא כיום בארץ מחלות, שכבר "שכחו" עליהן. יש תופעות של מחלות "מערביות" בין יוצאי תימן, שלא היו מוכרות בעדה זו. "מחלות מערביות מוצאים כבר אצל הבדווים", אמר פרופ' פיכטנבאום.

בקונגרס ידונו גם בכירורגיה של הגיל הקשיש. הוא ציין, כי לפני שנים לא בוצעו ניתוחים באנשים בגילים גבוהים, אך היום מנתחים אותם בהצלחה.

בעיות זרימת הדם בסימפוזיון בינ"ל נוסף

סימפוזיון בין־לאומי על בעיות זרימת הדם בעין ויצירת כלי דם חדשים, ייערך בין האחד לחמישה בספטמבר במכון האקליר בירושלים. הסימפוזיון מוקדש לזכרו של פרופ' י. צ. מיכאלסון (מייקלסון) ז"ל, במלאת 4 שנים למותו. כך מסר ביום ב' פרופ' דוד בן־עזרא, מ"הדסה" ירושלים, יו"ר הסימפוזיון, במסיבת עיתונאים ב"בית סוקולוב" בתל־אביב.

בסימפוזיון ישתתפו כ־100 רופאים מ־25 ארצות כמו פולין, הונגריה, צ'כוסלובקיה ורופאים מארצות מתפתחות אשר השתלמו ב"הדסה", כולל פרו, לאאוסוט והאיטי. הסימפוזיון יוקדש בעיקר לנושאים הגורמים ליצירת כלי דם בתוך הרשתית והגורמים לעיוורון.

במושב חגיגי של הסימפוזיון תוענק המדליה הראשונה ע"ש פרופ' מיכאלסון לפרופ' ארנל מסס, מנהל מכון העיניים במכון ע"ש ג'ונס הופקינס שבבלטימור. המדליה תוענק לו מטעם האקדמיה הישראלית למרפאים ובית הספר לרפואה של "הדסה" על תרומתו לקידום רפואת העיניים בעולם.

מטען חבלה פורק בגבעתיים

(ע). מטען חבלה קטן התגלה ופורק שלשום בפתח חנות מכולת ברחוב רמב"ם בגבעתיים. בעל המכולת, אהרון גדלמן, שגילה את המטען, דיווח למשטרה בשעות הצהריים, והמשטרה פתחה בחקירה כדי לברר, אם המדובר במטען על רקע חבלני או פלילי.

אשתו של החנווני, אביבה גדלמן, סיפרה כי בעלה הגיע בשעות הבוקר המוקדמות למכולת כדי להכניס את החלב והלחם. לדבריה היה עדיין חשוך, ובעלה פתח את השער המוביל לחצר החנות ורק לאחר מכן הבחין במטען החבלה על הרצפה. החנווני סיפר על כך לאשתו רק מקץ כמה שעות והיא יעצה לו לפנות מיד למשטרה.

אושר מינויו של ד"ר שמשון שושני כמנכ"ל מש' החינוך

מאת נורית אמיתי

הממשלה אישרה בישיבתה בראשית השבוע את מינויו של ד"ר שמשון שושני כמנכ"ל משרד החינוך. הוא יכנס לתפקידו ב־1 בספטמבר ויחליף את אליעזר שמואלי. שמואלי שימש מנכ"ל המשרד עשר שנים, ושושני היה בתפקידו האחרון ראש מינהל החינוך, הנוער והתרבות בעיריית תל אביב. הוא בעל תואר ד"ר במינהל חינוכי מאוניברסיטת ניו יורק.

גבר, מעל 35, פנוי. מוכן לשלב הבא בחיים.
יש לנו הצעה מאוד רצינית
בשבילך
היכרויות • מפגשים • תקשורת •
בית אל על, בן יהודה 32, תל־אביב.
טל. 294810, 03-298731
בין השעות 09.00-19.00.
קליק
צעד אחד בדרך לשניים.

נתפסו נערים (14־16) החשודים בדקירת 2 המטיילים בוואדי קלט

מפקד איזור יהודה ושומרון: ירידה של כ־40% בפיגועים החבלניים ובהפרות הסדר בגדה

מאת סופר "הארץ" בשטחים

כוחות הביטחון איתרו ארבעה נערים החשודים בקשר לדקירת שני המטיילים בוואדי קלט בסוף השבוע שעבר. כך מסרו אמש מקורות ביטחוניים. שניים מהחשודים, בני 14 ו־16, בני הכפר חיזמה שליד ענתות. השניים משתפים פעולה עם חוקריהם, וכבר מסרו לידי החוקרים את הסכינים שבהם דקרו את שני המטיילים.

נמסר כי החשודים משתייכים להתארגנות מקומית, בכפרם, ופעולתם לא היתה ככל הנראה פרי יוזמה של ארגון חבלה כלשהו.

בתקיפה בוואדי קלט ביום חמישי שעבר נדקרו כזכור שני צעירים ישראלים שטיילו בוואדי לבושים במדי צה"ל. אחד מהם נפצע פצעים קלים, ומצבו של חברו הוגדר בינוני עד קל. השניים, חיילים משוחררים בני 21, טופלו בבית חולים בירושלים ושוחררו לבתיהם.

מקורות ערביים מסרו אמש כי הארבעה הם: טאריק אחמד עודה בן 14, סולימאן חטיב בן 14, אחמד סאלם קאסם בן 16, ואיאד סלאמה בן 15.

בימים האחרונים נודע על מספר חוליות חבלה שחשפו כוחות הביטחון. מקורות ביטחוניים מסרו כי לאחרונה הוגברה פעילות הצבא נגד פעילות חבלנית עוינת בגדה.

ירידה בפיגועים

מפקד איזור יהודה ושומרון אמר אתמול כי בחודשים האחרונים חלה ירידה של כ־40 אחוז במספר הפיגועים החבלניים והפרות הסדר בגדה. המפקד מנה כמה סיבות לירידה: פעולתם הנמרצת של כוחות הביטחון בשטח, הפקת לקחים יעילה מהאירועים; הקרע שבין ירדן לאש"ף; סגירת משרדי ה"פתח" ברבת עמון, אשר מקשה על קיום קשר הדוק בין המחבלים לבין מפקדותיהם; ירידה משמעותית בסכומי הכסף שאירגוני המחבלים מזרימים לשטח.

מפקד האיזור הביע תקווה כי זרועות הביטחון יצליחו בקרוב לחשוף את החוליה האחראית לרצח ראש עיריית שכם, זאפר אל־מצרי, ולרצח אלברט בכריס בשכם.

נאטמו 3 חדרים בגדה עקב פעילות חבלנית

מאת אורי ניר,
סופר "הארץ"

בשטחים כוחות הביטחון אטמו אתמול עוד שלושה חדרים של צעירים מהגדה הנאשמים שהשתתפו בפעילות חבלה.

בכפר אדראס, שעל כביש ירושלים רמאללה, נאטם החדר של פואד בחטן, הנאשם בחברות בארגון "פתח" ובנסיון לרצח ביריות שני גרמנים שטיילו בירושלים לפני כארבעה חודשים. כתוצאה מהיריות נפצעה בכתפה התיירת איזולדה רייס.

3 לילות (4 ימים) לינה וארוחת בוקר
133
ש"ח + 4 תשלומים
זוגיים
הרשו לעצמכם להנות מחוויה חדשה של פינוק, אהבה ונופש באווירה הקלאסית חמנוטית של מלון נהר הירדן, החדיש והמפואר לחופי הכנרת.
עכשיו, בתקופה היפה של השנה, מצפות לכם 2 חבילות נופש יחודיות: "סיפור אהבה" או "חופשת זהב", אחת מהן בוודאי לטעמכם.
הגשימו חלום ישן "סיפור אהבה" של ארוחת בוקר המוגשת למיטה, תנינה של שמפניה, פרחים ופירות בחדר, שיט רומנטי, מסג' פינוק לשנים, ורכיבה על סוסים בטבע או כניסה לחמת גדר ... מוסיקה קלאסית לאור השקיעה
או
הרשו לם להעניק "חופשת זהב" לך תכשיט זהב במתנה ולך תקליט מובחר של C.B.S ולשניכם הנאה ממוסיקה קלאסית לאור השקיעה, תצוגת ומכירת תכשיטים, שירה בציבור, משחקי שחמט וקלפים, ספר טוב, מיני קורס להכנת קוקטיילים וכניסה לחמת גדר או שייט בכנרת.
ובנוסף, לרשותכם מעלות פנורמה שקופות, בריכת שחיה ומשטחי שיזוף, בילוי אינטימי במועדון הלילה המהודר ובלובי לצלילי פסנתר, מסעדות לאניני טעם וגישה נוחה למרכזי קניות ובילוי.
כל זאת ועוד "מחיר מבצע" במחיר מבצע מיוחד: 133 ש"ח ב־4 תשלומים
ללא בית, צמוד ל$ באמצעות כרטיס אשראי. המחיר לאורח בחדר זוגי ל־4 ימים (3 לילות) לינה וארוחת בוקר (לא כולל מע"מ) בימים: מוצ"ש־ג', או א'־ד', או ב'־ה'.
למתארחים ממוצ"ש פינוק נוסף – ארוחת הערב על חשבוננו.
להזמנות: 067-92950, 03-652229 מספר החדרים במחיר המבצע – מוגבל.
מלון
נהר הירדן
טבריה
• לא כולל חגים, יתכנו שינויים בתכנית ובמחירים.

למוסד ממלכתי
דרושים בשכירות
14 חדרי משרד ממוזגים + מלפונים
באזור צפון ת"א — רמה"ש — הרצליה
ללא דמי תווך
בהצעות נא לפנות 03-205504, 03-205344

מלון "מצפה הימים"
דיאטות יופי והרזיה
התאריך הקרוב 2.10.86 — 28.9.86
בפיקוח רפואי צמוד
קוסמטיקה אמבטיות צמחים, מסג'
רפלקסולוגיה, ג'קוזי, סאונה, פדיקור, מניקור
התעמלות, חדר כושר
פרטים: טלפון: 4—069-37013
מלון "מצפה־הימים" בכביש ראש־פינה צפת

UNION BANK OF ISRAEL LTD. בנק אגוד לישראל בע"מ
(מקבוצת בנק לאומי לישראל בע"מ)

תמצית מאזן ליום 30 ביוני 1986

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד יוני 1986 - באלפי ש"ח

	מבוקר 31.12.1985	לא מבוקר 30.6.1986	לא מבוקר 30.6.1985 (*)
מזומנים בקופה ופקדונות			
בבנק ישראל	628,243	614,309	822,548
פקדונות בבנקים	610,993	699,161	606,498
אגרות חוב להשקעה	35,719	15,342	47,267
מניות להשקעה	1,475	1,011	941
ניירות ערך למסחר	193	378	112
הלוואות לממשלה	151,388	121,941	263,699
הלוואות לציבור	535,761	543,421	715,504
בניינים וציוד	16,864	16,990	17,396
נכסים אחרים	33,754	24,523	24,648
	2,014,390	2,037,076	2,498,613

	מבוקר 31.12.1985	לא מבוקר 30.6.1986	לא מבוקר 30.6.1985 (*)
פקדונות מבנקים	643,279	660,420	846,543
פקדונות הציבור	1,144,095	1,139,661	1,417,116
פקדונות למתן הלוואות	144,364	156,045	166,818
שטר הון שאינו ניתן להמרה	8,145	7,496	9,968
התחייבויות אחרות	12,936	10,351	4,405
סך הכל התחייבויות	1,952,819	1,973,973	2,444,850
הון עצמי	61,571	63,103	53,763
	2,014,390	2,037,076	2,498,613

תמצית דו"ח רווח והפסד לחצי השנה שנסתיימה ביום 30 ביוני 1986

מותאם להשפעת האינפלציה
לפי מדד יוני 1986 - באלפי ש"ח

	לא מבוקר 30.6.1986	לא מבוקר 30.6.1985 (*)
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	10,179	6,227
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	8,585	3,910
רווח מפעולות רגילות לאחר מסים	1,594	2,317
חלק הבנק בהפסדי חברות בנות וחברות מסונפות	(62)	(116)
רווח נקי לתקופה	1,532	2,201

(*) הותאם

דו"ח על השינויים בהון העצמי לחצי השנה שנסתיימה ביום 30 ביוני 1986

מותאם להשפעת האינפלציה
לפי מדד יוני 1986 - באלפי ש"ח

	לא מבוקר 30.6.1986	לא מבוקר 30.6.1985 (*)
הון עצמי לתחילת התקופה	61,571	51,562
רווח נקי לתקופה	1,532	2,201
הון עצמי לסוף התקופה	63,103	53,763

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חדשות המשק

קצב מבקש מנסים ומקיסר להתייחס בהקדם לתוכנית הפנסיה הממלכתית

מקווה שאם השניים יגבשו עמדתם, יזורז טיפול הממשלה בהצעת החוק שהגיש

מאת עוזנה אריהר (?)

שר העבודה והרווחה משה קצב פנה בדחיפות לשר האוצר משה ניסים ולמזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, לקבוע עמדה בהצעת חוק פנסיה ממלכתית שהגיש לממשלה, כדי לזרז את דיונה בנושא.

בפנייתו קובע השר כי מערכות הפנסיה הקיימות לא יוכלו לעמוד בנטל הכספי ובכל שיתלוי הזמן יחמיר מצבן של קרנות הפנסיה. לכן יש לפעול מיידית לרפורמה במערכת הפנסיון בישראל.

שר העבודה והרווחה טוען כי בחוק שהציע יש תרומה להצלחת התוכנית הכלכלית בתחום השכר והכנסות המדינה. עם ביצוע החוק עשויה לקטון בשיעור ניכר עלות העבודה וישפר כושר התחרות במשק. ביצוע החוק עשוי להקטין גם את הפרשות המעבידים למערכת הפנסיונית בכ-5%, שהם כ-400 מליון דולרים לשנה.

עיקרי הפנסיה המוצעת

עיקרי הצעת החוק לפנסיה ממלכתית הם הבטחת פנסיה מינימלית לכל עובד שכיר ועצמאי שתאפשר קיום הוגן בלי להסתייע במערכת תמיכות משלימה; מתן הכרה לניידות עובדים ללא חשש מאובדן או משינוי בזכויות הפנסיה והגבלת המעורבות הממלכתית לי מערכת לתקרה מסויימת.

השר קצב אמר שחלק מהגימלאים נהנה מרמת הכנסה גבוהה ממקורות שונים, כמו קצבת הביטוח הלאומי ופנסיה מעבודה ולעתים הכנסתם של אלה גבוהה מההכנסה שהיתה להם בתקופת עבודתם. לעומתם יש גמלאים רבים החסרים מקורות הכנסה למעט קצבת ביטוח לאומי; ל-60% מהקשישים האלמנות אין כלל הכנסות מפנסיה ממקום עבודה. תופעה זו לדברי השר תלך ותגבר בעתיד עם הבשלת זכויות הפנסיה של האוכלוסיה בארץ, שכן המערכות הקיימות לא יוכלו לעמוד בנטל כספי הכבד הכרוך בכך. לכן יש לשאוף לפתרון כולל ויסודי של בעיה זו ולמניעת התמוטטות של קרנות הפנסיה.

ועדה תבדוק הקמת שדה תעופה באזור ים המלח

כדי לקלוט טיסות של תיירי־מרפא מאירופה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת ההשקעות עוז הציעה לא מכבר לארקיע ולרשות שדות התעופה להקים שדה תעופה באזור ים המלח, שישמש לקליטת התיירי־מרפא מגרמניה ואוסטריה. עוז סבורה כי הפעלת קו התעופה, עם מסע פירסום יעיל, יגדיל את מספר התיירים הבאים לארץ למטרות מרפא.

על פי ההצעה, יוכשר המנחת הקיים באזור, כדי שישמש לקליטת מטוסי ארקיע שישראו מלוו (?). לצורך קידום הרעיון התקיימה לפני כמה ימים פגישה בהשתתפות מנכ"ל רשות שדות התעופה, ובה הוחלט על הקמת ועדה בינמשרדית שתחקור את הנושא.

חברת ההשקעות עוז מחזיקה ב-50% אחוז ממניות חברת ארקיע פלגרייזן, שמפעילה טיסות צ'ארטר מפרנקפורט שבגרמניה. החברה מטיסה מידי שנה כ-6000 נוסעים, ומחזור המכירות השנתי שלה הוא 4 מיליון מארק. עוז מנהלת בימים אלה משא ומתן להטסת נוסעים גם ממקומות נוספים בגרמניה.

נסים אישר דירקטורים בחברות משרד האנרגיה

בעבר עיכב מודעי את המינויים

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר האוצר משה נסים חתם בראשית השבוע על מינויים של 14 דירקטורים חדשים בחברות ממשלתיות השייכות למשרד האנרגיה. המינויים הללו הוצעו על ידי שר האנרגיה משה שחל לפני כמה חודשים אולם עוכבו בעבר על ידי שר האוצר הקודם יצחק מודעי.

ד"ר דני קורן, גיסו של שר האוצר, מונה כחבר מועצת המנהלים בחברות הנפט תה"ה ותש"ל. מינויו של ד"ר קורן הוצע על ידי שר האנרגיה, עוד בטרם התמנה נסים לשר האוצר.

מינויים אחרים שאושרו על ידי נסים הם: דן הלפרין, לשעבר הציר הכלכלי בוואשינגטון יהיה חבר מועצת המנהלים של חברת החשמל. במועצת מנהלים זו ישתתפו גם משה כהן, ראש דור המשך במפלגת העבודה, וד"ר אהוד קופמן מבנק הפועלים.

צבי זמיר, מנכ"ל בתי הזיקוק מונה כחבר מועצת המנהלים של חברה זו. שחל מבקש למנותו כיו"ר מועצת בתי הזיקוק. יו"ר המועצה המקומית שדרות, עמית פרץ, מונה כחבר דירקטוריון בחברת לפידות.

מחלוקת בין שרי הליכוד והמערך על אזורי פיתוח

הסכמה בין שרון ויעקבי על סיוע לאשקלון

מאת צבי זרחיה

שרי המערך והליכוד חלוקים בדעות בשאלה לאיזה ישובים יוענק הסיוע המיוחד לאזורי הפיתוח. ועדת השרים לעניין סיווג מחדש של אזורי הפיתוח תתכנס רק בשבוע הבא.

לפני ישיבת הוועדה יתכנסו כנראה שרי הליכוד לגיבוש עמדה משותפת. לפני כמה חודשים גיבשו השרים קצב ויעקבי מסמכים שונים בנושא, ודעותיהם חלוקות על חלק מהנושאים. בנוגע לעידוד את אשקלון יש הסכמה בין השרים שרון ויעקבי. שרון אמר אתמול כי למרות מיקומה הגאוגרפי הנוח, סובלת אשקלון מחוסר גיוון תעשייתי. מצב זה יוצר חוסר איזון בין היצע של כח אדם מקצועי המצוי בעיר לבין הביקוש לעובדים ברמה מקצועית בינונית למפעלי תעשיה מסורתיים.

שרון הודיע כי מינהלת מרכז ההשקעות אישרה בישיבתה האחרונה הקמת בית מלון חדש בעיר בהיקף 180 חדרים. כן אמר שבביקורו הקרוב בארה"ב ייפגש עם משקיע אשר הביע נכונות להקים מפעל מתוחכם, שיעסיק 4.00 עובדים.

ניסיון להגיע להסדר כולל על שכר עובדי חב' החשמל

מאת אלי אלעד (?)

שר האנרגיה, משה שחל, וראשי חברת החשמל ייפגשו מחר עם הממונה על השכר באוצר בניסיון להגיע להסדר כולל של בעיות תוספות השכר השנויות במחלוקת שישלמו לעובדי חברת החשמל. כן תיבחן ההצעה לביטול הדירוג האוטומטי בחברת החשמל שלפיו מקדמים כל שנה כ-60% מהעובדים אוטומטית בדרגתם.

רשות החברות הממשלתיות הודיעה זה מכבר למועצת המנהלים של החברה להורות להנהלתה כי תגבה משכר העובדים את תוספות השכר. נושא זה עוד לא נסגר בשורש משבר שאיים לפרוץ בחברה, עקב התנגדות העובדים לפגיעה בתוספות.

שר האנרגיה משה שחל אמר כי בפגישה תיבחן האפשרות לבטל את הדירוג האוטומטי ולהנהיג במקומו קידום בסולם הדרגות על פי הגדרת התפקיד, הרמה המקצועית, הצלחה במשימה. את השיטה הקיימת של הדירוג האוטומטי, הגדיר כאנטי פרודוקטיווית ואנטי ניהולית.

[illegible]

שבוע האופנה הנפתח היום בבירה מכוון לקניינים ממדינות אירופה

לקנייני ארה"ב ייערכו אירועים בניו יורק ★ גידול ניכר ביצוא אופנה לארה"ב

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שבוע האופנה המסורתי שבו יוצגו דגמי קיץ 87', שיעיבו יצרני האופנה של ישראל, ייפתח הבוקר במלון "לרום" בירושלים. 43 יצרנים יציגו את דגמי הקיץ הבא של בגדי ים, הלבשת ספורט, סריגים, עור והלבשה.

מנהל האגף למוצרי צריכה במכון היצוא, יאיר אופק, מסר כי בניגוד לעבר מיועד הפעם שבוע האופנה בעיקר לקניינים אירופיים. לשוק האמריקאי מיועד מכון היצוא שלושה אירועים מרכזיים בניו־יורק, שבכללם תצוגת בגדי ים שנערכה לפני מספר שבועות. באמצע ספטמבר יתקיימו תערוכות סולו של 20 יצרנים ישראלים בתחום ההלבשה, ובאוקטובר יציגו בפעם הראשונה יצרני בגדי ילדים מישראל את תוצרתם בתערוכה לבגדי ילדים.

במכון היצוא תולים תקוות רבות בתוצאות שבוע האופנה ובשלושת האירועים בניו יורק, להאצה בהתפתחות יצוא של הענף. מנהלת מרכז האופנה במכון, מירי בקשטיין, מסרה כי במחצית הראשונה של השנה חל גידול משמעותי בשיעור של 28 אחוזים ביצוא מוצרי אופנה והלבשה מישראל. בתקופה זו ייצא כבר הענף 148 מיליון דולר, לעומת יצוא של 265 מיליון דולר בכל שנת 85'.

הגידול הבולט ביותר, בשיעור של 76 אחוזים, היה ביצוא אופנה לארצות הברית, שהסתכם ב-30 מיליון דולר במחצית הראשונה של 86' לעומת 17 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול ביצוא לשוק האמריקאי צפוי בחודשים הקרובים, בשל מרכיב עונתיות ביצוא לשוק זה.

במכון היצוא מאמינים כי שנת 86' תהיה שנת מיפנה בתעשיית היצוא הישראלית הנראה כי תוך פחות משנתיים יוכל הענף לחזור להיקף היצוא שאליו הגיע בשיאו בשנת 80', עת הגיע לחצי מיליארד דולר. הערכה זו מסתמכת על העובדה, שבחצי השנה הראשונה של 86' גדל מספר המועסקים בענף ב-4.4 אחוזים ואילו התפוקה גדלה ב-16 אחוז.

קורפו תומך בהסרת הפיקוח ממחירי רכב

מאת א. קרן (?)
סופר "הארץ"

השר קורפו אמר שיש מקום להסיר הפיקוח ממחירי הרכב בארץ, שכן הדבר יאפשר יצוב מחירים ויחד עם את הביקושים העודפים לרכב.

שר התחבורה אמר בפגישה עם נציגי איגוד יבואני הרכב כי ידון בנושא עם שרי האוצר והתעשיה.

יבואני הרכב תובעים לייקר את מחירי הרכב עקב עליית מחירי הין ועליה בשערי החליפין של המטבעות השונים.

אשראי — גם ביחידות של סל המטבעות

מאת צבי זרחיה

מנהל מחלקת האשראי בבנק ישראל, עודד הצרוני, פרסם אתמול חוזר שלפיו לקוחות הזכאים לאשראי במערכת הבקשות במסגרת הקרן למימון היצוא במטבע חוץ, רשאים החל מאתמול ליטול אשראי ביחידות המטבע של "סל המטבעות". הדבר נעשה לפי בקשת בנקים ויצואנים. הרווח לבנק ישראל על מתן אשראי ביחידות "סל המטבעות" ועל פרעונו יהיה בהתאם להוראות החוזר הקיימות בקרן למימון היצוא במטבע חוץ.

מיליון דולר הושקעו במכון להדברה ביולוגית בשדה אליהו

מתמחה בגידול אקריות הטורפות חרקים מזיקים

מאת אברהם צבר סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בהשקעה של כמיליון דולר הוקם בשדה אליהו מכון להדברה ביולוגית, המתמחה בגידול ממזרי של אקריות, חרקים ועירים הדומים לעכבישים. האקריות שמגדלים במכון הן מהסוג הטורף והמיועדות לשמש כחיל־חלוץ במלחמה הביולוגית נגד אקריות אוכלות צמחים, הפוגעות בגידולי שדה וגן.

הנסיונות הראשונים להשתמש באקריות טורפות כדי להדביר (הדברה ביולוגית, ללא שימוש בחומרים כימיים) את האקריות אוכלות הצמחים החלו בארץ עוד לפני כ-20 שנה. אך הרצת הייצור המסחרי הזה החלה רק לפני כשלוש שנים בשיתוף פעולה עם מכון חלקני החוקרים מאוניברסיטת תל אביב.

האקריות שמיוצרים משמשות, בין היתר, להדברת המזיקים הפוקדים את מקשות הכבשים, את משתלות העגבניות, את ילילות מאמ־ גם להדברה של האקריות המזיקים אחרים המזיקים את שתילי התמרים. המגדלים מקבלות צמצי בית ותמור גני מטעים שונים.

65% מהלינות במלונות באוגוסט — של ישראלים

מאת זוהר בלומנקרנץ

שיעור התארחותם של ישראלים בבתי המלון בארץ היה החודש בממוצע 65% מהתפוסה הכללית — כך מתברר מסקר משרד התיירות שנועד לבדוק את הצלחת מבצעי הפירסום לעידוד תנועת תיירות פנים. לטענת המשרד, יש בכך עלייה של 15% בשיעור חלקם של הישראלים במלונות לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

באוגוסט היתה התפוסה הכללית בבתי המלון בנהריה 85%, ו-80% מהאורחים היו ישראלים; בטבריה היתה התפוסה הכללית 90% ו-85% מהאורחים היו ישראלים; באילת היתה התפוסה הכללית 92% ו-80% מהאורחים היו ישראלים; בים המלח היתה התפוסה הכללית 64% ו-69% מהאורחים היו ישראלים, בנתניה היתה התפוסה הכללית 78% ו-58% מהאורחים היו ישראלים. בירושלים היתה התפוסה הכללית 76% ו-45% מהאורחים היו ישראלים; בתל־אביב היתה התפוסה הכללית 78% ו-41% מהאורחים היו ישראלים.

משרד התיירות פתח במבצע פרסום רחב לעודד תנועת תיירות פנים בסתיו ובחורף.

מורי דרך קובלים על הסכמת נציגיהם להפחית את שכרם

מאת זוהר בלומנקרנץ

מועצת אגודת מורי הדרך תתכנס היום בעיצומה של מחלוקת בקרב מורי הדרך על הסכם חדש שנחתם בשבוע שעבר בין נציגי האגודה, נציגי סוכנויות התיירות הנכנסת ונציגי ההסתדרות. הסכם זה המאפשר לסוכנים לנכות 20% משכרם היומי של מורי הדרך, הושג בשל השפל בתנועת התיירות מחוץ לארץ.

ההסכם החדש עליו חתמו בשבוע שעבר נציגי אגודת מורי הדרך, ההסתדרות וסוכני התיירות הנכנסת, שיהיה בתוקף עד 31 באוקטובר עורר תסיסה חריפה בחלק מציבור מורי הדרך. בעקבות אותה התנגדות הוחלט בין השאר, לפטור מהסכם ניכוי השכר את מורי הדרך המתמחים בהדרכת קבוצות תיירים מחו"ל דוברי ספרדית ופורטוגזית, שכן תנועת תיירות זו לא נפגעה במיוחד להבדיל ממה שאירע לתיירות מארצות אחרות.

חלק מסוכני התיירות אינם מנצלים את האפשרות שהעניקה להם מבו ההסכם החדש לנכות 20% משכרם המקובל של מורי הדרך. לעומת זאת ישנם משרדי תיירות המנצלים אפשרות זו של ניכוי.

יו"ר אגודת מורי הדרך, יוסף גראו, שחתם על ההסכם החדש, אמר בתגובה, כי בשלושת החודשים שקדמו לחתימת ההסכם החדש, רוקן הסכם השכר מתוכנו, בשל המשבר בענף התיירות הנכנסת. לדבריו ניכו משרדי הנסיעות משכרם של מורי הדרך והאיש לא עירער על כך. לדבריו מדובר בצעד זמני שנועד למנוע את התמוטטותה של המערכת כולה.

מדוע נבלעו כרטיסי הכספומט

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" בראשון לציון

לקוחות בסניף תרמ"ב של בנק לאומי בראשון לציון שנסגר ואוחד עם סניף אחר, התלוננו כי כרטיסי האשראי שלהם נבלעו, ללא כל התראה מוקדמת, במכשירי הכספומטים בסניפי הבנקים השונים. מבדיקה שהתקיימה אתמול עלה, כי מדובר בלקוחות של סניף בנק שנסגר ואוחד עם סניף אחר של הבנק.

דובר בנק לאומי גדעון זוסקין אמר בתגובה, כי הלקוחות הוזמנו לסניף החדש, כדי לקבל את כרטיסי האשראי החדשים, ואכן רובם עשו זאת. רק אלה שלא נענו להזמנת הבנק לקבל כרטיסים חדשים סבלו מ"בליעת הכרטיסים".

אכזבה בנגב מאי־מתן פטור כללי ממס הכנסה

מאת איתן רבין

תושבי מצפה רמון וירוחם, מתמרמרים על החלטת הממשלה, שלא יקבלו פטור כללי ממס הכנסה אלא בשיעור 10% בלבד. ח"כ זק אמיר (?) אמר כי למעשה יקבלו תוספת של פטור ממס הכנסה של 3% בלבד, מאחר והם כבר זכאים ל-7%, ובכך יש, לדבריו, הונאה.

תושבת הגרה במצפה רמון 20 שנה, אמרה אתמול: "מגיע לנו פטור כללי ממס הכנסה. אנו חיים בלב המדבר, בתנאים של אבטלה גבוהה."

ח"כ אמיר כתב אתמול מכתב חריף לשרים שהתנגדו למתן פטור: "אני בוש תבלם על הצבעתכם המביישה נגד תושבי ירוחם ומצפה רמון בכל הקשור בנושא שיחרור מתשלום מס הכנסה כפי שהציעו השרים גד יעקבי, ומשה קצב."

בכאב עצום אנו מודיעים על פטירתה של

אוביליה ברנשטיין
(קרנר)

ההלויה תתקיים היום יום ג' כ"א באב תשמ"ו 26.8.86 בשעה 14.00 בבית העלמין הישן חוף הכרמל. (ההגיסה ליד בית הקברות הצבאי. אוטובוס יצא מרחוב גולמב 19 חיפה בשעה 13.15.

בעלה: אליעזר ברנשטיין
בתה וחתנה: מרים ודני נמרי
נכדיה: יובל ומיכאל נמרי
אחותה: גיזי רבינוביץ ובני ביתה
אחיה וגיסתה: בנו ורות שרון ובני ביתם

במלאת שנה לפטירת יקירנו

צדוק ולנשטין ז"ל

נעלה לקברו ביום ד' כ"ב באב תשמ"ו 27.8.86 בשעה 17.00 בבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים
נפגשים ליד השער החדש

המשפחה

במלאת שלוש שנים לפטירת יקירנו
השופט

צבי אריה גרף ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום חמישי כג' באב תשמ"ו 28.8.86 בשעה 5.00 אחה"צ בבית העלמין בסגולה פתח־תקוה.

אשתו: ד"ר יעל רוסצקי — גרף
ילדיו: רענן ותמר גרף
והמשפחה

ביום חמישי 28.8.86 כ"ג באב
במלאת שלש שנים לנפילתו של בננו ואחינו היקר

סרן דני פרדמן ז"ל

נעלה בשעה 18.00 לקברו להתייחד עם זכרו בבית הקברות הצבאי בחיפה.

המשפחה האבלה

לגילה שמעוני

איתך באבלך על מות

אביך ז"ל

מחבריך באינטל אלקטרוניקה

המועצה המקומית רמת השרון
ראש המועצה השלישי

מר דוד רשף
איננו

ציווה גופתו למדע
לפי בקשת המנוח לא יתקיימו טכסי אזכרה
נא להמנע מבקורי תנחומים

משה ורבין, ראש המועצה

אבלים על פטירתו הפתאומית של

אברהם פילוסוף ז"ל

ממנהלינו וממייסדי חברתנו

ושותפים בצערה הכבד של המשפחה.

חברת יאני בע"מ
ההנהלה והעובדים

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו

אליס גיטר ז"ל

נערוך טקס אזכרה וגילוי מצבה ביום שישי כ"ד אב תשמ"ו 29.8.86 שעה 09.00, בבית העלמין בקרית שאול.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה

יפה ינאי

בת הרב שלום קרומינסקי

הלוויה תתקיים מחר יום רביעי כ"ב מנחם אב תשמ"ו 27/8/86 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול תל־אביב

ילדיה: גד ומרלין ינאי
רחל וי. עמיהוד בן פורת
רונית ויאיר שהם
ד"ר עלי ומרגלית ינאי
אחיותיה: מרים רינגל
צפורה ויעקב קטלר
הנכדים וכל בני המשפחה

לנעמי שמורק והילדים

משתתפים באבלכם הכבד במות יקירכם

יוסטין ז"ל

הרשות לפתוח אמצעי לחימה

אנו משתתפים באבלה הכבד של המשפחה
עם מותו של ידידינו

בן־ציון רבינוביץ ז"ל

שבתאי הימלפרב, ליאון קלינמן
שמעון ירדן, רוני שטן

למשפחת לסינגר ובית דורינא

משתתפים באבלכם הכבד עם פטירת

יעקב ז"ל
חבר הנהלתנו

חברי חבר הנאמנים
והנהלת שנקר —
בית הספר הגבוה למדעי הטקסטיל ולאופנה

עם משפחות פייבישביץ
פרייזן ופורת היקרות
אני אבלה על מותו של יקירנו

מרדכי ז"ל

מי יתן ולא נוסיף דאבה עוד

הגיסה: לאה פייבישביץ

בצער רב ובכאב עמוק אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

ר' יעקב לסינגר
בן ר' נתן ז"ל

ההלויה התקיימה אתמול יום שני, כ' מנחם אב תשמ"ו 25.8.86.

האבלים:
משפחות — לסינגר, שטרן, צ'רבטניץ

השבעה בבית לסינגר רחוב הר נבו 18 רמת־גן

למשפחת לסינגר ולבית דורינא

משתתפים באבלכם הכבד בהלקח מכם

ר' יעקב לסינגר ז"ל

שירה טריידינג בע"מ
צ.ה.ג. סוכנות למסחר בע"מ

לרונית ועירא ירון

משתתפים באבלכם

ההנהלה
ועובדי אורבוט

לידידנו
יגיל לבנון

איתך באבלך הכבד בהלקח האב

חיים לבנון ז"ל

תנחומינו למשפחה

מרכז הירידים
ההנהלה וצוות העובדים

ליגיל לבנון

איתך באבלך במות

אביך ז"ל

עובדי וימקטורס

למשפחת גולדברג

משתתפים באבלכם הכבד על מות

אינג' דניאל גולדברג ז"ל

ל. יהלום — ד. צור
ועובדי המשרד

על מות ידידנו

דניאל גולדברג ז"ל

מבוני האוניברסיטה העברית זה שנות דור

אבלים

דן וינר וב"ב — ז. אורנן וב"ב
ח. רדין וב"ב — מ. שני וב"ב

ועובדי משרד
דן וינר ושות' בע"מ

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

משבר חדש מאיים על פתיחת עונת הכדורגל

בעקבות הפסקת פגישה בין ראשי המרכזים וההתאחדות שדנו בעניין צימצום הליגות

כדורגל

מאת משה הרינגשט(?)
סופר "ספורט הארץ"

משבר חדש מאיים על פתיחת עונת הכדורגל, בעקבות מחלוקת חריפה במהלך פגישה שהיתה בין ראשי המרכזים לראשי ההתאחדות לכדורגל. עוזיקס(?) מילצ'ן, מ"מ יו"ר הנהלת ההתאחדות, סיפר כי בתום כשעה התפזרו הנוכחים לאחר שיצחק אופק, מנכ"ל הפועל, אמר כי "אין על מה לדבר".

הפגישה נערכה, בין היתר, לגשר על הפערים בעמדות המרכזים בנושא צימצום הליגות. הפועל נחוש בעמדתו להתחיל העונה בצימצום הליגות הבכירות מ־16 ל־12 קבוצות תוך שנתיים. החלטה על כך התקבלה אמנם כבר בעונה שעברה, אך נציגי מכבי וביתר ללא השתתפו בהצבעה. מילצ'ן אמר כי מכבי וביתר מעוניינים בהשארת 16 קבוצות בליגה הלאומית. כן הוגשו להפועל שתי הצעות נוספות: שיתוף שחקנים זרים לתקופת ניסיון של שנתיים ושינוי תקנון התשלומים באופן שיאפשר תשלומים מעל התקנון לשני שחקני מפתח בכל קבוצה. בזמנו אמר אופק ל"ספורט הארץ", כי הפועל לא יסכים לשיתוף זרים אלא לאחר שהליגה הלאומית תצומצם ל־12 קבוצות.

כאמור, בעקבות הפגישה אתמול, חל נתק בין הפועל למכבי וביתר. מילצ'ן אמר כי שני המרכזים האחרונים שוקדים עתה על תכנית חליפית לליגה שתכלול 9 קבוצות של מכבי וביתר מהליגה הלאומית בנוסף ל־5 מהארצית, 14 קבוצות בסך הכל. כן תיעשה פניה לקבוצות שמשון ובני־יהודה להצטרף לליגה זו, כדי שמספר הקבוצות יגיע ל־16. כן שוקדים על תכנית חליפית לגביע הטוטו.

"מכבי וביתר" אינם מתכוננים בשלב הזה להופיע לטורניר על גביע ליליין שיפתח את העונה בשבוע הבא", אמר מילצ'ן. מחרתיים מתוכננת מסיבת עיתונאים בה יוצגו התכניות החדשות.

רב שהר(?), מחברי הפועל במזכירות ההתאחדות, אמר כי על ראשי מכבי וביתר לחשוב היטב לפני שהם נוקטים בצעד כזה. "כדאי להם לזכור כי הם ישאו בתוצאות של צעד כזה. הם יכולים רק לפרוש מההתאחדות, אך לא להקים התאחדות נוספת", אמר שהר.

עד לסגירת הגליון לא ניתן לקבל את תגובותיהם של יצחק אופק ושאול סוירי(?), יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל.

ווסטהאם הנחילה הפסד שני ליונייטד במנצ'סטר (2—3)

איאן ראש גידף את השופט והורחק אחרי סיום המישחק בין ליוורפול למנצ'סטר סיטי (0—0)

ליגה אנגלית

לונדון (אי־פי). ווסטהאם הנחילה אתמול הפסד שני ברציפות למנצ'סטר יונייטד, כאשר הפתיעה אותה בניצחון 2—3 באולד טראפורד, כדי להוביל את הטבלה האנגלית בתום מחזור חג הבנקים(?) שנערך בכשם(?) שקט. פראנק מקאבני כבש את שער הניצחון בדקה ה־81, אחרי שהובילה את יונייטד בשער ראשון שכבש כבר אחרי 36 שניות מפתיחת המישחק. שער עצמי של אלן דבנשייר, שבעט מעל השוער טרנר, העלה את ווסטהאם ליתרון 0—2. פראנק סטייפלטון השווה בשני שערים בדקות 39 ו־46. את העונה הקודמת פתחה מנצ'סטר בעשרה ניצחונות רצופים. ווסטהאם, היחידה עם 4 נקודות, היתה אתמול היחידה שניצחה. יתר חמשת המישחקים לא הוכרעו.

האלופה היוצאת ליוורפול סיימה רק ב־0—0 ביתי עם מנצ'סטר סיטי, כאשר סיבבה איאן ראש הורחק בתקרית שהיתה לאחר המישחק. בעת שצעדו שחקני שתי הקבוצות במינהרה המובילה לחדרי ההלבשה, גידף ראש את השופט קן וולסמלי, אשר שלף את פנקסו ורשם בו את שמו של הכדורגלן. לקני דאלגליש, המנהל־שחקן של ליוורפול, נמסר כי ראש יואשם בשימוש בשפה בוטה ובהעלבת השופט.

מגנית האלופה אוורטון נפרדה 2—2 במישחק חוץ בשפילד ונסדיי. אוורטון השוותה בדקה ה־69, כאשר כדור שבעט קווין לאנגלי הוסט לרשת על ידי מגן שפילד. טוטנהאם לא יכלה במיגרשה לנוטינגהאם פורסט (1—1) אחרי שפיטר שפילטון(?) הבקיע בדקה ה־87 וקלייב אלן השווה בעת תוספת זמן הפציעות. בשער הכ'(?) ... פורד וצ'לסי סיימו 1—1.

יריב ארגנטיני לגליקשטיין היום בפתיחת אליפות ארה"ב

מנסדורף הערב נגד הצ'כי תומאס שמיד

טניס

ניו־יורק (אי־פי). שלמה גליקשטיין יהיה הנציג הישראלי השני בין 128 הטניסאים באליפות הפתוחה של ארצות הברית, שתחל היום בפלשינג־מדו. שלמה ניצח אתמול בסיבוב השלישי של התחרויות המוקדמות את הוותיק האוסטרלי צ'רלטון איגל 7—5, 6—2 ויתמודד היום (18.00 שעון ישראל) עם ארוארדו בנגוצ'אה מארגנטינה.

גליקשטיין הצטרף בזה לעמוס מנסדורף, שבזכות דירוגו העולמי (78) נכנס הישר לסיבוב הראשון, ויתמודד הערב עם הטניסאי הצ'כי הוותיק תומאס שמיד (מדורג 35).

שני טניסאים ישראלים אחרים הודחו בסיבוב האחרון של המוקדמות: שחר פרקיס נכנע לאמריקאי מייק באואר 2—6, 6—3, 4—6, 6—3, ועמית נאור הפסיד לפרנסיסקו גונזאלס מפאראגוואי 1—6, 6—7.

ויינברג ניצח

אהוד ויינברג מחיפה זכה אתמול בטורניר הארצי בסבב אלן הירשפילד שהיה במרכז הטניס ברמת השרון. באור(?) ניצח בגמר את יואל קרוצ'י מירושלים 6—3, 6—1. לויינברג היה זה תואר רביעי בחמישה טורנירים.

בגמר לנערות ניצחה סטפאני רנקה (מערב־גרמניה) את ענת הרון (רמת השרון) 6—2, 6—1. גם לה זה תואר רביעי בחמישה טורנירים.

בגמר לזוגות בנים ניצחו הגרמנים שניידר וריכטר את הדרום־אפריקאים רום ושולמן 6—0, 6—4, ובגמר לזוגות בנות ניצחו רנקה ואלטגוג (גרמניה) את מגל והרון (רמת השרון) 6—3, 6—2.

48 שעות לפני פלשינג־מדו: לנדל ווילאנדר בכושר שיא

ניו־יורק (אי־פי). ארבעים ושמונה שעות לפני תחילת האליפות הפתוחה של ארצות הברית בטניס בפלשינג־מדו, הוכיחו שני המדורגים הראשונים איוון לנדל ומאטס וילאנדר שהם מצויים בכושר שיא. בגמר תחרות ההזמנה בגדיקה, ניו־יורק, ניצח לנדל את ג'ון מקנרו 6—2, 6—4 ובגמר טורניר "הפרס הגדול" בסינסינאטי, אוהיו, הביס וילאנדר ללא תנאי את ג'ימי קונורס 6—4, 6—1.

לנדל, שניצח אשתקד בגמר את מקנרו, יהיה בפעולה כבר היום במישחק נגד האמריקאי גלן לייניקר. בסוף שמקנרו, המדורג השנה תשיעי בלבד, ישחק נגד אמריקאי אחר, פול אנאקון, עליו גבר ביום שישי בגדיקה 6—3, 6—2. מקנרו הציג יכולת טובה למדי מאז חזר לפעילות אחרי היעדרות של 7 חודשים והפסדיו היו רק נגד שחקנים כמו בקר ולנדל המעוטרים לשחזר במישחק הגמר את העימות ביניהם בווימבלדון, שהסתיים בניצחונו של הגרמני הצעיר.

בקר מדורג כאן שלישי ויריבו הצפוי בחצי הגמר הוא וילאנדר, אם אכן יגיע לשלב זה. וילאנדר לא הרשים העונה אבל בשבוע האחרון, בסינסינאטי, היה בכושר מצוין. יריבו הצפוי של לנדל בחצי הגמר הוא השוודי הצעיר סטפאן אדברג (מדורג רביעי), שזכה באליפות הפתוחה של אוסטרליה.

בפלשינג־מדו משחקים על מיגרשים קשים, הדומים לאלה הנמצאים במרכז הטניס ברמת השרון. אין אלה מיגרשים איטיים כמו ברולאן־גארוס, או להבדיל, מהירים כמו בווימבלדון ומשום כך יכול כמעט כל שחקן למצוא את יכולתו עליהם. זו גם הסיבה שלנדל מועמד רציני ביותר להגן על תוארו, בעוד שהמכונות(?) ההגשה והעלייה של בקר אינה כה משמעותית על מישטח כזה.

אי אפשר לבטל גם את מקנרו וקונורס (מדורג 6), המתעלים תמיד באליפות זו ונהנים מאהדה בעיר המקהל אוהד. גם המדורגים יאניק נואה (5) והנרי לקונט (8), השוודים יואכים ניסטרום (7) ומיכאל פרנפורס(?) (11) האמריקאים טים מאיוטה (41) ובראד גילברט (15) יהיו מנה, אם כי אין להניח שיגיעו למישחק הגמר.

אבל הנשים יהיה הבדל בולט אחד בין אליפות זו לווימבלדון — שובה למעלות של שטפי גראף בת ה־16 ממערב־גרמניה. היא הוכיחה את יכולתה בטורניר בגדיקה(?)... גברה על האמריקאית מולי האנ־(?) נוסטראנד(?) 5—7, 6—1. שטפי מדורגת שלישית בפלשינג־מדו ואמורה לפגוש בחצי הגמר את האלופה מרטינה נברטילובה, שתהיה שב המועמדת הרצינית ביותר לתואר.

האמריקאים יהיו מאושרים אם תהיה זו כריס אוורט־לויד שתזכה באותו זה עשויה להיות העונה הפרידה שלה, אם אכן תחליט לפרוש. כריס מדורגת שניה ואמורה לפגוש בחצי הגמר את הצ'כיה האנה מנדליקובה, שגברה עליה בחצי הגמר בווימבלדון.

מיקי ברקוביץ' במצב רוח מרומם במחיצת לאורן מרטר(?), אמש בקבלת הפנים הרשמית לנבחרת הכדורסל שדורגה שביעית באליפות העולם בספרד. (צילום: עוזי קרן)

לכל כדורסלן — מצלמה

כדורסל

מאת סופר ספורט "הארץ"

מסיבה חגיגית לכבוד נבחרת הכדורסל, שדורגה במקום ה־7 באליפות העולם בספרד, נערכה אמש במלון דן־אכדיה בהרצליה.

אורח הכבוד היה שר החינוך והתרבות יצחק נבון, שבירך את השחקנים על הישגם ואיחל להם שבעתיד יגיעו לדירוג גבוה יותר. הוא הביא כדוגמה מדינה קטנה כמו אורוגוואי, בת שניים וחצי מיליון תושבים, שזכתה פעמיים באליפות העולם בכדורגל ואמר שאין כל סיבה שישראל לא תעשה דבר דומה בכדורסל. במסיבה נכח גם המנכ"ל החדש של משרד החינוך והתרבות, ד"ר שמשון שושני. כן בירך יו"ר איגוד הכדורסל, יוסף עזבר.

ראש המשלחת לאליפות העולם בספרד, עו"ד שמעון מזרחי, הודה בשם השחקנים והמאמנים. הוא נפרד באותה הזדמנות גם מיו"ר האיגוד, יוסף עזבר, העומד לסיים את תפקידו בשבוע הבא והגיש לו שי הוקרה מטעם הנהלת האיגוד.

בסיום הטכס הרשמי העניק עזבר שי לכל אחד מחברי המשלחת — מצלמה.

ג'ונסון ותומאס מגיעים היום

שניים מן הכדורסלנים הטובים בעולם, אירווין "מג'יק" ג'ונסון ואייזאה תומאס, יגיעו היום לישראל לביקור פרטי בן יממה.

ג'ונסון (בן 27, 2.06 מ') הוא רכז קבוצת לוס אנג'לס לייקרס, אותה הוליך לזכיה בשלוש אליפויות בשבע השנים האחרונות. תומאס (25, 1.85 מ') הוא מרכז המישחק של דיטרויט פיסטונס וזכה פעמיים בתואר השחקן המצטיין של מישחק האול־סטארס המסורתי. השניים נחשבים לרכזים הטובים ביותר בליגת האן.בי.איי. ונמנים עם השחקנים האטרקטיביים ביותר בה. לישראל הם מגיעים כאורחי "זוהר", עמותת ידידי הכדורסל, אך לא יפגינו את יכולתם במהלך הביקור.

כדורסלניות ישראל הערב נגד הבלגיות

נבחרת הנשים של ישראל בכדורסל תארח הערב את נבחרת בלגיה (20.00) באולם אוסישקין בתל אביב, בסידרה של שלושה מישחקי ידידות. מחר יתקיים המישחק השני בחולון, ומחרתיים יהיה המישחק האחרון בגבעת חיים. הכניסה לשלושת המישחקים תהיה חופשית.

• נבחרת הכדורסל של קובה ניצחה בבאזל את דרום קוריאה 73—82 (41—33).

• האלופה האולימפית בהוקי לנשים, נבחרת הולנד, זכתה בכתר העולמי כשניצחה בגמר את מערב גרמניה 0—3.

ההתאחדות לספורט הכפילה את תקציבה

יהיה 6.5 מיליון ש"ח

מאת סופר "ספורט הארץ"

תקציב ההתאחדות לספורט לשנה הקרובה יגיע ל־6.5 מיליון ש"ח. זהו גידול של יותר ממאה אחוזים לעומת תקציב אשתקד 3.3 מיליון ש"ח.

בן שיטרית — לשנתיים בהפועל תל־אביב

מאת סופר "ספורט הארץ"

"סיכמתי לשנתיים עם הפועל תל־אביב", אמר אמש מיקי בן שיטרית, הלוץ הרכש של האלוף. באימון שהיה אתמול השתתף גם גיל לנדאו. קיימת אפשרות שיישאר בקבוצה גם בעונה הבאה.

היו"ר אברהם קליין: "גם הבינלאומיים יתופקדו כקוונים"

מאת סופר "ספורט הארץ"

"כל השופטים הבינלאומיים יתופקדו כקוונים, לפחות פעם או פעמיים", אמר אברהם קליין, יו"ר איגוד השופטים. הוא הסביר, כי המדיניות החדשה מיועדת להגביר את התיאום בין השופטים הבכירים שלנו במיקרה ששלישיית שופטים מישראל תוזמן לשפוט בחו"ל.

אתמול יצאו צבי שריר ואייר טר־ליגנר לכנס שופטים בכירים של פיפ"א שיחל היום בשוויץ.

מעתה חמישה צהובים — הרחקה ל־2 מישחקים

מאת סופר "ספורט הארץ"

שחקן שיצבור חמישה כרטיסים צהובים, יורחק אוטומטית לשני מישחקים — כך החליטה אתמול הנהלת ההתאחדות לכדורגל. עד כה הוזמן שחקן שצבר חמישה כרטיסים צהובים לבית הדין המשמעתי.

כדי לחמוק מתשלום חובות מלאים לנושים

הפועל ר"ג מבקש לפרק עמותת הכדורסל ולהקים עמותה חדשה

מאת גיא צוקר
סופר "ספורט הארץ"

אנשי "עמותת הכדורסל הפועל רמת גן 1984", הגישו אתמול למזכירות בית המשפט המחוזי בתל אביב, בקשה לפירוקה של העמותה. אנשי העמותה מבקשים לפרקה מכיוון שנותרה ללא רכוש וכספים ואין לה יכולת לשלם את חובותיה.

בחלק השני של הבקשה, שהוגשה על ידי עו"ד בן ציון באעיר(?), נאמר שנבעת מוקמת עמותה חדשה, אשר בראשה עומד אברהם חמו. חמו לא הסכים לרשום את העמותה החדשה — לפני שיושג הסדר עם נושי העמותה הישנה (1984). לדבריו, בימלותו לשלם לנושים, 9 במספר, כרבע מכלל החובות כלפיהם (100,000 דולרים) והוא מוכן לערוב לתשלום החלק הזה, באופן אישי. אם לא יסכימו הנושים להסדר — לא יקבלו מאומה.

"אם השופט יעתר לבקשה, תוכל כל חברה בארץ להקים עמותה, לשלם לעובדיה 10% משכרם ואחר כך לפרק את העמותה. אני מבין איך אפשר להתעלם מחובות שחייבים לאנשים. זה לא הגיוני. צריך לקום בארץ כל זעקה, בעקבות מה שקורה כעת", אמר אתמול הכדורסלן סטיב קפלן, לו חייבת העמותה הישנה כ־25,000 דולרים.

• תמר ישראלי בולטת בקרב הישראלים באליפות העולם בגלשני רוח. בדירוג המשותף לנוער ולנערות היא מדורגת במקום ה־26 מ־41 משתתפים. גור שטיינברג נכשל, והוא מדורג לפני אחרון. בדגם ליאור מדורג ניר ויזן במקום ה־21 מ־26 משתתפים. עד כה נערכו ארבעה מתוך שישה המרוצים.

סאראגוסה — קלן 3—5 בבעיטות 11 מטר

מאדריד (ע"ר). קבוצת הכדורגל הספרדית סאראגוסה ניצחה על מגרשה את מ.ב. קלן 5—3 בבעיטות 11 מטרים, לאחר 1—1 בתום 120 דקות.

בטורניר גבוה(?) ספורטינג המקומית על פלמנגו ריו 2—1 (1—1). בוטפוגו(?) מבראזיל ניצחה בקדיז(?) את ספורטינג ליסבון 1—0 ותפסה את המקום השלישי בטורניר מקומי. קאדיז נטלה את המקום הראשון כשגברה בבעיטות 11 (3—4) על טוליקה(?).

תקציב הפועל חיפה 300 אלף דולאר

מרדכי צורי, השופט הבינלאומי לשעבר, ישמש נציג הפועל חיפה באיגוד הכדורסל. נהרי צורף לעמותת מחלקת הכדורסל של המועדון. אשר כהן, יו"ר עובדי חברת החשמל בצפון, ישמש נשיא העמותה.

תקציב מחלקת הכדורסל יהיה בעונה הקרובה 300 אלף דולאר — מסר דורון קימלוב, יו"ר העמותה.

מזרח גרמניה מזנקת מהבריכה כדי לכבוש את המסלול והשדה

אחרי הצלחתה הגדולה באליפות העולם בשחיה — מועמדת לניצחונות רבים גם באליפות אירופה באתלטיקה הנפתחת היום בשטוטגארט

אתלטיקה

מאת מיכאל קרנון(?)

שלושה ימים אחרי נעילת אליפות העולם בשחיה במאדריד, יוסט(?) מהיום מוקד העניין בספורט העולמי לעבר אצטדיון נקאר בשטוטגארט, שם תחל אליפות אירופה באתלטיקה שתימשך עד יום א'. ושוב נוספת(?) נראה, כי נבחרת אחת תאפיל על כל היתר — גרמניה המזרחית.

בעיקר אמורים הדברים בתחרויות לנשים, בהן יש למזרח־גרמניה מועמדות רציניות לזכיה במדליות כמעט בכל מקצוע. הכוכבת הגדולה שלהם תהיה הייקה דרקסלר, השיאנית העולמית בקפיצה לרוחק (7.45 מ'), שקבעה גם הישג השווה לשיא העולמי ב־200 מ' (21.71 שנ') והציגה גם את הישג השנה באירופה בריצת 100 מ' (10.91 שנ') אבל נראה שלא תשתתף בריצה זו. מארליז גוהר הוותיקה תהיה אחת הנציגות של מזרח־גרמניה בריצה זו, בעוד שמאריטה קוך, השיאנית העולמית ב־200 מ', תתמודד עם דרקסלר ותהיה גם המועמדת לניצחון ב־400 מ'.

למזרח־גרמניה יש גם מועמדות רציניות לזהב ב־800 מ' (וודארס), 100 מ' משוכות (אושקנאט) ו־400 מ' משוכות (השיאנית העולמית בוש). מלבד דרקסלר תעמיד מזרח־גרמניה גם מועמדות למדליות בכל הקפיצות: ביגאס בגובה ואורסקה ברוחק, ואיש לא יתפלא אם שלוש מדליות הזהב "הכבדות" יפלו לידיה של מילר (כדור), ואקסה או היילמן (דיסקוס) והשיאנית העולמית פלקה (כידון). המזרח־גרמניות תולות ואין מועמדות לזהב רק בקרב שליש(?), ואין ספק שהרצות שלה יזכו גם במירוצי השליחות.

התשובה הרוסית

אבל מזרח־גרמניה לא תסתפק בהצלחות רק בין הנשים. יש לה גם אתלטים ממדרגה ראשונה כמו האצנים שרודר, בריגמן, אמלמן ושרנבלה(?) הרץ ל־400 מ' שתלבה(?) הרץ ל־1500 מ' בואה הרץ למרחקים ארוכים קונצה הרץ מרתון הילמן. ואין בויאר, שקבע שיא עולמי בשבוע שעבר ושטימרן, שהחזיק בשיא לפני שנה, הם שני הודפי כדור הברזל הטובים בעולם כיום. שולט הוא השיאן העולמי בזריקת דיסקוס, מישל — מבכירי מטילי הכידון ור' היוזא(?) — אחד היחידים המסוגל לסכן את הסובייטים בידוי פטיש.

למרות כל השמות ה"מפחידים" האלה אין להסיק, שמזרח־גרמניה תעשה באליפות כבתוך שלה. האתלטיקה האירופית מציגה בשק עליה הופעות רבות אחרות מקווה לזכות במדליות.

ברית המועצות, למשל, עם אצנים כמו בריזגין וייבגנייב, רצי המשוכות פרוקופייב, מארקין ושמיליב(?) הקופצים לגובה פאקלין (השיאן העולמי) ואבדייקנקו, השיאן העולמי בקפיצה במוט סרגיי בובקה, הקופץ לרוחק אמיאן שיותר העונה ל־8.61 מ', קופצי המשולשת מוסייניקו, פרוסטיקו ואולקייניביץ', הודף כדור הברזל סמירנוב, זורק הדיסקוס אבוצ'באוס ויורי סדיק (השיאן העולמי), ליטווינוב וניקולין. לסובייטיות יהיה קשה יותר להתבלט אם כי ולאדיקינה (400), אליניקנס וקירלולוקינה (800), סמולנקו (1500 ו־3000), סטפנובה (400 משוכות), ביקובה (גובה), צ'יסלקובה (רוחק), ליסובסקיה (ברזל) ושוקבקובה (קרב־שבעה) הן מועמדות פוטנציאליות למדליות זהב.

אבל אליפות אירופה היא זירה מבטיחה גם לבריטניה עם יוהרה מוצדקת. לבריטניה היו תמיד רצים מעולים למרחקים בינוניים, והפעם יש לה גם כמה אצנים מעולים כמו כריסטי, בנם וקלארק. סטיב קראם וסבסטיאן קו יתעמתו לבטח בריצת 1500 מ' ואולי גם ב־800 מ'. אלה יכולו להיות שניים משיאי האליפות. סטיב אובט וירוץ 5000 מ' וג'ונתן סולי 10,000 מ'. יש לבריטים גם רץ המשוכות ג'קסון. מטיל הכידון ברדסטוק, שולה(?) בריצת 1500 ו־3000 מ', ליזל(?) בריצת 10,000 מ' וויספר(?) בהליכה. אבל מעל כולם יהיה דיילי תומפסון. ועם הספון(?) המודים שלו, לא נראה כי יוכל למנוע ממנו עוד מדליות זהב בקרב־עשרה.

מערב־גרמניה מצפה לגדולות מהאצנים האוס וליבקה, רץ ה־800 בראון, רץ המשוכות הוותיק שמיד, הקופץ לגובה בראונהארד והאלוף האולימפי מוגנבורג בסופה, מטיל הכידון טאמבאואר ובקרב־עשרה היגנה(?), שינסו לערער את עליונותו של תומפסון.

לאיטליה יש את אלברטו קובה, המתעלה תמיד באירועים גדולים בריצות הארוכות, וכן את האלוף האולימפי בהדיפת כדור־ברזל אנדריי והקופץ למרחק אוונגליסטי. לבולגריה(?) יש את אינטגרו(?) בריטי סיבאן שירוץ רק 10,000 מ' ועדנה ויס בטונו(?). לספרד יש רצים מצויינים ל־1500 מ', אבואסקאל וגונזאלס. רומניה תיוצג בין היתר על ידי הרצות המעולות פויקה ומלנטה, הקופצת למרחק יונסקו. בבולגריה ישלבו אצבעות לשיאנית העולמית במשוכות דונקובה ולשיאנית במשולשת מאריקוב. צרפת מאמינה בסטן(?) רישאר, בריץ המבטיח קארי־סטאן והקופצים במוט ויגיירון וקולה. ואילו שוייץ תולה תקוות ברץ ל־5000 מ' רין(?) ולהודף כדור הברזל גיננזר(?).

יהיו בוודאי כאלה, שלא הוזכרו כאן, שיזכו במדליות. זה מה שעושה את האירועים האלה למרתקים ומלאי הפתעות(?) כל כך.

הערב יוענקו 4 מדליות זהב

ארבע מדליות הזהב הראשונות יוענקו הערב באליפות אירופה באתלטיקה בשטוטגארט, בה יטלו חלק יותר מ־1,000 ספורטאים מ־31 ארצות.

תחרויות גמר יהיו הערב בתוך לנשים, בהליכה ל־10 ק"מ, בהדיפת כדור ברזל לנשים ובריצת 10,000 לגברים.

נבון הורה שלא לקצץ בתקציבו עד לפגישה עם שר האוצר

מאת סופר "הארץ"
לענייני תרבות

שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הורה שלא לבצע לעת עתה את הקיצוץ של 3.9 אחוזים בתקציב משרדו.

על הקיצוץ החליטה הממשלה בישיבתה בשבוע שעבר. עקב התרעתו של נבון כי הדבר יגרום לקיצוץ של 10 אחוז בהקצבה למוסדות התרבות, נקבעה ליום ו', בהסכמתו של פרס, פגישה בין שר החינוך לשר האוצר, ועד אז הורה נבון שלא לבצע את הקיצוץ.

נבון טוען כי הפגיעה במוסדות התרבות עקב קיצוץ זה תהיה חמורה ביותר והדגיש כי באחרונה עשה מאמצים להגדיל את תקציבי התמיכה בתרבות על חשבון סעיפים אחרים בתקציב משרד החינוך.

צווי מניעה סיכלו אמש שיבוש "מבט"

מאת סופר "הארץ"

שיבוש מהדורת מבט בטלוויזיה נמנע אתמול ברגע האחרון. עובדי ההפקה ועריכת הפילם ביקשו לכנס אספת עובדים כשלושת רבעי השעה לפני שידור מהדורת החדשות בטלוויזיה. הם דורשים כי יכיר בהם כוועד נפרד.

הנהלת רשות השידור הוציאה ברגע האחרון צווי מניעה נגד עובדי ההפקה ועריכת הפילם וכך נמנע שיבוש מבט לחדשות.

חודשה הפעלת מתקן להתפלת מי ים באתר אשכול באשדוד

מאת אלי אלעד

חברת החשמל הפעילה אתמול מחדש את המתקן להתפלת מי ים בשטח אתר תחנת הכוח אשכול באשדוד.

מנכ"ל החברה יצחק חופי מסר בתשובה לשאלות כי ההפעלה, הנעשית בתקופה זו של מצוקה במים, היא לניסיון לשלושה חודשים, לאחר מכן תיעשה הערכה נוספת של הנושא.

בשלב זה יופעל המתקן הניסויי כ־85 שעות בשבוע. ההפעלה היא באמצעות יחידת הכוח הישנה של תחנת אשכול א', שהיא בהספק של 50 מגוואט.

להפעלה שותפים גם משרד האנרגיה ונציבות המים, שאמורה להעביר לחברת החשמל החזר מסים של עלות הדלק, שיידרש מחירו הקל על העלויות היקרות של המתקן.

רב אלוף לוי נפגש לפגישת היכרות עם מפקד יוניפי"ל

מאת דן סגיר(?)
סופר "הארץ"

הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי נפגש לפגישת היכרות ועבודה עם מפקד יוניפי"ל החדש, גנרל הגלונד מפינלנד. בפגישה דנו בנושאים המשותפים לצה"ל ויוניפי"ל ובבעיות שניצבות בפני יחידות האו"ם באזורים שבשליטתם.

בפגישה השתתפו אלוף פיקוד הצפון, ראש אמ"ן וקצינים בכירים נוספים. הפגישה הוגדרה כטובה.

מת פרופ' משה היל מהטכניון

נפגע בתאונת דרכים בדרום אפריקה

(ע). פרופ' משה היל (56), ראש הקתדרה לתיכנון ערים ואזורים בפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים בטכניון, מת מפצעיו ביוהנסבורג שבדרום אפריקה, לאחר שנפגע שם לפני כשבוע בתאונת דרכים.

פרופ' היל נולד בדרום אפריקה ואת השכלתו האקדמית בתיכנון ערים רכש באוניברסיטות פנסילבניה וצפון קרולינה בארה"ב. בשנת 1968, עם עלייתו לישראל, הצטרף לסגל ההוראה בטכניון והיה ממייסדי המסלול לתיכנון ערים. לפרופ' היל יצאו מוניטין בינלאומי בפיתוח שיטת הערכה של תוכניות תיכנון ערים, תוך שימת לב להיבטים המבניים, שיטה שיושמה בארה"ב, בבריטניה ובמדינות אחרות. היה ממנהל פרויקט שיקום השכונות שיושם בשנים האחרונות בישראל.

פרופ' היל נפגע ביום שלישי שעבר בתאונת דרכים ביוהנסבורג. איבד את הכרתו ומת מפצעיו בבית חולים ביוהנסבורג.

מתחילים אירועי "גן מאיר גן קסום"

מאת חיים הנרוזקי(?)
סופר "הארץ" בתל אביב

ארבעה ימי אירועים הנושאים את הכותרת "גן מאיר גן קסום" מתחילים היום בגן מאיר בתל אביב. באירועים המתוכננים, ללא תשלום, לקהל המבקרים בגן יופיעו בין השעות 7 בערב עד 11 בלילה שלמה גרונין(?) וסם סבג לחי, ליצנים, תיאטרון בובות, הפנטומימאי הנבך רוזן ועוד.

עורך את העמוד: [illegible]

שר החוץ של לוכסמבורג, ז'אק פוס, בפגישתו עם עמיתו הישראלי יצחק שמיר אתמול בירושלים (צילום: יוסי זמיר)

שר החוץ של לוכסמבורג נפגש עם אישים מהשטחים המזוהים עם אש"ף

הפגישה — ביוזמת "המועצה הערבית לענייני ציבור" שבית הדפוס של ביטאונה "אל־מוקיף" בי־ם נסגר בשבוע שעבר

מאת אורי נייר(?)
סופר "הארץ"

לאחר פגישתו עם שר החוץ יצחק שמיר, נועד אתמול שר החוץ וסגן ראש הממשלה של לוכסמבורג, ז'אק פוס, עם כחמישה עשר אישים מהגדה ומהרצועה, שכולם פרט לאחד מזוהים עם אש"ף.

אישים שהשתתפו בפגישה מסרו אמש כי השר פוס אמר לנוכחים שהוא רואה באש"ף את "הצינור העיקרי החשוב ביותר של הפלשתינאים", אך כל עוד לא תתקיימנה בחירות בגדה, אין הוא יכול לומר שאש"ף הוא הנציג היחידי של העם הפלשתינאי.

הפגישה התקיימה במלון "בשיגל(?) סאלאס" במזרח־ירושלים, ביוזמת "המועצה הערבית לענייני ציבור" שבית הדפוס של ביטאונה "אל מוקיף" נסגר בשבוע שעבר, לאחר שנמצאה בו גלופה של כרזה מטעם ארגון "אל־פתח". פרט לשר החוץ של לוכסמבורג ואנשי פמלייתו, שכללה את ראש המחלקה המדינית במשרדו, נכח בפגישה גם הקונסול הכללי של בלגיה בירושלים.

מן הצד הפלשתינאי נכחו ראשי "המועצה לענייני ציבור", ביניהם שני המועמדים למשלחת הירדנית־הפלשתינאית המשותפת, חנא סניורה ופאיז אבו־רחמה, וכן זיאד אבו־זיאד, זוהייר אלריאיס, ראש עיריית חברון המודח, מוסטפא נתשה. השתתפו גם כמה עיתונאים מהגדה, מן העיתונים המזוהים עם הקו של אש"ף, וכן אישי ציבור בולטים מהגדה, ביניהם ראש האגודה ללימודים ערביים בירושלים, פייסל חוסייני.

היחיד מבין הנוכחים שאינו מזוהה עם אש"ף היה ציר הפרלמנט הירדני מאזור שכם, חיכמת אל־מצרי. נמסר כי גם ראש עיריית בית־לחם, אליאס פריג', הוזמן לפגישה, אך לא נכח בה משום שהוא נמצא כעת באיטליה.

אישים שהשתתפו בפגישה מסרו אמש לסופר "הארץ", כי נדונו בעיקר היחסים שבין הפלשתינאים בשטחים ומחוצה להם לבין הקהילייה האירופית ומוסדותיה(?), וכן עמדתה של לוכסמבורג בעניין הבעייה הפלשתינאית.

הנציגים מהשטחים פירטו בפני המשלחת מלוכסמבורג את הפרוגראמה המסורתית של אש"ף בשטחים, הקוראת להגדרה עצמית לפלשתינאים, לעריכת ועידה בינלאומית לשלום בהשתתפות אש"ף, להקמת מדינה פלשתינאית עצמאית, ולשיתופה של האיחוד(?) בכל יוזמה מדינית־בינלאומית למשא ומתן בתנאי לשלום.

השר פוס הביע את תמיכתו בזכותם של הפלשתינאים להגדרה עצמית, ואת תמיכתו ב"הצהרת ונציה", שעליה חתמו מדינות הקהילייה האירופית בשנת 1980. כמה מהנציגים מהשטחים שהשתתפו בפגישה הביעו אמש שביעות רצון רבה מהשקפותיו של השר מלוכסמבורג.

0.34	1.67	495.00	497.41	[illegible]			
0.36	2.35	653.07	665.75	קריף	0.10	0.11	
0.24	4.05	1693.87	1728.00	עירית	0.15	1.68	11
0.25	14.21	5692.05	5774.87	עיון	−0.04	−1.68	41
0.11	1.23	1091.23	1115.97	עבר	−0.00	−0.01	6
0.26	5.06	1955.02	1974.22	ענת	0.39	6.18	16
−0.31	−1.66	527.17	539.07	ספרותי	0.42	131.43	311
−0.45	−0.60	132.20	134.86	טרמון	−0.13	−0.71	54
0.10	1.18	1192.09	1216.22	פיא	0.58	4.58	80
0.20	0.95	486.84	496.73	צבר	0.28	0.22	11
−0.13	−0.66	501.67	511.72	צמית	0.49	2.18	44
−0.12	−0.12	98.40	98.78	צוק	−0.30	1.81	60
0.08	0.68	829.40	847.59	צמיד	0.25	0.28	112
0.26	16.19	6157.07	6246.23	צמיחה	−0.07	0.66	884
0.25	3.57	1438.96	1457.32	צמרת	0.39	13.25	3408
0.17	2.89	1685.56	1694.02	קלע	0.37	353.71	9663
0.46	68.92	15208.74	15345.58	רווית	0.57	62.39	10956
0.45	2.34	526.16	534.76	רקפת	−0.03	−0.36	1429
0.18	1.11	624.60	638.68	רשף	−0.29	−2.27	787
0.09	0.54	630.58	643.06	שביט	0.06	0.61	946
−0.03	−0.26	788.66	808.09	שחם	0.02	0.60	2767
0.39	1.22	316.28	318.56	שירה	−0.26	−0.47	183
0.05	0.16	297.05	303.05	שמיר	0.33	8.40	258
0.49	2.87	594.16	602.40	שנהב	0.01	0.09	60
0.56	3.10	552.42	566.28	שסק	0.65	7.80	120
0.12	0.19	156.60	159.79	שקד	0.85	5.67	67
0.19	0.33	175.24	176.95	תאנה	0.53	123.47	2321
0.04	0.32	759.82	770.27	תבור	0.04	0.25	70
0.85	3.16	374.78	376.66	תדהר	0.40	12.00	30
0.19	0.16	86.30	88.24	תהילה	0.09	0.56	6
−0.03	−0.11	407.16	412.06	תירוש	−0.02	−0.20	8
−0.24	−0.43	179.28	182.87	תמר	0.30	2.95	
−0.05	−0.08	170.39	171.65	תפוח	0.09	0.80	
0.02	−0.23	1231.63	1256.43	תרשיש	0.08	15.39	20
0.18	−0.67	[illegible]					

שר ירדני: ישראל הפקיעה 2768 קמ"ר אדמות ערביות

רבת עמון (ע"צ וע"ר). השר הירדני לשטחים הכבושים, מרואן דודין, הכריז אתמול ברבת עמון כי ישראל הפקיעה כ־2768 קמ"ר של אדמות בגדה המערבית וברצועת עזה, ממלחמת ששת הימים עד יוני השנה.

הוא גם אמר כי ירדן לא תישא ותיתן על שלום עם ישראל בלי אש"ף. דודין אמר לכתבים: "אין אנו מתכוונים להמשיך ולפעול עם צד כל שהוא, לקראת הסדר באמצעות פרים(?), בלי השתתפותו של אש"ף".

חוסיין מלך ירדן ניתק את התיאום המדיני עם עראפאת בפברואר, לאחר שעראפאת סירב לקבל את החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338 כבסיס לשיחות שלום. עראפאת אמר היום בבגדד לכתב רויטר, כי ירדן מנסה לעקוף את ארגונו, והוא קרא למלך חוסיין לא לפתוח בשיחות ישירות עם ראש הממשלה שמעון פרס.

המראות ונחיתות

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל התעופה בן גוריון ביום שלישי 26.8.86:

המראות

ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק. ב־0645 סאן אפריקן (119) לפריס ניו־יורק ומיאמי. ב־0710 אל־על (571) לבוקרשט. ב־0720 לופטהאנזה (609) למינכן ופרנקפורט. ב־0725 טי. וו. א. (803) לפריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו. ב־0725 טי. וו. א. (825) לפריס בוסטון ושיקגו. ב־0745 אל־על (541) לאתונה. ב־0750 סוויס אייר (333) לציריך. ב־0805 אייר פרנס (139) לפריס. ב־0830 אל־על (323) לפריס ולונדון. ב־0845 אל־על (325) לפריס. ב־0900 אל־על (585) לרומא ופריס. ב־0910 ק. ל. מ. (526) לאמסטרדאם. ב־0920 נתיבי אייר סקנדינביים (774) לקופנהגן. ב־0930 אל־על (035) לאמסטרדאם וניו־יורק. ב־0950 אולימפיק (302) לאתונה. ב־1000 אל־על (345) לג'נבה. ב־1030 אל־על (347) לציריך. ב־1045 אל־על (393) לברצלונה. ב־1100 אל־על (357) לפרנקפורט. ב־1110 ארקיע (911) ללונדון. ב־1130 אל־על (315) ללונדון. ב־1200 אל־על (327) לפריס. ב־1300 טרנסביה (5758) לא. מ. ס. ב־1420 אוסטריאן איירליינס (714) לוינה. ב־1500 אל־על (377) לקופנהגן. ב־1530 ארקיע (913) ללונדון. ב־1610 אייר הולנד (10) ללרנקה ואמסטרדאם. ב־1620 דן־אייר (5687) לברלין ומינכן. ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט. ב־1650 שטרלינג (696) לקופנהגן. ב־1720 דן־אייר (4965) ללונדון. ב־1730 סבנה (204) לבריסל. ב־1745 סאוט אפריקן אייר ווייס (265) לרומא ליסבון ויוהנסבורג. ב־1815 אליטליה (747) לרומא. ב־1955 אל־על (445) לקהיר. ב־2145 סייפרוס איירווייס (429) ללרנקה. ב־2400 אל־על (1009) לפריס וניו־יורק.

נחיתות

ב־0030 אל־על (338) מאמסטרדאם. ב־0035 אל־על (582) מאיסטנבול. ב־0055 אל־על (2598) ממדריד. ב־0135 ארקיע (772) מפריס. ב־0615 אל־על (004) מניו־יורק. ב־1305 אל־על (5350) מפריס ומינכן. ב־1210 טרנסביה (425) מאמסטרדאם. ב־1250 אל־על (542) מאתונה. ב־1315 טי. וו. א. (884) מניו־יורק. ב־1330 אוסטריאן איירליינס (711) מוינה. ב־1335 אל־על (572) מבוקרשט. ב־1435 אל־על (010) מטורונטו ומונטריאול. ב־1435 אל־על (204) מבוסטון ומונטריאול. ב־1455 אל־על (210) ממיאמי ומונטריאול. ב־1500 אייר הולנד (09) מאמסטרדאם. ב־1515 דן־אייר (5686) ממינכן וברלין. ב־1520 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט. ב־1540 שטרלינג (695) מקופנהגן. ב־1545 סאוט אפריקן אייר ווייס (264) מיוהנסבורג ליסבון ורומא. ב־1615 סבנה (203) מבריסל. ב־1620 דן־אייר (4964) מלונדון. ב־1625 אל־על (016) מניו־יורק ולונדון. ב־1705 אליטליה (746) מרומא. ב־1710 סאן אפריקן (134) ממיאמי ניו־יורק ופריס. ב־1730 אל־על (586) מרומא. ב־1815 נתיבי אייר סקנדינביים (773) מקופנהגן. ב־1825 ק. ל. מ. (525) מאמסטרדאם. ב־1905 סוויס אייר (332) מציריך. ב־1925 אל־על (324) מאמסטרדאם ופריס. ב־1940 אל־על (546) מג'נבה. ב־2010 אל־על (348) מציריך. ב־2055 סייפרוס איירווייס (428) מלרנקה. ב־2055 אל־על (394) מברצלונה. ב־2100 אל־על (358) מפרנקפורט. ב־2220 ארקיע (912) מלונדון. ב־2250 אל־על (316) מלונדון. ב־2320 אל־על (444) מקהיר. ב־2330 טארום (245) מבוקרשט.

כל ההמראות והנחיתות וזמנן אינו סופי. את המועד המדוייק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין לעיל, בטלפון 03—381111.

לאקספו 86 עם קנדיאן פסיפיק

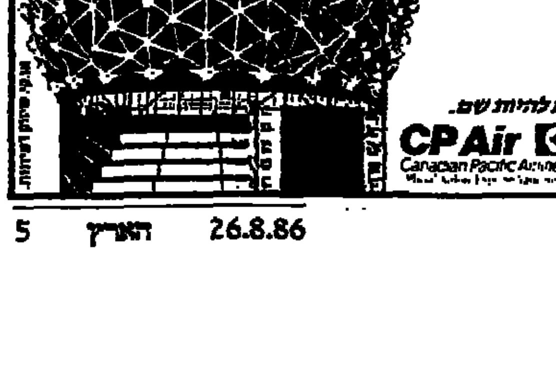

אל תחמיץ את המחיר המיוחד שלנו:
למסלול חלומי, דרך מונטריאול/טורונטו (מפלי הניאגרה, הרי הרוקי) או ונקובר (אקספו 86) ומשם לסאן פרנסיסקו/לוס אנג'לס וחזרה ישירות או דרך ניו־יורק, באל על, לישראל (עם אפשרות לחניה באירופה).
מחיר הטיסה עד ה־1.9.86 $1,119
מה־2.9.86 $1,049
(בשיתוף עם אל על)
שאל את סוכן הנסיעות שלך.
אקספו 86. אינך יכול להרשות לעצמך לא להיות שם.
קנדיאן פסיפיק - נתיבי אויר קנדיים.
רח' בן־יהודה 1 ת"א טל. 03-652163-6.
CP Air
Canadian Pacific Airlines

هكذا من الأصل

مكنز من الأصل

כלכלה ועסקים

הפוליטיקאים וקרנות הפנסיה

פרופ' יהודה כהנא, מומחה לביטוח ופנסיה, הגדיר באחרונה את הנהלות קרנות הפנסיה כ"הנהלות מסורבלות, לא מקצועיות ולא יודעות מה קורה". "הקרנות אינן מתנהלות ברמה שהייתי מצפה ממנהל קרן פנסיה", מסיף כהנא.

פרופ' אמיר ברנע, מומחה לשוק ההון הישראלי, אומר באותו נושא: "מנהלי הקרנות מגלים אחריות כלפי הפוליטיקאים ולא כלפי המבוטחים".

קיסר — החלטה פה אחד

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

קשה לישון בשקט לאור הבנות כאלה, ביחוד כאשר יודעים שבידי מנהלי הקרנות מצוי רכוש בשווי של 5.7 מיליארד דולר, וגורלם של חצי מיליון מבוטחים. מפחיד ממש, כי לחלק מהמנהלים יש הכשרה מקצועית אחת בלבד: פעילות מפלגתית.

משך שנים ארוכות — ואפילו היום — מנוהלות הקרנות בלי כל התייחסות לצד האקטוארי. עסקני ההסתדרות לא ייחסו אף פעם חשיבות גדולה מדי לחוקי הכלכלה. הם האמינו שלעולם חוסן, כלומר, מפא"י תישאר לעד בשלטון, והאמריקאים יתנו מספיק דולרים.

קרן מסוימת נהגה לבטח את מבוטחיה תמורת 75 אחוז בלבד מהתשלום המקובל — כי להקלאים קשה, טענו שם. מאותה סיבה נהגו לתת לפועלי הבניין פנסיה מוקדמת ערב בחירות, מתוך תקווה שהפנסיונרי ידע לזרוק את הפתק הנכון לקלפי. וגם סידור עבודה נמצא: לא פחות מ־1,800 איש מתפרנסים בקרנות, והכל בעידן המחשב. אך ההסתדרות טוענת: תוחלת החיים אשמה. כלומר, אנו חיים היום יותר מדי שנים, מה שלא היה צפוי מראש. לטענה זו אין רגליים וידיים, כי את שיטת הפנסיה המקיפה הנהוגה כיום חישבו ב"ועדת כרמון", רק לפני שמונה שנים, ומאז לא חל שינוי משמעותי בתוחלת החיים.

בהסתדרות טוענים גם שיש קרנות, כמו קרן פועלי הבניין, שמספר חבריהן התדלדל, ואין מי שישלם. גם כאן התשובה פשוטה: בלי ההטבות יוצאות־הדופן היתה הקרן יציבה כדרוש.

ביום ראשון האחרון החליטה הוועדה המרכזית על איחודן של שבע קרנות הפנסיה. [illegible] והאחריות עם המופקדות את הבעיות. ישראל קיסר [illegible] הסתייגויות או הימנעויות. [illegible] ודאי. מי יעמוד מול קיסר? [illegible] הוועדה המרכזת באשר [illegible] בדים בקרנות היציבות [illegible] להם את כל הזכות לכך.

להזות פועל [illegible] אופנה הלבשה מישראל. [illegible] יצא כבר הענף 148 מיליון דולר, לעומת יצוא של 265 מיליון דולר בכל שנת 85'. הגידול הבולט ביותר, בשיעור של 76 אחוזים, היה ביצוא אופנה [illegible] בעיקר לקניינים אירופיים. לשוק האמריקאי מייעד מכון היצוא שלד שה אירועים מרכזיים בניו־יורק, שכוללים תצוגת בגדי ים שנערכה לפני מספר שבועות. באמצע ספטמבר יתקיימו תערוכות סולו של

העורך: נחמיה שטרסלר

אבטלה לחוד ומציאות לחוד

אחת הדוגמאות למצוקת אבטלה חריפה במיוחד בעיירות הפיתוח היא ירוחם. למרות זאת, אין מובטלי ירוחם מוכנים לעשות "כל עבודה", וחלקם, לפחות, מעדיף את דמי האבטלה.

קבלן מקומי טוען שהוא מעסיק מפעיל בדואי לכלי מכני כבד שבבעלותו, מכיוון שאנשי המקום אינם מוכנים לעבוד.

גם בעת ביצוע עבודות בנייה רגילות קשה למצוא עובדים בירוחם, למרות שהקבלנים בעיר משלמים 30–40 שקל ליום "ביד". רק צעירים בדואים "שבים להתלכלך בעבודות אלה", טוען אותו קבלן.

אריה לביא

אקרשטיין תגייס במיכרז 7.7 מיליון שקל באגרות חוב ובאופציות

שיפור ברווחיות החברה עקב רכישת עסקי המסלול

מאת אריה לביא

חברת אקרשטיין צבי מוצרי מלט, מתכוננת לגייס בבורסה 7.7 מיליון שקל. עיתוי ההנפקה אינו קשור בצורך מיידי בהון, אלא בהערכה של החברה והבנקאים למיה יהיה קל עתה לגייס כספים בשוק ההון. בקופת החברה נכסים נזילים של 5 מיליון שקל, וההון המגויס ישמש את צורכי החברה רק בעוד כשנתיים.

ההנפקה, במכרז, תהיה מורכבת מ־6.5 מיליון שקל באגרות חוב צמודות־מדד ונושאות ריבית של 5 אחוז הניתנות להמרה במניות, ו־1.2 מיליון שקל באופציות ניתנות להמרה. במועד מימוש האופציות ביונן יהיה לגייס עוד 2.4 מיליון שקל צמוד לדולר. מחיר ההנפקה ייקבע סמוך למועד ההנפקה.

למוסף "הארץ" נמסר שכבר הושג הסכם חיתום שלפיו בנק לאומי, באמצעות לאומי ושות' ובנק ה־מזרחי, בנקאי החברה, ישמשו כחתמים להנפקה. זו הפעם הראשונה ששני הבנקים משמשים יחדיו חתמים להנפקה.

החברה הגישה אתמול לבורסה תוצאות עסקיות לשנת הכספים שהסתיימה במרץ 1986, המצביעות על רווח של 132 אלף שקל, לעומת 571 אלף שקל בשנה הקודמת. הירידה ברווחיות בשיעור 77 אחוז נובעת בעיקר מהתנודות הזורה בענף מוצרי הבטון, שאיפיינה את רובה של שנת הכספים. בתקופת הדו"ח ירדו מכירות החברה מ־12.9 מיליון שקל ל־9 מיליון שקל, ירידה של 30 אחוז.

דו"ח ראשון לרבעון הראשון של שנת 1986/87, לסוף יוני 1986, מבטא כבר את התקופה שבה נרכשו עסקי חברת "המסלול". הוא מצביע על רווח נקי של 505 אלף שקל, לעומת 571 אלף שקל בכל השנה הקודמת. מכירות החברה גדלו מאז אפריל בכ־150 אחוז, עקב רכישת עסקי "המסלול".

האם יש ניצול לרעה של מידע פנים?

מאת יהודה שרוני

מניות של חברות שתוצאותיהן העסקיות, כפי שפורסמו באחרונה, מצביעות על עלייה ברווחים, עלו באופן חד בשבוע שקדם לפרסום הדוחות. כך עולה מבדיקת "הארץ".

הבורסה, בצעד חסר תקדים, הפסיקה לפני שלושה שבועות את המסחר במניות כללי ציון, מחשש שהדוחות הכספיים של החברה הודלפו לפני פרסומם הרשמי. המסחר חודש לאחר פרסום הדוחות.

סעיף 52 לחוק ניירות ערך אוסר על ניצול מידע פנים. הסעיף קובע כי איש פנים בחברה העושה שימוש במידע פנימי, דינו מאסר שנה או 100 אלף שקל קנס.

להלן חמש דוגמאות:

התנהגות המניה לאור התוצאות העסקיות של החברה

החברה	מועד פרסום הדו"ח	רווח השנה (באלפי ש"ח)	רווח (הפסד) אשתקד (באלפי ש"ח)	השינוי בשבוע שקדם לדוח	מדד המניות באותה תקופה
פיתוח משכנות	18.8.86	750	(1600)	+15%	+1.0%
קופסאות פח 5	21.8.86	1000	(6800)	+37%	+3.9%
כללי ציון 5	31.7.86	3100	2700	+14%	+4.0%
נאות אביב	10.8.86	295	(7)	+5%	+1.7%
דיקית 5	12.8.86	1100	663	+4%	+0.9%

על פי תחשיבי המרכז החקלאי:

גידול החיטה בארץ אינו כדאי מזה שלוש שנים

עלויות הייצור בארץ עומדות על 182 דולר לטונה, בעוד שעלות הייבוא מגיעה ל־153 דולר בלבד — 16 אחוז פחות מעלויות הייצור.

מאת אברים צחר

מזה שלוש שנים לפחות לא כדאי לגדל חיטה בארץ, שכן עלויות הייצור גדולות בהרבה מהעלות החלופית של הייבוא. כך עולה מנתונים שאספו כלכלני המרכז החקלאי.

תחשיבי המרכז החקלאי נערכו כדי להראות לגורמים הממשלתיים כי המחיר המובטח עבור החיטה (על־פי ההסכם הרב־שנתי שתוקפו פג השנה) הוא נמוך מדי וגורם להפסדים בלתי־נמנעים בענף. אולם פארדוקסלית, התחשיבים שבאו לסייע לחקלאים להשיג מחירים גבוהים יותר מוכיחים גם שפשוט לא כדאי לגדל חיטה בארץ.

על־פי הסכם שנחתם עוד בשנת 1982 בין מגדלי החיטה לבין האוצר ומשרד התעשיה, משלם המשרד מדי שנה את המחירים המשולמים בשווקים הבינלאומיים, ללא כל קשר עם עלויות הייצור או היקף היבולים המקומיים.

בעת חתימת ההסכם לפני ארבע שנים סברו החקלאים כי יצאו נשכרים. באותה תקופה עמדו מחירי הסכם החיטה בין ארה"ב לבריה"מ ובשווקי העולם לא נותרו עודפי מלאי משמעותיים. כתוצאה מכך הגיעו מחירי החיטה אז לרמה ממוצעת של 200 דולר לטונה, בו בזמן שעלות הייצור בארץ (ללא הוצאות המימון) לא עלו על 182 דולר לטונה.

מכאן מאליו כי החקלאים הרוויחו [illegible] ובמקרים רבים אף פינו מהשדות גידולים אחרים כדי להגדיל את שטחי המזרע לחיטה. עובדה זו התבטאה כמובן גם בהיקף היבולים ויבולי שנת 1982־83, שהגיעו אומנם לשיא רב־שנתי של כ־305 אלף טונות, כמות הגבוהה בערך פי שלושה מהיבולים בשנה שעברה ובשנה הקודמת.

המחיר שקיבלו החקלאים עבור טונה חיטה הגיע בשנת 1982־83 ל־216 דולר, כלומר ב־19 אחוז מעל עלויות הייצור ללא הוצאות המימון. גם בשנים הבאות קיבלו החקלאים מחירים סבירים מאוד — בלשון המעטה — ובכל מקרה מעל כ־200 דולר הטונה. אולם מזה כשנתיים חל מפנה במצב. עלויות הייצור בארץ נשארו כמו שהיו (182 דולר לטונה), אך עלות הייבוא החלופי פחתה ובשנת 1985־86 היא הגיעה לממוצע של 153 דולר בלבד, כלומר ב־16 אחוז פחות מעלויות הייצור. גם שנה קודם לכן היו כבר מחירי הייבוא החלופי נמוכים בהרבה מעלויות הייצור בארץ.

מגדלי החיטה מפסידים כספי. הבחירה לפניהם היא אם להפסיק לגדל חיטה או לשכנע את האוצר שלמרות חוסר הכדאיות הכלכלית, כדאי בכל זאת למדינה לרכוש חיטה "כחול לבן". הנימוקים הם: היסכון במטבע זר (מרכיב המט"ח במוצר תוצרת הארץ הוא כ־30 אחוז בלבד) והעניין הביטחוני: כדי להבטיח אספקה סדירה ומלאי חירום במדינה.

אורן מבנים
פיתוח והשקעות בע"מ
הודעה
על אסיפה כללית שלא מן המנין
ניתנת בזה הודעה כי אסיפה כללית שלא מן המנין של בעלי המניות של החברה תערך ביום ו' 19.9.86 בשעה 09.00 בבוקר במשרדי החברה ברח' וולפסון 62 תל־אביב קומה ג'.
על סדר היום: 1. הצגת מאזני החברה
על החתום:
מזכיר החברה

אנשים ועסקים / אריה לביא

ארמנד המר — כבוד

חנניה גיבשטיין — בותרות

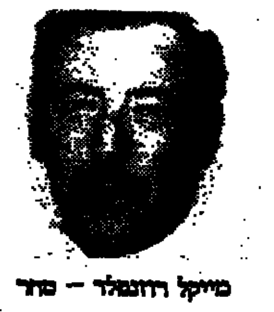
מייקל רוזנפלד — סחר

עוזי פרל — שיווק

דוקטוראט כבוד לארמנד המר

תואר דוקטור כבוד לפילוסופיה תעניק מחר אוניברסיטת תל אביב לד"ר ארמנד המר, במעמד ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר. המר, שהתפרסם באחרונה שוב בעקבות העזרה שהגיש לנפגעי האסון הגרעיני בצ'רנוביל, יקבל את התואר לאות הוקרה על המאמצים הרבים שהשקיע לקידום ההבנה ההדדית בין ארצות הברית לברית המועצות.

משה קצב הזכיר את קיומו של גיבשטיין

חנניה גיבשטיין שהיה במשך 14 שנים ראש עיריית ראשון לציון, ירד מהכותרות לאחר שהובס בבחירות האחרונות לראשות העירייה.

במהלך השנים האחרונות הוזכר גיבשטיין, אוהב כותרות מובהק, בעיתונות לעתים רחוקות, בעיקר בזכות אחיו הפסל יעקב אגם. אך בימים אלה הזכיר שר העבודה והרווחה משה קצב את גיבשטיין לפעילות ציבורית כשמינה אותו ליו"ר מינהלת המוסד לבטיחות ולגהות. זה אמנם לא הרבה, אך איש כגיבשטיין יוכל לחזור לכותרות גם עם תפקיד כזה.

בן רבינוביץ פורש מחברת העובדים

בן רבינוביץ (47), מנהל פעולות חברת העובדים, ביקש ממזכיר ההסתדרות ישראל קיסר וממזכיר חברת העובדים דני רוזוליו להשתחרר מתפקידו. רבינוביץ מנמק את פרישתו מהתפקיד בשנים הארוכות שהוא מכהן בו.

רבינוביץ היה מנהל המחלקה הכלכלית של חברת העובדים לפני שמונה לתפקיד הנוכחי, שלא היה קיים בעבר. עד לפני מספר חודשים שימש שתי תקופות כהונה כסגן יו"ר רשות לניירות ערך.

משקיע אוסטרלי הקים חברה לשירותי סחר

מייקל רוזנפלד בעל חברת "אינטרנשיונל קונספט פרודורינג" מאוסטרליה, שהיא בעלת עסקים ענפים בתחום השילוח הבינלאומי, הקים חברה משותפת עם י.ש. עמילות מכס, עם חיים שחק, בעל חברת שחק שירותי סחר חוץ העוסקת במתן שירותים ליצואנים. רוזנפלד עלה לישראל וינהל מכאן את עסקיו שבאוסטרליה.

ב"גרין קארד" ממשיכים להאמין בקציני מיל.

ההילה ממנה נהנו בעבר הרחוק קצינים בכירים לאחר שפרשו משירותם הצבאי חלפה לה, אך לא בכל מקום. בחברת גרין קארד ממשיכים להאמין בהם. מנכ"ל החברה ובעליה רובים אלמליח מינה תחילה את נעמי שוחט, מי שהיתה מפקדת השוטרות, לתפקיד משנה למנכ"ל, ובימים אלה מינה את עוזי פרל (אל"מ מיל.) לסמנכ"ל לשיווק.

מינויים

- אפרים רייזר, מי שעמד בראש בנק הפועלים וקבוצת אמפל, צורף למועצת המנהלים של חברת מנפרסט ביחד עם מיכאל שמייבך. אברהם בלאום חדל לכהן כדירקטור בחברה.
- יעקב ארזל נבחר כיו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי לפיתוח התעשיה, וליאון פלד־בנצ'ק למנהל העסקים של הבנק במקום משה בר לב, שממשיך לכהן כחבר מועצת המנהלים של הבנק.
- ישראל אמיר (44) מונה לסמנכ"ל תשלובת רים במקומו של רולנדו איזן, מבעלי החברה, שישמש כעת סגן יו"ר פעיל של החברה.
- צבי אקסלרוד מונה למנכ"ל חברת פיברוניקס. בשנתיים האחרונות שימש כסמנכ"ל תיפעול ומנהל חטיבת הי־תקשורת בחברה.

צבי אקסלרוד

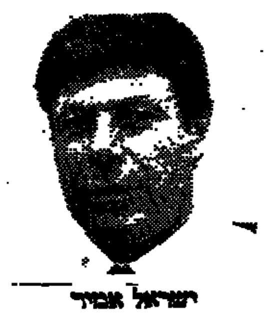
ישראל אמיר

הכל היה ברור מראש בהסתדרות

ההחלטה על זימון מסיבת עיתונאים שבה נמסר על ההחלטה לאחד את קרנות הפנסיה ההסתדרותיות, אומנה לאותו יום שבו התבקשה הוועדה המרכזת של ההסתדרות לאשר את האיחוד.

מסתבר כי שמואל פלה, דובר ההסתדרות, ידע היטב את נפש החברים. עובדה. הוועדה המרכזת אישרה את המיזוג פה אחד, בלי התנגדות ובלי נמנעים.

(יהודה שרוני)

קיסר ויתר על התפקיד המזכ"ל ... לכמה דקות

באותה מסיבת עיתונאים פתח ישראל קיסר, שישב בראש השולחן, ודיבר על חשיבות ההסכם. לאחר שסיים את דבריו, פינה את מקומו לדב פלג, ראש האגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות. לפני שזז ממקומו הפטיר לעבר פלג, המכהן בתפקיד מטעם מפ"ם: "אני מפנה את תפקיד המזכיר־הכללי רק באופן זמני, למרות שחלק מהנוכחים היו רוצים אחרת". ופלג ענה לקיסר: "אל דאגה, אני נשאר בתפקידי".

(יהודה שרוני)

משרד התעשיה ממשיך לפגוע ביעילות

משרד התעשיה החליט באחרונה לצמצם את מכסות הייבוא של נעלי ספורט ממזרח הרחוק, למרות טענות היבואנים כי בכך מכתיב המשרד מדיניות הרשה של יבוא שאינה נובעת משיקולים כלכליים, זאת בהמשך לאיסור על יבוא אורג לבן, וחוטים לתעשיית הבגדים.

מנהל חטיבת הטקסטיל במשרד התעשיה יהונתן לוי מסר אתמול כי צמצום הייבוא של נעלי ספורט ממזרח הרחוק נובע מהרצון למנוע "הצפה" של השוק הישראלי, וכי יש כוונה להגן על היצרנים המקומיים של נעלי הספורט.

עורך הפורבס ינחה סמינר על השקעות בישראל

מלקולם פורבס ג'וניור, מעורכי כתב העת האמריקאי הנפוץ פורבס, יגיע לישראל כדי להנחות סמינר מיוחד במסגרת שבוע ישראל־אמריקה, שאותו מארגנת לשכת המסחר ישראל־אמריקה. הסמינר שאותו ינחה פורבס, שאביו יסד ב־1917 את העיתון רב־ההשפעה, ישתלב עם הנושאים המרכזיים של השבוע: איתורן של השקעות למימון פרויקטים משותפים בין ישראל לארה"ב.

גוטמן התפטר ממועצת מנהלי חברת נחושתן

יחיאל גוטמן התפטר מתפקידו כנציג ציבור במועצת המנהלים של חברת נחושתן.

מיליון דולר הושקעו במכון להדברה ביולוגית בשדה אליהו

מתמחה בגידול אקריות הטורפות חרקים מזיקים

מאת אברים צחר, כתב "הארץ" לענייני חקלאות

בהשקעה של כמיליון דולר הוקם בשדה אליהו מכון להדברה ביולוגית, המתמחה בגידול מסחרי של אקריות, חרקים זעירים הדומים לעכביש. האקריות שמגודלים במכון הן מהסוג הטורף ומיועדות לשמש כחיל־חלוץ במלחמה הביולוגית נגד אקריות אוכלות צמחים, הפוגעות בגידולי שדה וגן.

הנסיונות הראשונים להשתמש באקריות טורפות כדי להדביר (הדברה ביולוגית, ללא שימוש בחומרים כימיים) את האקריות אוכלות הצמחים החלו בארץ עוד לפני כ־20 שנה. אך הרצת הייצור המסחרי החלה רק לפני כשלוש שנים בשיתוף פעולה עם מכון חלקני חוקרים מאוניברסיטת תל אביב.

האקריות שמייצרים [illegible]

25.8.86

מטבע	[illegible] מזומנים קניה	[illegible] מזומנים מכירה	[illegible] העברות והמחאות קניה	[illegible] העברות והמחאות מכירה	[illegible] הפועלים מזומנים קניה	[illegible] הפועלים מזומנים מכירה	[illegible] הפועלים העברות והמחאות קניה	[illegible] הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1.4[illegible]	1.5013	1.46	1.53	1.4808	1.4994	1.4915	0.0057
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2.19[illegible]	2.2264	2.16	2.26	2.1967	2.2243	2.2131	−0.0186
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.72[illegible]	0.7362	0.71	0.75	0.7258	0.7349	0.7301	0.0014
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.22[illegible]	0.2245	0.21	0.23	0.2214	0.2242	0.2228	0.0005
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.64[illegible]	0.6520	0.63	0.66	0.6429	0.6510	0.6468	0.0011
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.902[illegible]	0.9137	0.88	0.93	0.9012	0.9125	0.9060	0.0020
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.215[illegible]	0.2180	0.21	0.22	0.2147	0.2174	0.2164	0.0001
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.202[illegible]	0.2053	0.19	0.21	0.2024	0.2050	0.2040	—
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.192[illegible]	0.1947	0.18	0.20	0.1919	0.1944	0.1933	0.0003
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.3029	0.3067	0.29	0.31	0.3026	0.3064	0.3048	0.0007
[illegible]	1.05	1.10	1.0659	1.0793	1.05	1.10	1.0654	1.0787	1.04	1.09	1.0640	1.0774	1.0736	−0.0041
1 דולר אוסטרלי	0.83	0.91	0.8963	0.9075	0.86	0.93	0.8958	0.9068	0.87	0.93	0.8960	0.9072	0.9018	−0.0010
[illegible]	0.32	0.41	0.5642	0.5712	0.31	0.57	0.5654	0.5724	0.35	0.49	0.5646	0.5717	0.5680	−0.0055
10 פרנק בלגיים	—	—	0.3508	0.3552	—	—	0.3505	0.3548	—	—	0.3503	0.3548	0.3526	0.0009
10 שילינג אוסטריים	1.02	1.07	1.0322	1.0451	1.01	1.06	1.0336	1.0465	1.01	1.06	1.0313	1.0443	1.0375	0.0026
1000 לירות איטלקיות	1.03	1.09	1.0531	1.0663	1.03	1.10	1.0541	1.0673	1.02	1.10	1.0524	1.0656	1.0583	0.0030
100 ינים יפאניים	0.95	1.00	0.9647	0.9768	0.95	0.99	0.9660	0.9780	0.94	0.99	0.9640	0.9761	0.9702	0.0004

חברת גב־ים לקרקעות בע"מ
מקבוצת חברה לנכסים ולבנין בע"מ
מעמידה לרשותך
מבנים להשכרה
לתעשיה, למלאכה ולאחסון
באזורי התעשיה
חולון, יבנה, עטרות, באר־שבע, עורף נמל אשדוד, עפולה (500 מ"ר), טירת הכרמל (1,000 מ"ר עם התקנות חשמל מותאמות למפעל לאלקטרוניקה) במפרץ חיפה. (ליד צומת קרית אתא 950 מ"ר מקודם "דניש") ובמפרץ חיפה מול בלר־בנד.
לפנות: חיפה, רח' הרצל 2, טל': 04-664234
הרצליה: בכל יום ב' במשרד, ברח' משכית פינת רח' המדע כביש אכדיה, טל': 052-559454

קא קבוצת קצנשטיין אדלר

אל צרכני הציוד בענף החשמל, עוד צעד קדימה לשרותכם.
אנו שמחים להודיע כי החל ביום שני יחולו השנויים הבאים:
1. מחירי הציוד במחירון יורדו ב־15%!
2. פער התיווך וההנחות יורדים!
מידע מלא על המגוון המורחב של הציוד והשמוש בו וכן שרות מלא ניתן לקבל במשרדינו הטכניים:
קצנשטיין אדלר ושות' בע"מ - תל-אביב
קצנשטיין אדלר תעשיות בע"מ - אשקלון
הנדסה אלקטרומבנית חיפה בע"מ - חיפה
ה.א.מ. שיווק בע"מ - חיפה
לוחות והנדסת חשמל כפר סבא בע"מ - כפר סבא
ק.מ.ק. הנדסת חשמל בע"מ - ירושלים
ק.א. אלקטרומכניקה באר-שבע בע"מ - באר-שבע
הציוד ימצא למכירה אצל הסיטונאים הנבחרים:
אגיעם הנדסת חשמל בע"מ - רמת הגולן.
רל-אלקטריק שיווק - טבריה.
אלקטרו חבש בע"מ - מפרץ חיפה, חיפה.
אופיר שי (1986) בע"מ - חיפה, תל-חנן.
טגרה בע"מ - חיפה.
חשמל נצרת בע"מ - נצרת.
אלקטרו חיש - חדרה.
מ. זיידמן ושות' בע"מ - חדרה, נתניה.
א. כהן ובנו בע"מ - נתניה.
אופיר שי (1984) בע"מ - רעננה, ירושלים.
אופיר שי בע"מ - הרצליה, פתח-תקוה.
י.ד. בכור בע"מ - הרצליה.
י. קשטן בע"מ - תל-אביב, באר-שבע.
א.ב.ג. שרותי חשמל בע"מ - קרית מלאכי.
מזוז - נתיבות, באר-שבע.

קא
האיכות, האמינות והאחריות בראש כתמיד.

אילת אוברסיז בע"מ
שיטות חיסכון שיטות מטענים בהובלת בינלאומיים
אילת אוברסיז בע"מ
רח' ביאליק 131, רמת גן 52523
טל' 7510810, 7519161
טלקס 341793

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

שיפור באווירת המסחר

אווירת המסחר בבורסה השתפרה אתמול, לאחר שברוב ניירות הערך נמשכה הפעילות החיובית. בבורסה סבורים כי בשל רמת האינפלציה הנמוכה, המועד אפיקי־השקעה חלופיים מכירים, והשקעה במניות היא הכדאית ביותר. אתמול הודיעו עליות השערים במניות בעלות רמות־הסחירות הגבוהות. הבולטים שבהם: למשל, למניות הבינלאומי פי.בי.. הפטרוכימיים, נוספו במהירות וללא שינוי שער. במניות דלות־הסחירות נמשכו עליות השערים התלולות. מניות פקר פלדה, קונסורציום 5, ליפשיץ 5, ויקית 1 עלו ב־15 אחוז. מחזור המסחר במניות ההפשיות המשיך להיות גבוה־יחסית, והסתכם ב־5.2 מיליוני דולר.

מדד	שער יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	115.05	+0.59
כללי ללא בנקים	145.60	+0.60
מדד אג"ח כללי	108.33	−0.24
אג"ח צמוד מדד	110.09	−0.29
אג"ח צמוד מט"ח	93.33	−0.05

בנק איגוד הרוויח 1.5 מיליון שקל

בנק איגוד סיים את המחצית הראשונה של 1986 ברווח של 1.5 מיליון שקל, לעומת רווח של 2.2 מיליוני שקל בתקופה המקבילה אשתקד. שערי מניות הבנקים שבהסדר עלו אתמול מעל למוצע.

עקב ביקושים שהופנו אליהן קרנות הנאמנות, שנהנו מגיוסי כסף גדולים. מחזור המסחר במניות ההסדר הסתכם ב־900 אלף דולר.

	תשואה שנתית דולרית ב־%
בל"ל 0.1	16.18
הפועלים ש	16.26
אי.די.בי. רג.	16.31
דיסקונט א	16.48
המזרחי ש	16.57

מי קונה את מניות ים המלח?

קונצרן מפעלי ים המלח, סיים את השנה שסופה במרס 1986 ברווח גדול. ים המלח אף הודיע על חלוקת דיווידנד במזומן, בשיעור 180 אחוז, וכן על חלוקת מניות־הטבה. מאז פרסום הרווחות, וביתר שאת, בימים האחרונים, מורגשת מגמת רכישות ערה מאד למניות החברה. את הביקושים מספקת בעיקר לאומי פיא, בעליות שערים קלות. נראה כי את הרכישות מבצע גוף מוסדי, הרואה לנגד עיניו את הבזוס שבדיווידנד הגדול. אתמול עלתה המניה ב־0.4 אחוז.

ירידות שערים באג"ח

לאחר ימים אחדים של עליות שערים בשוק איגרות־החוב, היה אתמול שינוי במגמה. שערי איגרות־החוב הצמודות למדד נטו לרדת, ברוב־כלל עד אחוז אחד. שערי האיגרות הדולריות אף ירדו ירידה חריפה יותר. ירידות השערים הסתכמו בין השאר בהנפקה על סך 30 מיליון שקל שעשה אתמול בנק ישראל. ההיצעים באג"ח נקלטו במחזור גבוה־יחסית: 3.5 מיליוני דולר.

עלייה במק"מ

היקף הפעילות במלוות קצרי המועד עלה אתמול במקצת, והסתכם ב־1.4 מיליון דולר. רמת התשואה ירדה במקצת.

הנפקה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
916	8	99.63	1.42
926	15	99.31	1.41
936	22	98.98	1.43
946	29	98.66	1.43
1016	36	98.33	1.43
1026	43	97.98	1.45
1036	50	97.66	1.45
1046	57	97.32	1.46
1126	78	96.30	1.48

● בשנה שסופה במרס 86, אקו־שטיין הרוויחה 132 אלף שקל, לעומת 571 אלף בשנה הקודמת.

● עמרם אהרוני מונה לדירקטור במאפיית בית, במקום בן ציון בצלאל.
● צ'ארלס ה'ק בבהדויים התמנה לדירקטוריון מגבר בירה.
● כלל וציון החזקות הודיעו כי לא מתנהל משא ומתן לרכישת חברת־הביטוח ציון, אלא נבדקת האפשרות לרכז את הפעילות הביטוחית בחברת אחזקות משותפת.
● גדעון בן צבי חדל לכהן כמנכ"ל גלי זהר. התקשר עם החברה בהסכם לשירותי ייעוץ. את מקומו ימלא אהרון הכשבורג.

אינטר ישראל
למכירה או להשכרה
3 קומות
משרדים + חנות
בבני־יהודה/בוגרשוב ת"א
מיזוג + 30 קווי טלפון
שוכנים בלעדיים
03-294141

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אג	3926.11	3911.75	12.28	0.31
אבוקה	32581.68	32262.52	279.05	0.87
אגוז	195.66	191.81	−0.04	−0.02
אריר	1307.40	1281.32	−0.15	−0.01
אודם	1728.02	1694.35	10.67	0.63
אומיר	1567.33	1536.27	−0.38	−0.02
אור	381.25	376.01	0.81	0.22
אורין	144.84	141.88	−0.17	−0.12
אוריל	210.22	208.66	0.46	0.22
אורן	610.81	598.73	0.94	0.16
אייל	3069.12	3010.48	25.66	0.86
איילת	3783.36	3699.87	70.10	1.93
אירים	3960.31	3873.01	10.25	0.27
אינן	575.17	563.27	0.76	0.14
אלון	492.82	482.53	0.00	0.00
אלמוג	579.00	567.66	−0.99	−0.17
ארז	696.04	682.52	3.75	0.55
אש	1118.11	1115.50	—	—
אשל	161.21	158.06	0.03	0.02
אתרוג	189.03	187.15	0.37	0.20
בדולח	1731.55	1697.76	12.61	0.75
ברוש	387.75	380.15	0.77	0.20
ברק	382.95	375.30	2.05	0.55
בוקה	731.04	716.61	2.47	0.35
גביש	1138.26	1115.82	1.26	0.11
גבע	845.32	832.80	0.76	0.09
גורן	581.33	569.92	0.94	0.17
גיא	7555.14	7443.17	17.41	0.23
גיל	2314.36	2269.78	26.33	1.17
גלית	496.35	490.19	0.90	0.18
דובדבן	289.66	286.81	4.07	1.44
דוכיפת	535.01	524.51	−0.36	−0.07
דולב	187.24	183.26	0.15	0.08
דורון	1203.21	1180.08	−1.22	−0.10
דותן	210.86	206.76	−0.14	−0.07
דליה	409.98	403.08	1.79	0.45
דרור	3466.81	3403.54	12.65	0.37
דקל	285.02	279.45	1.57	0.56
הדס	292.66	289.86	1.73	0.60
דוד	404.83	397.62	0.86	0.22
זהבית	2504.82	2452.73	−3.19	−0.13
זוהר	15938.07	15702.43	13.25	0.08
זיו	14935.01	14714.38	6.33	0.04
זמיר	688.83	675.59	2.19	0.33
חוחית	124.70	121.95	−0.40	−0.33
חליפין	110.06	109.58	0.01	0.01
חלמיש	554.56	543.55	0.58	0.11
חן	109.63	109.41	0.11	0.10
טופז	1164.16	1137.34	1.68	0.15
טל	4229.93	4181.53	−1.68	−0.04
יובל	653.18	640.49	−0.01	−0.00
יהלום	1634.03	1602.20	6.18	0.39
ימורות	31432.42	31141.38	131.43	0.42
יערה	555.09	542.91	−0.71	−0.13
כוכב	815.87	800.17	4.58	0.58
כלנית	113.11	110.88	0.22	0.20
כספית	452.98	445.31	2.18	0.49
כרמל	606.30	600.07	1.81	0.30
כתר	115.56	113.32	0.28	0.25
להב	901.75	884.74	0.66	0.07
לחם	3476.88	3409.87	13.25	0.39
למשקיע	98357.86	96632.98	353.71	0.37
לפיד	11173.20	10956.19	62.39	0.57
לקט	1459.80	1429.87	−0.36	−0.03
לשם	791.77	787.22	−2.27	−0.29
מבחר	965.61	946.57	0.61	0.06
מבטח	2794.70	2767.90	0.60	0.02
מגד	186.33	183.61	−0.47	−0.26
מגן	2611.70	2586.60	8.40	0.33
מגל	616.83	604.75	0.09	0.01
מור	1226.60	1209.20	7.80	0.65
מורן	676.37	670.16	5.67	0.85
מטה	23871.67	23218.10	123.47	0.53
מיתר	723.54	709.19	0.25	0.04
מנוף	3091.50	3031.00	12.00	0.40
מעיין	642.38	629.94	0.56	0.09
מקשה	831.29	814.96	−0.20	−0.02
מרגלית	990.78	971.42	2.95	0.30
מרום	946.25	927.63	0.80	0.09
נגה	20772.69	20465.07	15.39	0.08
נביא	667.55	654.80	1.64	0.25
נטע	384.58	377.11	1.20	0.32
נילי	4166.52	4105.07	77.26	1.92
סביון	445.30	437.31	2.96	0.68
סגולה	116.71	114.38	−0.17	−0.15
סלע	819.78	803.33	−0.77	−0.10
סנונית	569.27	558.10	−0.57	−0.10
סער	619.35	607.66	0.86	0.14
ספיר	497.47	495.00	1.67	0.34
עדיף	665.75	653.07	2.35	0.36
עידית	1728.00	1693.87	4.05	0.24
עירן	5774.87	5692.05	14.21	0.25
ענבר	1115.97	1091.23	1.23	0.11
עצת	1974.22	1955.02	5.06	0.26
עפרוני	539.07	527.17	−1.66	−0.31
ערמון	134.86	132.20	−0.60	−0.45
פיא	1216.22	1192.09	1.18	0.10
צבר	496.73	486.84	0.95	0.20
צופית	511.72	501.67	−0.66	−0.13
צוק	98.78	98.40	−0.12	−0.12
צמיר	847.59	829.40	0.68	0.08
צמיחה	6246.23	6157.07	16.19	0.26
צמרת	1457.32	1438.96	3.57	0.25
קלע	1694.02	1685.56	2.89	0.17
רותם	15345.58	15208.74	68.92	0.46
רקפת	534.76	526.16	2.34	0.45
רשף	638.68	624.60	1.11	0.18
שבים	643.06	630.58	0.54	0.09
שחם	808.09	788.66	−0.26	−0.03
שירה	318.56	316.28	1.22	0.39
שמיר	303.05	297.05	0.16	0.05
שמרב	602.40	594.16	2.87	0.49
שפק	566.28	552.42	3.10	0.56
שקד	159.79	156.60	0.19	0.12
תאנה	176.95	175.24	0.33	0.19
תבור	770.27	759.82	0.32	0.04
תדהר	376.66	374.78	3.16	0.85
תהילה	88.24	86.30	0.16	0.19
תירוש	412.06	407.16	−0.11	−0.03
תמר	182.87	179.28	−0.43	−0.24
תפוח	171.65	170.39	−0.08	−0.05
תרשיש	1256.41	1221.63	−0.23	0.02
תשרי	383.73	382.32	−0.67	0.18

שערי איגרות החוב

5% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	33802	+295
3602	30618	−212
3603	29960	+38
3604	26537	−27
3605	24086	+81
3606	22739	+30
3607	20855	+11
3608	19872	−65
3609	18790	+25
3610	16907	−166
3611	16329	−164
3612	15850	−162
3613	15040	+8
3614	14436	+8
3615	13327	+6
3616	12445	+7
3617	11692	+7
3618	11094	+6
3619	10288	+6
3620	9646	+19
3621	9163	+19
3622	8262	+17
3623	7736	+24
3624	7284	+23
3625	6644	+14
3626	6145	+13
3627	5699	+13
3628	5343	+11
3629	5806	+11
3630	4732	+10
3631	4322	+17
3632	4070	+12
3633	3844	+16
3634	3321	−63
3635	3139	−60
3636	3022	−59
3637	2876	+16
3638	2677	+15
3639	2458	+14
3640	2076	+12
3641	1799	+10
3642	1589	+10
3643	1379	+9
3644	1234	−26
3645	1112	−24
3701	891.9	−23.5
3702	699.7	+0.4
3703	400.4	+4.4
3704	513.9	+3.8
3751	272.7	−8.7
3752	106.1	+0.1
3753	101.7	— —
3754	94.4	−0.1
3755	90.7	−0.1
3756	87.5	−0.1
3757	88.7	−0.1
3826	95.7	+0.1
3827	95.8	+0.1
3828	90.5	+0.1
3829	88.7	+0.1
3901	106.5	−3
3902	95	−2
3903	96	+0.2
3904	94.4	+0.2

שחר 4.25%

סדרה	שער	שינוי
4101	115.3	−2.5
4103	110.5	−2.5
4104	110.1	−2.5
4201	101.1	−0.1
4204	93.7	−0.1
4205	91.9	−0.1
4301	114.7	— —
4302	106.6	— —
4303	104.8	−0.1
4304	103	−0.2
3110	251400	— —
3111	243700	— —
3112	241600	+500
3113	241300	+600
3114	232700	+100
3115	229500	+200
3116	220450	+150
3117	231600	+1400
3118	220000	−6000

4%, 6%, 7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3201	190500	−1000
3202	191700	— —
3203	189700	+700
3204	186200	— —
3205	183250	+250
3206	179950	−400
3210	175400	−400
3211	175100	— —
3212	169150	+150
3213	162000	−100
3214	160000	−1201
3501	156000	— —
3502	159000	−750
3503	143400	— —
3504	157700	— —
3505	159000	— —
3521	153750	— —
3522	128300	— —
3523	120250	— —
3524	119850	— —
3525	118500	−400
3526	117250	— —
3527	114400	−750
3528	111900	— —
3529	111800	— —
3530	109927	−747
3531	109612	−789
3532	106402	−767
3533	110959	−789
3534	104639	−749
3535	104853	−777
3539	98742	−759
3556	104632	−777
3537	104515	−778
3538	98375	−733
3540	98146	−762
3541	94832	−737
3542	94666	−765
3543	90047	−731
3544	90142	−654
3546	87889	−659
3547	87692	−661
3548	87593	−663
3550	82993	−644
3551	82668	−647
3545	87796	−345
3549	82908	−338
3552	76070	−322
3554	75897	−333
3555	75897	−333
3553	75828	+42
3571	65704	+36
3556	72236	−445
3558	72110	−459
3559	69558	−444
3560	65811	−435
3561	65626	−435
3557	72861	−605
3572	66205	−590
3573	65837	−411
3574	60708	−388
3577	68640	−396
3578	56020	−368
3575	60176	−428
3576	60006	−430
3579	55363	−415
3580	54777	+29
3581	49822	+27
3582	45951	+25
3583	42708	+23
3584	40309	+22
3585	38214	+20
3586	34682	+19
3588	34549	+19
3587	34455	−324
3591	31388	−303
3592	31355	−304
3593	31301	−303
3589	31545	+174
3594	30071	+170
3590	31214	−297
3595	29733	−291

5% מלווה פיתוח (בריבית כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	127200	−500
2002	128200	— —
2003	123000	−200
2004	123500	— —
2005	116300	— —
2006	114950	— —
2007	113150	— —
2008	111750	— —
2009	114600	+500
2010	112850	— —
2011	110950	— —
2012	109700	— —
2013	111350	+600
2014	107400	— —
2015	108400	— —
2016	108050	— —
2017	106676	−826
2019	106345	−871
2020	103229	−847
2018	107155	−869
2021	103630	−891
2022	101547	−245
2023	101368	+56
2024	94318	+53
2027	90902	+52
2031	84022	+47
2025	95516	+836
2026	95196	+839
2028	91344	−242
2030	86812	−240
2029	86670	+48
2033	79695	+45
2035	73112	+41
2032	85456	+1025
2034	80708	+998
2036	74060	+946
2037	72589	+1854
2052	61076	+1703
2038	69350	−489
2040	66716	−489
2051	65064	−476
2039	66321	−541
2041	62727	−532
2053	58480	+32
2054	53962	−359
2056	51541	−537
2058	46859	−516
2060	43200	−501
2055	53906	−440
2057	51489	−414
2059	46776	−388
2061	33932	+18
2062	32539	+16
2063	30389	−150

רימון

סדרה	שער	שינוי
7001	219.9	+0.9
7002	213.1	+0.9
7003	203.5	+0.8
7004	187.2	+0.8
7005	174	−3.9
7006	163.9	−0.7
7007	158.9	+0.7
7008	150.9	+0.7
7009	146.8	+1.4
7010	136.5	−0.7
7011	128.7	−0.7
7012	124.1	−0.7
7013	118.3	+0.5
7014	101.9	−0.6
7015	84.4	−0.8
7016	86.4	−0.8
7017	85.4	−1
7018	85.2	−1
7019	85.6	−0.9
7020	85.4	−0.9
7021	84.6	−0.9
7201	81.6	−1

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	11810	+100
6102	6858	+29
6103	6249	+24
6104	5594	−68
6105	5300	−65
6106	5112	−21
6107	4920	−20
6108	3506	−52
6109	3352	−30
6110	3272	−31
6111	2678	−67
6112	2596	−66
6113	1798	−14
6151	720.4	+10.2
6152	689.4	+9.8
6153	583.2	−15
6154	572.7	−14.8
6155	391.2	+5.8
6156	302.2	+1.3
6157	227	+0.9
6158	215.1	+0.9
6159	181.5	+0.7
6160	167.8	−4.2
6161	162	−4
6162	148.3	+0.6
6163	137.5	+0.6
6164	132.1	+0.5
6165	125.5	+0.5
6166	116.8	−2.9
6167	114.2	−2.9
6168	112.5	−2.8
6169	107.5	+0.4
6170	101.2	+0.4
6171	71.1	−3.5
6172	70	−3.3
6801	77.8	−1.8

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	152.2	+1.3
2502	149.5	+1.3
2503	144.7	+1.3
2504	144.3	+0.8
2505	138.7	+0.7
2506	134	+0.8
2507	129.3	+0.8
2508	102.4	+3.4

100% מט"ח

נייר	שער	שינוי
אל אופ	840	−5
אלבית	203.3	— —
אלתא	1210	— —
אלסינט	59.4	— —
פאיטקס	672	+17
תורד 84	92.5	+0.5
תורד 85	400	— —
הב היש	197.1	+2
דיס הש	174.1	+4.1
כור	152	−0.5
כלל	458	— —
מ'צב ד	238.8	— —
מ'צב מ	322	— —
מ'צב י	416	— —
רן	98.5	−3.1
טל בנ	163	−1
תיעש	179	+2

מדד/מט"ח

נייר	שער	שינוי
בל.ת.	111.6	−1.6
דיס הש	114.8	−2.2
כור	118.7	+3.3
כלל	146.4	+0.4
בנ דיס	114	−1.2
משא מ	112.3	−0.7
כשא מ	105.5	+0.1
משא מ	96.5	−2

שערי המניות

25.8.86

בנקים וחברות אחז' לא בהסדר עלו־0 ירדו־3

המחזור – 189.0 אלף שקל חדש

נייר	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש שלא בוצע
אוצר הת סט 0.1	16350.0	0.000	0.0			0.0
סמנות 0.1	1050.0	9.462	1344.0			−567.0
סמנות 0.5	689.0	7.160	1550.0	−36.0	−5.0	−675.0
סמנות אפ	706.0	9.325	1970.0	−15.0	−2.1	−3323.0
כלל 1	24100.0	7.271	45.0	−400.0	−1.6	−46.0
הבינלאומי 5	3740.0	25.426	1014.0			−2394.0
פ.ב.י. 0.5	4268.0	68.076	2379.0			−2667.0

בנקים וחברות אחז' שבהסדר עלו־10 ירדו־1

המחזור – 1317.9 אלף שקל חדש

נייר	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש שלא בוצע
אי די בי 100	77650.0	181.695	349.0	700.0	0.9	814.0
אי די בי ב 100	77500.0	2.598	5.0	500.0	0.7	20.0
אי די בי א 8%	480000.0	0.000	0.0			0.0
אגוד רגיל 0.1	*** הפסקת מסחר ***					
דיסקונט ב 1	98500.0	7.925	12.0			18.0
מזרחי א 1	98800.0	37.096	56.0	100.0	0.1	23.0
דיסקונט ש"ה ב	11900.0	0.638	8.0			−8.0
מזרחי ש 0.5	31800.0	62.044	291.0	20.0	0.1	58.0
מזרחי מ 0.5	31950.0	0.000	0.0			0.0
מזרחי ש"ה 9	14480.0	0.097	1.0	−50.0	−0.3	−1.0
פועלים מב 10%	112000.0	0.000	0.0			9.4
פועלים ש 0.1	52800.0	211.342	597.0	380.0	0.7	639.0
פועלים מ 0.1	52520.0	35.565	101.0			−20.0
כללי א 1	134801.0	6.327	7.0	800.0	0.6	20.0
כללי ש"ה 5	101800.0	2.048	3.0			−3.0
כללי ש"ה 7	6545.0	0.307	7.0	30.0	0.5	7.0
לאומי מסקרב	33610.0	331.706	1472.0	280.0	0.8	708.0
לאומי ש"ה 11 2%	12813.0	4.209	49.0	18.0	0.1	245.0
מימון סחר 1	44570.0	0.000	0.0	100.0	0.2	3.0
מימון סחר 5	22800.0	0.000	0.0			0.0

בנקים למשכנתאות עלו־2 ירדו־10

המחזור – 107.9 אלף שקל חדש

נייר	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש שלא בוצע
אדנים 0.1	14190.0	3.996	42.0	−30.0	−0.2	−42.0
לאומי משכ ש	5330.0	2.037	57.0			13.0
לאומי משכ ם	5320.0	0.036	1.0	−90.0	−1.7	−4.0
כרמל 1	4285.0	1.063	37.0	−14.0	−0.3	−61.0
כרמל ש"ה	3032.0	0.000	0.0	50.0	1.7	350.0
בניה ב 5	6750.0	2.874	63.5	−250.0	−3.6	−75.7
פתוח משכ 0.1	1770.0	23.212	1956.0			81.0
משכן ב 1	2258.0	5.526	365.0	−8.0	−0.4	−100.0
עצמאות למשכ 0.1	8390.0	6.469	115.0	−30.0	−0.4	−166.0
טפחות מכוב 1	14650.0	2.652	27.0	−145.0	−1.0	−34.0
טפחות רגיל 1	14500.0	4.764	49.0	−50.0	−0.3	−47.0
טפחות ש"ה 1	7800.0	0.000	0.0			50.0
טפחות ש"ה 2	3999.0	0.000	0.0	3.0	0.1	350.0
יפסור 1	1665.0	2.489	223.0	−30.0	−1.8	−223.0
יפסור 5	790.0	6.711	1267.0	−9.0	−1.1	−309.0
מרב 1	5300.0	10.483	295.0			−21.0

[illegible] עלו־5 ירדו־1

המחזור – 174.2 אלף שקל חדש

נייר	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש שלא בוצע
שלמה א 1	389.0	30.734	11784.0	9.0	2.4	8809.0
חקלאות מב א	*** לא נסחר ***					
בנק החקלאות מב ב	*** לא נסחר ***					
לאומי פי תע ש	6360.0	25.713	603.0	259.0	4.3	566.0
פי התעשי מבכר	*** לא נסחר ***					
פי התעשי בב ב	*** לא נסחר ***					
פי התעשי בב גי	*** לא נסחר ***					
פי התעשי בב גב	*** לא נסחר ***					
פי התעשי בב ד	*** לא נסחר ***					
פי התעשי בב דד	*** לא נסחר ***					
מרכז הקבלנים	549.0	7.815	2127.0	−1.0	−0.2	−731.0
פז תיירות בב	*** לא נסחר ***					
כללים א 0.1	16895.0	27.186	240.0	956.0	6.0	203.0
כללים ב 0.5	12100.0	28.606	254.0	965.0	8.7	325.0
כללים צים	11080.0	4.720	64.0	160.0	1.5	49.0

חברות ביטוח עלו־6 ירדו־5

המחזור – 297.3 אלף שקל חדש

נייר	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש שלא בוצע
ארדום 0.1	7890.0	35.442	2562.0			−617.0
ארדום א 0.5	465.0	5.468	1750.0			−1201.0
[illegible]	2360.0	27.056	1700.0	5.0	2.2	5930.0
בטוח משכ 0.1	550.0	2.231	609.0	−10.0	−1.8	−250.0
בטוח משכ 5	173.0	10.526	9025.0	2.0	1.2	335.0
הדר 1	338.0	12.623	5570.0	13.0	4.0	5578.0
הדר 5	182.5	3.394	2700.0	1.8	0.6	913.0
הסנה 1	520.0	74.787	21451.0	10.0	2.0	17211.0
הפניקס 0.1	740.0	12.200	2459.0	18.0	2.5	3047.0
הפניקס 0.5	418.0	2.679	956.0	−22.0	−5.0	−301.0
המשמר הצאל 1	6430.0	0.948	22.0			−22.0
המשמר הצאל 5	2930.0	1.709	87.0			0.0
מנורה 1	2200.0	7.478	507.0	−150.0	−6.4	−416.0
מנורה 5	898.0	1.860	309.0	−7.0	−0.8	−535.0
סהר 1	4190.0	6.602	235.0	−60.0	−1.4	−364.0
סקורטס 1	2430.0	6.256	384.0			−284.0
צור 1	332.0	8.169	3670.0			−6081.0
ציון 1	9100.0	0.000	0.0			0.0
ציון 5	2120.0	0.000	0.0			0.0

מסחר ושרותים עלו־20 ירדו־8

המחזור – 866.1 אלף שקל חדש

א. מסחר

נייר	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש שלא בוצע
אינטרטרייד 1	5145.0	0.000	0.0			0.0
אינטרטרייד 5	1076.0	4.689	650.0	6.0	0.6	344.0
מאיר עזרא 1	4500.0	0.754	25.0	100.0	2.3	37.0
מאיר עזרא אופ	4100.0	0.137	5.0	−50.0	−1.2	−63.0
כלל סחר 1	1460.0	289.093	29533.0	75.0	5.4	36397.0
קריסטל 1	10000.0	14.013	209.0	320.0	3.3	124.0
רפק 0.1	35000.0	0.309	1.7	−1000.0	−2.8	−1.7
רפק 0.5	9600.0	0.708	11.0	100.0	1.1	11.0
שופרסל א 2	5715.0	12.990	339.0			−32.0
שופרסל ב 10	4000.0	26.604	992.0	45.0	1.1	653.0

ב. שרותים

נייר	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש שלא בוצע
רלק 0.1	3428.0	40.635	1768.0			−108.0
הראל 1	3052.0	0.675	33.0	62.0	2.1	33.0
הראל 5	1512.0	0.689	68.0	62.0	4.3	268.0
ספנות והספקה 0.1	14850.0	3.186	32.0	150.0	1.0	4.0
ספנות הים א 0.5	3850.0	5.214	202.0	50.0	1.3	57.0
קרור והספקה 0.1	1960.0	2.116	161.0	−85.0	−4.2	−182.0
קרור והספקה 1	311.0	20.466	9815.0			−3050.0
חב' החשמל 0.1	*** הפסקת מסחר ***					
מוסכי ערבה 0.1	4300.0	5.852	203.0	139.0	3.3	206.0
מוסכי ערבה 0.5	1440.0	20.719	2146.0			−626.0
קונטרום 0.1	2347.0			112.0	5.0	4071.0
קונטרום 0.5	1834.0	33.987	2764.0	239.0	15.0	4951.0

ג. תיירות ומלונאות

נייר	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש שלא בוצע
גלי הזהר 1	9102.0	4.693	76.9	−618.0	−6.4	−133.0
גלי הזהר 5	4536.0	3.285	108.0	−504.0	−10.0	−92.0
מלונות דן 1	3889.0	3.181	122.0			133.0
מלונות דן 5	2860.0	1.189	62.0	90.0	3.3	44.0
[illegible] 0.1	*** הפסקת מסחר ***					
כמו 1	2301.0	0.753	51.0	1.0	0.1	28.4
מלונות הירדן 1	2938.0	6.461	328.0	58.0	2.0	586.0
מלונות יהלום 1	*** הפסקת מסחר ***					

ד. מחשבים ושרותי מחשב

נייר	השער אתמול	המחזור באלפי ש"ח	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי באחוזים	היצע/ביקוש שלא בוצע
דטה 1	*** הפסקת מסחר ***					
ת.י.ב. 1	14000.0	1.877	20.0			−12.0
[illegible]	3960.0	2.841	107.0	80.0	8.3	29.0

מקרקעין, בניה, פיתוח והדרים עלו־28 ירדו־14

המחזור – 1689.4 אלף שקל חדש

א. נדל"ן ובינוי

בשכ"ח חנות מפוארת

(לשעבר חלק מבנק לאומי אלנבי 94 ת"א)
150 מ"ר, 2 קווי טלפון, אזור זכות, הכנה למיזוג, תקרה אקוסטית, חלונות ראווה וריצוף מיוחדים ועוד.
לפנות לחברת "בני אריה בע"מ"
טל' 03-458596 ,370781 ,721738

אתמול, בצהריים, 25.8.1986 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

מטבע	שער
$ ארצות הברית (ל"ש שטרלינג)	1.4825/1.4835
מרקים גרמניים	2.0400/2.0419
פלורינים הולנדיים	2.3030/2.3040
פרנקים שווייצריים	1.6430/1.6445
פרנקים בלגיים	42.26/42.28
פרנקים צרפתיים	6.6860/6.6910
לירטות איטלקיות	1407.00/1408.00
ינים יפניים	153.60/153.75
$ ארצות הברית (לדולר)	1.2028/1.2053

שער הזהב אה"ב אונקיה לזהב מקסימ $377.25/378.50

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/לי"ש	פר"ש/$	ד"מ/$
1 ח'	1.4775/1.4785	1.6399/1.6418	2.0373/2.0384
3 ח'	1.4680/1.4693	1.6355/1.6375	2.0316/2.0331
6 ח'	1.4560/1.4574	1.6283/1.6308	2.0241/2.0256

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

אישי מקצועי מיוחד
זה הייחוד של בנק אגוד. יחס אישי, ידע מקצועי ושרות מיוחד - הנך מוזמן להכנס אל כל אחד מסניפי הבנק. לתראות!
union bank בנק אגוד
ושטנסקי ברילין זמר

هكذا من الأصل

על רקע החרפת "מלחמת המיכליות":

נציגי מדינות המפרץ — לדיון בסכנה ליצוא הנפט מצד איראן

איראן הגבירה איומיה נגד מדינות המפרץ הפרסי התומכות בממשלת עיראק

בחריין (ע"ר). שרי החוץ והנפט של שש מדינות המפרץ הפרסי יתכנסו מחר בסעודיה לשיחות שיימשכו יומיים, על רקע דאגה גוברת נוכח האיום האיראני על יצוא הנפט שלהן. במוקד השיחות גם נושא היפגעותן השנה של 57 מיכליות נפט מתחילת השנה והחרפת "מלחמת המיכליות" באחרונה.

איראן הגבירה את איומיה נגד מדינות המפרץ הפרסי התומכות בממשלת עיראק, במיוחד לאחר ההתקפה האווירית העיראקית על מסוף הנפט האיראני הממוקם באי סירי לפני כשבועיים. האיראנים מאשימים את מדינות המפרץ במתן סיוע לעיראק, כולל סיוע ישיר בהתקפה על סירי, שקודם להפצצה נחשבה מחוץ לטווח המטוסים העיראקיים. נשיא איראן איים ביום שישי: "אם ההתקפות יימשכו, כל היצוא מהמפרץ הפרסי יעמוד בסכנה".

תמיכה בעיראק

מדינות המפרץ — בחריין, כוויית, עומאן, קטאר, סעודיה והנסיכויות המאוחדות — תומכות בעיראק במלחמתה נגד איראן. בהודעת מדינות המפרץ מיום ראשון נאמר כי השרים יכינו מדיניות אסטרטגית חדשה לייצוא נפט שמגמתה תהיה שמירת האינטרסים החיוניים של כל אחת מן המדינות אלה והבטחת מיקומן בשוק העולמי.

מצרים מצפה לייקור הנפט עד 20 דולר לחבית

קאהיר (ע"ר, ע"צ). שר הנפט המצרי עבד אל־האדי קנדיל אמר ביום ראשון כי מחירי הנפט בשוק העולמי עשויים להגיע עד 20 דולר לחבית עד תום השנה. בראיון לעיתון "שאוי" אמר קנדיל כי לאור ועידת אופק האחרונה הוא צופה שיהיה איזון בין הביקוש לבין ההיצע עד תום השנה.

השר המצרי אמר כי מצרים שואבת כיום 850 אלף חביות ביום. בשנה שעברה היא ייצאה שליש מתפוקה של 900 אלף חביות ביום ומקורות בתעשיית הנפט אמרו כי היצוא של הנפט המצרי יקוצץ בהתאם להחלטת אופק, אף על פי שמצרים איננה חברה בקרטל.

בינתיים כבר העלתה מצרים פעמיים את מחיר הנפט באוגוסט. הנפט המשובח שלה נמכר עכשיו במחיר של 12 דולר לחבית לעומת 7 דולר לחבית ביולי.

תיירים המגיעים לנמל קנדי מצטופפים בתורים של 4 שעות בחום, בלי מים ושירותים

שלטונות ההגירה קיצצו בעובדים ★ עשרות חברות התעופה התאגדו לשדולה הדורשת בתוקף פיתרון למצב הקשה

ניו יורק (ע"ר). זרים הטסים לנמל התעופה קנדי בניו יורק נתקלים בתנאים "הבאווירה — שאינם - שונים מאלה של ימי "אי הדמעות" (אליס איילנד).

ראשי חברות תעופה המביאות תיירים ונוסעים אחרים לארה"ב התלוננו כי שלטונות ההגירה, שקיצצו בעובדיהם, גורמים לעמידתם של אלפי מבקרים בתורים, ושאלה נאלצים לחכות לפעמים יותר מארבע שעות עד שהם עוברים את ביקורת משרד ההגירה והמכס.

"מצב קיטשי"

"זה גרוע כבר כמה שנים, אבל עכשיו המצב הוא קיטשי", אמר סגן נשיא חברת התעופה האירית "איר ליגנוס". הוא אמר: "אנו מכים את ראשינו אל קיר לבנים בוואשינגטון ולכן החלטנו עתה להפנות את תשומת לב הציבור למצב המחפיר שנוצר בנמל התעופה הניו יורקי".

עשרות חברות התעופה התאגדו לשדולה הדורשת בתוקף פיתרון למצב הקשה. בשדולה חברות גם כמעט כל חברות התעופה האמריקניות. דובר הקבוצה אמר כי מבקרים שאינם אזרחי ארה"ב מאחרים לטיסות קשר למקומות אחרים משום שהם נאלצים לחכות שעות באולם הנוסעים הנכנסים, ללא מיזוג אוויר, ללא מים וללא גישה לחדרי שירותים.

שירות ההגירה האמריקאי, ה־אחראי לרישום הנוסעים הנכנסים, ביקש מחברות התעופה שלא להביא את כל הנוסעים בבת אחת אלא בהדרגה במשך היום. "אך משמעות הדבר הזה היא שהמטוסים שיוצרו לאירופה יגיעו ב־3 וב־4 לפנות בוקר", אמר דובר חברות התעופה.

דובר בשירות ההגירה טען בתגובה כי תקציב המשרד קוצץ ב־25.5 מיליון דולר, וכי מספר פקידי שירות ההגירה בנמל התעופה קנדי ירד ל־120 במקום 160 בתחילת השנה.

דובר חברות התעופה אמר עוד כי "אילו אזרחים אמריקאים היו נתונים למצב זה של עמידה בתור, ללא תנאים אלמנטריים, הבעיה היתה נפתרת מזמן".

תחזית סובייטית:

6500 ימותו כתוצאה מאסון צ'רנוביל

וינה (ע"ר, ע"צ). תחזית סובייטית שלפיה ימותו כ־6,500 איש כתוצאה מסרטן בעקבות האסון הגרעיני בצ'רנוביל היא אומדן סביר. כך מסרו היום מומחים רפואיים מערביים לכתב רויטר. היום נפתחה בווינה הוועידה הבינלאומית לאנרגיה אטומית. בוועידה פגישה כדי לעיין בדו"ח הסובייטי על האסון שבמותו קטלו בו 31 איש. בשיחות משתתפים 500 מומחים רפואיים וטכניים.

ביקורת מבלגראד על עמדות שנקטו מדינות בלתי מזדהות

בלגראד (ע"ר). מי שהיה סגן נשיא יוגוסלביה קוצ'א פופוביץ' שבר 14 שנות שתיקה ביום שני ומתח ביקורת על מדיניות חוץ לא־עקבית של יוגוסלביה ומדינות אחרות בגוש המדינות הבלתי־מזדהות.

בראיון לשבועון "שפיגל" בבלגראד אמר פופוביץ' בן ה־76 כי כמה מהמדינות הבלתי־מזדהות עשו טעויות שעלו ביוקר. הוא מתח ביקורת על ארצו שנתנה למדינות אחרות לתמרן אותה להסכים ל־ביצוע ניסויים גרעיניים על־ידי ברה"מ ביום שהחלה ועידת המדינות הבלתי־מזדהות הראשונה בבלגראד, ב־1 בספטמבר 1961.

פופוביץ' גם מתח ביקורת על מדינות אחרות בגוש זה. הוא אמר: "אלה המדינות שאינן יכולות לגנות את עמיתיהן הפנימיים, אינן משכנעות כאשר הן דורשות זאת מאחרים".

פופוביץ' היה ממקורבי נשיא יוגוסלביה טיטו ושימש שר חוץ וסגן נשיא עד שפרש מהחיים הציבוריים ב־1972.

ערך את העמוד: חיים טל

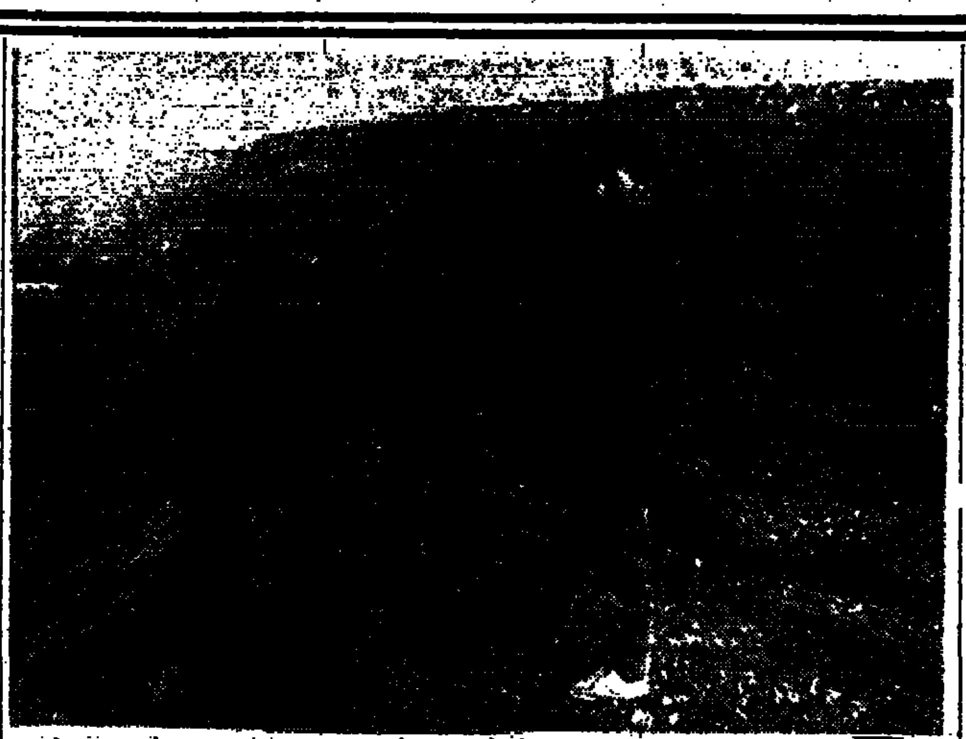

שני כבאים מתנדבים מביטים בשריפה של דליקה שכילתה בסוף השבוע כ־7 אלף דונם של יער הצמחיה ליד קאן בדרום צרפת. (צילום איפי)

4 ניספו ו־190 נפצעו בדליקות היער בצרפת

קריאה להטיל עונש המוות על מציתי יערות

(ע"צ וע"ר). כ־72 שעות לאחר התלקחות ביערות שבקירבת הים התיכון, כבו אמש רוב הדליקות ע"י כ־5000 האנשים שנלחמו בהן.

ארבעה אנשים (ביניהם כבאי צעיר) ניספו, 190 נפצעו, מהם 19 פצעים קשים, ושטחים ניכרים של יערות עלו באש.

באזור קאן היה מספר הנפגעים הגבוה ביותר - 160 אזרחים וכבאים שנפצעו או נפגעו קל, ו־13 כבאים ושני אזרחים שנפגעו קשה.

פוליטיקאים מקומיים בחוף התכלת שבדרום צרפת דרשו היום להטיל עונשים כבדים יותר על הצתה זדונית, בעקבות הדליקות שהשתוללו באזור.

יו"ר המועצה האזורית של חוף התכלת אמר "כ־40 איש נלכדו בשבועות האחרונים כשהם מציתים דליקות. יש להטיל עונשים כבדים ביותר, כדי להרתיע אנשים אלה מלגרום נזק למורשת שלנו ובעיקר לחיי אדם".

בעיר גראס, מרכז תעשיית הבושם הצרפתית, שבסביבותיה נגרם נזק חמור בעקבות הדליקות נקרא ראש הממשלה לחדש את עונש המוות למציתים.

מומחה ... של הוועדה הבינלאומית לאנרגיה אטומית, פותח את הישיבה הראשונה בוועידה לבדיקת אסון הכור הגרעיני בצ'רנוביל לפני חרשים אחרים. בתמונה (משמאל) מנכ"ל הוועידה הנס בליקס, יו"ר הוועידה ר. רוזן, ראש המשלחת הסובייטית ו. לגסוב ומנהל המחלקה לבטיחות בוועדת מוריס רוזן. הוועידה תימשך חמישה ימים. (צילום: איפי)

תצלומי־לוויין חשפו בסיסי בריה"מ בחצי האי קולה

המבדוק הגדול ביותר של בריה"מ ★ באי — בסיס־צוללות סובייטיות נושאות ראשי חץ גרעיניים

מאת אליהו זהבי

סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). תצלומי לוויין שחשפו את היקפם הנרחב של בסיסי הצי הזיל האווירי הסובייטי בחצי האי קולה (מורמאנסק), סמוך לגבול נורווגיה, מגלים כי בחצי האי קיימים 22 שדות תעופה שמהם יכולים לפעול 500 מטוסים ברוסיה.

אחד ממסלולי ההמראה, באורך כחמישה ק"מ, משמש כנראה את המפציץ הסובייטי הכבד המכונה "בלאקג'אק". כמו כן, אורכם הכולל של המזחים והרציפים במיזודים הרבים של הצי האוי שווה לאורך המזחים בכל נמלי נורווגיה.

תשובה לאסטרטגיה החדשה של צי ארה"ב

באחד הרציפים מצוי המבדוק הגדול ביותר של בריה"מ, באורך 300 מטר, שנבנה על־ידי מספנה שוודית ומשמש את נושאת המטוסים "קייב". בין היתר מצוי באזור מעגנה הקבוע של הגדולה שבצוללות ברית המועצות, הצוללת "טייפון".

ריכוז הכוחות בחצי האי קולה הוא תשובה סובייטית לאסטרטגיה החדשה של צי ארצות הברית, הרואה בחסימת המוצא באזור קולה לאוקיאנוס האטלנטי את משימתו האסטרטגית הראשונה במעלה. השמדת הצוללות הסובייטיות הנושאות ראשי חץ גרעיניים בעודן בבסיסן באזור קולה (מורמאנסק) אמורה למנוע התקפה־גרעינית על ארה"ב.

הפרסום באוסלו גרם לפולמוס בין מי שהיה ראש ממשלה, ק. וילוק, לבין שר ההגנה הנורווגי יורגן הולסט. וילוק מדגיש את חשיבות הידיעה החבויה עם נאט"ו. הולסט טוען כי "אין חדש בפרסומים".

הותר לפרסום במוסקווה: זהב ותכשיטים נשדדו מקרבנות השואה

מאת אליהו זהבי סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ") המשורר הסובייטי אנדרי וזנסנסקי פרסם בגיליון אוגוסט של הירחון "יונוסט" האשמה כלפי שלטונות אוקראינה, על כי לא מנעו שוד מאוקברי של קורבנות יהודי העיר סימפרופול, בירת האי קרים.

בקיץ 1941 הובלו 12 אלף תושביה היהודים של סימפרופול אל מקום המרוחק 10 ק"מ ממרכז העיר. לאחר שחפרו קבריהם נטבחו כל הקרבנות. מקום הקבורה היה ידוע לתושבי האזור והם הולכו בשנים שלאחר המלחמה לשדוד זהב ותכשיטים שהיו מצבעים בגופות הקרבנות.

יצאו בעונש קל

לפני שנתיים הועמדו שני שודדי קברים למשפט ונענשו בעונש קל. בבית המשפט טענו להגנתם כי "עבדו עבודה קשה בחפירת הקברים ואת מיטב התכשיטים והזהב כבר גזלו מי שקדם להם". "יונוסט" מזכיר כי הקרבנות היו רוסים ואוקראינים, אך ידוע לכל כי המדובר בקרבנות יהודיים.

המשורר וזנסנסקי נבחר בקונגרס הסופרים הסובייטיים ביוני לחבר במזכירות אגודת הסופרים. באותו קונגרס, שבו תבע לפרסם את הרומן "ד"ר ז'יוואגו" הותר לציטוט בעיתוני מוסקווה.

עקב חשיפת תוכניות חבלה של "סיעת הצבא האדום" הוגברה שמירת מתקני ארה"ב בגרמניה

מאת דניאל דגן

בון (מיוחד ל"הארץ"). השמירה סביב מתקנים אמריקאיים בגרמניה המערבית הוגברה במידה ניכרת לאחר שהמשטרה חשפה תוכניות של "סיעת הצבא האדום", הקבוצה העיקרית של הגרילה העירונית המערב־גרמנית, לחבל בשגרירות ארצות הברית בבון.

השגרירות האמריקאית בבון היא נציגות ארה"ב הגדולה ביותר בבירה כלשהי בעולם. היא שוכנת בפרוור המבודד באד גודסברג, שבו שוכנת גם שגרירות ישראל. התוכניות לחבל בשגרירות נמצאו בדירה בעיר דויסבורג, שהיתה שכורה על־ידי ... שנחשבים מעולים של "סיעת הצבא האדום".

כבר לפני חודשים אחדים נמנעו אחרי המעונים של אמריקאים בבון ... הדרכים המובילים אליהם. צעדי הביטחון הנוספים כוללים נוכחות משטרתית מוגברת, ומדי פעם אף מחסומי דרכים שבהם נבדקים ניירותיהם של נוסעי מכוניות.

האיראנים ישחררו 100 שבויים עיראקים נכים

לרגל יום השנה השישי של המלחמה

ניקוסיה (איפי). איראן תשחרר בחודש הבא 100 שבויים עיראקים נכים לרגל יום השנה השישי של מלחמתה עם עיראק, ולדברי ראש מינהל השבויים האיראני, הם יימסרו לידי הצלב האדום הבינלאומי. כך מסרה אתמול אירנה, סוכנות הידיעות הרשמית של איראן.

הפקיד האיראני, שזוהה כמר מראשאן, אמר, לדברי סוכנות הידיעות, כי השחרור יתבצע במשך "שבוע המלחמה" בעוד חודש. הוא אמר כי איראן כבר שיחררה כ־650 שבויים עיראקים מסיבות הומניטריות, אך לא ציין מתי.

מראשאן אמר כי באחרונה שלחה עיראק כמה שבויים משוחררים לאירופה ולארצות הברית "כדי למנוע מהם מלספר לבני ארצם על הטיפול האכזרי שקיבלו".

הריגות בעת ביקור הצלב האדום

לפני שנתיים דיווח הצלב האדום הבינלאומי כי זקיפים איראניים הרגו ופצעו כמה וכמה שבויים עיראקים במחנה שבויים בגורגן, צפון־מזרחית לטהרן. הארגון מסר כי שלושה פקידים של הצלב האדום היו עדי ראייה לירי בשבויים כשביקרו במחנה. לאחר התקרית, גירשה איראן את פקידי הצלב האדום בהאשימה אותם בריגול.

הכוח הארצי הארץ חדשות

אלדור מחשבים בע"מ
דרוש/ה
נציג/ת שיווק ומכירות UNIX
★ הכרה מושלמת של מערכת והפעלה UNIX.
★ ניסיון מוכח בשיווק ומכירות.
נא לפנות לאגף כח־אדם ת.ד. 25018 ת"א

קייטרינג בע"מ
למפעלנו בנמל תעופה בן־גוריון
דרושים
★ שף מטבח בדרגת 5 כוכבים, ידע באנגלית או צרפתית הכרחי.
★ טבחים מקצועיים
★ קונדיטור
★ חשמלאי תעשייתי בעל ניסיון של 5 שנים לפחות
★ מרכזנית עם ידע באנגלית חובה
טלפון: 9711090, מ — 8:00־14:00

לחברת קוסמטיקה בין לאומית
Mustela femme
דרושים/ות
רכזי אזור
לאזורים רעננה, הרצליה, כפר־סבא
★ רצוי ניסיון במכירות
נא לפנות לטל: 03־238804

לתיכון בוקר בת"א
דרושים
מורים
לשנה"ל תשמ"ז
במקצועות:
אנגלית
מתמטיקה
גיאוגרפיה
רק מורים בעלי רשיון להוראה קבוע וניסיון בהכנה לבגרות
מתבקשים לפנות לטל: 03־204990

היפרכל קניון איילון
דרושים
עובדי/ות מעדניה
לפנות למנהל הסניף במקום
ליד איצטדיון רמת־גן

עבור "וולז ששון"
דרוש
מחסנאי
לאחר שרות צבאי
רצוי עם רשיון נהיגה
טל 03-252557

מורים
דרושים
לתיכון בוקר בת"א
אנגלית, תנ"ך, התעמלות
בבוקר טל: 339017 בערב טל: 449335

מלון 5 כוכבים באזור תל־אביב
מנהל/ת משק
בעל/ת הכשרה וניסיון במלונאות
לפנות בכתב יד ת.ד. 11333, ת"א מ. 61112
למספר "401"

לחוות יזרעם
דרוש
מכונאי מנוסה לטרקטורים וציוד חקלאי.
לפנות אל: יצחק לוי
טל. 057־941015
הזרע

למוסד ממלכתי
דרושים/ות
עובדי/ות ארכיון
★ בוגרי/ות תיכון
★ בגילים 21־45
התחנה מתאימה לתושבי/ות אזור ת"א והשרון.
נא לפנות לת.ד. 33232 ת"א, מיקוד 61331 עבור ל.ש. בצירוף פרטים אישיים (ת.ז. ומס' טל) וקורות חיים
— פונים/ות מתאימים/ות ייענו —

דרושים
סורגים
כולל מתלמדים
למכונות עגולות, עבודה במשמרות
תנאים מצוינים
ק. אריה, פ"ת לפנות לשאול
טל: 03־9224915

סהר
לסניפנו בחיפה
דרושים
חתם/ת בכיר/ה
בענף האלמנטרי
בוגר/ת המכללה לביטוח — יתרון
משרה מלאה־5 ימי עבודה
להתקשר 04־530231
(פרט ליום ו')
מחשבה אחת קדימה

לתיכון טכני אורט
רח' אורט 11 אפרידר
טלפון: 051־34719, 051־33735
דרושים
מורים למקצועות:
★ אלקטרוניקה
★ מחשבים
★ אנגלית
★ תיירות (סוכנות ונסיעות)

לתיכון בתל־אביב
דרושה
מזכירה
במשרה מלאה
כישורים:
★ ניסיון קודם בניהול משרד
★ עבודה עם קהל
★ הדפסה עברית/אנגלית
★ תעודת בגרות
נא לפנות: 03־285288

שביב
עיצוב משרדים ביצוע ושיווק
דרוש/ה
★ מעצב/ת פנים
בעל/ת ניסיון עם חוש למכירות ופגישות עם לקוחות
★ פקידה
לניהול משרד עם ידע בהדפסה והנהלת חשבונות בעלת חן אישי
★ בחורים רציניים
לעבודה, בעלי מקצוע עם ידע טכני לטפל בנושאים כחשמל, נגרות, שליחים תקרות וקירות גבס
★ חשמלאי מוסמך
עם ניסיון בעבודה
טלפון: 03־259386, 03־256745

לרשת תיכון רון
דרושים
מורים/ות
במקצועות: ★ אנגלית ★ היסטוריה ואזרחות ★ לשון
★ בוגרי אוניברסיטה
★ בעלי רשיון הוראה
★ נסיון בהכנה לבגרות
נא לפנות:
תל־אביב רח' תל־חי 5 (ע"י ככר דיזנגוף) טל. 03־288121/2
הרצליה רח' העצמאות 59 טל: 052־541262, 052־546923
רחובות רח' הרצל 108 טל: 08־455572

לבית תוכנה בחיפה
דרוש:
מנתח מערכות/תוכניתן
ידע ב־MUMPS - יתרון
להתקשר 04־242318, 04־254884
לבקש את גדעון או שמחה

לתיאטרון
דרוש/ה
מקדם/ת מכירות והפקה
שעות עבודה בלתי שגרתיות
עדיפות: ניסיון בתיאטרון
מקום מגורים בת"א
נא לפנות לתיאטרון הסימטה - יפו העתיקה
טלפון: 834709, 828729

הסוכנות המאוחדת לישראל - קרן היסוד
מודיעה על משרה פנויה של
מנהל חטיבה למינהל
תאור התפקיד: ביצוע מדיניות ההנהלה תוך ניהול נכון של משאבי האנוש והמשאבים הכספיים של המשרד והמשאבים הכספיים המוקצים לחטיבה.
דרישות: השכלה אקדמאית במדעי החברה או הרוח. ידיעות שפה העברית על בוריה; ידיעת השפה האנגלית או הספרדית או הצרפתית כדי יכולת תגובה בכתב ובעל פה; ניסיון ניהולי מוכח של מספר שנים. העובד יעסוק בחוזה. מקום מגורים ירושלים חובה. שליחות מובטחת.
המועמדים מתבקשים לשלוח מועמדותם בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 7055 ירושלים, 91070 עד יום שישי, 5.9.1986 או באולם השמה, 02־233184/53.

שופר־סל
לסניפי רמת־אביב
דרושים
עובדי מאפיה
לפנות למנהלי הסניפים:
רח' ברזיל 15
רח' אחימאיר 1, פינת רח' יוסף

C.A T.V LTD
אולפני טלוויזיה
דרוש
איש מכירות
עם ניסיון בשטח High Tech
נא לשלוח קורות חיים
לרח' סירקין 9 תל־אביב 63562

עיריית תל־אביב־יפו
דרושים
מורים
★ למתמטיקה - פיזיקה
★ לאנגלית
★ לכימיה
נא לפנות לטלפון 438042
עיריית תל־אביב־יפו
בניין העירייה קומה ב' חדר 227

הארץ

הלוח הארצי

הארץ חדשות

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הדרום הלוח הבטוח

הלוח הארצי כלהעיר ירושלים

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 42 ש"ח
המחיר למילה 5.25 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

דירות

וילות ובתים

4 חדרים ויותר

קבלנים מציעים

3.5—3 חדרים

2—2.5 חדרים

דירות בשכר חודשי

ביקוש דירות

דירות להחלפה

דירות בדמ"פ

מכוניות

לנציה

אודי

סובארו

אוטוביאנקי

אופל

סוסיתא

סוזוקי

אלפא

סיאט

סיטרואן

אופנועים

ב.מ.וו.

דייהטסו

הונדה

פולקסוואגן

מזדה

פורד

פיז'ו

רנו

אמריקאיות

מסחריות

פיאט

ביקוש רכב

הצעות עבודה

(המשך בעמוד 15)

בנק טפחות בנק המשכנתאות הגדול במדינה

هكذا من الأصل

مكنز من الاصل

הרב שאר ישוב הכהן: המהדרים במיצוות ידירו את רגליהם ממלון דן כרמל בחיפה

מחלוקת בין הרבנות ובין המלון על קיום ערבי ראיונות בלילות שבת ★ הרבנות טוענת שהושעתה תעודת הכשר מהמלון, אך הנהלת המלון מכחישה

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ"

אף כי הנהלת מלון דן כרמל הכחישה אתמול את הסרת הכשרות מן המלון, אמר הרב הראשי האשכנזי של חיפה, שאר ישוב הכהן: "אנשים דתיים המקפידים על שמירת המיצוות למהדרין, לא יסכימו להתארח בימים אלו במלון."

לטענת הרבנות בחיפה, הפרה הנהלת מלון דן כרמל את ההסכם עם הרבנות, במיוחד את אחד הסעיפים בו הנוגע לחילול שבת בפרהסיה, בכך שבשבועות האחרונים הוחלה לקיים תבנית ראיונות בלילות שבת.

"אנו רוצים לקיים ערבי ראיונות כאלה כמו בכל המלונות בארץ" אמר מנהל מלון דן כרמל יוסי ברוכי. לדבריו נמכרו ביום שישי האחרון הכרטיסים לערב הראיונות מחוץ לתחום המלון.

הרב שאר ישוב הכהן טוען לעומת זאת כי במסגרת ההסכם היתה מצד הרבנות גם נכונות ללכת לקראת הנהלת המלון, ובתנאים מסוימים ייתכן שהרבנות היתה מאשרת קיום ערב ראיונות. אולם ביום שישי האחרון נערכה במסגרת ערב הראיונות גם תצוגת אופנה, והוגש מזון. הובטח שלא תהיה תמורה, טען הרב, אך לא כך היה. בעקבות זאת הושעתה תעודת הכשר מן המלון זמנית. משגיחי הכשרות ממשיכים לעבוד במלון, לדבריו, נוצר משבר אמון בין הרבנות למלון דן כרמל.

בשבוע שעבר חלה אף תקרית בין מנכ"ל המלון, שהתווכח, לטענת הרב, עם נציגי הרבנות אשר קבעו פגישה עימו.

ל"הארץ" נודע כי ראש העיר יתווך בין הנהלת דן כרמל והרבנות.

מראה חלון הראווה שלידו נהרגה בירושלים אשה ממשאית מתדרדרת. (צילום: רחמים ישראלי)

שני בתי ספר יצירתיים ייפתחו השנה בחיפה ותוכן תשתית לתיכון לאמנויות

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בהשתתפות ראש העיר אריה גוראל ומנהל מחלקת החינוך מנשה קורן נמסר כי 42,322 תלמידים ילמדו בשנת הלימודים הקרובה במערכת החינוך של עיריית חיפה. תקציב החינוך מהווה רבע מתקציבה הרגיל של העירייה והוא 23,600,000 מליון ש"ח. השנה היתה ירידה של 4% במספר הנרשמים לגני ילדים, ירידה של 1.8% במספר תלמידי היסודיים, ועליה של 11% במספר הלומדים בתיכוניים. 1.2 מליון ש"ח הושקעו בשיפוץ מיבנים לקראת שנת הלימודים.

הכיוון הכללי בשנת החינוך הקרובה יהיה במערכת החינוך של עיריית חיפה — חינוך לטכנולוגיה מודרנית, הכרות וניצול ציוד מתוחכם, וכן פיתוח יצירתיות. שני בתי ספר יצירתיים ייפתחו בחיפה השנה, האחד בית הספר היסודי ע"ש שפרינצק בשכונת שפרינצק, והשני בית הספר היסודי דרור בקריית אליעזר. כמו כן יפתחו שתי כיתות ד' בבית ספר לאמנויות בבית הספר הקהילתי "רעות" בקרית אליעזר. במסגרתו תוכן תשתית לבית ספר שש שנתי עיוני, במגמות מוזיקה, מחול ואמנות פלסטית.

במישור הטכנולוגי ייפתחו מגמות שרטוט וייצור בעזרת מחשב, ומעבדות רובוטיקה בבית הספר התיכון לטכנאים ע"ש שוב. כמו כן תיפתח מגמת חשמל בתיכון מקיף אל מותנבי המשרת את האוכלוסיה הערבית בחיפה. בשכונת חליסה יפתח מוסד מפת"ן — מוסד תעסוקתי לנוער שמחוץ למסגרות לימודיות.

עוד נמסר, כי הושלם מיחשוב בתי הספר התיכוניים והחטיבות הביניים וכעת הוחל במבצע מיחשוב בתי הספר היסודיים. עד עתה ישנן 450 עמדות מחשב בבתי הספר. כמו כן שוקדת העירייה על תכנון מערכת החינוך לשנת 2000 באמצעות חברת תיכנון פרטית "לרמך".

המרכז לקשרי תרבות, מדע ותיירות יפן-ישראל
רח' ז'בוטינסקי 105, תל-אביב טל: 03-440287

המזרח הרחוק

מחר, יום ד', 27.8.86 תתקיים הרצאה על הפיליפינים בלווי שקופיות מפי חיים שוסטר.
ההרצאה בבית העתונאים, רח' קפלן 4, תל-אביב, בשעה 20.30.
בגמר ההרצאה ינתן מידע למעוניינים (ע"י נציג משרד הנסיעות) אודות אפשרויות ביקור מרתקות ביותר ומוזלות במאות דולרים ליפן ולמזרח הרחוק.
— הכניסה חופשית —
בצע שרותי התיירות: גורדון טורס (רשיון מס' 354/3)

תעשל
תעשית עץ לבוד
קבוצת משמרות בע"מ
עברנו
כתובתנו החדשה: משרד ראשי, רח' הפטיש 8, תל-אביב
טל. 03-812001 • פקסימליה: 03-811990

יופי של מסלול מאתונה לאיסטנבול.

אתה, שהיית כבר בכל מקום, חייב להתפנק סוף סוף ביוון וטורקיה, בטיול היוצא ב-1.9. נותרו מקומות ספורים בלבד, וכל הקודם זוכה. הטיול ל-14 יום - חצי פנסיון.

נא להזדרז! היציאה מובטחת!

פנה עכשיו אל סוכן הנסיעות שלך, או חייג לאופיר טורס טל: 209777, 03-280025.

אופיר טורס

מרכז
גורדייף
אוספנסקי
052-78423

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

מרחב תכנון מקומי רמת-גן
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל-אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, תכנית מס' רג/872
שינוי לתכנית מתאר רג/588
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: תל יהודה
גוש: 6157
מגרשים: 1, 22—12, 50, 67 וחלקות מגרשים 6—3 סלם מחלקה 14 רחוב עוזיאל
עיקרי מטרת התכנית:
תכנית זו באה לשנות תכנית המתאר המקומית רג/588 כדלקמן:
א. לשנות את יעוד החלקה מאזור מגורים ב' רב"ו לאזור מגורים ג'. ללא בנית חזית חנויות.
ב. לקבוע הוראות בניה.
הערה:
פרסום זה בא במקומו של הפרסום מיום 16.5.85 י.פ. 3196 ועקרו לשם ביטול חזית חנויות.
כל המעונין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, לכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

מרדכי בונא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל-אביב

מחוז הצפון
מרחב תכנון מקומי מחוזי צפון

ניתנת בזה הודעה בדבר חריגה עפ"י סעיף 149 — 151 לחוק התכנון והבניה שהוגשה בקשה למתפרה בגוש 16534 חל' 11, 29 בשטח של 107 מ"ר.
את ההתנגדויות להתרת שמוש חורג הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המחוזית לתכנון ולבניה צפון, משרד הפנים בית הממשלה נצרת עלית.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום בשעות קבלת קהל.

ע. קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה צפון

מכון ון ליר בירושלים
מזמין את הציבור להרצאתה (באנגלית) של
פרופסור
ריטה זוסמות
PROFESSOR RITA SUSSMUTH
השרה לעניני נוער, משפחה, נשים ובריאות בממשלה הפדרלית הגרמנית
על הנושא:
GERMAN YOUTH TODAY
יו"ר: ד"ר עדנה מרגליות
ביום רביעי, כ"ט באב תשמ"ו 3 בספטמבר 1986 בשעה 8.00 בערב
כיכר אלברט איינשטיין

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמק"

הודעה

לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה ל: מתן ליגיטמציה למגורים בגוש 17529 חלקה 12 ישוב ריינה.
מהות הבקשה: אי שמירת מרווח מינימאלי מהגבול ושטח בניה מעל למותר.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגיש לועדה תוך — 15 יום מפרסום הודעה זו.

בכבוד רב,
ישראל קניג
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמק"

הודעה

לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה ל: תוספת מגורים בשטח הבינוי ע"ש עפאף פרהוד בלאון ישוב ז. כנא.
מהות הבקשה: קומה נוספת מעל למותר.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגיש לועדה תוך — 15 יום מפרסום הודעה זו.

בכבוד רב,
ישראל קניג
יו"ר הועדה

הזיהום מחמיר — קובלים תושבי איזור מפרץ חיפה

מאת אלי אלעד סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

"בשבועות האחרונים הפכה תופעת זיהום האוויר במפרץ חיפה לבלתי נסבלת ואף מסוכנת לבריאות. הזיהום גורם לבחילות, סחרחורות, התקפי אסטמה ונזקים בריאותיים רבים ומצטברים. המצב הולך ומחמיר. שבענו הבטחות. אנו תובעים פעולה מיידית לתיקון המצב הבלתי נסבל" — נאמר בעצומה חתומה על ידי 865 משפחות המתגוררות בערי מפרץ חיפה ובעיר חיפה, שהועברה אל מנהל השרות לשמירת איכות הסביבה הד"ר אורי מרינוב.

ועוד נאמר בעצומה: "ענקה מתמדת של עשן, אובך, אבק ובוצה רובצת דרך קבע על עמק זבולון ונראית למרחוק. המוקד העיקרי לצחנה הכבדה של החודש האחרון הם בתי הזיקוק וקיימים שותפים רבים נוספים. לא יתכן שהתושבים יופקרו לרשלנות של מפעלי התעשיה ולאדישותם של גורמי הציבור הממונים על שמירת החוק. בעולם הנאור קיימים אמצעים לפתרון בעיות אלה. האם אין מדינת ישראל נמנית על העולם הנאור?"

בתגובה אמר אתמול מנהל השרות לשמירת איכות הסביבה הד"ר אורי מרינוב: "אני מקדם בברכה את התעוררות של האוכלוסיה. פעמים רבות בעבר תמהתי כיצד עד היום הם לא התעוררו. אנחנו לא אדישים. נקטנו באמצעים נגד מספר מפעלים. הגשנו תלונות למשטרה. המצב רחוק מלהיות תקין. אנו זקוקים לסיוע התושבים בהפעלת לחץ על גורמי הזיהום."

מתחדשות העבודות לחפירת בריכות האידוי ברמת חובב

לאחר שצה"ל פינה נפלים מהשטח

מאת אלי אלעד סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

העבודות הדחופות לחפירת בריכות האידוי הדרושות לקליטת השפכים הרעילים מאד של מפעלי התעשיה הפועלים באתר רמת חובב עומדות להתחדש היום. זאת לאחר שצה"ל הודיע כי השלים את הבדיקות של השטח המיועד להקמת הבריכות וקבע כי אין בו יותר נפלים.

המדובר בשטח של 250 דונם שהיו מוכרזים בעבר כשטח אש ולאחר לחצים התעשייניים ממושכים, בהתערבות מערכת הבטחון, אושרה הקצאתו לצורכי הקמת בריכות האידוי הדרושות. בריכות אלה אמורות להצטרף תוך 6-8 חודשים לבריכות הקיימות בשטח של 150 דונם, דבר שיאפשר קליטת כמויות השפכים הרעילים של מפעלי התעשיה ברמת חובב.

רשות שמורות הטבע: נגיש תביעות נזיקין נגד צה"ל

(ע). רשות שמורות הטבע החליטה להגיש בעתיד תביעות נזיקין נגד צה"ל על כל פגיעה בשמורות טבע. על כך מסרה הרשות בהודעה שפורסמה אתמול בירושלים.

נמסר, כי לאחרונה רבו הפגיעות על ידי חיילי צה"ל בשמורות טבע, [illegible] בוש תוך-כדי אימון של צה"ל. כן נפגעה שמורת "יקום מצרי" שליד מעין חיים, על ידי טרקטורים וכלים כבדים של צה"ל.

כמו כן מוכיחה ההודעה את שריפת שמורת הטבע בעין פשחה שלחוף ים המלח, שנגרמה לפני ימים אחדים בגלל פצצת תאורה, שנורתה על פי הוראה של קצין מקומי על דעת עצמו, בניגוד לסיכומים קודמים בקשר לאימון בשמורה.

רשות שמורות הטבע קובלת על כך שפעולות אלה, הגורמות לנזקים כבדים, מטילות עול כספי על הרשות, שתקציבה הוא דל בין כה וכה.

יתר על כן, עבודות השיקום של השמורות הניזוקות יחייבו השקעות ניכרות ומאמצים גדולים.

"חניונים מתחת לגנים יגררו מחאות הציבור"

טוען יו"ר הוועדה המוניציפלית של מפלגת העבודה על תוכניות עיריית ת"א

מאת חיים הנדווקר סופר "הארץ"

יו"ר הוועדה המוניציפלית של מפלגת העבודה עו"ד חיים כצמן מזהיר את עיריית תל אביב כי תכניתה להקים חניונים מתחת לגנים הציבוריים בעיר תביא לפעולות מחאה רחבות מימדים בעיר נגד העירייה.

כצמן, אחד מראשי העיר להצלת גן מאיר אמר בשיחה עם סופר "הארץ" כי עיריית תל אביב מזלזלת באינטליגנציה של התושבים וכי מימושה של תכנית שכזו תפגע כמעט בכל הריאות הירוקות של העיר. "זוהי תכנית מרושעת שלא תפתור את בעיות החניה בעיר, אין מספיק ידע להקים החניונים תחת קרקעיים בגנים בלי לפגוע בהם. את פתרון בעיית החניה אפשר להשיג על ידי יצירת אקלים ליזמים להקים חניונים בעיר על בסיס עסקי."

יצויין כי בעבר הגיבה העירייה על התקפות [illegible] כי ביצוע כל תכנית שהיא בנושא החניה לא תפגע בגנים.

יאסר יבוא טבק לעיסה; חשוד כגורם מסרטן בפה

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ"

המלצה לאסור יבוא 'טבק לעיסה' (סנופקט טבק) נתקבלה על ידי ראש שרותי הבריאות במשרד הבריאות ד"ר עלמה אבני בעקבות פניית האגודה למלחמה בסרטן.

בראשית החודש פנו ראשי האגודה למלחמה בסרטן בישראל אל משרד המסחר והתעשייה בבקשה לאסור יבוא מוצרים אלה. בעולם, טענו הפונים, ידוע כי מוצר זה מהווה סיכון מוגבר לחלות בסרטן הפה [illegible]. עוד ציינו הפונים כי בארצות הברית כבר הוגשו תביעות משפטיות של ניזוקים כתוצאה מלעיסת חומר זה.

משרד המסחר והתעשייה, אליו פנו מהאגודה למלחמה בסרטן הפנה את החומר לבדיקה למשרד הבריאות ושם הוחלט, כאמור, להמליץ לאסור יבוא מוצרים אלה.

מלגזונים

אמיר
03-730895, 737441

תובע שיפור קווי דן בבני ברק

מאת א. קרן סופר "הארץ"

תביעה לשיפור התחבורה הציבורית בקווים 54 ו-61 של קואופרטיב דן, העלה אתמול ראש עיריית בני-ברק, משה אירנשטיין במכתבים ששלח אל שר התחבורה, והמפקחת המחוזית על התחבורה ויו"ר מזכירות דן. הוא קרא להתערבותם המיידית לשיפור של מה שמוגדר על ידו כמצב בלתי נסבל, כאשר האוטובוסים בקווים אלה עמוסים לעייפה, וציבור הנוסעים נאלץ להמתין זמן רב לאוטובוסים.

ערך את העמוד: אוריאל ויינגולד

אשה נהרגה ממשאית שהתדרדרה בירושלים

(ע). תושבת מעלה אדומים שרה כהן, בת 35, שהסתכלה בחלון ראווה במרכז ירושלים, בחברת בנה בן החמש נהרגה, כאשר משאית כבדה התדרדרה ופגעה בה. בנה, משה בן ה-5 נפגע באופן קל והועבר לבית חולים.

המשאית, שעמדה על תלולית עפר סמוך למדרכה התדרדרה, נסעה על מדרכה, וארגז המשא פגע באשה, שלא חשה במתרחש ולא הספיקה לנוס. היא נהרגה מייד.

ההרוגה היא אשתו של רס"ר במשטרת ירושלים, רס"ר דוד כהן ממחלקת התנועה.

טיסה עוברת, תלונה חוזרת, אבל התשובה לעולם נשארת

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לעניני תעופה

תלונות זהות לתלונות על ליקויים שהתגלו בטיסת חברת "אל-על" מברצלונה לישראל בסוף החודש שעבר, שבוצעה במטוס "בואינג" 707, כלולות בתלונה מלפני כחצי שנה של נוסע בטיסה אחרת של החברה, שבוצעה מיעד אחר באותו מטוס. חברת "אל-על" השיבה אז באותו נוסח בדיוק והטילה את האחריות לליקויים לעברה, כי מדובר במטוס שנחכר מחברת "ארקיע".

על פי מכתב התלונה ששיגר הנוסע — מנכ"ל חברה הנוהגת לטוס "באל על", חבר במועדון המלך דוד ומחזיק בכרטיס הנוסע המתמיד — התגלו לפני כמחצית השנה בטיסה 364, בקו מינכן-ת"א, ליקויים דומים לאלה שהתגלו בטיסה 394 מברצלונה לת"א בסוף החודש שעבר.

[illegible] "אל-על", [illegible] '85, זהה כמעט להלוטין למכתב התשובה של החברה מתאריך ה-5 לאוגוסט '86 על תלונות דומות בטיסה מברצלונה לת"א "צר לנו שהתאכזבת מטיסתך ארצה שבוצעה במטוס מדגם 707, שלא סומן בצבע "אל-על" ואנו מבקשים להתנצל על כך מעומק לב. לצערנו נאלצנו, מחמת אילוצים מבצעיים, להחליף את דגם המטוס שתוכנן בלוח הטיסות המקורי שלנו, כדי לעמוד בלוח הזמנים. אנו מבקשים להסביר, כי מטוס זה משמש לעיתים הן את חברת 'מאבדור' והן את חברת 'ארקיע', ולכן אינו נושא כל זיהוי של 'אל-על'. אין אנו עושים זאת בשמחה רבה, אך כאשר החלופה לשינוי דגם המטוס היא ביטול הטיסה, הרי אנו רואים בכך אפשרות טובה יותר."

ביהמ"ש העליון הוציא צו ביניים להחזיר ילד לאמו

(ע) צו ביניים להחזיר ילד לאמו, בניגוד להחלטת בית-הדין הרבני, נתן אתמול השופט התורן בבית-המשפט העליון. כמו כן ציווה השופט, על בית-הדין הרבני בחיפה [illegible] ועל אבי הילד, להשיב בתוך 45 יום על הטענות, שהועלו בעתירה.

האישה טוענת, כי בית-הדין הרבני הורה למסור את ילדה בן החמש לידי בעלה לשעבר, לאחר שזה הבטיח כי הבן יקבל חינוך מסורתי. "הילד נעקר בפתאומיות מחיק משפחתו החמה והאוהבת, והוא מתחנן לשוב לחיקי", נטען בעתירה.

לאחר שהאם הגישה תביעת מזונות הגיש בעלה לשעבר לבית-הדין הרבני תביעה להחזקת הבן. "בית הדין שמע ראיות, קיבל עדויות והזמין תסקיר. עובדת סוציאלית, ללא ידיעת העותרת, ובמעמד צד אחד, מבלי שניתנה לעותרת הזדמנות להגיב על הטענות החריות", טוענת האשה.

"בית הדין פעל משיקולים דתיים צרים וראה חזות הכל בכך שהילד ילמד בבית-ספר דתי", נטען עוד בעתירה.

המיקלט של הילטון בתל אביב אינו בהתאם לתקן

מאת חיים הנדווקר
סופר "הארץ" בתל אביב

מיקלט הביטחון של מלון הילטון בתל אביב אינו עומד בתקני הג"א ובשעת חירום יתכן שלא יתן מחסה נאות לכל אורחיו.

הרשויות הנוגעות בדבר, הג"א ועיריית תל אביב, תובעות מדי פעם מהנהלת המלון לתקן את הטעון תיקון ולהגדיל את קיבולת המיקלט, המשמש גם כמועדון בריאות. הן מתנות כל עבודת פיתוח נוספת במלון בהגדלת המקלט.

בתגובה על כך אמר מנכ"ל הילטון פיטר ואן דר פליט כי כשבנה המלון עמד המיקלט בתקנים, אך במשך השנים השתנו הדרישות מצד הרשויות. המלון הביא שיפורים ככל שהיה ניתן. בכל מקרה, אמר ואן דר פליט, בחודש הבא צפוי להיחתם הסכם עם בעלי המלון שיאפשר הקמת מקלט משופר.

סוחרי ירושלים: לשלוח פקחי מס ל"פשפשוק"

מאת עדנה אבידר

ארגון סוחרי ירושלים פנה אתמול לרשויות הממשלתיות להבטיח כי ב'פשפשוק' שבגן-אליהו יישמו כל הקריטריונים שבהם חייבים הסוחרים בעיר.

בהודעה שפרסמם אתמול ארגון הסוחרים בבירה קבע כי זכותם של הקיבוצים לעסוק ברוכלות אינה נופלת מזכותה של כל קבוצת אוכלוסייה אחרת, ואת באותם התנאים שהסוחרים בארץ חייבים למלא אחריהם. התנאי הראשון שישמרו על יום מנוחה והתנאי השני שיקפידו ש'פשפשוק' יופעלו קופות רושמות.

הארגון קרא אתמול לנציב מס הכנסה ומנהל מס ערך מוסף לשלוח פקחים כדי לוודא שתשלומי מיסים במקום מבוצעים כחוק.

הודעות מס הכנסה ומס רכוש

עצמאי, שכיר ומנהל חברה,

31 באוגוסט 1986

המועד האחרון להגשת הדו"ח השנתי

המועד האחרון להגשת הדו"ח השנתי לשנת המס 1985, לעצמאים המנהלים ספרים בשיטה הדו-צדדית, לשכירים ולמנהלי חברות הוא 31 באוגוסט 1986.

ייעוץ והדרכה במילוי הדו"ח ניתן לקבל בלשכות הייעוץ של מס ההכנסה ברחבי הארץ.

הדו"ח השנתי - הגש אותו בזמן!

נציבות מס הכנסה/הסברה

נעצר צעיר החשוד בנסיון לאנוס קצינת צה"ל בעכו

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ"

צעיר בן 23, מן הישוב הבדוי בר-בור שמדרום לעיר עכו, נעצר על ידי משטרת עכו כחשוד בנסיון לאנוס קצינת צה"ל בחוף הים. המקרה אירע ביום שבת אחר הצהריים.

הצעירה, בת 21 מאיזור חיפה, עזבה את חוף הים בעכו, סמוך למלון חוף התמרים. בדרכה לריכבה הבחינה בשני בחורים שהלכו על מסילת הרכבת. אחד מהם התקרב אליה והחל לדבר עימה. היא לא ענתה לו והמשיכה ללכת לכוון ריכבה. הוא התנפל עליה מאחור והפילה. הוא ניסה לבעול אותה, אך היא נאבקה עימו ושרטה אותו, והוא נמלט מן המקום. בעקבות תיאור שמסרה לחוקרי המשטרה נעצר החשוד, אשר יובא היום להארכת מעצרו בבית משפט השלום בעכו.

מן המשטרה נמסר שהחשוד השתחרר לא מזמן מבית הסוהר לאחר שריצה שם שנתיים מאסר בפועל על בעילת קטינה.

אולם לאנשים חשובים מאוד יפעל בנתב"ג על בסיס מסחרי

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לעניני תעופה

אולם אח"מים חדש — "השטיח האדום" — המיועד לשימוש חברות התעופה הזרות, יפתח את שעריו ב-1 בספטמבר, בנמל התעופה בן גוריון בלוד.

בסיור עיתונאים שנערך אתמול במקום מסר מנכ"ל רשות שדות התעופה, צבי גוב ארי, כי כ-70 אלף דולר הושקעו בהקמתו של האולם ובריהוטו. את האולם תפעיל חברה פרטית [illegible] לוי, המשלמת את שכר של האולם. חברות התעופה הזרות יוכלו להפנות משרותיו של [illegible] ים כיבוד קל ומשקאות. לפני מחבר יוכלו גם הנוספים שחברות התעופה הזרות ירצו ביקרן להנות משימוש בטלפון של הרגע האחרון, צג מידע על מועדי המראות מטוסים ומעבר ישיר מהאולם אל המטוס.

שטח האולם הוא כ-180 מ"ר והוא כולל ריהוט סלוני נאה. עד כה רק לחברת "אל-על" היה חדר אח"מים נפרד משלה.

חגיגה בחגים
פיאסטה בספרד

עכשיו הזמן האידיאלי לבקר בספרד
ומי מכיר את ספרד יותר טוב מ"מליה"?!
לבחירתך מגוון טיולים:

ספרד ופורטוגל 15 יום
חצי פנסיון (פרט למדריד וליסבון)
תאריכי יציאה: (מספר מקומות מוגבל)
7/9, 21/9, 28/9, 5/10, 12/10,
19/10, 26/10.

Melia
197 סניפים ברחבי העולם

חדש! ספרד פורטוגל וטורמולינוס — 15 יום
כולל סיור בגיברלטר, חצי פנסיון פרט למדריד וליסבון.
תאריכי יציאה: 24/9, 1/10, 8/10, 15/10

חדש! ספרד ופלמה 15 יום
חצי פנסיון פרט למדריד וברצלונה.
תאריכי יציאה: 19/9, 3/10, 10/10, 17/10.

חבילות נופש ליחידים
בתי מלון: למליה, חברת התיירות הגדלה בספרד מבחר גדול של בתי מלון בכל רחבי ספרד — כדאי להזמין מלון במליה.

TOURING SPAIN
הצטרף לפי לוח הזמנים הפרטי שלך לאחד מן הטיולים המאורגנים של מליה אליהם ניתן להצטרף בספרד.

שייט ונופש באיים הבלאריים
שייט מברצלונה כולל איביזה ופלמה דה מיורקה

שייט ונופש באיים הקנאריים
שייט מקדיז כולל לאס פלמס וטנריף

תפוס פלמה או קוסטה דל סול
טוס ותפוס שלווה ל-7 ימים של חופשה חלומית באחד מבתי המלון המומלצים של מליה.

פרטים נוספים בסניפי מליה ואצל סוכן הנסיעות שלך.

Melia
עם מליה, בלי ספק

IBERIA
INTERNATIONAL AIRLINES OF SPAIN
דרך המלך לספרד

SPAIN
בחסות משרד התיירות הספרדי

הארץ

יום ג', כ"א באב, תשמ"ו
26 אוגוסט 1986

ירושלים: רח' ההבצלת 2 טל' 224245-6. ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב מורדי 20 טל' 661166-8. ה.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים: רח' זלמן שוקן 21. טל' 624261 ה.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ. רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233. Tel .824261

הופכים פשפש מקומי לפיל לאומי

לא ברור אם שוק פשפשים עשוי להביא את הגאולה הכלכלית לקיבוץ ניר אליהו, אך כפי שהדברים נראים עכשיו, אין ודאות כי הפשפשוק יוכה לעמוד במבחן השוק. הענף החדש הקפיץ על הקיבוץ את רוגזם של שומרי שבת ומסורת ידועים: ר' שמעון פרס בראשם, והללו עושים בכל יכולתם למען ייסגר וליתר דיוק: לא יפתח עוד הפשפשוק. אם ייכנע הקיבוץ ללחצם, עלולה השקעה של 100 אלף דולר לרדת לטמיון, ועמה — זכותו הלגיטימית של קיבוץ להחליט אילו ענפים יפרנסו את חבריו ומה יעשה בחצר האחורית שלו בימי שבת ומועד.

מתברר שר' שמעון פרס הקדים אפילו את הרב מנחם הכהן מהמערך — שהקדים את שר הדתות יוסף בורג, שהקדים את הרב מנחם פורוש — והבגע עוד ביום חמישי, על-ידי השר יעקב צור למנוע את פתיחת המוסד החדש. מרגע זה היה ברור כי הפשפשוק מניר אליהו יוסיף להעסיק את הדרגים הלאומיים הגבוהים ביותר: שר הדתות הגיש שאילתא בנדון בישיבת הממשלה ביום א', וח"כ מנחם כהן אסף 20 חתימות כדי לכנס מושב מיוחד של הכנסת ושר הפנים הבהיל בחצות הלילה לאולפני הטלוויזיה. איש עדיין לא הגיש תלונה למועצת הביטחון, אבל בקצב האירועים הנוכחי גם זה עוד יבוא.

שום דבר האמור בסטאטוס קוו הקדוש — הקובע כידוע על דעת פוליטיקאי הדת ורבניהם מתי מותר להפר את המצוות ומתי לא — אינו מונע מכירת סרקית, תרגימא ומיני פרקמטיא בחצרותיו של קיבוץ בימי שבת. אם יתקבל פירושו של ר' שמעון פרס לסטאטוס קוו — לתשומת לבו של שליחו לדבר-מצווה זה, החבר יעקב צור איש התק"ם — יצטרכו קיבוצים לא מעטים לסגור את המרכולים שלהם, הממוקמים על דרכים ראשיות בישראל — והומים מרוב קונים בעיקר בשבתות וחגים. מרכז הפשפשוק של ניר אליהו יכול רק לחלום על מחזורי השבת והעשיים באחדים ממרכולים אלה.

אנו מקווים בכל לב שגדולי האומה — החל בר' שמעון פרס וכלה ברב מנחם הכהן — ירדו מן הפשפש של ניר אליהו. גם אם יצליחו בסופו של דבר להדביר את היוזמה העסקית של הקיבוץ הצנוע בשולי השרון, טובה גדולה לשמירת השבת לא תצמח מזה: כמחצית הקונים הפוטנציאליים יסעו לים והמחצית האחרת — כהרגלם, לקניות בקילקיליה. מה כן יצמח מזה עוד נדבך נוסף באיבה בין חופשיים לדתיים. זה מה שקורה כאשר הופכים פשפש מקומי תמים לפיל לאומי אימתני.

סודן כמוקד לסיכסוכים

שליטה של אוגנדה, יורבי מוסבני, האשים בימים אלה את ממשלת סודאן שהיא מחמשת, מאמנת וממנת את המורדים בצפון ארצו. מדובר בכ-3,000 חיילים, הנאמנים לשליט המודח, טיטו אוקלו, ובמתן מקלט ואירוח לרודן הקודם אידי אמין.

ממשלתו הפרו-סובייטית של סדיק אל מהדי בחרטום, שהופיל לפני כ-16 חודשים את משטרו הפרו-מצרי ופרו-מערבי של הקולונל נומיירי, אכן מוצא עצמו במוקד מספר סכסוכים אזוריים. יש בכך כדי להוסיף על קשיו — אך אין בכך הפתעה.

מוסבני האשים גם "שליט אפריקאי נוסף" בהתערבות בעניני ארצו הכבושה, לפי הסימנים, אל הקולונל קדאפי. גם זה אופייני למערכת היחסים בין הארצות האלה: מוסבני ביקר לא מזמן בלוב ותמכה, כי קדאפי הבטיח לו סיוע צבאי וכלכלי ליצוב משטרו — אך בינתיים ביקר בלוב סדיק אל מהדי, וכנראה שהבטחות לאורח האחרון קודמות להבטחות לאורח שביקר לפניו.

מכל מקום, המלחמה באוגנדה היא בוודאי משנית בשביל אל מהדי, שהודיע, כי התמודדות צבאית עם המורדים של הקולונל גרנג בדרום בלתי נמנעת. כאשר היה אל מהדי ראש ממשלה בשנות השישים, ניסה להגיע להסדר שלום עם הדרום. בסוף יולי השנה נפגש עם הקולונל גרנג באדיס אבבה, לחדש את הניסיון. אך בעשרים השנים שעברו בין יוזמותיו, לא השתנו העובדות הבסיסיות: הצפון, שבו רוב האוכלוסיה הוא מוסלמי, רואה עצמו ערבי; הדרום — נוצרי ואנימיסטי — רואה עצמו אפריקאי. תהליך האיסלמיזציה מהצפון מסביר הן את הסיוע הלובי לצפון הן את התנגדות העובדת בדרום. גרנג דורש אוטונומיה, אל מהדי טוען כי הוא רוצה להינתק מסודאן לחלוטין.

הסורים יורדים דרומה

ההנחה כי כניסת קומנדו סורי לצידון נועדה לבלום את אש"ף עלולה להתברר כטעות חמורה

מאת עודד זראי

אלפי גיליונות של השבועון "אל-פרסאן" הוצא לאור בלבנון על-ידי פיראס אל-אסד, בנו בכורו של ד"ר ריפעת אל-אסד, הוחרמו והושמדו בשבוע שעבר בנמל התעופה בביירות. למשלוח, שהגיע בדרך האוויר מלונדון, ציפו שליחיו של הקולונל גאזי כנעאן, ראש המודיעין הסורי בלבנון, והללו העלו אותו באש, ליד אחד המסלולים. מהלך זה ממחיש את הרגישות הסורית לכל ביקורת על מדיניותם ביחס לאש"ף בלבנון, וכי מיותר אם הביקורת מושמעת מתוך המשפחה העלאווית כב"אל-פרסאן".

אנשים שבאו השבוע ממערב ביירות לדרום מספרים כי אלפי חיילי "הכוחות המיוחדים" — קומנדו שבזכם נכנים על עזרת השלטון העלאוית — המודיעין הסוריים חשים בבירור את היחס העוין להם בשכונות המוסלמיות הסוניות במערב הבירה הלבנונית. הזהירות הנרגית שבה הם נוהגים מעידה על כך. החיילים הסוריים נמנעים מלאייש לבדם עמדה, או מחסום או אף לצאת לסיורים בשכונות המאוכלסות. כל הפעילות הסורית במערב ביירות מתבצעת בהופעה עם חיילי צבא לבנון, הנמנים בדרך כלל על החטיבה השישית שבה רוב שיעי. גם אנשי מודיעין סורים לבושים אזרחית מנועים מלהסתובב יחידים או בזוגות, לרבות בשעות היום. תנועת אנשי המודיעין הסורים ברחובות מערב ביירות נעשית באמצעות מדלית של שלושה אנשים לפחות, מלווים על-ידי חולית אבטחה סורית-לבנונית משותפת.

קריאה לברית דרוזית-נוצרית

לדברי המקורות, מאז חדירתם ההדרגתית בחודש שעבר של חיילי "היחידות המיוחדות" הסוריות למערב ביירות, נרשמת בחזר המבצעים של המחתרת הלבנונית, מדי שבוע פעולות שונות נגד הכוחות הסוריים, שלא כולן מתפרסמות ברבים. באחרונה קיבל ארגון המכנה עצמו "חוליות השחרור המוכבניים" את האחריות על שרשרת פעולות פיגוע וירי נגד עמדות ומחסומים של הכוחות הסוריים במערב ביירות. אותו ארגון, ששם לו למטרה להביא לסילוק החיילים הסוריים מלבנון בכלל וממערב ביירות בפרט, קיבל על עצמו את האחריות לירי לעבר מפקדת המודיעין הסורי במלון פור-יאוה, מקום מושבו של הקולונל גאזי כנעאן בראשית החודש.

הקולונל כנעאן מכונה במערב ביירות המושל הכללי הסורי בלבנון, שלפיו ישק דבר לא רק במישור "תכנית הביטחון הסורית" במערב ביירות, אלא גם במישור הפוליטי הפנימי. המנהיגים המוסלמים, לרבות ראש הממשלה רשיד כראמה, השרים והמנהיגים הדרוזיים, מגוזים להתייעץ עם כנעאן ולקבל את אישורו לכל מהלך או עמדה שהם נוקטים. כנעאן נהנה מאמונו הישיר של הנשיא חאפז אסד. איש בצמרת הסורית, לרבות סגן הנשיא עבד אל-חלים חדאם הממונה על התיק הלבנוני, אינו יכול לתת לו הוראות.

כנעאן, יליד 1943, הוא בן העיירה העלאווית של משפחת אסד, אל-קרדאחה. גאזי קשור בקשרי משפחה לנשיא אסד וישב באותו ספסל לימודים עם אחיו הצעיר של הנשיא, ריפעת. מאז סיים את בית הספר לקצינים ב-1965 שימש בתפקידי פיקוד במודיעין, עבר השתלמות מקצועית [illegible] באוניברסיטת דמשק, ועלה בסולם הפיקוד עד שהתמנה ב-1983 ראש המודיעין הסורי בלבנון.

על המהלכים הסוריים הצפויים בלבנון ניתן ללמוד מתוך האיגרת ששיגר כנעאן השבוע למנהיג הדרוזי של העדה הדרוזית בלבנון, השייך מוחמד אבו-שקרא, במקום מושבו בעיירה בעדראן. האיגרת, המנוסחת בצורה בוטה, קובעת כי מגע הגמור עם הכוחות הסוריים בלבנון להיכנס לאזורי השליטה הדרוזיים באל-שוף, במקביל לירידת כוחות אלה דרומה. כנעאן מסביר כי תוכנית "הביטחון הסורית" בלבנון מחייבת נוכחות צבאית סורית בכל חבלי הארץ, וכי סוריה לא תסבול התנגדות לתכנית זו מצד גורם לבנוני כלשהו. כנעאן מזהיר בדבריו את השייך אבו-שקרא מהבעת התנגדות לכניסת הכוחות הסוריים לאל-שוף, בטענה כי כניסה זו עלולה להביא לביטול ההישגים האוטונומיים בהר הלבנון. יצויין כי איגרתו של כנעאן לשייך אבו-שקרא באה למחרת קריאתו של מנהיג המפלגה הסוציאליסטית הפרוגרסיבית השר וליד ג'ונבלאט להתייאת הברית הדרוזית-נוצרית בלבנון בכלל ובהר בפרט. קריאתו זו של ג'ונבלאט הושמעה בראיון ראשון שהעניק לתחנת הטלוויזיה של "הכוחות הלבנוניים" (הנוצריים) אל-כ'ייטי בשבוע שעבר, ואשר קודמה בברכה על-ידי מנהיגים נוצריים.

כסף לקניית קצינים

ירידת כוחות קומנדו סוריים דרומה לעיר החוף צידון היא, לכל הדעות בביירות, שאלה של עיתוי. כנעאן מבקש להשלים במערב ביירות שורה של מהלכים שיכשירו את הקרקע לירידה דרומה. בימים האחרונים החל במבצע שקט לכיבוש מוצבים ואש"ף בפרוורים הדרומיים של ביירות. המרובז במבצע משתף הדרגתי של אנשי מודיעין סורים ולוחמי תנועת "אמל" השיעית. הכוחות הסוריים מבקשים לבצר את נוכחותם במחנות הפליטים הדרומיים ובצירי הגישה לכביש החוף הדרומי, תוך תיגבור הסיורים המשותפים עם צבא לבנון בקטע הכביש מולדה לאוזאעי. בשלב הבא מבקשים הסורים להעמיק את חדירתם מרוזה לעבר גבעות חוף השוף השולטות על הכביש לצידון, ומכאן משכות איגרתו של כנעאן לשייך אבו-שקרא.

במקביל טוענים מקורות ערביים בביירות כי אנשי מודיעין סורים מצויים כבר באיזור צידון ומנהלים מגעים עם התנועה הנאצריסטית השולטת בעיר ופעילי ארגוני אש"ף הנמנים על "חזית ההצלה הפלשתינית" הפרו-סורית במחנות אש"ף באזור. פעילות זו מלווה בפעילות נגד ענפה מצד נאמני ערפאת. המקורות מוסרים כי בימים האחרונים שיגר ערפאת לאיזור צידון מפקדים בכירים בארגון פתח.

בין הבאים היו הקולונל מוחמד גבאר ומסעוד חרב, המיילדר באבו מחבא, והקפטנים מאהו תאמר הזקן פיאר. הללו נבחרו על-ידי ערפאת לארגן מחדש ובמהירות את תשתית ארגון פתח בצידון לבנון על כל המשתמע מכך. במקביל הם פועלים "לרכוש" לצידם בסכומים מפתים גורמים בעלי השפעה בהדום, לרבות קצינים במודיעין הסורי הפועלים כבר באזור.

ההנחה הרווחת בקרב גורמים אמריקאיים וישראליים היא כי ירידת הכוחות הסוריים דרומה לאזור צידון נועדה לבלום ואולי גם לבטל את הפעילות המחודשת של אש"ף בראשות ערפאת. אולם ספק אם בעלי הנחה זו מביאים בחשבון אפשרות של סולחה בין סוריה לאש"ף ביוזמה המרץ של בריה"מ. במסגרת איחודם מחדש של ארגוני אש"ף על בסיס הנהגה קולקטיבית, לפעילות משותפת נגד ישראל, וככר היו דברים מעולם. במקרה כזה תתברר כטעות חמורה לא רק ההנחה האמורה, אלא גם עצם ההסכמה בשתיקה לישובם של הכוחות הסוריים למערב ביירות.

בנק גן העדן

עובדי בנק ישראל נהנים משכר ומהטבות מפליגים, הנשמרים בסוד בהוראת ההנהלה. נדיבות זו פוגעת במעמדו של הנגיד

מאת שמשון ארליך

אחד הגורמים לציניות במשטר הכלכלי במדינה הוא ללא ספק בנק ישראל. נגידיו רואים עצמם, בצדק, כממונים על שמירת האינטרס הכלכלי לטווח ארוך במשק, בניגוד לשרי הממשלה, הממונים על אינטרסים יומיים ומיידיים. הנגידים רואים מתפקידם בין השאר להתריע מפני סכנות שצרבו למשק מצד גורמים שניסו להסותו לכיוון של השבנות קטנות. הם תמיד יוצאו נגד חריגות בתקציב ובמדיניות השכר.

מי שעוקב אחר אזהרותיהם של נגידי בנק ישראל במשך השנים מתקשה להשתכנע שהן היו יעילות במיוחד. לי נראה שדבריו המפוכחים של ראש הממשלה המנוח לוי אשכול, שנאמרו לפני עשרות שנים בפני הנגיד הראשון של הבנק דוד הורוביץ, "הכלבים נובחים והשיירה עוברת", התוו את אופן היחסים שבין נגידי בנק ישראל לבין הממשלות ושרי האוצר שלהן.

הניצחון הראשון והבולט של נגיד בנק ישראל הנוכחי על פני הממשלה כולה, או לפחות על חלק ממנה, היה סילוקו של מר רקנאטי מתפקידו כיושב-ראש בנק-הפועלים. אף-על-פי שלויה זה ניצחון לא שלם. מר רקנאטי לא סולק משליטתו על אחד משלושת הבנקים הגדולים במדינה, ועל הנכסים המרובים שאינם שלו. מי שרכש את מניות הבנקים בניגוד לחוק ולאינטרס הציבורי, אין להניח שתהיה לו סיבה שתמנע ממנו מכירת נכסים או קנייתם במסגרת כספי הבנק, מתוך שיקולים דומים לאלה שהנחו אותו ברכישת המניות. השארת השליטה על רכוש אדיר שאינו שלו, בידי אדם שחייב על-פי הוועדה שלא להיות ממונה על עסקי בנקאות, היא מחדל שספק אם סילוק האיש מהתפקיד הפורמלי מכפר עליו.

אך אין בכך להפחית מהישגו של נגיד בנק ישראל החדש בהתמודדותו הלאומנבעת למען ביצוע המלצת הוועדה הציבורית. גם אם לא היו מספיקות. אלא שדווקא הישג יהודי זה מבליט את רצישות כישלונותיהם של נגידי הבנק הקודמים בבעיית האינפלציה הדוהרת ובשאר המחדלים הכלכליים.

הוראה לשתוק

מי ששוחח עם שרי האוצר ובעיקר עם החזקים שבהם יכול היה להיווכח עד כמה הוליש המחדלים הנגימיים את הבנק ונגידיו. ראשי הבנק נתנו יד למחדלים אלה, קרי תנאי השכר המפליגים והוסר הריסון התקציבי של הבנק הממלכתי, מרצונם או בעל כורחם.

כל אימת שנגיד בנק ישראל התריע כנגד הולמה ממשלתית, הזכיר הנגבע מיד כי הבנק נותן לעובדיו הלוואות ענק לארצמורות להחלפת דירה מדי תשע שנים; הלוואות לארצמורות בריבית אפסית בשיעור 80 אחוז מערכה של מכונית חדשה מדי ארבע שנים; שכר (שגובהו שמור בסוד) העולה בדרך כלל לפחות ב-50 אחוז על השכר בדרגות המקבילות המוכות בשירות הציבורי, ובשיעור גבוה בהרבה אצל הפקידות הבכירה, בנמוד לשכר המקובל בדרג העליון של הבנקים המסחריים. וכל אלה בנוסף לפנסיות מפליגות, מגיל 40 [illegible] משכורות עקופות ובשיעורים גדולים, לקבוצה גדולה מאוד יחסית של בעלי מעמד מנכ"לים.

התנאים השתנו אולי. הבראיות של המשכנתאות והארצמורות עוד תה עם הוירידבשיעור האינפלציה. מכל מקום, אף אחד מחוץ לבנק אינו יודע פרטים על הנעשה בתחומי השכר ותנאי העבודה בבנק הממלכתי. העובדים קיבלו הוראה מפורשת שלא לדבר על תנאי עבודתם והם מקיימים הוראה זו באמונות.

לפרסם הנתונים

"הם מטיפים ליין" שאל בהתרסה שר שראה עצמו נפגע מהמצוה שיצאה מהבנק. השר לא אמר את הדברים בפומבי. נוח היה לו לעבוד עם נגידים נכבלים החייבים להיוותר בגבנה קולם כדי לא לשבור מסורתי שתיקה של נפגעים אפשריים.

בגנות של תנאי השכר, הבולטים בריגנים על הנעשה בבנק ישראל, עומד התקציב המבוסס על "רווחים" מניהול יתרות המטבע הזר, הריבית על כמה מיליארדי הדולרים שמונד זיק. בנק ישראל בשם המדינה בבנקים בחו"ל משחררת את הנגידים מכפיפות למגבלות תקציב, המעיקות בדרך כלל על יתר המוסדות הממלכתיים הציבוריים. לאחר שהם מוציאים את מה שהם מוציאים במסגרת התקציב, ללא ביקורת חיצונית, הם מעבירים את היתרה כ"רווח" לאוצר המדינה.

אחד הפירות של החופש התקציבי מתבסס בקריה הירושלמית בצורת בית ענק ומפואר שרובו חלל ריק המוקף באגפים צרים בארבעת צדדיו, הבולע הוצאות מיזוג וריבית כל השנה על אף שאינו מנוצל כלל. הבניין המפואר מסמל בצורה פלסטית את משמעות תקציבו הבלתי-מבוקר של בנק ישראל ואת פגיעתו של הפער שבין דיבור למעשה ביעילות המוסרית. של מוסד שהמוסר הוא אחד מכליו העיקריים.

כל שנאמר כאן אינו מתייחס לבסיס הנגיד. אך כדי לשמור על המוניטין — לא רק כבעל מקצוע מעולה אלא גם כאיש בעל ערכים העומדים מעל לכל ספק, חייב מיכאל ברונו:

- לפרסם את כל הנתונים על השכר ועל תנאי השכר של עובדי הבנק.
- לשתף את הבנק הממלכתי במגבלות התקציביות ובקיצוצים התקציביים הנדרשים. מהממשלה ולעשות את הדברים פומבי.

פרסום הנעשה בעינייני שכר בבנק הממלכתי ברשות הרבים תוציא את מועסקי מתחום היחסים הבלעדי שבין העובדים להנהלת הבנק, ויקסין את מנופי הלחץ הנסתרים הפועלים כמעט אוטומטית על הנגידים. הפרסום, יוסיף לאינטרס הציבורי עוד אחד מבכבי המתר של המדינה ויעניק לנגיד הבנק בסיס איתן יותר.

מושבים: דמדומי הסוציאליזם (ב')

נבטים: לא הכל אבוד

מאת רן כסלו

נבטים נראה כמו אי ירוק בתוך הים הצהוב של המדבר. כעשרה קילומטרים מדרום-מזרח לבאר-שבע, בדרך לדימונה, שוכן המושב, שהוא ניגודו הגמור של עוצב. אם עוצב הוא הדוגמה הברה לכישלון הקונצפציה המושבית בחבל לכיש (ראה הכתבה הקודמת), נבטים הוא סמל ההצלחה. ההבדל נראה לעין כבר ממבט ראשון: לאורך כבישי האספלט הצבימים פזורים בתים יפים, דומים זה לזה ובכל זאת, שומרים על צביונם היחודי. גינות פרחים סביב בתי המגורים. במרכז הכפר, בין בית המזכירות לבית-הכנסת (בית-הכנסת כאן הוא סיפור בפני עצמו), שטחים ציבוריים מטופחים להפליא: גני ילדים, בריכה, משטחי דשא, פינות צל. הכל הולם יותר קיבוץ עשיר, או שכונת-וילות יוקרתית, מאשר מושב בלב המדבר.

פנחס מוסקו, סגן מנהל חבל הנגב בסוכנות, איש ההתיישבות הוותיק בדרום, שליווה אותי בחבל לכיש, התעקש להביא אותי מעוצב לנבטים דווקא. לא כליכך כדי לשפר את התמונה, אלא בעיקר לשפר את מצב-רוחו האישי. "כל פעם שאני רוצה להתעודד, להזכיר לעצמי שלא הכל אבוד, אני בא לנבטים," אומר מוסקו.

הביקור בנבטים חשוב לא רק בשל הצלחתו הכלכלית של המושב, הבולטת על הרקע המרכא של המשבר — פידיון שנתי של 5.5 מיליוני דולר ושום אגורה של חובות — אלא אופיו של היישוב. אין זה אחד המושבים הוותיקים, העומדים איתנים על רגליהם. אף אין זה מושב שהקימו "גרעין" של בני המושבים והקיבוצים הוותיקים, כמו מושב לכיש. נבטים, כמו עוצב, קיים מתחילת שנות החמישים ושייך למה שהוגדר כ"מושבים צעירים". את נבטים, כמו את עוצב, איכלסו עולים חדשים, שאך-זה הגיעו לארץ. אף אין זה גם מושב "לבני" של יוצאי רומניה למשל, הידועים משום מה כ"מצליחנים" במושבים הצעירים: יושבי נבטים הם שומרי עוד דווקא, קוצ'ינים, יוצאי דרום-מערב הודו.

ועוד צד משותף: את העולים הביא לנבטים, בדיוק כמו לעוצב, אריה-ליובה אליאב — הוא אף שימש מזכיר היישוב בחודשים הראשונים לקיומו.

* * *

את השנים הראשונות אין זוכרים לטובה — לא אנשי המושב ולא אלה שליוו אותו. קשה לומר שזה היה אז יישוב חקלאי. הבסיס החקלאי שלו היה עז אחת ו-25 עופות למשפחה. לעופות היו חיים קצרים: עד החגים הראשונים, כשמצאו את דרכם אל הסיר ואל שולחנות המועדים, כדברי אברהם אור, חבר ועדת המשק בנבטים. היה ניסיון מר עם היישוב הזה: הוא הוקם ב-1944, כאחת מ-"11 הנקודות", אך החום והלחות ורוחות המדבר החזקות, הנושבות פה רוב ימות השנה, הבריחו מכאן ארבעה גרעינים, בזה אחרי זה. ב-1953 עזב האחרון בהם והעבור, שבה הביאו לכאן את הקוצ'ינים.

"ראיתי אז את האנשים האלה וכי היה לי שחור בעיניים", מספר אריק נחמקין, שר החקלאות של היום, דור שני בנהלל ועסקן ותיק של תנועת המושבים. "זה היה אבק אדם. אנשים שבורים, רבים מהם אלכוהוליסטים."

דומה שלא רק נחמקין, אלא איש מן המיישבים לא האמין בעתיד התיישבות הזאת. נבטים היה בעצם כעין מעברה, שלתושביה — אלה שלא היו על עזרה סוציאלית — נועד תפקיד של פועלים חקלאיים, כוח עבודה לחוות החקלאיות בסביבה. אלא שהמתיישבים מנבטים לא היו מוכנים להשלים עם הגורל המיועד להם. הדור הראשון — סוחרים ובעלי מלאכה קטנים מקוצ'ין — אמנם לא היו מסוגלים לנהל משק חקלאי, אך את הבנים והבנות שלחו לפנימיות בבתי-ספר חקלאיים במרכז הארץ ובצפונה. הבנים חזרו ליישוב באמצע שנות השישים, ואז התחילה המהפכה.

ללא חריקות, כדבר המובן מאליו, נתנו האבות את השליטה ביישוב בידי הצעירים. אלה התחילו ללחוץ, שיכירו בהם כמושב, שיתנו להם אותם אמצעי-ייצור ככל מושב. עד לראש הממשלה הגיעו. הבסיס הראשון היו הלולים — 200 מטילות למשפחה. כשביקר אשכול במושב, הוא הסכים להגדיל את המכסה עד ל-600. "לולי אשכול", קראו לזה בנבטים. היום הלול המשפחתי בנבטים מגיע לחמשת אלפים עד שבעת אלפים מטילות. הבסיס הכלכלי השני היה מטע — 1400 דונם — בניהול מושבי קלאסי: עיבוד משותף, קטיף לחוד. הבסיס השלישי, והוא היום הדומיננטי, היו פרחים.

הדברים לא התנהלו על מי מנוחות. המושב עבר משבר אחר משבר. את המטע פקדה מחלת המשמש, שכמעט השמידה את כולו. בחמש השנים האחרונות נשארו מ-1400 דונם, 200 דונם ולמטה מזה בלבד. בפרחים התחילו בציפורן וב-1974 כמעט נשברו כליל. אך נראה כאילו המשברים מחזקים אותם. אחרי כישלון הציפורן עברו לגידול פרחים הקרויים "עד-עד", פרחי בתי-עלמין באירופה. בזכות הפרח הזה נעשה המושב שם דבר בבורסות הפרחים באמסטרדם ובבירות אחרות.

היום מורכב מושב נבטים מ-120 משקים משפחתיים, אחרי שתי "הרחבות", של בנים שניים ושלישיים. אין בנבטים עובדי חוץ: כל ההכנסה היא מהמושב, מן החקלאות שלו.

* * *

לדברי שלום נחמיה, היו"ר הנוכחי של ועד המושב ("אצלנו היו"ר מתחלף כל שנה", הוא אומר), סוד ההצלחה של נבטים טמון בתפקודה הקפדני של האגודה. בנבטים שומרים על כללי המושב באדיקות, עד לפסיק אחרון. איש אינו משווק את היבולים שלו, אלא דרך האגודה. איש אינו מנהל את ההשקעות שלו, אלא דרך האגודה. הוועד מכיר את יכולתו של כל אחד, ואינו נותן לו להסתבך בהשקעות-יתר. אפילו את הבתים החדשים בנתה האגודה לכולם ביחד: הזמינו פרויקטים לבנייה, בחרו חמש דוגמאות קרובות זו לזו, ונתנו לחברים לבחור ביניהם. אותו קבלן בנה לכולם. אומרים שהשמירה הקפדנית על כללי הקואופרציה בנבטים קשורה למסורת העדה הקוצ'ינית: חיי קהילה הדוקים מאוד והארגון הפנימי של הכפר ההודי, שממנו קיבלו, כביכול, האנגלים את ההשראה לרעיון הקואופרציה החקלאית.

האגודה שמרה על הכללים גם בקשרי חוץ. כל ההשכנות התנהלו דרך ארגון הקניות (ארגון מושבי הנגב, שבראשו עומד, אגב, איש נבטים, יצחק נחמיה) — עד לרגע האחרון, עד לפני שבוע, כאשר הארגון הפסיק לפעול. עם נפילת הארגון, התחבר השכון הנבטים בו באופן — ללא חובה וללא זכות.

אך כאן גם טמון גרעין הכישלון. ארגון יישובי הנגב הפסיק לתפקד כאשר חוב של 40 מיליון דולר רובץ עליו. נבטים — ככל מושב במסגרת הארגון — ערב לחוב הזה. בינתיים בנבטים אין מרגישים את המשמעות המעשית של עניין זה. אם יצטרכו לממש את ערבותם ואם בני נבטים יידרשו לשלם את החובות של עוצב, זה יהיה סופה של ההצלחה.

מבט אחר / הדה בושס

שואה — בחזרה למלים

אודיה של מועקה שורדת באולם מוזיאון תל-אביב. האוויר אינו זע, כאילו אפשר לחתוך אותו בסכין. השקט באולם כבד. כמעט אפשר לשמוע אותו. מדי פעם בפעם נשמעת אנחה חנוקה, שיעול קצר, ותו-לא. איש אינו בוכה. הדמעות יבשו בעיני האנשים. אפשר לבכות ולהתאבל על טראגדיה או על אסון של אדם אחד, של משפחה אחת — אבל כיצד מבכים מיליונים, כיצד מזילים דמעות על עם שלם שנרצח, נשרף והושמד?

"שואה" אינו מניח לנו מותרות כאלה. לנצמן דורש במפגיע את המעורבות הטוטאלית שלנו. הצפייה היא בעייתית. משהו קורה לך ולאנשים סביבך. רובם אנשים צעירים-יחסית. אתה רוצה להיות לגמרי לבדך, להתמכר למלים ולסיפורים, בלי שאיש יביט בך. לזעוק ללא-קול, להתריע בחוסר-אונים גמור. ועם זאת, יש תחושה של שותפות גורל. הרי יותר עם האנשים באולם זה, היינו יכולים להישלח כולנו לאותה משרפות אושוויץ. ומי יודע, אולי זה מספר קטן מדי למשרפות שקלטו לתוכן, לעתים, אלפי יהודים. בהפסקה שותים ואוכלים ליד השולחנות הלבנים במתנה, נבוכים מלהסתכל זה בזה. מהרים. אבל החיים נמשכים. כך הרי גם אומרים ב"שואה". השאלה היא איזה חיים. והאם אושוויץ לא שינתה סדרי-עולם?

סרטו של קלוד לנצמן "שואה", הוא הזויה מפלנטה אחרת. יותר מתשע שעות תמימות של עדות. אלו עדויות שבתחילה קשה לקלוט לאן הן מובילות. קשה להתרגל לתרגום הסימולטאני. אבל לאחר-מכן העדויות כמו מהפנטות אותך, סוחפות אותך אליהן, כאילו שום דבר אינו מעבר להן.

באינטליגנציה נדירה, עשה קלוד לנצמן מה שלא הצליחו אחרים לעשות. אולי נדרש לכך שנים רבות, ומודעות מצטברת לשואה. הרי כאן השואה, וזרו וכתבו אמרה. הרי שלאחר אושוויץ, אי-אפשר עוד לכתוב שירה. אבל לאחר אושוויץ היו ויש נסיונות לכתוב שירה ופרוזה. והיו סרטים, גם תעודיים, גם לא-תעודיים. הסרטים התעודיים שאבו את רוב החומר שלהם מארכיונים גרמניים שנתגלו במשך השנים. אבל גם תמונות הזוועה המתועדות חזרו על עצמן. הן חסמו את הדמיון האנושי, נתנו פנים מוכרות לאימה חסרת השם וחסרת ההגדרה.

***

קלוד לנצמן חזר אל המלים. אכן רק באמצעות המלים אפשר לתאר מה שקרה שם — בגבול האמל של הזוועה, ורק מלים מסוגלות לשחרר את מוסתרי הדמיון האנושי. המלים הן הדרך היחידה שנותרה לנו לדעת ולהבין — אם אפשר בכלל לייחס מושגים הגיוניים, למה שקרה שם. משום כך, בחר קלוד לנצמן באנשים פשוטים. הרי יכול היה לבחור במשוררים, בסופרים ובמתעדים למיניהם. אבל הוא בחר במושגים פשוטים. אין לו צורך בהם. ב"שואה" אין איש מדבר על סבל, על יסורים, כאב, אימה וכיוצא באלה. היהודים הפשוטים ששרדו, לצד האיכרים הפולנים הפרימיטיביים, משתפי-הפעולה, הרוצחים הגרמנים, מולצים בהדרכתו ובסיועו של לנצמן, לספר סיפור שעיקרו פרטי פרטים, הם מוסרים עדות פרטנית מאין כמותה ולנצמן, בעקשנותו, אינו מרפה. הוא דורש מהם את הסיפורים הזעירים פרט לפרט.

הוא רוצה לדעת מה היה צבען של המשאיות שבתוכן רצחו את היהודים קודם שהקימו את המשרפות; מה רוחבו, גובהו, צורתו; כיצד נסעה מי נהג בה; כיצד פעל המנוע הגז הממית, וכך, בכל עדות, הוא אינו מניח, אף לא לפרט אחד העשוי להשמע טריוויאלי. הכל מרוחה בלשון פשוטה להפליא. כמעט ללא הפגנת רגשות. כמעט אפשר לומר: בצורה מנוכרת. רק פה ושם מתפרץ אחד העדים בבכי, מתבוסס לרגע, אינו יכול עוד. אבל לנצמן נחוש, כאילו את העד להמשיך בסיפור.

הרי ההיסטוריה אינה יכולה להרשות לעצמה לאבד ולהחסיר ולוא פרט אחד. "איני יכול לדבר", אומר האריסטוקרט הפולני, הנוצרי — שליחם איש-קשר, בין המחתרת הפולנית לבין הממשלה הגולה של פולין — הוא פגש במנהיגי גיטו וארשה, שהזעיקו את עזרת העולם עוד ב-42, וגם ביקר בגיטו. "ארבעים שנה לא הוצאתי מלה מפי. לא סיפרתי דבר גם לסטודנטים שלי. (באוניברסיטה האמריקאית שבה הוא מרצה). הוא פורץ בבכי. אפשר להאמין לו, ואפשר שלא להאמין. אבל לנצמן אינו מרפה. האיש אומר: "אני מבין, אתה זקוק לעדות זו", וממשיך.

***

הפרטים נצברים ונערמים ונארגים במתנה. הם יוצרים כגן משקעים, אנו מתמסרים להם. אנו נאלצים להקשיב, לשמוע, לדעת. לצרף פרט לפרט. לנצמן משתמש בטכניקה של חוקר משטרתי. כמו בלש מיומן, מקצועי, חכם ומלוטש, הוא מגיע למטרתו. הוא מתחיל בפרטים הטריוויאליים לכאורה, ובחקירה מדויקת ומחושבת, הוא מוציא מפי העדים — מן היהודים ששרדו בחיים, מן האיכרים הפולנים ומן הקצינים הגרמנים — את הסיפור בשלמותו; כלומר, במגבלותיו של הדמיון האנושי.

לנצמן חושף את הגרמנים, את מפקדי מחנות הריכוז, את סגן מפקד גיטו וארשה ואת האחראי על תנועת הרכבות באיזור קרקוב. הם לא ראו, לא שמעו, לא ידעו דבר. הוא שואל אותם שאלות תמימות לכאורה, אינו מרים קול — רק מעמת אותם ויהודה. הוא מגלה את פרצופם של הרוצחים. הגרמנים אכן זוכרים כל פרט בסדר מופתי. כאילו הם נבונים לספר את סיפורי הזוועה. אבל אלה גם אנשים זקנים ומפחדים, שאי-אפשר לחוש כלפיהם אפילו לא רגשות נקם. הרי נקמה כזאת לא ברא השטן.

לנצמן מתמגם את הצופים, הופך אותם למתמכרים — עדים גם הם. אנו מודעים לעובדה, שחיינו שלנו ניתנו לנו במתנה, על-ידי גורל עוור, מתעתע, חסר היגיון. משהו מאיים, אורב לנו מעבר לפינה, ברמות הגורל היהודי. מי שניצל, בגם ניצל. לתראה "שואה", המסקנות אינן בתחום הקולנוע, אלא בתחום האנושי-הקיומי. גם כאן, אין אלו מסקנות מיידיות. התגובה הראשונה היא להדחיק את הדברים. אבל לאחר ארבעים שנה, חובה על כל אחד להתמודד עם השואה. הפעם, תודות ללנצמן ועדותו. וגם אם השואה עדיין אינה נתפסת, חובה על כל מי שנותר בחיים לראות את "שואה".

אתה מסכן יותר משאתה חוסך!

כאשר מציעים לך "לחסוך כסף" ולרכוש מחשב "תואם יבמ" עשה חשבון:

★ כמה תפסיד בגלל תיפקוד לקוי של המחשב בעסקך?
★ כמה תעלה לך התאמת תוכנה בעת הצורך?
★ כמה תפסיד כתוצאה מהשבתת העבודה בגלל חלק חסר, או העדר שרות?
★ מה המשמעות הכספית של העדר תמיכה בעתיד?
★ במה תנוק אם יתברר שהמחשב מכיל רכיבים שהועתקו בניגוד לחוק?
★ מה יקרה אם יתברר שאינו עומד בתקנים בינלאומיים?

אל תקנה חתול בשק,
דרוש מחשב אישי מקורי של יבמ
עם היתרונות הבלעדיים של יבמ:

האיכות והאמינות של יבמ,
שרות ואחריות יבמ,
תמיכה מקצועית ע"י יבמ ומשווקיה,
ספריית תוכנה ענקית, שנכתבה למחשב האישי של יבמ,
תמיכה מקיפה בעברית שפותחה ע"י יבמ ישראל.

רק מכלול זה, שאין לו "תואמים", הוא התמורה המלאה להשקעתך.

פרטים אצל המשווקים המורשים למחשב האישי של יבמ.

דרוש מחשב אישי מקורי של יבמ

יבמ IBM

ורשבסקי פרידן דובר

هكذا من الأصل

מלים ומו"לים / מיכאל הנדלזלץ

אטלס ישראל: תמונת מצב

יש כבר טיוטה לפרק חדש בנוסף לזה שהרגיז את השר לוי

בעוד יומיים-שלושה תיפול ההחלטה הגורלית במשרד הבינוי והשיכון, המו"ל של "אטלס ישראל". כזכור, עורר גיליון 16, שכתב הפרופ' דוד עמירן, "יישוב כפרי לא חקלאי והתנחלות פוליטית", את רוגזו של השר. וגם אם היה מי שליגלג על הרוגז הזה, נמצאו לאחר מעשים שיצאו דווקא נגד הגיאוגרף, חתן פרס ישראל, על שעירב (לטענתם ולטענת השר) את דיעותיו הפוליטיות בכתיבה. למרבה הצער, חלק גדול מהמתווכחים לא קרא את הפרק כולו בכל הקשרו, אך כנגד זה כנראה אין עיצה.

המהדורה האנגלית נמכרה להוצאת מקמילן ונסעה כבר מזמן לחו"ל. חלק גדול מהמהדורה העברית נמכר. חלק קטן נשאר במחסני הוצאת כרטא שהפיקה את האטלס בשיתוף עם מחלקת המדידות של משרד השיכון. כרטא, בהעריכה נכונה את יחסי הכוחות, חיכתה בסבלנות לראות איך יפול דבר ומה יזום משרד השיכון, השותף הבכיר להוצאה לאור של האטלס.

משרד השיכון הוליט, ככל הנראה: מנהל ממחלקת המדידות, הד"ר רון אדלר פנה לפרופ' זאב וילנאי (אף הוא חתן פרס ישראל, המגדיר עצמו כ"נופר" — העוסק בנוף על כל היבטיו — ולא כגיאוגרף, התארים שלו הם במדעי המוח) וביקש ממנו לכתוב פרק שכותרתו "התנחלות ביהודה, שומרון וחבל עזה".

וילנאי, שבוקעתו הוא עדיין מלא התלהבות, קרא את הפרק של עמירן פעם אחת ולא אהב את מה שקרא. בשיחה עמי אמר וילנאי: "האטלס כולו הוא יצירה גדולה, עבודה יפה מאד, אבל מי שכתב את גיליון 16 הציג, לדעתי, תמונה מסולפת. אני מכיר את ההתיישבות ביהודה ושומרון, אני חבר בוועדה הנותנת שמות לישובים. חרה לי איך הציגו את ההתיישבות. ההיסטוריה שלי דומה להתיישבות. אני גדלתי בחיפה, ואותן בעיות שהיו בחיפה ישנן

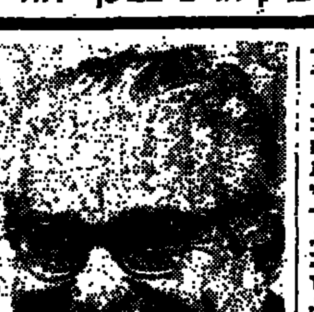
זאב וילנאי

בחברון. הכפרים סירא ובלד אר שייך של אז ליד חיפה זה כמו חלחול והיישה של היום. גם אז היו אלמנטים (בונדיסטים, קומוניסטים) שהציעו לנו לעזוב את חיפה לטבריה או לצפת. הורינו, שהיו בני פועל-הצעיר, אמרו אז: 'נגור פה ויהי מה'. אנחנו היינו בהגנה ונלחמנו כמו גושאמונים היום. עם כל הכבוד להשומר-הצעיר ולמפעלי ההתיישבות שלהם, אני לא מסכים להשקפה 'לא להתיישב מעבר לקו הירוק'. אני מכיר את ההתיישבות של היום, וכאן לא נישלו אפילו ערבי אחד".

וילנאי לא קיבל לדבריו שום תכתיבים: "הד"ר אדלר ביקש שאכתוב ואמרתי שאכתוב לפי הבנתי". אם השר או מישהו מטעמו יגיד לי מה לכתוב, לא אכתוב. אמרו על זה שאני עט להשכיר, אבל הרי לא קיבלתי גרוש. התיקון היחיד שנתבקשתי לעשות היה כשכתבתי: 'ממשלת ישראל עודדה להתיישבות ביש"ע', וביקשו שאכתוב: 'ממשלות ישראל'. הסכמתי".

עכשיו השאלה הגדולה היא מה יעשו במה שכתב וילנאי. הפרופ' עמירן מציע שיתנו לו לקרוא מה שכתב וילנאי, כחבר מערכת האטלס. ספק אם יש כוונה כזאת. למעשה, המערכת אינה קיימת עוד, שכן היא פורקה עם צאת האטלס לאור. הד"ר אדלר העביר את דברי וילנאי (שהוא מכנה טיוטה) להנהלת המשרד. וילנאי אינו מתעניין בדבר של עמירן על מה שכתב. הוא קרא את דברי עמירן רק פעם אחת ולא עוד, כדי שלא להתרגז.

הד"ר אדלר סבור שיתרגמו את דברי וילנאי גם לאנגלית וישלחו גם אותם לחו"ל, למי שרכש את האטלס שם. דומה שהדברים אינם מעשיים ביותר, אבל אין דבר העומד בפני הרצון.

לאמיתו של דבר, איש לא העיר כלום על הגרסה של דברי עמירן באנגלית, שכבר נסעה מזמן לחו"ל. מתקבל הרושם שכל הסיפור מטעם השר לוי היה יותר להצגת פנים מפלגתית אישית ולא מחשש אמיתי לייצוג המציאות הגיאוגרפית-פוליטית בעיני הגויים. בנוסח האנגלי של דברי עמירן, אגב, אפשר למצוא, בנוסף למשפטים שבהם הרגיזו את השר ואת חבריו לדיעה, גם את המלה הקטנה והחביבה "קולוניזציה", כתרגום למלה "התיישבות". מלה זו עשויה להיות "טעונה" לא פחות מן המלה "לאומני" שבה השתמש עמירן להגדרת גוש אמונים. המלה "מתנחלים", מתורגמת דווקא כ"סטלרס", ללא כל מטען אסוציאטיבי. כשמדובר אצל עמירן על האידיאולוגיה הפוליטית-דתית של גושאמונים, מתורגם הדבר לאנגלית כ"אידיאולוגיה פוליטית-דתית-משיחית".

אבל דיה לצרה בשעתה. השר יחליט ויאשר מה לעשות במה שכתב וילנאי. הד"ר רון אדלר אומר שהגיע הזמן שיפסיקו לעסוק בגיליון 16 ויעסקו באטלס כולו, שהוא בין הבולטים המרשימים בין האטלסים הלאומיים, ומקווה שמה שכתב וילנאי יבוא לצד, ולא במקום, מה שכתב עמירן.

מה טוב להיות מו"ל קטן

על היתרונות של מו"ל שאינו מפעל ענק

על-פי סקר הוצאת הספרים בישראל בשנת 1984-1985, היו פעילות בארץ בשנה זו 182 הוצאות ספרים. 54 אחוז מתוכן הוציאו לאור פחות מ-10 ספרים כל אחת בשנה הנסקרת. ביחד הן הוציאו כ-11 אחוז מכלל הספרים שיצאו לאור בשנה זו. 10 אחוז מהמו"לים מוגדרים כ"גדולים", המוציאים מ-51 (עד יותר מ-151) ספרים בשנה. המו"לים הללו הוציאו יותר מ-51 אחוז מהספרים שיצאו לאור בשנה הנסקרת. הם הוציאו כ-53 אחוז מכלל הספרות העברית. 49 אחוז מהספרים יצאו לאור על-ידי מו"לים בינוניים, שהוציאו לאור בין 10 ל-50 ספרים בשנה.

מו"ל גדול נותן גב רחב. מו"ל קטן נותן טיפול אישי ויחס חם. זאת גילה, למשל, יהודה אטלס, שמשלש ספרים הוציא את המשכו "הילד הזה הוא אני", בהוצאת "שבא", שבארבע שנות קיומה הוציאה כ-30 ספרים, ועל כן היא מוגדרת כ"קטנה". זאת גילה גם אחד הבעלים ומנהל ההוצאה אלי שמעוני, שהיה מנהל ייצור ב"עם עובד" וב"מסדה". פרט עד שהחליט לעמוד ברשות עצמו ולתת לספרים שהוא מוציא את הטיפול הגראפי שהוא חושב שהם ראויים לו.

הגב הכלכלי של ההוצאה הוא "גידול צמחי בית והטיפול בהם" של ריידר לנגמן. זה מפעל של הוצאת "ירוקבוק" ומבנה בא גם הצילומים והאיורים, אך הספר עבר לא רק תרגום אלא גם התאמה לעברית. יתרונו הוא לא רק בכך שהוא מספר איך לטפל בצמחים, אלא גם בכך שהוא מספר כיצד לטפל במחלותיהם. הוא לא רק "בסטסלר", אלא גם "סטדי-סלר", שנמכר וימשיך להימכר כל עוד ישנם חובבי גינון ביתי. [illegible]

המערכת של הוצאת "שבא" היא אלי שמעוני והמחבר יהודה אטלס, אבנר כץ (שלקט רשימותיו מ"דבר אחר" יצא בהוצאה זו) שאייר כמה וכמה ספרים, דני קרמן (שהוציא ספר רישומים שבהם מככבת מפת ישראל, ובדרך להוציא עוד ספר בזה). ספרים ששמעוני אוהב להתמחות בהם הם ספרים לילדים קטנים מאד, שחלק מהם כתבה מירייק שניר ("ההלצה עם הביצה"), שיר מכינה עתה ספר שבו יהיו שיבושי לשון משעשעים של ילדים. ספר אחר, שהוא שיתוף פעולה של יהודה אטלס ודני קרמן, מכיל ריאליזציות של מטאפורות בפי שרואים את עיני ילד. בירידים בין לאומיים התלהבו מהרעיונות המעט קנו. בינתיים רק כמעט.

הוצאת "ירוקבוק" סיפקה לשמעוני גם את "אני קורא אנגלית". זהו "ספר המלים הראשון שלי בעברית-אנגלית". הוא מביא ציורים וספורים פשוטים המובאים בשתי שפות. העברית מאפשרת להתייחס לספר כאל ספר ילדים רגיל ועשוי בטעם. האנגלית מאפשרת לו לשעשע שפה נוספת. כשהתמונות מדברות בעד עצמן, בשתי השפות.

הניסיון הקודם מן הסוג הזה יצא על-ידי "מסדה פרס" ב-1980. גם שם המפתח היה הציורים, והניסיון ללמד את הילד להגות אנגלית באמצעות תעתיק באותיות עבריות של דרך ההיגוי האנגלית. ב"אני קורא אנגלית" ממלאת קלטת את תפקיד מורה ההיגוי. אתה יכול לשמוע איך צריך להיקרא סיפור פשוט מסויים. בסוף הספר יש מילון עם תעתיק באותיות עבריות, הקדמה המבהירה את כללי ההיגוי האנגלי המסודר. הספר, שהוא עיבוד מגרסה של אנגלית-צרפתית לאנגלית-עברית [illegible]

שלושת תנאי האיוולת

ספרה של ברברה טוכמן היה להיט בארץ באנגלית. עתה הגיע תורו בעברית

לפני כשנה וחצי אי-אפשר היה לפתוח עיתון מבלי למצוא בו מאמר פובליציסטי המתפעל מספרה של ברברה טוכמן "מצעד האיוולת" שיצא אז באנגלית. מחקר היסטורי פופולארי זה, של אשה היודעת קודם כל (וזה תנאי שלא כל ההיסטוריונים עומדים בו, למרבה הצער) לכתוב היטב, דרש כמדומה אינטליגנציה שיחד עמה באה גם שליטה באנגלית ברמה המספקת לקרוא את הספר בשפת המקור. מסתבות סטימצקי מרוחים שמאז יובא לארץ נמכרו אלפי עותקים (קרוב לרבבה) של הספר באנגלית.

עתה יצא הספר לאור בהוצאת "מעריב", בעברית, בכריכה קשה, בתרגומו של יוסף אשכול, כדי לרצות את האינטליגנטים שאינם קוראים אנגלית. קרוב לרבבה נחשב בארץ להיט, גם אם באנגלית, ועד כשיו נראה כמה תמכור טוכמן בעברית. כדי לספק את מי שאין לו סבלנות להכות ולקרוא, צריך לספר שטוכמן מתנה שלושה תנאים להגדרת האיוולת במקורה.

טאליראן אמר פעם על מעשה מסוים של נפוליאון ש"זה גרוע מפשע; זוהי איוולת". על פי טוכמן, מדיניות אווילית היא זו שתוצאותיה השליליות ייראו בעליל בזמנה, ולא בראייה שלאחר מעשה. התנאי השני הוא שחייבת להיות דרך פעולה חלופית שאותה אפשר היה לנקוט. התנאי השלישי הוא שהמדיניות הנידונה היא מדיניות של קבוצה ולא של שליט יחיד, והיא נשארה בתוקף יותר ממשך חייו של דור פוליטי אחד. "לאורך כל ספרה צועדת האיוולת, והיא מתחילה את צעידתה מרחבעם והפרדת ממלכת יהודה מממלכת ישראל, אף על פי שכר עשתו של רחבעם ("אבי יסר אתכם בשוטים ואני איסר אתכם בעקרבים") היה מעשהו של יחיד, ולא של קבוצה. לעומת זאת, היא לא כוללת בספרה אף פרק אחד על מבצע בבין ומלחמת לבנון.

יש פיתוי גדול מאד לכלול בעניין האיוולת את נושא מלחמת לבנון, ואת סקירת תיפקודה של ממשלת ישראל במלחמת לבנון, כמי שחקר אותה מי שהיה מזכיר הממשלה, אריה נאור (לא באותה תקופה, אמנם). נאור עובר בשטח שנסרק כבר על-ידי אחרים, ומסתמך לא מעט על ספרם של זאב שיף ואהוד יערי "מלחמת שולל" (שוקן), אם כי פה ושם יש גם "מקורות מוסמכים בראיון למחבר".

אין ספק שמלחמה זו עומדת היטב בשני התנאים הראשונים של טוכמן במעשה אווילי, אך מה לעשות, היא אינה עומדת בתנאי השלישי. גם לפי מחקרו של נאור, לא היו אלה החלטות של קבוצה. נהפוך הוא: הבעיה במלחמה זו היתה בדיוק זו שהיו אלה החלטות של יחידים כשהקבוצה לא הובאה בסוד העניינים. ולכן לא יכלה להחליט נבון. נוסף לכך, לא נשארה ההחלטה האווילית בתוקף במשך דור פוליטי אחד, אם כי על זה כבר אפשר להתווכח, אם נראה את ההחלטה האווילית כמכלול התייחסותנו לפלשתינאים, למשל. מכל מקום, קשה להבין שספרו של נאור, למרות שהוא קרוב לנו יותר, יזכה מהפופולאריות שלה זכה בארץ באנגלית (האם יזכה גם בעברית?) ספרה של טוכמן. האיוולת, לעומת זאת, תמשיך לצעוד. אני מציע שעד למהדורה הבאה תעשה אחת מממשלותינו משהו שתזכה אותה במקום של כבוד בספרה של טוכמן. אלא אם כן יקראו חברי הממשלה את הספר, בעברית או באנגלית. ספר אחר של טוכמן "התנ"ך והחרב" יצא לאור בקרוב בהוצאת זמורה-ביתן.

טוכמן: ההיסטוריונית היודעת לכתוב היטב

חדשות הספריה

רשימת ספרי השנה השנייה

הספריה, מפעל משותף של מה, הקיבוץ המאוחד וספרי סימן קריאה מוציאה את הספרים שהוכנו לשנה הראשונה ברשימת של שעון שורייק, בניגוד לתרסית המשתנה שיצאה לאור מעורכיה הפרופ' מנחם פרי (להערתו, לא בצדק). עוד לא תמה השנה הראשונה, והנה כבר מוכנה הרשימה של השנה השנייה, הכוללת 11 ספרים, מהם שישה תרגום וחמישה מקור, מתוך אמונה (ללא בלי ויכוח בין השותפים) של ההוצאות שהם קוראים רציני.

בתחום התרגום (ראוי לציין שלא כל התרגומים הם מאנגלית) כוללת הרשימה ספרים אלה:

● "ברלין אלכסנדרפלאץ" של אלפרד דבלין (בתרגום ניצה בן ארי), רומן מרכזי של האקספרסיוניזם הגרמני;

● סיפורים של יצחק באשביס-זינגר בתרגומה של נילי מירסקי. זה נוסח חדש (הקודם היה של שלונסקי), במסגרת הניסיון לחדש את תרגומי הסיפורת הרוסית לעברית.

● "מתת" של ולדימיר נאבוקוב בתרגומה של נילי מירסקי. פרופ' מירסקי טוענת שהגרסה האנגלית, שאינה תרגום של נאבוקוב עצמו, אם כי אישר אותה, שונה מאוד מן הנוסח הרוסי, שכתב הסופר.

● "פרדידורקה" של הסופר הפולני ויטולד גומברוביץ', אחד הסופרים החשובים והמשפיעים על הספרות הפולנית המודרנית.

● "זכרונותיו של מת" מאת משאדו דה אסיס, סופר ברזילאי אפריקאי בן הדם של צ'כוב. הגרי לייטס, זו פרוזה של הרמן שחור, בתרגומה של מרים טבעון ובעריכה מוקי רון.

● "קצף היומי" של בוריס ויאן בתרגומה של אליה גילדין.

את הסדרה של השנה הבאה יפתח ספר מקור, "מולכו" מאת א. ב. יהושע, על גבר ישראלי ספרדי שאשתו מתה בסרטן, ועל חייו והגיגותיו אחרי מותה.

● "מלאכים באים" מאת יצחק בן נר, רומן עתידני הכולל מחשבים, גמדים בדויים, ומתרחש בישראל של המאה ה-21, תחת שלטון חלש והוקי דת דיקטטוריים. פרק ממנו התפרסם ב"איגרא" מס' 2.

● "עשבונים" (שם זמני) מאת רות אלמוג, רומן הביוגרפיה על אשה התעוררת אל עברה המשפחתי, עד למאה ה-19.

● "בצע כסף", סיפורים מאת יהודית הנדל, שבהולקם הופיעו ב"סימן קריאה".

● "צריבות הראשים של סבתא לבנה" מאת יצחק אורפז, על אשה בסוף ימיה היוצאת לחפש את אהוב לבה מימי נעוריה.

● שני הספרים האחרונים הם בסימן שאלה, מפני שכתיבתם טרם הסתיימה. אם לא תסתיים במועד, יחליפו אותם "עיר רישליה", טרילוגיה של אהרן ראובני (אחיו של יצחק בן צבי, בן דודו של ברנר. יש המשווים את הספר ל"שכול וכישלון" או ל"תמול שלשום". הספר הוא בשמו הדוקטוראט של עורך הסדרה של "כתר" יגאל שוורץ), או ספר בכורה של סופר ישראלי צעיר.

חדשות עם עובד

ההוצאה הותיקה עוברת רה-ארגון

גם הוצאות ותיקות ומבוססות (אולי דווקא הוצאות ותיקות ומבוססות) צריכות לעבור לפעמים תהליך של ארגון מחדש, כדי להסתגל למציאות חדשה. עם עובד אינה רק הספריה לעם, שיש לה מערך שיווק וקהל קבוע למדי, אלא גם הוצאה של ספרי לימוד, ספרי שירה, מחזאות ופובליציסטיקה. כל תחום כזה מחייב חשיבה שיווקית רעננה, הצריכה לאתר את קהלי היעד ולהגיע אליהם.

כדי להשיג זאת הוחלט לא להסתפק להוצאה אנשים חדשים, אלא לערוך שינויים פנימיים ולהתגבר מערכים קיימים. נירה הראל, שעסקה עד כה בספרות ילדים מונתה לעורכת המערכת. תחום השיווק נכנס להיערכות חדשה בראשותו של יעקב לבנר. הודה צימרמן תהיה המעורכת על פרסום ויחסי ציבור, כשהמרגש הוא שיווקי. הפקת "מפגשים", שחייבה רמת ייצור גבוהה, חייבה גם הערכות חדשה בתחום הייצור. לעם עובד המפיק כ-80 ספרים בשנה אין אמצעי ייצור משלו, וגם דבר זה צריך להביא בחשבון.

אפילו הספריה לעם צריכה ל התחשב בנוכחות הספריה בשטח, גם אם אנשי עם עובד אינם מתרגשים כלפי חוץ. עובדה היא שלעומת שבעה ספרים של הספריה, היוצאים ברציפות מדי חודש, הוציאה הספריה לעם עד עתה ארבעה ספרים בלבד. הבא בתור הוא ספר שלא הופיע ברשימה, אבל הייתי רוצה לראות מבול הוצאה לאור שהיה מקבל ספר כזה ליד ולא ממהר להוציאו לאור.

שמו של הספר הוא "עץ המשי", וזה שמה של בחורה. המחבר הוא דר'אנג שיאליאנג, סופר סיני, בן 50. ב-1957, בתקופת "יפרחו מאה פרחים", הוא כתב שיר שכותרתו "אודה לרוח הגדולה". "יומן העם" פירסם ביקורת ופירש את השיר באופן פוליטי. הסופר הוכרז אגב כבוגד ועבר חינוך מחודש, במשך 27 שנים במחנות. הספר הוא שלוש נובלות קצרות סביב לשחרור של הסופר במחנות.

דר'אנג שיאליאנג פגש בסמינר סופרים בינלאומי באיובה, בארצות הברית את הנוך כרטוב. בין השניים התפתחה ידידות, והסיני מסר לישראלי את עותק ספרו באנגלית. מתוך הסכם ג'נטלמני שכרטוב יתרגם את הספר לעברית. הוא אף כתב מכתב לכרטוב והשווה בין סין לישראל (לא בממדים, אלא בסבל שעבר על העמים ובמאבק במשך שנים למצוא את זהותם). בסופו של המכתב, מדגיש שיאליאנג את העובדה שבהיעדר יחסים דיפלומטיים בין המדינות, צריכים הסופרים להקים את גשר הידידות בין העמים.

הסמינר הזה הוליד גם תנועת תרגום בכיוון ההפוך: אנטון שמאס פגש שם את מתרגמת ספרו "ערבסקות" לאנגלית. בסמינר זה התרחש גם פיבאלה מעניין לגורלו של הסופר הסיני: בעת היותו שם, התפרסמה שוב ביקורת ב"יומן העם" על ספרו החדש. היו שחששו שההיסטוריה חוזרת וייעצו לו שלא לחזור לסין. אבל הוא החליט לחזור. בעקבותיו הוזר האוטורה, מתפרסם ראיון עם הסופר, גם ראיון עם שר התרבות הסיני, המספר על הביקורת האחרונה, על השתתפותו של הסופר, ועל העובדה שלא קרה לו דבר עם שובו לסין. זה מובא כדוגמה לכך שמשהו בסין בכל זאת השתנה מאז ימי המהפיכה התרבותית.

איך לבחור בין הלקטים הספרותיים

גם לספרית פועלים מקראה בעיצוב חדיש

המתחיל במצוות, אומרים לו גמור. האל תשכח אף אחד. בשבוע הבא מתחילה שנת הלימודים, ובבתי הספר היסודיים יעמדו למורים (ובעקבותיהם להורים) שאלת מקראות. צריך רק לקוות שלא יקרה להם מה שקרה לאותו חמורון שהעמידו בפניו שני אבוסים מלאים, והוא לא ידע באיזה מהם לבחור ומת מרעב.

כשכתבתי במדור הקודם על "מפגשים" של "עם עובד" ועל המקראה של "מסדה", טעיתי לכתוב שבמאבק על העיצוב החדיש הזה מאייר נודתה הזירה הראשונה על ידי "עם עובד". הועמדתי על טעותי: "באמור ובשיר", לקט ספרותי לבית הספר היסודי (ספר ראשון לכיתות ג'-ד') בעריכתו של גרשון ברגסון, בהוצאת "ספרית הפועלים", יצא בדיוק באותו זמן שבו יצא "מפגשים ו'", הראשון בסדרה החדשה של עם עובד.

ברגסון כותב בהקדמה אל המורה, בחוברת התדריך המצורפת ללקט, שמקראה העברית לילדי ישראל היא מכשיר לימודי מזה 200 שנה ויותר. הוא מנמק את השינוי המהותי בהתפתחות הטכניקה של הדפוס, השינוי התרבותי מעמק בהרחבת אופקים בלימוד הספרות והעברת הרגש מהוראת הספרות ככלי עזר למסורות שונות להוראת הספרות לשמה.

הפורמט דומה ל"מפגשים" ולמקראה (מלבד אותיק), והעיצוב הגראפי הוא של מיכל לשם. יקצר כאן המצע מלתאר את כל מעלות הלקט הזה, ורק נציין שכשמדובר בשירים שיש להם מנגינה, מצורפים התווים של המנגינה. שערי הפרקים הם בצבע ירוק עם צילום של פרק בכל שער, ומצורפות גם ביוגראפיות קצרות וצילומים של המחברים השונים, וזה משהו שאינו במקראות האחרות.

אולי הדבר החשוב מכל הוא בדבריו של ברגסון אל המורה: "בית הספר היסודי אינו חוג אוניברסיטאי לספרות... אין שום אפשרות, ואין צורך "למצות את כל התורה כולה על יצירה אחת... יש להביא בחשבון שאין הילד רוכש ומפנים ידע המבוי בתוכו המוגש על-ידי המורה בפעם אחת".

איזה מין בישול

על הוצאת הספרים של רות סירקיס

גם אם בתחום ספרי הבישול יש פרוספקטי וקיימות תורות בהידור (הבישול הסיני של אהרוני וספריה של נירה רוסו אצל מודן), עם צילומים של כמעט כל שלב והרבה חומר מסביב לבישול, לעומת ספר בישול תכליתי של דליה לפרוני בסדרת "נכון לעכשיו" של זב"ם, כולם יודו שאחד השמות הבולטים בתחום ספרי הבישול הוא רות סירקיס, שנכנסה עם ספר הבישול שלה לכל בית.

בזמן הפרידה בין זמורה-ביתן למודן עברה רות סירקיס למודן, כדי להיפרד ממנו ולהפוך להוצאת ספרים עצמאית. אמנם השם "רות סירקיס" נחשב לזהה לעניני בישול, אך לא כל ספרי האוכל בהוצאה זו נכתבו על ידה. כמה מן המקוריים יותר ("יין מכל רגע" שנכתב על ידי אורי רוזנברג, או "ריבות ושימורים" שתורגם והותאם) נמכרו פחות מן הצפוי, אולי בגלל שעל העטיפה לא נכתב לפעמים השם המלא, אלא רק ר. סירקיס, מוציאים לאור בע"מ. רק באחרונה שב ספר בישול מהוצאה זו אל מסגרת הלהיטים, עם "מפריקה", המשותף ליוסף לפיד ולרות סירקיס, והפעם שם המחברת המבשלת מודפס בגדול על השער.

ההוצאה לא עוסקת רק בספרי בישול. כך יצאו בה, אם למנות רק את הכותרים האחרונים, ספרים כמו "צבע של יופי" של קארול ג'קסון, האמור לעזור לאשה להתאים לה את הצבעים הנכונים, "מדוע נשים נבונות טועות" של ד"ר כהן וד"ר קינדר, האמור לעזור לאשה להתאים לה את הגברים הנבונים, ואפילו "הסיפור המופלא של כלי הנגינה", שהוא תרגום לאחד הספרים המאויירים להפליא של הוצאת "לארוס". בעקבותיו יבוא ספר נוסף בסדרה זו לילדים, שיכלול בתים והמקצבים.

הדגש הוא אישאו על שימושיות מסויימת בחיי הקוראים, בבישול ובתחומים אחרים. אין זה מפליא שבקרוב יצא בהוצאה זאת ספרה של ד"ר רות וסטהיימר, האמריקאית, "אהבה ראשונה". זהו ספר הסברה מינית לבני הנעורים (ד"ר וסטהיימר מתגוררת. למין בגיל הנעורים) והוא התפרסם. בכך שבמהדורה האמריקאית היתה טעות קטנה, בדרך הגדרת הימים הבטוחים לקיום יחסי המין. אל דאגה, המהדורה המתורגמת היא זו המתוקנת, והיא נבדקה גם על-ידי הגינקולוג, שהוא בעלה של המתרגמת סמדר שיר, וגם על-ידי ד"ר עמנואל חיגר, שהצטער כי הספר יתחרה בספרו שלו בנושא זה.

ספרה של ד"ר וסטהיימר למבוגרים, שכותרתו תהיה "מין טוב", תצא בקרוב ב"זמורה ביתן". שרה ריפין, שהיתה עד עתה העורכת של ספרי הוצאת ר. סירקיס, עוברת מחודש אוקטובר לעבוד בהוצאת "זמורה-ביתן". סירקיס עצמה ניהלה בשנה האחרונה את ההוצאה דרך פקסימיליה מארצות הברית, עם גיחות קצרות לארץ בהתאם לצורך.

ארץ העופות

יצא כרך 6, שהוא השמיני מתוך תריסר כרכי הסדרה "החי והצומח של ארץ ישראל"

היה זה סמלי ואף עצוב שבאותו שבוע שבו יצא לאור כרך "העופות" מתוך "החי והצומח של ארץ ישראל", אנציקלופדיה שימושית מאויירת, נפטר נחמן אריאלי, שהגה את הרעיון ופעל לביצועו. לפי סיפורו של עורך המפעל עזריה אלון, איש החברה להגנת הטבע, בא אליו לפני שש שנים אריאלי עם רעיון להוציא לאור סדרה שתכסה באופן שיטתי את החי והצומח בארץ ישראל. אריאלי סבר שניתן יהיה להוציא לאור כרך אחד מדי חודש וחצי. אלון שלח אותו לכתובות אחרות. אריאלי סיים את הסיבוב בין אנשים ובין הוצאות ספרים וחזר לאלון עם השידוך שבין החברה להגנת הטבע וההוצאה לאור של משרד הביטחון, המוציאים את המפעל במשותף. נחמן אריאלי ז"ל רשום בכל הכרכים כ"יועץ המערכת".

עזריה אלון אומר שרק השילוב בין החברה להגנת הטבע, שלה הידע, וההוצאה לאור של משרד הבטחון, שלה גם המשאבים וגם איזו גושפנקה ציבורית רחבה, מאפשרים להוציא לאור מפעל בסדר גודל כזה, ששום הוצאה פרטית לא היתה יכולה לעמוד בו (כשמדובר, למשל, בריכוז זכויות לאלפי צילומים), בהפקתו ובהפצתו. החברה להגנת הטבע היא מו"ל של חוברות מקצועיות ותכניות לא מעטים, אך אנציקלופדיה כזאת דורשת מקצועיות מו"לית מרמה אחרת.

גאוותו האמיתית של אלון היא על העמוד המפרט את חברי המערכת המדעית. אומר אלון: "רק החברה להגנת הטבע וההוצאה לאור של משרד הביטחון מאפשרים ריכוז כזה של אנשים שבימים כתיקונם נמצאים בוויכוח חריף איש עם רעהו, על דף אחד של חברי מערכת אחת".

המפעל נמצא בשליש הדרך להשלמתו. ארבעת הכרכים הקודמים יצאו כבר (8, 9, 10, 11) וכן הכרך על חסרי חוליות יבשתיים (2), החיים במים (4), זוחלים ודו-חיים (5) ועתה עופות (6). בעבודה נמצא כרך המבוא והמשמעות (הראשון, אותו כותב אלון עצמו), כרך היונקים (3), כרך הזוחלים (7) והכרך האחרון (צמחים ובעלי חיים במשק האדם).

זה לקח יותר זמן מאשר חזה אריאלי, ואחת הסיבות לכך היה הרצון להיות מעודכן ככל האפשר. הספר על הזוחלים כולל נושא שנכתב פעם אחת, בהרחבה. הכרך על העופות עודכן עד אמצע 1985. אחת התגליות היא שבכרך הזה, שנכתב ברובו על-ידי ד"ר עוזי פז, מתוכנת 470 צילומים [illegible] 1989, למשל [illegible]

שבארץ ניתן לצפות ב-357 מיני עופות בלבד. הכנס העולמי של האורניתולוגים יתקיים באילת במרץ 1987, והם לא באים לכאן בשם הציונות, אלא מפני שכאן הם יכולים לצפות בהרבה מיני ציפורים, שמקננות כאן, חורפות כאן, עושות כאן את הקיץ בדרכן צפונה או עוברות בארץ בדרכן דרומה.

כמו שאר כרכי האנציקלופדיה הזאת, אין העופות מסודרים בסדר כרונולוגי, אלא על-פי משפחותיהם. המפתח שבסוף הכרך מאפשר לאתר עוף על-פי שמו. התיאור מצומצם, שכן אין זה מגדיר עופות, וכן משום שתמונה אחת (ובספר יש הרבה מאד) אומרת יותר מאלף מלים של תיאור. דגש רב מושם על הצד הביולוגי המביא נתונים מחקריים מעודכנים, ולא חסר גם צד הציפור באמנות.

מכיוון שזהו ספר במסגרת ההוצאה לאור של משרד הביטחון, ממש מפתה לחפש בו הקשרים פוליטיים. מי שמתעקש יכול לתהות מדוע לגבי כרך זה "ארץ ישראל" היא "ארץ ישראל המערבית", ולמה אין היא כוללת את סיני, אך כוללת ציפורים מעבר הירדן המזרחי. התשובה היא שציפורים אינן יודעות מה הם גבולות. זו התורה כולה במעוף כנף אחת.

באותה מידה מפתה לחפש את העוף "פרס", שהוא אחד הדורסים הגדולים והנדירים. עליו נאמר כאן, בין היתר, שהוא "יציב, נדיר ביותר בישראל". עוד נאמר עליו כי הוא "לולין מוכשר בתעופתו ושולט ברזי האווירובטיקה, ואת שיא יכולתו זו הוא מפגין בעת תעופת החיזור שלו". את העוף "שמיר" צריך לחפש כנראה בכרך 8, "הצומח של ארץ ישראל". מה שמעציב מעט הוא שיש שלושה מיני יונים לעומת ארבעה מיני נצים.

נושא מעניין בפני עצמו הוא שמות הציפורים. שמה של כל ציפור מובא בעברית (ויש שמות שסופרים ומשוררים גדולים חידשו והמציאו: ביאליק אחראי ל"שלדג", למשל), ובלאטינית. החידוש הגדול, לגבי הסדרה כולה, הוא הבאת שמות הערבים בערבית, עם תעתיק באותיות עבריות. דבר זה מאפשר ואף מעודד את הפצת הסדרה בין חובבי טבע ערבים בארץ.

אף שכמבט ראשון נראה שזוהי סדרה לחובבי טבע מובהקים בלבד, המספרים מספרים אמת אחרת: 18 אלף איש הזמינו את הסדרה ושילמו עבורה דמי מנוי בסכום השווה ל-240 ש"ח. חלקם על סמך פרוספקט בלבד. אמנם הספרים אינם נמכרים בנפרד, אבל 20 ש"ח לספר בודד, בהיקף ובהפקה כזאת, זה לא כסף.

האביר בעל האף

נוסח עברי חדש ל"סירנו דה ברז'רק"

מחזהו של אדמונד רוסטאן הפך מאז הצגת הבכורה שלו ב-28 בדצמבר 1897 להצלחה מיידית. גורלו של האביר בעל רגש האף, שרגשותיו גדולים כמעט כמו אפו, הרטיט בחרוזים מצלצלים לבבותיהם של צופים רבים. באחרונה הפעים בתפקיד זה את צופי הסטראטפורד והברודווי דרק ג'קובי שהוכיח שלתפקיד דרוש שחקן שיהיה בעל אף בולט, אך עם כישרון בולט לא פחות. הצרה היא שהרבה יותר קל למצוא את השחקן בעל האף מאשר את השחקן בעל הכישרון. צריך גם בימאי שיבין את המיתוס הזה ויראה שזהו לא רק מחזה ששמו הולך לפני אפו, אלא הצגה שיכולה להיות טובה ומרגשת.

עתה יצאה לאור הגרסה העברית בחרוזיו המצלצלים של ט. כרמי, בהוצאת "זמורה-ביתן". הגרסה המתורגמת הקודמת, יצאה לאור בהוצאת "הדר" ותורגמה על-ידי יונתן רטוש, בזמנת "הבימה" שלא הציגה את המחזה כמעט של דבר.

הספר הודפס אז ב-3,000 עותקים ובמשרדי ההוצאה נשארו עד היום כאלף עותקים.

עבודת קיום תרגומו של רטוש לא מוזכרת כלל בהוצאה החדשה, וחבל, כי כשכבר מוציאים ספר כזה לאור, כדאי היה להוסיף לו לא רק מבוא ספרותי (של סטפן פרוסט), אלא גם מבוא תיאטרוני. אפשר היה לכתוב שם שהתרגום הזה הוזמן על ידי תיאטרון חיפה, ושרם הוצג שם. הערה זו חלה על כל ספר דרמה היוצא בארץ, ולו כדי להדגיש כי גם לתיאטרון הישראלי יש קיום הראוי לדפוס.

כמו שאני מכיר את התיאטרון הישראלי, הוא יוכל בקלאסיקה הזאת למבוא הקשר פוליטי. כמה זה מגרה לעשות משהו מחילופי דברים כמו "נדמה לי שאתה משקר, אדון סירנו", ועל כך סירנו שואל: "שקרן, האם האף שלי רטוט אם כן? [illegible]"

האם יש לך קשרים מסחריים עם ארה"ב?

האם ברצונך לפתח ולהקים קשרים מסחריים עם ארה"ב?

בוא הצטרף גם אתה לאנשי העסקים האמריקניים הרבים אשר ישתתפו בכינוס

"שבוע המסחר ישראל-אמריקה"

המאורגן על ידי: **לשכת מסחר ותעשיה ישראל-אמריקה**

לציון מלאת שנה לכינונו של ההסכם לאזור סחר חופשי בין ישראל וארה"ב.

הארוע יתקיים במלון הילטון תל-אביב בין התאריכים 16-20 בנובמבר 1986

התוכנית:

יום ראשון, 16 בנובמבר 1986
ערב
פתיחה רשמית — ארוחת ערב חגיגית
ברכות: שגריר ארה"ב בישראל
נאום פתיחה: ראש ממשלת ישראל

יום שני, 17 בנובמבר 1986
מושב בוקר:
• ברכות: נשיא לשכת מסחר ותעשיה ישראל-אמריקה, מר אריה מקלף
• פתיחה: שר האוצר, מר משה ניסים
• שנה לכינונו של ההסכם לאזור סחר חופשי: ציפיות ותחזיות לעתיד נקודת מבט אמריקנית: השה לעניני סחר חוץ, מר קלייטון ייאטר
נקודת מבט ישראלית: שר התעשיה והמסחר, מר אריאל שרון
• הנסיון הישראלי והאמריקני — שנה לאחר כינון ההסכם.
אנשי עסקים אמריקנים.
אנשי עסקים ישראלים.

ארוחת צהריים
אורח הכבוד: שר הכלכלה והתכנון, מר גד יעקבי

מושב אחר הצהריים:
• ישראל כגשר למדינות השוק האירופי המשותף ולארה"ב — יו"ר קבוצת המחקר, פרופ' זאב הירש — אוניברסיטת ת"א
סדנאות:
• תיירות: שר התיירות והמשפטים, מר אברהם שריר
• מוצרי צריכה: טקסטילים, מזון וחקלאות.
• מוצרים תעשייתיים: ציוד חקלאי ומכונות, אלקטרוניקה, כימיקלים, פלסטיק ותרופות.
• שירותים: בנקאות, השקעות
ערב:
קבלת פנים חגיגית מטעם שגריר ארה"ב בישראל

יום שלישי, 18 בנובמבר 1986
מושב בוקר
• השווקים הבטחוניים ומזכר ההבנה (MOA) — שר הבטחון, מר יצחק רבין
• פיתוחים טכנולוגיים ומו"פ בתעשיה הישראלית — שר המדע והפיתוח, מר גדעון פת
• עסקות משותפות (Joint Ventures): הקמה ונסיון העבר.
קבוצת דיון:
יו"ר: מר אלי הורביץ — יו"ר "כח המשימה — מבצע עצמאות"
מנחה: עו"ד ג'ימס זוכקין — Arnold and Porter, וושינגטון
ארוחת צהרים
אורח הכבוד: ת"כ יצחק מודעי — לשעבר נשיא לשכת מסחר ותעשיה ישראל-אמריקה
מר קלארנס בראון — תת שר המסחר האמריקני

מושב אחר הצהרים:
סדנאות:
• מזכר ההבנה, שיתוף פעולה תעשייתי ורכישות ממשלתיות
• שיטות לגיוס הון בארה"ב לצורך השקעה בישראל
• קבוצת דיון: אספקטים שונים של עסקים בארה"ב ובישראל (פיננסי ומשפטי)
ערב
ארוחת ערב חגיגית לסיכום "שבוע המסחר ישראל — אמריקה"
אורח הכבוד: מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ

יום רביעי, 19 בנובמבר 1986 — יום חמישי, 20 בנובמבר 1986
ביקורים מקצועיים במפעלים ופגישות עסקיות בין המשתתפים בארגון מכון היצוא

על מנת לאפשר לנו לשריין מקומות, אנא מלא את הספח והחזירהו אלינו בהקדם.

לכבוד
הועדה המארגנת "שבוע המסחר ישראל-אמריקה"
לשכת מסחר ותעשיה ישראל-אמריקה
שד' שאול המלך 35
תל-אביב 64927
טל: 03-267628, 252341

אנא רשמו לפניכם, כי הר"מ מעונינים לקחת חלק בארוע "שבוע המסחר ישראל-אמריקה"
מטעם חברתנו:
1. ______
2. ______
3. ______
4. ______
5. ______
6. ______

אבקש לשלוח חומר מידע נוסף בקשר לכינוס.
שם: ______
תפקיד: ______
חברה: ______
כתובת: ______

מוסף מיוחד לרגל שבוע המסחר יפרסם עתון הארץ.
לפרטים: מודעות הארץ 824261 (305)

להחזיק את הראש מעל המים

בנובמבר 1984 ובשלהי 85 ניסתה ההסתדרות לעקר חלק מהפנסיה. הניסיון נכשל ★ דב פלג: "אני באופן אישי נגד השיטה של נסיונות פגיעה כאלה בגימלאים, ואולם ההסתדרות חשבה אחרת"

מאת יהודה שרוני

בנובמבר 1984, עם חתימת עיסקת החבילה הראשונה, הוחלט לעקר שליש מתוספת היוקר לכל השכירים במשק. ההסתדרות הבינה שזו הורעה חד פעמית ולכן החליטה לקזז שליש גם מה גימלאים.

ההסתדרות נימקה את החלטתה בכך שקיזוז נעשה על פי חוק ייצוב המשק. הבעיה היתה שכאשר ביצעו קרנות הפנסיה את הקיזוז, עדיין החוק לא היה בתוקף. אך הניסיון להשוות בין הגזירות הניתכות על ציבור, לבין מה שמגיע כדין לציבור הגימלאים שחסכו משך שנים, לא עלה יפה. פעילות משפטית נמרצת של עו"ד מיכי מרום, מאמרים בנושא ב"הארץ", ולחץ ציבורי כבד שהופעל על ההסתדרות, מנעו את הפגיעה.

מאז ועד היום רבו הניסיונות לפגוע בזכויות הגימלאים, במטרה לשפר את מצבן האקטוארי של הקרנות, ולקזז במעט את שפע ההבטחות שהרעיפו על "אנשי שלומנו" בימי השפע. אותה היד שהבטיחה פעם לכיס אחד, ניסתה עכשיו לקחת מהכיס האחר, והליקיחה נעשתה בהחבא.

מסתבר שנימוקיה של ההסתדרות משתנים. היא ידעה היטב לפרוט על מיתרי המיסכנות של הגימלאים, כאשר ניסה משרד האוצר לגבות מס הכנסה מקיצבות הזיקנה של הביטוח הלאומי.

ההסתדרות לא הרימה ידיים. לקראת סוף 1985, ניסתה לגבות מהגימלאים 4.2 אחוז. השכירים במשק קיבלו באותה עת 80 אחוז משיעור תוספת היוקר, וההסתדרות החליטה כי גם הגימלאים יקבלו 80 אחוז מהתוספת שמגיעה להם. ולכן במקום לקבל 22.1 אחוז, היתה כוונה לשלם לגימלאים תוספת של 17.9 אחוז בלבד. הפרשה התגלתה במנו ב"הארץ". ולאחר לחץ ציבורי כבד, נאותה ההסתדרות לשלם את מלוא התוספת.

פריקים בכל מחיר

נסיונות הפגיעה בגימלאים נעשו גם באמצעות נסיונות לתיקון ריטרו־אקטיווי של התקנות. כך למשל, תיקנה קרן הגימלאות המרכזית, שבכלה מאוכלוסית חברים גדולה שבטוחה במסגרת פנסית היסוד, את תקנותיה, וביטלה את אפשרות ההצטרפות לפנסית יסוד בשיעור זכויות של 3.5 אחוז. ההנהלה החליטה ב־1979 כי ההצטרפות מ־1975 לקג"מ תהיה לפי 2 אחוז לשנה. שינוי זה לא עמד במבחן משפטי.

הפנסיות מעודכנות בשיעור מלא של עליית המדד, בכל איפת שמשולמת במשק תוספת יוקר. בתחילת 1985 שולמו במשק תוספת שכר אחרות (שלא הוגדרו תוספת יוקר), מה שהביא לשחיקה זמנית בפנסיה.

דב פלג, ראש האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות אומר בתגובה, כי ניסיונות אלה של ההסתדרות נעשו בתקופה שבה הוא לא כיהן בתפקיד. "אני באופן אישי נגד השיטה של נסיונות פגיעה בגימלאים, אולם ההסתדרות חשבה אחרת".

הדיר לבהודרות

דוגמה לנתינה בעת בחירות, הלקוחה לאחר מכן, היתה באפריל 1984. הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה באותה עת לאמץ את המלצות ועדת פרידמן, ולתת לגימלאים פיצוי בשיעור של עד 20 אחוז עקב שחיקת הפנסיות. ועדת פרידמן גם המליצה להצמיד חלקית את הפנסיות לשכר הממוצע במשק בשיעורים ההולכים ועולים עם הוותק, בתנאים מסויימים. קרנות הפנסיה הונחו לפעול בהתאם. ואולם, המלצות לחוד ומציאות לחוד.

ההמלצה על ההצמדה החלקית של הפנסיות לשכר הממוצע לא יושמה כלל, ואת ההמלצה על מתן הפיצוי המיוחד, פירשה כל אחת מקרנות הפנסיה לפי ראות עיניה.

קרן מבטחים שילמה את הפיצוי המיוחד רק בפברואר 1985, ולא למפרע. קרן מקפת לא שילמה את הפיצוי ל־2,000 מגימלאיה, בטענה ששכרם של אלה לא נשחק. הנהלת קרן פועלי הבניין טענה כי למבוטחיה ניתנו מספיק הטבות, ולכן אין טעם במתן הטבות נוספות. הנהלת קרן נתיב סירבה בכלל לדבר על הפיצוי, בטענה כי שכר מבוטחיה כלל לא נשחק.

את ההנחיה במלואה יישמה קרן הגימלאות המרכזית, המבטחת את עובדי הסקטור ההסתדרותי. אין פלא, אגב, מצבה של קג"מ קשה יחסית לקרנות אחרות.

עמוס ערן, מנכ"ל מבטחים, מסר בתגובה, כי בעת הדיון בוועדה המרכזת על מתן הפיצוי, הודיע, כי המצב לגבי מבטחים שונה, כיוון שהקרן חייבת לקבל את הסכמת התאחדות התעשיינים לפני התשלום. התעשיינים שחששו למצב הקרן, לא הסכימו לתשלום, ורק לאחר משא ומתן ארוך שוכנעו.

כתוצים מן ההסקר

התקנות מאפשרות לקרנות הפנסיה להנות ממנגנות לא צפויות. אחת החשובות שבהן, היא הרווח לקרנות בעת שבירה מוקדמת.

"נוסחת ערכי הפדיון היא גדלנית, ופועלת לטובת קרנות הפנסיה", מתריע דן שפרינצק, מומחה לנושא. לדבריו, נוסחה זו מותירה בידי קרנות הפנסיה עודפים גדולים. מעבר לגבנתים אשר נוצרו בעבר. נוסחת ערכי הפדיון קובעת, כי חבר השובר את הפנסיה לפני מועד הפרישה, יקבל מינימום של 75 אחוז מהסכום שנצבר לזכותו. באישור המעביד. מומחי הביטוח הסוציאלי אומרים כי להבר לא כדאי לשבור את קרן הפנסיה.

אך העליה בהיקף הפיטורים, והמצב הכלכלי הקשה, הגדילו את מספר המקרים של שבירת הפנסיה. קרן מבטחים שילמה בסוף 1985, 27 מיליון שקל לחברים שעזבו את מקום עבודתם (חלק קטן מהתשלום הועבר למעבידים). סכום זה מהווה 17.8 אחוז מסך תשלומי הפנסיה באותה שנה. דב פלג, ראש האגף לביטחון סוציאלי טוען, כי מדובר בתופעה זניחה, אשר אינה משמעותית עבור הקרנות.

סכומים מהם נהנות הקרנות, הם הרשות עובדים שעזבו את מקום עבודתם, זמן קצר לאחר שהתחילו לעבוד. רבים מעובדים אלה אינם מודעים לעובדה, כי לרשותם נצברו סכומים, השייכים להם, המונחים כאבן שאין לה הופכין בקרנות.

עמוס ערן, מנכ"ל מבטחים, מעריך, כי סכומים אלה מהווים כ־6-7% מתוך הצבור במבטחים. לדבריו, הנהלת הקרן בודקת באופן שיטתי האם קיימים חשבונות מתים, והכספים מוחזרים בכושר של דבר לבעליהם.

תרגילי מבטחים

בכתבה קודמת תואר הסכם הפנסיה המקיפה, שנחתם ב־1979 בין התאחדות התעשיינים ובין קרן מבטחים. באותו הסכם סוכם כי החל מאפריל 80 ועד אפריל 83, יזכו גימלאי התאחדות לבחור בעת פרישתם בשיטה הנוחה להם לחישוב הפנסיה: שיטת הדרגות או שיטת השכר הממוצע. כן נקבע כי החל מאפריל 1983 תהיה שיטת השכר הממוצע, כקובעת לצורך פנסיה.

הסכם זה לא יושם, ולגימלאים לא ניתנה אפשרות הבחירה בין שתי השיטות. גם שיטת הממוצעים לקביעת השכר הקובע לפנסיה יושמה בפועל רק באפריל 1986, שלוש שנים לאחר המועד שנקבע בתקנות הקרן, וגם זאת, לגבי מפעלי התאחדות התעשיינים בלבד.

עמוס ערן מנכ"ל מבטחים מסר בתגובה, כי מיד לאחר חתימת ההסכם עם התעשיינים, נוהלו איתם שיחות. בהן הועלה האפשרות לערוך בדיקה נוספת של השיטה. בדיקה כזאת נעשתה על ידי ועדת צוקרמן, שהמליצה לקבוע את שיטת השכר הממוצע כקובעת לצורך פנסיה. מנכ"ל מבטחים אומר, כי לחצים של קבוצות עובדים גדולות, מונעים מהנהלת הקרן את המעבר משיטת הדרגות לשיטת ממוצע השכר.

בתשובה לשאלה מדוע פעלה הקרן בכל אותה העת בניגוד לתקנותיה, מסר ערן כי תקנות הקרן ישנו.

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

זהירות, אסירים בחופשה

גדרות תיל וכלבי שמירה הוצבו באזור האגף הפתוח בכלא מעשיהו. מימין: מפקד הכלא יצחק נזר (צילום: עודי קרן)

לפני כשנתיים, בעקבות טענות חוזרות ונישנות של המשטרה, חיכוכים והאשמות הדדיות בינה לבין שירות בתי הסוהר בקשר להוצאתם לחופשה של אסירים, קבעה ועדה מיוחדת שבדקה את הנושא, שאסירים יוצאו מבתי הסוהר לחופשות על־פי תיאום עם המשטרה ובהסכמתה.

על־פי הנחיות שהוציא השר הממונה, נקבע כי האסירים יחולקו לשלוש קטגוריות לעניין היציאות לחופשה. "קטגוריה א'" היא של אסירים מסוכנים לציבור, שאין להוציאם לחופשה כלל, בשום תנאי. קטגוריה ב' — אסירים שייצאו לחופשה רק בהסכמת המשטרה (לכל חופשה), תוך קיום תנאים מגבילים מיוחדים (התייצבות יומית במשטרה, הגבלות תנועה, שהייה בבית בלילה), ו"קטגוריה ג'" — אסירים שאין בעיה להוציאם לחופשה, על־פי שיקוליהם של מפקדי בתי הכלא.

החלוקה לקטגוריות והפיקוח ההדוק של המשטרה על חופשות האסירים נדרשו כדי למנוע פעילות פלילית של אסירים בחופשה. לטענת המשטרה, רבים מהאסירים היוצאים לחופשה — אפילו בכלא הם אסירים למופת וממושמעים — מבצעים פשעים ועבירות פליליות בזמן החופשה, כגון עבירות מין, רכוש וסמים.

כתוצאה מהנחיות הזאת קיימת כיום "רשימה שחורה" של מאות אסירים, השפוטים גם לתקופות מאסר ארוכות, שאינם זכאים לצאת לחופשה כלל, או שעדיין ממתינים למיון לקטגוריות, וגם כן אינם זכאים לצאת לחופשה. מדובר באסירים הנחשבים אלימים, עברייני מין ובאלה השפוטים על עבירות סמים חמורות.

אסירים קובלים על כך שהמיון לקטגוריות משמש אמצעי לחץ והשפעה, לעתים בלתי הוגנת, של המשטרה ושלטונות בתי הסוהר על אסירים שמבקשים "לשבור" אותם ולהביא לכך שישתפו פעולה בניגוד לרצונם עם הרשויות. גורמים בשירות בתי הסוהר טוענים כי אותם אסירים ב"קטגוריה א'" הופכים להיות גורמי מתיחות ותסיסה בבתי הסוהר. הם מדוכאים ועצבניים בין כותלי הכלא ומשפיעים לרעה על האסירים סביבם, שהרי ברור שיציאה לחופשה מהווה גורם מעודד וממתן, המחזק את [illegible] של האסיר, שכדי לצאת לחופשה משתדל בדרך כלל להתנהג כיאות מחשש לאבד את הפריווילגיה הזאת.

עובדים סוציאליים בבתי הסוהר טוענים עוד כי החלוקה הנוקשה לקטגוריות ואמות המידה המחמירות לחופשות אסירים גורמות עוול לאסירים שאינם יוצאים לחופשות, אף שאנשי שירות בתי הסוהר המטפלים בהם משוכנעים שלא יזיקו לחברה בהיותם בחוץ ולא יעסקו בפעילות פלילית. לעומת זאת, בגלל שהחלוקה לקטגוריות אינה מציאותית ואינה מתחשבת בנתונים חשובים, הרי שלחופשות יוצאים דווקא אסירים שלכאורה שפוטים על עבירות קלות, כמו עבירות רכוש, אך דווקא הם עוסקים בחופשות בפעילות פלילית מסוגים שונים.

לדעת הגורמים האלה בשירות בתי הסוהר, יש להגמיש ולהקל את הקריטריונים להוצאה לחופשה של אסירים. במשטרה לא מוכנים לקבל את העמדה הזאת וטוענים כי גם כך יש הגזמה בחופשות אסירים, וכי הגדלת מספר החופשות לאסירים בשנתיים האחרונות גורמת בעיות קשות למשטרה ותורמת לגידול בפשיעה.

לצד אנשי שירות בתי הסוהר בסוגיה זו התייצב באחרונה יושב ראש הוועדה לביקורת המדינה של הכנסת הח"כ דוד ליבאי. ליבאי, שהיה אחד מחברי ועדת החקירה הממלכתית בראשות השופט קנת לבדיקת המצב בבתי הסוהר, ביקר בשבוע שעבר בבית הסוהר הבעייתי מאד בבאר שבע, שרבים מהאסירים בו נכללים בקטגוריה א'. בשובו מהביקור המעושך בכלא, שזיעזע אותו מאד, הודיע ליבאי כי הוא מבקש משר המשטרה לשנות מיד את המדיניות שלפיה משטרת ישראל קובעת לשירות בתי הסוהר את הקריטריונים לצאתו של אסיר לחופשה. לדבריו, אם כי יש הצדקה לשלול חופשות מאסירים מסויימים, השיטה הנוכחית מונעת ממפקדי בתי הסוהר התייחסות עניינית לבעיות האסיר ופוגעת באופן קשה במעמדם ובסמכותם של המנהלים והעובדים הסוציאליים. ליבאי מדגיש כי חלק גדול מהתסיסה בין האסירים — גם לדבריהם — נובע מאי־יציאתם לחופשות בגלל הקריטריונים הנוקשים. פרופסור ליבאי, המשפטן, הולך לפעול בנחישות לשינוי מדיניות החופשות והודיע שאם לא תשונה המדיניות, יפנה לבג"צ לבחון את חוקיות שיטת החופשות.

אך נראה שבשלב זה לא צפוי שינוי מעשי בנושא. מדי שנה ניתנות כ־14 אלף חופשות לאסירים (יש אסירים רבים שיוצאים כמה פעמים בשנה לחופשה של עד 96 שעות), וככל הידוע אין שר המשטרה חיים בר־לב מתכוון לשנות עתה את המדיניות. גם אם יבקש השר להנהיג הקלות במתן חופשות לאסירים, הוא ייתקל בהתנגדות נמרצת ותקיפה מצד המשטרה שגם כך אינה מרוצה מהמצב בתחום זה. סביר להניח שהחלוקה ל"קטגוריות" של האסירים בקשר לחופשות תמשיך לפעול. עם זאת, ראוי לציין כי ניתן להעביר אסיר מקטגוריה לקטגוריה על פי התנהגותו ומכלול גדול של קריטריונים ומשתנים הנבחנים מדי פעם מחדש בקשר לכל אסיר.

החומה להגנת האסיר

מי שעובר היום ליד הגדרות החיצוניים של בית הכלא הפתוח למחצה מעשיהו ברמלה, אינו יכול שלא להבחין שבמקום נעשתה בחודשים האחרונים עבודת "התבצרות" רחבת־היקף, בעיקר סביב אגף השיקום, המכיל כעשרה מבנים טרומיים שבהם מתגוררים עשרות אסירים. באגף השיקום מתגוררים אסירים "קלים", כאלה הנמצאים על סף שחרור, או עובדים מחוץ לכלא. השמירה עליהם סמלית בלבד, כי ממילא הם עם רגל אחת בחוץ, והם נחשבים אסירים "טובים" שניתן לסמוך עליהם.

באופן פראדוכסאלי, דווקא סביב מגוריהם של האסירים באגף השיקום הוקמה באחרונה מערכת גדרות מיוחדת. הסיבה אינה חשש שהאסירים יברחו, אלא הרצון להגן עליהם מפני סכנות מבחוץ ופגיעה בהם מידי אנשים שיחדרו פנימה.

לפני כמה חודשים חדרו באישון לילה שני אלמונים רעולי פנים אל תוך אגף השיקום. הם פרצו את הגדרות, פנו היישר למיטתו של האסיר רחמים לביא, פצעו אותו ביריות אקדח, ונמלטו כלעומת שבאו. זה היה מבצע נועז וחצוף. המתנקשים קראו תגר על שירות בתי הסוהר, והוכיחו כי האסירים חשופים לפגיעה מבחוץ.

בשירות בתי הסוהר קלטו את הרמז, ולא ביזבזו זמן. היו גם לפני המקרה הזה תכניות לארגון טוב יותר את השמירה והמיגון במתחם מעשיהו, שבחלקים גדולים ממנו רק גדר נמוכה מפרידה בינו לבין מרחבי העולם הסובב אותו. אלא שבעקבות החדירה של האלמונים פנימה "שוכללו" אמצעי המיגון. כיום מקיפות את אגף השיקום שתי גדרות גבוהות, חיצונית ופנימית. בראש הגדר הפנימית מותקנת קונצרטינה דוקרנית. בין הגדרות סלולה דרך פטרולים ולאורכה מלונות לכלבי שמירה, שהקרבה ירוחריח בין הגדרות. מערכת תאורה היקפית חזקה מופעלת בלילות, ומהדים פקוחים עין. ממש אמצעי הגנה כמו בקו גבול. מרבית העבודות נעשו בידי האסירים בסיוע סוהרים. נראה שלא יזיק להפעיל אמצעי שמירה וביטחון כאלה גם במתקני כליאה אחרים. אם לא למניעת בריחות של אסירים, אזי לפחות כדי לתת להם ולבני משפחותיהם הרגשה, שהם מוגנים מאחורי הסורגים.

שוב בורחים מהמשטרה

מנוסת כוח האדם במשטרה והתפטרויות של קצינים ושוטרים טובים מהשירות, לטובת פיתויי העבודה והשכר הקורצים בחוץ, היא תופעה ידועה ומוכרת במשטרה כבר כמה שנים. אלא שבכל פעם מחדש נראה שהתופעה הזאת של מחסור בשוטרים למילוי התקנים הקיימים מגיעה לשיא חדש. בתחילת השנה בדקו ראשי המשטרה והתריעו על המצב החמור, ועל כך שהמשכורות הנמוכות ותנאי העבודה והשירות הקשים מדלדלים את השורות. הם הכריזו על מבצע גיוס גדול למשטרה, קיימו כנסים ופעולות הסברה, הכינו תשדירי שירות בטלוויזיה, ורתמו את קציני המשטרה לפעולות גיוס. אך כפי שמתברר עתה — ללא הצלחה גדולה. שוטרים וקצינים טובים ובעלי ניסיון ממשיכים לברוח מהמשטרה, האחרים אינם שטים להתגייס ואינם צובאים על דלתות לשכות הגיוס המשטרתיות.

תמונת מצב, נכון לעכשיו: בחצי הראשון של השנה הנוכחית התפטרו מהשירות במשטרה, ביוזמתם, 539 שוטרים וקצינים, כמעט כפליים ממספר המתפטרים בתקופה המקבילה אשתקד (284 שוטרים). בנוסף לכך, התגייסו פחות שוטרים. במחצית הראשונה של השנה התגייסו 579 שוטרים חדשים לעומת 667 שוטרים חדשים בתקופה המקבילה אשתקד. כיום חסרים למשטרת ישראל מאות שוטרים, מוכיתם קצינים, לאיוש תפקידים ותקנים קיימים.

אף שבפיקוד המשטרה מסבירים שהמחסור בשוטרים אינו עלול לשתק את הפעילות המבצעית שלה, מודאגים מאד מהמצב. העומס הפיזי והנפשי על השוטרים המשרתים גדל, והמוטיבאציה יורדת. במשטרה מודים שההתפטרויות הן בהחלט תופעה מדבקת, ו"השוברים" את הראש מה לעשות לתיקון המצב.

יצויין כי רבים מהשוטרים עוזבים דווקא תפקידים מבצעיים יעודיים כמו סיור, תנועה, בילוש, חקירות ומודיעין. המתפטרים משתלבים בעיקר בעבודה במשרדי חקירות, בילוש ושמירה פרטיים שהוקמו על־ידי שוטרים וקצינים שפרשו בעבר, ומכינים לחבריהם מקומות עבודה בחוץ. שני קציני משטרה שפרשו באחרונה מהשירות, אחד מהם קצין מודיעין, מצאו לעצמם עיסוק מעניין יותר לשעתם כתבים אחריים בעיתוני ערב.

צוהר לנעשה במשטרות אחרות ואפיק לשיתוף פעולה איתן של משטרת ישראל נפתחו באחרונה בעקבות סיור במשטרת ישראל שערך המנהל הכללי של [illegible] — הארגון הבינלאומי של ראשי משטרות. המנכ"ל [illegible] העומד בראש ארגון שבו חברים 14 אלף ראשי משטרות מ־67 מדינות, רבות מהן בארצות הברית. הוא נפגש בישראל בין השאר עם מנכ"ל משרד המשטרה בר אבינר ועם המפקח הראשי של משרד המשטרה פרופ' ג'ו יפה. בשיחותיו בירדנו דרכים לשיתוף פעולה הדוק יותר עם הארגון.

בין השאר מדובר בלחימה בטרור, בהחלפת מידע ובקורסים משותפים לארגון מאגר מידע גדול בנושאי משטרה, פלילים ותורה, הדרכת שוטרים ומחקרים בתחומים שונים. כמו כן נדונה האפשרות לקבל סיוע מהארגון הבינלאומי בנושא בדיקת מוצרים ואבזרים שהם פרי פיתוח וייצור ישראלי (לארגון מרכז ניסוי טכני למוצרים משטרתיים). במשרד המשטרה מקווים כי הידוק שיתוף הפעולה עם הארגון יסייע למשטרת ישראל באופן מעשי בתחומי המחקר, ההדרכה, שיפור הניהול המשטרתי, הרחבת מקורות המידע וכמובן — הידוק הקשר עם הקהילה המשטרתית הבינלאומית.

יהודי פינלנד: 1,000 חברים בקהילה התוססת

מאת דניאל דגן

הלסינקי

בפרלמנט בהלסינקי נדונה לפני זמן יוזמת חקיקה, שהיתה מטילה הגבלות מרחיקות לכת על שימוש בבעלי חיים לניסויים ולצרכים אחרים, ואוסרת כליל מה שהוגדר כ"שחיטה ריטואלית". בעת ההצבעה ישבו ביציע הרב אורי שוהרץ ופעילים אחרים של הקהילה היהודית המקומית, ועקבו בעניין אחרי התוצאות.

שוהרץ וחבריו ניהלו פעולת הסברה ממושכת, כדי להבהיר לצירים בפרלמנט את חשיבות השחיטה הכשרה בשביל היהדות וקהילתה. הישגם החשוב היה בכך, שהם הצליחו לשכנע תומכים ומתנגדים כאחד, שלא להצביע באופן נפרד על סעיף "השחיטה הריטואלית".

לפי יוזמי הצעות המשפטים, היתה הצבעה כזאת מביאה לאיסור מוחלט על שחיטה כשרה בפינלנד.

יוזמת החקיקה, שנתמכה במיוחד על ידי אגודות לצער בעלי חיים, נכשלה בסופו של דבר. בפרלמנט לא נמצאו די תומכים לשורה ארוכה של צעדים, שעלולים היו לפגוע בענפי כלכלה ומחקר שלמים. כישלון זה הציל מוסד חשוב של הקהילה היהודית — האפשרות לספק בשר טרי וכשר במחיר שאינו גבוה בהרבה ממחיר השוק של הבשר הרגיל.

החנות שבה נמכר הבשר הכשר נמצאת במקום מרכזי בהלסינקי. בשכונת מידות נמצא המסגד המוסלמי היחיד בעיר, שמבקריו הם לקוחות קבועים באיטליז. השכנות מביאה תועלת לשני הצדדים, משום שהיא מאפשרת לספק בשר בכמויות מתקבלות על הדעת, ובכך לתרום לשמירת רמת מחירים סבירה.

אבל בחיית החקיקה בפרלמנט לא נתקיימו צרותיו של השוחט המקומי, שהוא הרב עצמו. בבית המטבחיים של הלסינקי מתאוננים הפועלים נגד הפרקטיקה של הפלת הפרות ארצה לפני שחיטתן. הם מסתמכים על כך שאסור שהפרה נפגע על ידי פרה שהופלה. אבי שוהרץ מנסה לפתור את הבעייה על ידי שיטות הסברה. רכישת ציוד מיוחד, העשוי להקל על ביצוע השחיטה על פי כללי ההלכה אינה משתלמת, בשל סדר הגודל המצומצם.

יש נשואי תערובת — אין התבוללות

הקהילה, [illegible], היא דוגמא [illegible] מתמודדת קהילה קטנה ומבודדת במרחב תרבותי זר. מאז תחילת התיישבות היהודית בפינלנד בתחילת המאה שעברה לא הגיעו כמעט יהודים נוספים לארץ זאת. התוצאה: היהודים נישאו לעתים קרובות בינם לבין עצמם, והפכו במידה מסויימת למעין "משפחה גדולה". הממוצא היהודי היה נישואי תערובת, שהגיעו לממדים של יותר מ־80 אחוזים.

"בקהילה הזאת יש נישואי תערובת בהיקף גדול, אך אין התבוללות", מציין אורי שוהרץ. האמהות של רוב גדול מבין 61 הילדים בבית הספר של הקהילה אינן ממוצא יהודי. אבל גם כאן כבר מסתמנת הבעייה שתהיה בעתיד: בכיתות, שהן מקום מפגש טבעי של הילדים היהודיים המקומיים, יש חמישה או שישה תלמידים בלבד. [illegible] "הסיכוי למצוא בן הזוג לעתיד במקום כמעט אפסי."

כבר שנים רבות לא היה בהלסינקי טקס נישואין של שני יהודים שנולדו כיהודים. אבל הרב הצעיר הדינאמי, יליד דנמרק, מוצף בכל שנה ביותר ממאה בקשות לגיור. לפי הערכתו, רובם פונים לא מטעמים להתגייר מתוך סקרנות גרידא, או בשל התרשמותם ממה ששמעו על היהודים ועל ישראל. למעשה, גייר ארבעה בלבד מתוך המאות שפנו אליו.

אלף יהודים

הביקור בקהילה מהיר ורושם מעודד ביותר. לתפילת השחרית מגיע כל יום מניין, בין המתפללים — גם צעירים. [illegible] ובקשרים הדוקים עם השלטונות והמוסדות המקומיים. עכשיו, נתונים כאן הכל בעיצומן של ההכנות לחגיגות 80 שנה להקמת בית הכנסת המקומי, שהוא בניין מרשים כשלעצמו. לרגל האירוע יתכנסו כאן רבנים, אישי ציבור ומנהיגים יהודיים.

בצמוד לבית הכנסת, במערכת בניינים אחת, נמצאים גם בית הספר היהודי, בית חולים ובית אבות. כל המוסדות האלה מופעלים ומתוחזקים בצורה מרשימה. כשביקרתי באולם צדדי המשמש גם לתפילות וכינוסים, האזנתי לקבוצת תלמידים שעסקה במקהלה בשפה העברית. הקבוצה הודרכה על ידי אחד מחבריה, ששלט היטב בחומר, והתיר את המורה ללא תעסוקה.

היהודים הראשונים שהורשו להתיישב בהלסינקי היו חיילים משוחררים מן הצבא הרוסי. בשנות העשרים והשלושים היתה הקהילה הפינית בשיא גדולה — כאלפיים יהודים. כיום חיים ברחבי פינלנד כאלף יהודים, כשמונה מאות מהם בהלסינקי. בשנה האחרונה עלו לארץ מהלסינקי 11 יהודים, כולם בני פחות משלושים. "זה יותר מאחוז אחד של הקהילה", מציין שוהרץ בגאווה.

יהודי פינלנד מקיימים את מסורת הקהילה על ידי מס חבר של 1.7 אחוזים מהכנסתם ברוטו (בנוסף למיסי המדינה). [illegible] כאן מקובל תשלום של אחוז אחד בלבד מן ההכנסה ברוטו. תקציב הקהילה בשנה האחרונה היה קרוב ל־900 אלף דולר. בערים הלסינקי וטורקו מסייעות הכנסיות הלותרניות המקומיות באחזקת בתי הקברות היהודיים.

לאחרונה הוציאה הקהילה לראשונה הגדה של פסח בשפה הפינית (בצד הטקסט העברי, כמובן). [illegible] חיבור ספר לימוד על היהדות. זהו הספר הראשון מסוגו בשפה הפינית.

בית הספר של הקהילה מוכר על ידי השלטונות ומוחזק במידה רבה על ידם. נוסף לתכנית הלימודים הכללית, בשפה הפינית, יש לימודי דת ועברית.

ההתעניינות בישראל והקשר איתה [illegible]. יותר מאשר במקומות אחרים מורגש כאן, שהקהילה מהווה נקודת אחיזה ומשען בנכר התרבותי [illegible].

עידוד עליה

שוהרץ מעודד עליית צעירים ארצה, ומתכונן לבוא בעצמו לישראל בשנה הבאה. מה יהיה על הקהילה המאוכזבת בצעירים ובעלי מוטיבאציה [illegible] "אנחנו משתדלים לקיים כאן מה שניתן, אך האפשרויות הן בהכרח מצומצמות", מסביר שוהרץ. "מי שרוצה בחיים יהודיים מלאים מקומו, כמובן, בישראל."

ישראלים באים לרב

ישראלים לא מעטים החיים בפינלנד, מביאים גם הם את בעיותיהם אל הרב. אל הקהילה מגיעים מדי פעם צעירות וצעירים ישראלים, שקשרו את גורלם עם בני זוג פינים, וגילו כעבור זמן כי הם חיים בתנאי בידוד קשים ובסביבה שאינה מסבירה פנים במיוחד לזרים. הבידוד הוא במקרים רבים גיאוגרפי — מגורים במקומות מרוחקים מאות קילומטרים מן הבירה הלסינקי, לעתים ביישובים הכוללים בתי מגורים אחדים ותו לא. ובכל מקרה תרבותי — הצורך להתמודד עם שליטה בשפה קשה במיוחד.

לדברי שוהרץ, מי שבאים אליו מבקשים לעתים קרובות לחלץ ממצבם — נישואין הפוכים עם בני זוג בעלי רקע תרבותי שונה, והסתבכויות הנוצרות אחרי הולדת המשפחה. אפשרויותיו של הרב לסייע במקרים כאלה מוגבלות, בעיקר, למתן עצות.

אומר אורי שוהרץ: "זוגן של צעירה ישראלית עם חייל או"ם פיני, או של צעיר ישראלי עם מתנדבת פינית, יכול להיות בוודאי דבר יפה כשלעצמו. אך לאורך זמן צריך לדעת, שלישראלים הבוחרים להתיישב כאן קשה מאוד להסתגל לאקלים, למנטאליות, לריחוק הגיאוגרפי, לשפה ולתרבות. היהודי שהייה ללא נישואין הם כמעט בלתי אפשריים, והמוצא של רבים הוא לחזור ולהתחתן. אבל על סמך נסיוני כאן אני מציע לחשוב היטב לפני שעושים צעד כה מכריע".

בימה חופשית

מדוע נכשלו שיחות הלסינקי?

מאת עודד בורשטיין

הכותב הוא דובר רצ

בציבור הישראלי עוררו שיחות הלסינקי התעניינות וציפייה לא־רגילה. ההתעניינות היתה גדולה כל־כך ששכחו כי בעצם המדובר ביוזמה של ממשלת ברית־המועצות לשגר כמה פקידים ממשרד־החוץ הסובייטי לישראל, לתקופה מוגבלת, לבדיקת הרכוש הסובייטי ולטיפול בבעלי אזרחות סובייטית היושבים בישראל, ולמען הדיוק: יוזמה והסדר שבוודאי אינם תהליך לקשרים דיפלומטיים.

אבל גם ליוזמה כזו יש משמעות פוליטית. יש לעסוק בה ברצינות ובאחריות. האם זו יוזמה טובה או רעה לישראל? מאחורי כל המלל הרב סביב הפגישה בהלסינקי, באו לביטוי שתי עמדות מנוגדות. האחת ראתה חשיבות ביוזמה זו. לכן העריכה שיש להיענות לה בחיוב שכן לברית־המועצות יש מה לומר במזרח־התיכון. קודם כל, שכנותה של ברית־המועצות לאיזור, בניגוד לארה"ב השוכנת ברחוק אלפי קילומטרים מכאן. וכן, בניגוד לרצונם של קברניטי השלטון הישראלי, עמדתה והשפעתה של ברית־המועצות באיזור נמצאת בעלייה. דווקא באחרונה חל שיפור והידוק בקשרים של סוריה עם ברית־המועצות, והשפעתה בקרב העם הפלשתיני רבה וציבורית.

באחרונה התחזק מעמדה של ברית־המועצות בעולם. הצעות גורבצ'וב לצימצום מירוץ החימוש: הפסקת הניסויים הגרעיניים והכל עוררו תשומת לב, אהדה והערכה בכל העולם. ומי שיש לו גישה ריאליסטית, חייב להתחשב בכך. ומכאן עולה גם גישה חיובית למפגש הלסינקי.

ואולם היו (אף שרים) שהתייחסו בשלילה למפגש הלסינקי ופעלו להכשילו. לכן קפצו על המציאה — יהודי ברית־המועצות. מסתבר שבהכנות למפגש הלסינקי לא יוחזר כלל שהועלה במפגש הבעיה של יהודי ברית־המועצות, ובכל זאת, לפי החלטת הממשלה הועלתה הבעיה.

אלה שלחצו, ופעלו והעלימו לעקבות זאת, ידעו שממשלת ברית המועצות תראה בכך צעד עוין והתערבות בעניינים הפנימיים. הרי מעשה זה לווה גם בנאומים אנטי־סובייטיים של ראש הממשלה שמעון פרס, ומ"מ רה"מ. יצחק שמיר.

הנציגים הישראלים לשיחות בהלסינקי

האם גם זה לא הספיק, עוררו הפגנות בירושלים ובהלסינקי.

העיקר להכשיל את השיחות. היו שטענו בישראל: קודם כל נראה מה חשוב לעם בישראל ולפי זה נקבע את היחס ליוזמה הסובייטית. ואולם, לא כך נהגה הממשלה. מדוע?

מפני שהמדיניות של ממשלת "האחדות הלאומית" נוגדת ניגוד גמור את המגמה לשיפור היחסים עם ברית"ם. מדיניות הממשלה מתבטאת בצירוף ישראל ל"מלחמת הכוכבים", למרות כל הסכנות האדירות הנשקפות מזה לעם ישראל.

מדיניות זו היא הסכמתה של הממשלה להקמת תחנת שידור אנטי־סובייטית בערבה. אפילו ממשלת טורקיה, חברה רשמית בנאט"ו, השיבה בשלילה לפניית ארה"ב לאשר את הצבת התחנה, שפירושה הרעת היחסים עם ברית"ם. ממשלת ישראל, שדווקא בימים אלה משפרת את יחסיה עם הממשלה הגזענית של האפרטהייד בדרום אפריקה — אינה יכולה באותה עת להיענות בחיוב ליוזמה הסובייטית.

צריך שהציבור ידע כי שיפור היחסים עם ברית"ם תלוי במדיניות הישראלית. אפשר להגיע לחידוש היחסים הדיפלומטיים בין ישראל לברית"ם. [illegible] די שממשלת ישראל תסכים לכינוס ועידה בינלאומית לשלום במזרח התיכון, בחסות האו"ם ובהשתתפות כל המעורבים בסכסוך, כולל כמובן ישראל ואש"ף — הנציג המוכר של העם הפלשתיני, על בסיס הכרה הדדית והשתתפות כל המעצמות הקבועות במועצת הביטחון, ויהיה מובטח שכל החלטה בוועידה זו תתקבל אך ורק בהסכמת כל המשתתפים. עצם הסכמתה של ישראל לוועידה כזאת משמעה שינוי במדיניות הישראלית ואפשרות לחידוש הקשרים הדיפלומטיים עם ברית"ם.

מכאן שהכדור: במגרש הישראלי.

כישלון המפגש בהלסינקי מעמיד בכל החריפות את הבעיה: איזו מדיניות היא לטובת העם בישראל? האם המדיניות של תלות מוחלטת בארה"ב? או מדיניות של [illegible] ואולי מדיניות של אי־תלות, עצמאות לאומית ובינלאומית?

הקרטל בתעופה וטובת הציבור

החל מ־1976 החליטה ממשלת ישראל על הנהגת טיסות שכר והן מתבצעות בהצלחה לצד הטיסות הקבוצתיות הסדירות ★ אחד הגורמים לירידת התעריפים היתה התחרות בטיסות השכר

מאת שי שוהמי

הכותב הוא ראש מינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה.

מאמרו של שמעון אליך "ממשל לא הקרטלים" ("הארץ", 13 באוגוסט) דן, בין היתר, בקרטל הבינלאומי בתעופה האזרחית ובתקנות שהתקין שר התחבורה, האוסרות לכאורה מתן הנחות לנוסעים לחו"ל. בכל הנוגע לתעופה האזרחית, מתבסס מר אליך במאמרו על מסכת עובדות של שמועות, [illegible] והנושאים שהוצגו מוקשרים [illegible] והעניינים.

התעופה הבינלאומית הסדירה מבוססת על חברות־תעופה לאומיות הנתונות בשליטה מלאה או חלקית של המדינות. בנתיבי הטיסה שבין כל שתי מדינות פועלות אך ורק חברות התעופה הלאומיות של אותן שתי מדינות. המדינות מעוניינות ליתן הגנה לחברות הלאומיות שלהן, כדי למנוע תחרות מחירים שתוציא מן השוק את החברה החלשה יותר [illegible] לטובת חברת־התעופה החזקה יותר. מאחר שהתעופה הסדירה הבינלאומית מבוססת על הדדיות, אם חברת תעופה של מדינה אחת תוצא מן השוק, זה יוביל בהכרח להפסקת הטיסות של חברת התעופה השניה למדינה השנייה ולהפסקה מוחלטת של קשרי־התעופה הסדירים בין אותן שתי מדינות.

מדיניותה העקבית של ישראל היתה, מאז ומתמיד, תמיכה ביאט"א ועידוד המוביל הלאומי שלנו לנהל את המשא והמתן על התעריפים במסגרת יאט"א, באופן שהתעריפים שיקבעו יהיו ברמה הנמוכה ביותר האפשרית. מדיניות זו באה לידי ביטוי גם [illegible] ההגבלים העסקיים [illegible] הסכמים בתחום התעופה האזרחית.

הארגון הבינלאומי לתעופה אזרחית — ICAO — סוכנות מיוחדת של האו"ם, ש־156 מדינות, בהן ישראל, חברות בו, החליט מאז הקמתו ב־1947 ועד היום החלטות שונות בענין קביעת התעריפים בטיסות הבינלאומיות, אישורם ואכיפתם. בהחלטות אלו תומך הארגון בעקרון של פיקוח על תעריפי הטיסה ושל קביעת התעריפים על־ידי המדינות באמצעות יאט"א. באחת ההחלטות קרא הארגון למדינות החברות בו לאמץ אמצעי אכיפה, לרבות הוראות עונשיות, כדי להבטיח שמירתם של התעריפים כפי שאושרו על־ידיהן. החלטות אלה אומצו על־ידי כלל המדינות, לרבות ישראל.

כדי לקיים קו תעופה סדיר באופן כלכלי, צריכה להיות תנועה [illegible]. בשנים האחרונות חלה ירידה משמעותית בתנועת הנוסעים בישראל ואליה. חברות התעופה החלו להתחרות על [illegible] בשוק. בשלב ראשון, ירדו החברות מתעריפים המקובלים של יאט"א והחלו להעניק לסוכנים עמלות־יתר תמורת עלייה במספר הכרטיסים שהם מוכרים. לאחר־מכן, כדי להתחרות על לב הנוסעים, התחלקו הסוכנים בעמלות היתר עם חלק מן הנוסעים. ההנחות היו בשיעור כעשרה אחוזים בממוצע, ואולם היו מקרים שבהם ההנחות הגיעו ל־20 אחוז ויותר.

נוצר מצב שבו חברות־תעופה וסוכני־הנסיעות איבדו את השליטה על ההנחות בענף. עמלות־יתר שניתנה על־ידי חברה אחת גררה עמלות־יתר גבוהות יותר של מתחרותיה, והסוכנים היו נתונים ללחצי הלקוחות להנחות נוספות. התחרות הפרועה [illegible] והורידה את רמת השירות לנוסע.

בשנתיים האחרונות נסגרו או פשטו את הרגל כ־25 סוכנויות נסיעות. זה גרם נזק לנוסעים רבים ששילמו בעד כרטיסי טיסה ולא קיבלו תמורה. מספר חברות שקלו אפשרות להפסיק את טיסותיהן לישראל או לצמצמן למינימום. כאשר שהתעופה האזרחית בין מדינות פועלת על בסיס עקרון ההדדיות, זה היה גורם גם את הפסקת כלל הטיסות בין ישראל לבין אותן מדינות.

הדברים הגיעו לידי כך שהמובילים הסדירים וסוכני הנסיעות ביקשו את התערבות משרד התחבורה כדי להרגיע ולייצב את השוק. משרד התחבורה נענה לפנייה.

לא אל־על הקימה את קרטל חברות התעופה בישראל. יאט"א הוקמה ביוזמת המדינות [illegible] שנים לפני הקמת אל־על. מנגנון קביעת התעריפים של יאט"א מעוגן בהסכמי־התעופה של כל המדינות בעולם (פרט להסכמי־התעופה עם ארה"ב) [illegible] ולא באונס.

אל־על אינה יכולה, אפילו תרצה בכך, להכתיב לבדה את המחירים. כפי שהוסבר, המחירים חייבים להיות על דעת חברות־התעופה האחרות הטסות לישראל וממנה וגם חברות־תעופה שכלל אינן טסות לישראל, והם מותנים באישור רשויות התעופה הנוגעות בדבר.

אל־על אומנם התנגדה שנים רבות לטיסות שכר, אך כדי להתמודד עם התופעה היא יזמה טיסות קבוצתיות בטיסות הסדירות לישראל וממנה, במחירים נמוכים יחסית. מכל מקום ממשלת ישראל החליטה על הנהגת טיסות שכר, בהדרגה, החל מ־1976 והן מתבצעות בהצלחה לצד הטיסות הקבוצתיות הסדירות.

תעריפי הטיסות בישראל נקובים, לפי הוראת משרד התחבורה, בדולרים של ארה"ב. בגלל השינויים התכופים בשער החליפין של הדולר, לעומת המטבעות האירופיים, קורה שעלות כרטיס טיסה הנמכר בישראל גבוהה מעלותו של כרטיס טיסה באותו נתיב הנמכר מחוץ לישראל. אך קורה גם ההיפך. זה מספר חודשים, עקב ירידת שער הדולר לעומת המטבעות האירופיים, הישראלי משלם כרטיס בממוצע ב־15 אחוז פחות מעמיתו בחו"ל.

"הקרטל הבינלאומי של אל־על, אייר פרנס, בריטיש איירווייס ושאר חברותיהן", כהגדרת מר אליך, (הכוונה היא ליאט"א) לא נשבר על־ידי ממשלת ארה"ב או בלעדיה. הקרטל הזה לא נשבר כלל. בתחום קביעת המחירים ממשיכה יאט"א לתפקד כפי שעשתה קודם לכן, ובהצלחה.

אל־על לא התמוטטה "בעקבות ביטול התעריפים הקרטליסטיים", כטענתו של מר אליך. אל־על הושבתה בעקבות סכסוכי־עבודה בלתי פוסקים, עודף כוח־אדם ואי־יעילות. אחד הגורמים לירידת התעריפים בטיסות הסדירות מישראל ואליה בתחילת שנות השמונים היתה תחרות טיסות השכר, שהותרו על־ידי משרד התחבורה — זה המשרד "התומך בקרטלים", כטענת מר אליך.

עם התמוטטות חברת מטוס, הורה שר התחבורה לחברות הסדירות על הקפאת התעריפים ברמתם בתקופה ערב התמוטטות מטוס. מאז (1984) תעריפים אלה מוקפאים (בערכים דולריים) עד היום, אף שהיתה הצדקה להעלותם בשמונה אחוזים בהתאם [illegible]. גם אם נביא בחשבון את ירידת מחיר הדלק.

בתקנות שהתקין, לא חזר מר קורפו "ליעקרון המוסכם של התארגנות חברות התעופה בקרטל", כטענת מר אליך. התארגנות חברות־התעופה בקרטל יאט"א אינה עיקרון [illegible] — היא עיקרון שמוכר ויושם מדי יום ביומו מאז הקמת הארגון בשנת 1945 ועד היום. כאמור, התקנות לא יצרו מצב חדש, אלא הן החזירו מחדש על מצב חוקי ומעשי קיים, תוך שהן מספקות מכשיר אכיפה יעיל.

התקנות לא גרמו ייקור התעריפים ב־20 עד 40 אחוז, כטענת מר אליך. אנו מעריכים את הייקור הממוצע בכשבעה אחוזים, אך יש לקחת בחשבון את הקפאת התעריפים, שכאמור, היתה הצדקה כלכלית להעלותם בהיקף זה בשמונה אחוזים. אנו מצפים שבעונת החורף אף תהיה ירידת תעריפים לעומת חורף 1985/6, עקב התקנות החדשות.

هكذا من الأصل

צעד אמיץ וחשוב

הוויכוח על שטח 9 אינו ויכוח על פיסת־קרקע בגליל אלא על יחסי עמים בתוך מדינת ישראל

בעד

מאת ח"כ עוזי ברעם

יש צד אירוני בעמדת הליכוד בפרשת שטח 9. בשקר גס ובדמגוגיה רבה, מפיצים ח"כ חיים קופמן וחבריו את ברוחת ההסכם בין חד"ש והמערך בעת בחירת חיים הרצוג לנשיא המדינה. הם יודעים שאין שום קשר בין סיפוריהם לבין העובדות — ובתוך כך הם נותנים לביטוי מציה לחד"ש ברחוב הערבי. הרי זה כאילו אמר הליכוד לערבים: רק אימונים וכי איננו משמש את יעודו מכבר. התעקשותם של אנשי הליכוד לרמוס ביעדיו המקוריים של שטח 9 אינה אלא חלק מעמדה אנטי־ערבית יזומה או מודוקת. בעמדה, שכאשר אפשר לספק אינטרסים של המיעוט הערבי יש לעשות זאת — אנשי הליכוד משחקים משחק מסוכן: הם מחזקים את רחשי המשטמה האנטי־ערבית ב־

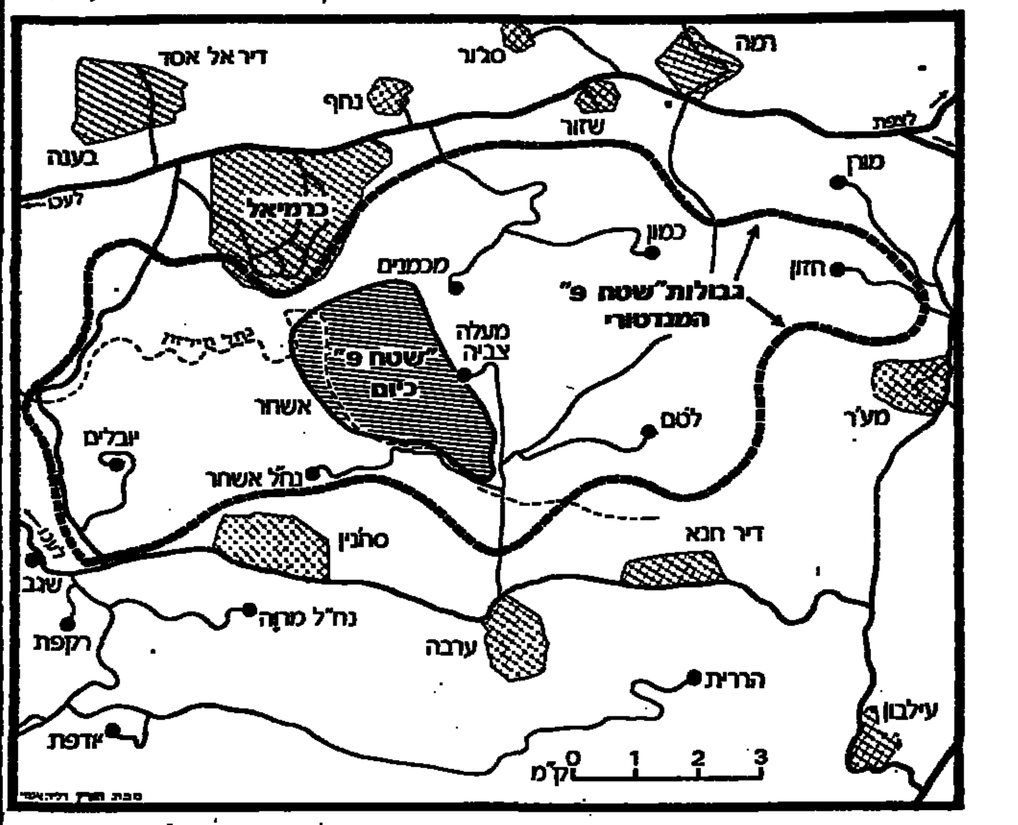

חד"ש תשיגו את מבוקשכם. כמו שמשה ארנס העלה את הרשימה המתקדמת על המפה הפוליטית, בעקשנותו המטעית להוציאה אל מחוץ לחוק, כך עלול ח"כ קופמן להצליח להגביר את כוחה של חד"ש ברחוב הערבי.

אני מעז לטעון, כי אילולא היו לתושבים ערבים אינטרסים בשטח 9 בגליל, אילו היתה כל הקרקע שם בבעלות המדינה — בני שליטא וחיים קופמן לא היו קמים לזעוק על המחדל של הפקרת שטח אימונים בגליל. שכן הויכוח הוא הכרתית או תת־הכרתית. עמדה זו גורסת כי ציונות אמיתית עומדת בניגוד להסדר עם בעלי קרקעות ערבים.

***

למדינת ישראל יש אינטרס קיומי בהשגת שלום בין ישראל למדינות ערב. יתר על כן, האינטרס הזה מחייב ניסיון אמיץ להשגת שלום בהקדם. יוזמת ראש הממשלה למו"מ עם משלחת ירדנית־פלשתינית היא צעד בכיוון הנכון. שלום בין ישראל לערבים ייעשה על יסוד ויתור על האיבה הערבית הלא־ציבור הישראלי. הפרע שנודע בציבור היהודי באמירות כמו: עזר וייצמן הוא האג' אמין אל חוסייני המודרני, מצמיח אווירת הסתה כמעט פוגרומית, ומחזק את הכוחות הקיצוניים ברחוב הערבי.

בשטח 9 12,000 דונם, מהם רק 3,000 דונם אדמה ערבית. שטח 9 נהפך למיתוס ערבי של נישול לשמו, של שימוש בנימוקים ביטחוניים להשגת מטרה זו. החזרת מקצת השטח לבעליו הערבים היא צעד אמיץ וחשוב הקושר קשר־גורל עמוק בין האוכלוסיה היהודית לאוכלוסיה הערבית.

***

יש מצביעים על הקלה מסוימת באווירה הציבורית הארץ. ח"כ מאיר כהנא, שנראה כיישות מאיימת מאוד — כוחו מתמעט. רבים מתכבים ידיהם בהנאה ואומרים: "הרי אמרנו כך יהיה". הם נתלים בכך שכהנא מתבטא בפיגוע האיגם תופסים כי המשנה הכהניסטית [illegible] אלדד. מאוחר לעוזי ולחיים קופמן, רפאל איתן ובני שליטא. אני מבחין בהצגה יותר אינטליגנטית של עמדה זו. אין מסילת הערבי בנוסח הבוטה של כהנא, אך יש האשמה כלפי מפלגת העבודה כי היא בוגרת ביעדי הציונות וכי היא על דמותה של מדינת ישראל. [illegible] התסמונת האנטי־ערבית ה[illegible] ישראלי.

יש קיוצר על מה שקרוי בעגה שלנו "שיקולי ביטחון". חוגי השמאל הקיצוני, שלמזר בשנות השישים נגד השימוש הצבאי בשטח 9, כפרו בנימוקי הביטחון וטענו שאינו אלא כסות לנישול ערבים לשמו.

מתמשרת, ובנגד זה, בהתמשרות ישראלית של שטחים האוכלוסיה [illegible] יחד עם שיקולים ביטחוניים [illegible]. נוסחה זו עומדת לעומת העמדה הגורסת כי יש לתת לזמן לעשות את שלו, וכי העתיד ישנה את העמדות הערביות.

כדי להשיג את השלום, שהוא האינטרס הקיומי האמיתי של מדינת ישראל, עלינו לנסות ולהתגבר ל־

הריסת בית שנבנה בשטח 9 באורח לא־חוקי (בשנת 1976)

רוב הציבור מקבל את נימוקי הביטחון. באין לו מכשיר אמין משלו לבדיקת תקפותם ומהימנותם. ההסדר בשטח 9 היה אפשרי משעה שמערכת הביטחון הסכימה ואישרה כי השטח איננו נחוץ עוד כשטח שוויון אמיתי בין העמים, להרחות יותר מעמיקה של המיעוט הערבי עם מדינת ישראל. הליכוד איננו מפלגה קיקיונית — זו מפלגה המאבקת על ההגמוניה בעם ויש לה אהדה בציבור היהודי. במקום להגדיל סוהרת בגורלו של העם היהודי. ח"כ רפאל איתן מוסיף ואומר כי ההחלטה בעניין שטח 9 היא בכיוון רצונם של הערבים להקים מדינה פלשתינית בגליל.

הויקש ברורה: הערבים אינם נאמנים למדינת ישראל. הם חיים פה באין ברירה, הם רוצים להיפרד מאתנו ועלינו להיות תקיפים נגד כל דרישה של אורחים לארצוניים שכאלה.

סגן ראש הממשלה דוד לוי יצא מן השורה. אין זה מעניינו לקבוע אם שיקולים פוליטיים עמדו לנגד עיניו. עמדה שהוא הביע עמדה נבונה, נבונה הגונה ולא נרתע מלחץ הדמגוגי של חבריו. בכך הצטרף דוד לוי לרבים המבקשים להוציא את העניין מתחום הויכוח הבין־מפלגתי ולראות את שיקולי המדינה והחברה לטווח ארוך.

לעתים אני נערך למחשבה על מקורה האמיתי של הקיצוניות, על הגינה של השנאה, רבות נכתב כי ערביי ישראל יכולים לשמש גשר אמיתי לשלום בין העמים, כי הם ההוכחה הזוה שהדו־קיום אפשרי. האם הכל מעוניינים בהוכחה זו? האם הכל מבקשים להביא את השלום ההוה ושמא יש רצון תת־הכרתי להוכיח שאין הדבר אפשרי וכי האיבה הלא־מתמשכת היא עובדת חיים — ואם בגבולות מדינת ישראל אנו "סובלים" כליכך מהמיעוט הערבי, קל וחומר לעת שלום.

עמדה זו של חלק מאנשי הליכוד תמוהה ולאיטוסברה: הם, הרגלים בטיפוח כל השסמים ומכריזים על התנגדותם לעמדותיו של כהנא, חייבים להוכיח כי הדו־קיום אפשרי וכי עמדותיהם המדיניות אינן משוללות היגיון.

הערה אחרונה לביתו"ים וד מצביעים למען גאולת הקרקע: הגליל נבנה ברובו על־ידי תנועת העבודה הישראלית. עד שאתם באים להפגין, הראו־נא את כוחכם בשטח כתנועה מיישבת ולא הכרזותית. עם זאת, יש להודות, שאם תסתכלו במנהיגכם המבוגרים מכם, תיווכחו לדעת כי הם הגיעו אל רום מעלתם מכוחן של הכרזות.

אדמות האלון

בעשרות השנים האחרונות נהרגו חמישה־עשר מתושבי סכנין בהתפרצות נפלים של תחמושת צבאית שנותרו בשטח האש

מאת עטאללה מנצור

לפני שבועיים החליטה ועדת שרים בראשות ראש הממשלה, שמעון פרס, (בהשתתפות השרים רבין, נחמקין וייצמן) למחוק את המונח שטח־אש 9 ממפת ישראל. האיזור חוזר לשמו המקורי: ארד אל מל — אדמות האלון.

שטח 9 המקורי משתרע בין כביש עכו־צפת (מאיזור כרמיאל במערב ועד לכפר ראמה במזרח) ועד לכביש המחבר את הכפרים דיר חנא, עראבה וסכנין בדרום. במזרח גבל השטח בכפרים עילבון ומגאר, ובמערב, באדמות הכפר שעב. עם השנים צומק השטח בשלבים. הקמת כרמיאל, בתחילת שנות השישים, גרעה ממנו נתח רציני. לאחר־מכן נגסו בו הקיבוצים לוטם ומעלה צביה, המושבים אשחר, כמון, מכמנים, יובלים, שורית, ונחל צלמון. גם הבדווים מערב סואעד, שהיו פזורים באיזור הכמאנה, זכו בהכרה ממשלתית בעשור האחרון, ולמענם הוקם כפר בהאר סלאמה.

בכפרים סכנין, עראבה ודיר חנא היתה באותן שנים התפוצצות אוכלוסין. מספר התושבים, שהיה כ־7,500 נפש ב־1950, קרב כיום ל־50,000. אלפי בתים חדשים נבנו באיזור, חלקם ברשיון וחלקם ללא רשיון. שטח־האש 9 התכרסם מחמת שאיפתם של האורחים להקים להם בתים. האורחים קרבו לשטח־האש, והשטח רחוק והצטמק בהתאם.

ראש המועצה המקומית של סכנין, מוחמד חסן גנאים, מספר בצער על כמה מבני כפרו, שנפלו קורבן לנסיבות בשטח־האש 9. לדבריו, בעשרות השנים האחרונות נהרגו חמישה־עשר מתושבי סכנין בהתפוצצות נפלים של תחמושת צבאית שנותרו בשטח האש. חמישה אחרים נפצעו ונעשו נכים. נער נהרג במרכז הכפר מכדורים שנורו בטעות על־ידי חיילים שהתאמנו בשטח האש הסמוך, האחר נפצע בנסיבות דומות.

שטח האש 9 עלה כמה פעמים לכותרות. הנושא הראשון שבו טיפלתי כעיתונאי — לפני שלושים שנה — התייחס לשטח זה. דובר צה"ל טען כי נער נהרג באיזור שטח־האש, והכפריים הזמינו אותי לראות את פגיעות הכדורים והרס של הבער במרכז הכפר. בעקבות הפרסום נעשתה חקירה, והאם קיבלה פיצויים כספיים עקב מות בנה היחיד, עבדאללה חסן חלאילה.

עיקר פירסומו של שטח תשע בארץ ובעולם קשור למאורעות יום־האדמה של ה־30 במרס 1976. שר הביטחון דאז, שמעון פרס, החליט כי שטח תשע — שגודלו היה אז 65 אלף דונם — יוצגל לשלושה שטחים, שעל כל אחד מהם יוחלו קריטריונים שונים בדבר אפשרות הגישה אליו. התושבים ראו בהחלטה ניסיון הפקעה. באותם ימים החליטה הממשלה להפקיע שטחים באיזור נצרת עילית, כרמיאל וצפת. צירוף נסיבות זה עורר מתיחות קשה בסביבה איזור, עד כדי התפרצות ההתנגשויות עם כוחות הצבא.

שמעון פרס, שכשר ביטחון היה מעורב במאורעות שהביאו ליום האדמה, בא לסכנין לבשר על שחרור השטח לשימוש אזרחי. הוא הציע לחגוג את יום־האדמה במקום יום־האדמה. הלוואי שיבוא היום, ויום־האדמה אכן יהיה יום חג בסכנין.

בעיות חמורות בסכנין

סכנין נאלצת להתמודד עם בעיות חמורות. ראש המועצה המקומית אומר, כי סכנין החלה בהכנת תוכנית־מתאר לפני עשרים שנה. עד היום לא הגיעה התוכנית לשלב הפקדה. אדמות סכנין ועראבה הן הקרקעות היחידות במדינה שבהם עובר מוביל המים הארצי בתעלה פתוחה (שהופקעה מהתושבים).

אולם תושבי הכפרים האלה אינם זוכים למים לחקלאות. אין להם תעשייה, ושורדת בהם אבטלה קשה. (שירות התעסוקה דורש מהמובטלים לנסוע לעכו כדי להירשם).

האף־על־פי־כן, סכנין אינה קופאת על השמרים. [illegible] כיום בית־ספר תיכון שבו 1,300 תלמידים (כיתות ט'־י"ב). בסכנין 14 גני־ילדים (חובה) ומדי שנה נוסף עוד גן. מוחמד חסן גנאים, ראש המועצה, מביע תקווה כי השימוש החקלאי באדמות שטח־האש לשעבר וקבלת מיכסת מים לחקלאות, יתרמו לא רק לרווחת התושבים של ה[illegible] לשיתוף־פעולה עם שכניו היהודים.

אריק רז, יו"ר המועצה האזורית משגב:

תחום עדין, טעון חומר נפץ

מאת אור גונדר

שטח 9 אינו שוכן בתחומי מועצה ערבית. המועצה האזורית משגב — המאגדת את יישובי ההתיישבות היהודית החדשה בגליל המרכזי, גולשת גם על שטח זה. ישוביה מקיפים אותו, שניים מהם נושקים לו. תוכניות הפיתוח שלהם הושפעו עד כה מהימצאו של שטח האימונים בסמוך להם.

אריק רז, יו"ר המועצה האזורית משגב, מביע תהילה שמחה על החזרת שטח 9 לבעליו. אחר־כך הוא אומר, כי הדרך שבה הוחלט על צעד זה, ויותר מכך, הויכוח הציבורי המלווה את העניין וסגנונו, אינם משרתים את את עניינם של תושבי האיזור.

רז היה שמח אילו נקשר שינוי מעמדו של שטח 9 בהסדר כולל של בעיות קרקעות ומקרקעין באיזור. ישובים בתחום המועצה האזורית משגב מתלבטים בבעיית כבישי גישה, האמורים לעבור בקרקעות פרטיות ערביות. לפי־שעה, אנשיהם נוסעים בכבישים צרים ולא־כבושים, עושים לעתים דרך ארוכה ומיותרת, שאפשר לחסכה. יישוב אחד מצוי למעשה בתחום שיפוטה של מועצה מקומית ערבית. באחרים יש אדמות פרטיות ערביות בלב לבו של יישוב יהודי. שינוי מעמדו של שטח 9 היה עשוי לספק הזדמנות להסרת הבעיות האלו — אלא שההזדמנות החמצה, לדברי רז.

מאז הקמת המועצה האזורית — לפני ארבע שנים — עומד רז בראשה. הוא אומר, כי בכל האמור בטיפול בקרקעות, היה אפשר ללמוד מהערבים. כשביקש לנהל משא ומתן בעניינים מוניציפאליים עם שכניו מסכנין, עראבה או דיר חנה, הם הקימו ועד משותף, ושלחוהו להתדיין עם ראש עיריית שפרעם. אבל מי שהודיע על שינוי מעמדו של שטח 9 לא טרח להיוועץ במועצה האזורית היהודית הנוגעת בדבר.

רז מדבר על סוגיית הקרקעות בתחום עדין, טעון חומר נפץ. לפלח הערבי, הקרקע היא הקשר לאבותיו. לאחרים — זה אמצעי ייצור. הוא מדבר, לא בלי הסתייגות, על המטען האידיאולוגי שמביאים עמם רבים, גם מן הצד היהודי, כשהם באים לעסוק בנושא — ומעדיף להתייחס לעניין יותר כאל שאלה מוניציפאלית.

עתה יצטרך רז לטפל, כראש מועצה, גם בעניינם של בעלי הקרקעות הערביים בשטח 9. הוא אומר כי המועצה גובה מסים על שירותים. ולפי שעה, אינה מציעה למעשה שירותים לחקלאים יהודים או ערבים. אם וכאשר תציע — תגבה את המגיע לה. הוא מבקש להרגיש חזור והדגש, כי עובדת הכללת השטחים האלה בתחום המועצה אין פירושה בעלות של המועצה עליהם. הוא טרח לסתור מה שהוא מכנה "שמועות מרדשעות" שנפוצו כבר בעניין זה ביישובים הערביים.

כגנבים בלילה

שטח 9 בוטל כאיזור אימונים צבאי בשל התחייבות המערך כלפי חד"ש

נגד

מאת: ח"כ חיים קופמן

הארבעה שהחליטו: פרס, רבין, נחמקין וויצמן

לפני כשבועיים התכנסו ארבעה שרים של המערך והחליטו לבטל את שטח 9 כאיזור צבאי סגור ולהחזיר חלקים המוגדרים כפרטיים לתושבי הכפרים הערביים באיזור. ארבעת השרים היו ראש־הממשלה שמעון פרס, שר הביטחון יצחק רבין, שר החקלאות אריה נחמקין, והשר בלי תיק עזר וייצמן.

ארבעת השרים של המערך נהגו בחשאיות חשודה: איש לא ראה, איש לא שמע, ואיש לא ידע. ההחלטה על גורלו של שטח 9 נחתה על אזרחי ישראל. כלום לא היה זה מן הדין להזמין גם שרים מן הליכוד לאותה ישיבה? האם שטח 9 הוא נחלה פרטית של המערך? אולי טענו אנשי המערך כי ארבעת השרים התכנסו במסגרת תפקידם. אם נכון הדבר, הרי היה צורך להזמין לישיבה עוד שרים נוספים שיש להם נגיעה לעניין הקרקעות, כמו שר הפנים, שר המשפטים ושר השיכון והבינוי. ובכלל — נושא חשוב כמו ביטול שטח אימונים ברוחב כבפון אינו מעניינה של מליאת הממשלה?

שוחד פוליטי

כדי להבין את חומרת המעשה, מן הראוי להיזכר בדברים שאמר שמעון פרס בעת שכיהן כשר הביטחון ב־1976. בדיון בכנסת שעסק בין השאר בשטח 9, אמר שר הביטחון דאז וראש הממשלה דהיום כי "שטח 9 הוא שטח האימונים העיקרי של צה"ל בצפון הארץ. אין לנו צפון אחר וחיוניתו רבה למערכת ההדרכה הצבאית".

מה קרה מאז אמר פרס את דבריו אלה? האם צה"ל נעשה קטן יותר ואינו זקוק לשטח 9? האם נחתם הסכם שלום עם סוריה ומרחבי הצפון אינם דרושים עוד לצה"ל? לא ולא: מבחינת המערך קרה המהמר מכל: כשנה לאחר שפרס קבע כי שטח 9 חיוני לצה"ל, הפסיק המערך את השלטון ולאחר כמה שנות ישיבה באופוזיציה התחייב בפני חד"ש (רקח) לפעול לביטולו של שטח 9, תמורת תמיכה של חד"ש במערך.

הדברים נשמעים חמורים, אולם באוקראי היותי עד אישי להם. לפני יותר משנתיים, הייתי עד לשיחה שהתנהלה בכנסת בשעת לילה מאוחרת, בין ח"כ משה שחל, שהיה אז יו"ר סיעת המערך, לבין חברי הכנסת תופיק זיאד ותופיק טובי מחד"ש. במו אוזני שמעתי את השר לושה דנים בתמיכת המערך בביטולו של שטח 9, תמורת תמיכתה של חד"ש ביוזמת המערך להפלת ממשלת הליכוד.

מסתבר שהעסקה אז היתה רק קצה הקרחון. לפני כשבוע אמר לי עיתונאי יודע, בנוכחות ח"כ שרה דורון, כי לפני ההצבעה בכנסת על מינויו של חיים הרצוג לנשיא המדינה, [illegible] עיתונאי, ענה אז ח"כ זיאד כי באלף לחזור אחרי שני ימי מסע כדי להצביע בעד מועמד המערך, כי בתמורה הובטחה לחד"ש תמיכת המערך בביטול שטח 9.

המדובר איפוא בשוחד פוליטי מובהק שלא היה כדוגמתו מאז הקמת המדינה. המערך לא פעל כאן לרווחתם של ערביי הגליל, אלא על־פי הסכם פוליטי ציני עם חד"ש. יש לזכור כי חד"ש היא מפלגה אנטי ציונית השואפת לראות בישראל גרורה סובייטית. ייתכן איפוא כי המערך מעוניין בתמיכת חד"ש כבר בעתיד הנראה לעין, אלא שהפעם חד"ש הודיעה כי לא תתמוך, אם שטח 9 לא יבוטל.

השוחד הפוליטי מתייחס גם לעבר הרחוק. מסתבר כי מרבית 3,000 הדונמים בשטח 9 הנדונים כפרטיים, נרשמו כטאבו רק בשנות ה־60. אולם הבעלות לא נרשמה על־סמך חקירה ובדיקה רצינית, אלא על סמך פשרה, בלי שהתושבים לקרקע יוכיחו את בעלותם. פקידים ותיקים שטיפלו אז בנושא טוענים כי הפרשות נעשו זמן קצר לפני מערכת הבחירות לכנסת. לדעתי, עניין זה מחייב חקירה יסודית; במיוחד לנוכח הפגוחו של ראש הממשלה, שמעון פרס, מעל דוכן הכנסת — כאשר שימש שר ביטחון בפברואר 1976 — בתשובה להצעה לסדר היום של ח"כ טובי: "כאן מן הראוי להוסיף כי 75 אחוז מקרקעות אלה הם אדמה ממשלתית. היתר הן קרקעות של מרשים וחרים שאינם מתאימים כלל לעיבוד אינטנסיווי". בהמשך הנאום אמר: "לנשל תושבים ערבים מקרקע שאינה שייכת להם, שמעולם לא היתה שלהם האם זו גזענות?"

להערכתי, ראשי המערך מתכבנים את פירוק ממשלת האחדות הלאומית, לאחר הביצוע הפורמאלי של הרוטאציה. לפיכך, המערך זקוק לבעלי־ברית, וזה נמצא לו ברימות. חברי הכנסת של חד"ש. לא אתפלא עם המערך יגנה לכרות ברית גם עם הרשימה המתקדמת, ובעזרת חברי הכנסת של שתי רשימות קיצוניות ואנטי־ציוניות אלו ינסו לבצע מהלכים שונים.

זו תוכנית אופורטוניסטית, אנטי־לאומית, לכרות ברית עם מפלגות אנטי־ציוניות כדי להיאחז בשלטון.

ההצבעות סביב שטח 9

חברי הכנסת של הליכוד שהתבטאו נגד ביטולו של שטח 9 האשמו על־ידי המערך ומפלגות השמאל האחרות בגזענות ובשנאת ערבים. זיכרונו של השמאל קצר מאוד וסלקטיבי. אנשי השמאל שכחו את המושג "ייהוד הגליל" שתבעו ממשלות המערך. למען ייהוד הגליל, הפקיעו באמצע שנות ה־70, בימי ממשלת רבין, אדמות של תושבים ערבים בגליל, ועל רקע זה אירע יום האדמה.

בעניין זה יש לדבר בגלוי וללא מורא: מדינת ישראל הוקמה כמדינה יהודית, שבה שוויון זכויות מלא למיעוטים. הדבר מעוגן גם במגילת העצמאות. כדי לשמור על מדינה יהודית יש צורך ברוב יהודי ניכר, ועל רקע זה, בין השאר, מתנגדים אנשי השמאל לסיפוח יהודה ושומרון, כדי שלא להכליל בתוך מדינת ישראל אוכלוסיה ערבית גדולה. בגליל יש מצב מיוחד: יושבת בו אוכלוסיה ערבית גדולה. וכדי למנוע רוב ערבי בחבל ארץ זה נקטו ממשלות ישראל מדיניות מוצהרת של ייהוד הגליל. יש לציין כי באיזור שטח 9 והסביבה האוכלוסיה הערבית היא כבר היום רוב ניכר.

הוויתור על שטח 9 הוא מכה לייהוד הגליל. מי שטוען כי המדובר בסך הכל ב־3,000 דונם בבעלות פרטית, מתוך כלל 3,000 הדונמים של האיזור, אינו מכיר את המציאות בשטח. ראש מועצת דיר־חנא, רג'א אלחטיב, אמר לאחר החלטת שרי המערך כי קבלת האדמות הפרטיות היא רק התחלה וכי התושבים הערבים יחדשו את כל האדמות. עמיתו מחמד גנאים, ראש מועצת סכנין, ציין כי החלטת צוות השרים היא הכרה בזכויות ההיסטוריות של הערבים על האדמות. גם ח"כ תופיק זיאד מחד"ש אמר כי לתושבים הערבים מגיע חלק נכבד מאדמות המדינה של שטח 9.

התבטאויותיהם של אישים אלה הן גורם מאיץ לפלישות לא־חוקיות של תושבים ערבים לאדמות המדינה באיזור. תהליך זה מתרחש כבר שנים מספר, אולם עתה יוחרף עקב ההתבטאויות הנ"ל, הנותנות לגיטימאציה להשתלטות הלא־חוקית. וכן בעידודם של גורמים לאומנים קיצוניים, הפעילים בכפרים הערביים בגליל. אגב, לטענת שר הביטחון רבין, הסיבה לוויתור על שטח 9 היא חוסר יכולתו של צה"ל להתמודד עם ההשתלטות הלא־חוקית של התושבים הערבים. מעניין ששר הביטחון מקצה כוחות לפינוי מתנחלים משטחים שקנו ביהודה ושומרון, ואינו מסוגל לדאוג להוצאתם של פולשים משטחי אימונים של צה"ל.

יש לציין כי האפשרות היחידה של כרמיאל להתפתח בעתיד היא לכיוון מזרח ודרום־מזרח. כלומר לשטח 9. גם 80 אחוזים מאיזור הכל "גליל 2000", האמור להיות האיזור העתידי של תעשיות עתירות ידע, על־פי תוכניתו של הפרופ' אפרים קציר — נמצאים באדמות שטח 9. השתלטות הערבים על אדמות אלו תשים לאל את תכניות הפיתוח. יצחק רבין טוען שצה"ל לא הצליח להתמודד עם ההשתלטות הלא־חוקית. עתה, עם יציאת צה"ל משטח 9, יהיה קשה שבעתיים למנוע את ההשתלטות הפרועה והלא־חוקית על אדמות המדינה.

רקע / תמר קרת

44 שנות שטח 9

שטח 9 בגליל הוא שטח אימונים שגודל עשרות אלפי דונם. רובו בבעלות המדינה וכ־3000 דונם בבעלות ערבים. הבריטים ייעדו את השטח לאימונים צבאיים, בשנת 1942, והאסורה כניסת אזרחים אליו. הבריטים שילמו פיצויים על נזקים שגרמו ליבולים החקלאיים בשטח האימונים.

עם הקמת המדינה לא השתנה מעמדו של שטח 9, ואולם הכפריים המשיכו לעבד את שדותיהם באין מפריע. צה"ל התאמן באיזור, ושילם פיצויים על נזקים שגרמו כוחותיו לשדות.

בינואר 1956, הכריז הרמטכ"ל על שטח 9 — ובתוכו אלפי דונמים שהיו שטחי עיבוד חקלאי של הכפרים סכנין, עראבה, דיר־חנא, נחף ודיר אל אסד — כשטח צבאי סגור במשך כל ימות השנה. התעוררה סערה ציבורית גדולה, ותוך חודש חזרו בהם השלטונות מהחלטתם. הצו אמנם נשאר בתוקף, ואולם שר הביטחון הודיע כי החקלאים המעבדים את אדמותיהם יקבלו אישורי־כניסה קבועים לאיזור, תוך מימי האימונים.

הסדר זה פעל עד 1967. לאחר מלחמת ששת הימים, לא נעשה שימוש רב בשטח והרוחות נרגעו — עד לפברואר 1976. באמצע פברואר 1976, הכריזה הממשלה על האיזור כאיזור צבאי סגור, והטילה מגבלות על עיבוד השטחים החקלאיים. כך נתקו למעשה חלק ניכר מהאדמות החקלאיות של הכפרים סכנין, עראבה ודיר חנא מן הכפרים עצמם. עקב החלטה זו, בעשר כפרים אלה, מקורי יום האדמה האלים, ב־30 במארס, 1976. אותו יום נהרגו ארבעה ונפצעו עשרות. (ב־1976 הופקעו גם כ־6,000 דונם מהשטח לטובת כרמיאל — הפקעה שעוררה תסיסה רבה).

עקב הסערה, שקמה עם סגירתו הדרמטית של האיזור, הוקמה ועדה בראשות אשר בן נתן, שהיה יועץ שר הביטחון שמעון פרס. ההסדר שהושג בין ראשי המועצות הערביות לבין יועץ שר הביטחון, קבע כי השטח יחולק לשלושה אזורים: שטח א' — 4,500 דונם שבהם על החקלאים להצטייד ברשיון שנתי לעיבוד האדמות; שטח ב' — 50 אלף דונם שבהם רשאים החקלאים הערבים לשתול רק גידולים חד־שנתיים, ולצורך כניסה אליו יש להצטייד ברשיון־כניסה מיוחד לשנה בכל פעם; איזור ג' — 7,000 דונם סגורים כליל בפני אזרחים, אבל מעולם לא נשמרו גבולות אלה והם הלכו ביטשטשו.

בפברואר 1977 החליט משרד הביטחון, בראשות השר שמעון פרס, לצמצם את שטח האימונים 9, ולפתוח את חלקו הגדול לעיבוד חקלאי על־ידי בעלי הקרקעות, ללא צורך בקבלת רישיון מיוחד.

באפריל 1986 החליט השר עזר וייצמן להעביר אדמות המקצאות משולי שטח האימונים לידי תושבי עראבה, סכנין ודיר חנא. המשמעות המעשית של ההחלטה היתה ביטול ההוראה שלפיה מותר לבעלי הקרקעות לעבדן, אלא שהם חייבים ברשיונות־כניסה — הוראה זו ממילא לא התמלאה מעולם.

בנובמבר 1985 הודיע משרד הביטחון, כי הסכים לבקשת וייצמן לצמצם את שטח 9 לכדי האימונית מגודלו, אך אינו מסכים לוותר עליו כליל בעל שטח אימונים. [illegible] של שר הביטחון לענייני התיישבות, שמעון שבס, שלה הודיעה לעיתים הצבאיים, ולפיה תוחזר הרמטכ"ל על צו לפגיעה 6,850 דונם משטח 9, לפי תכנית חדשה שנקבעה באותו יום. לטענת ראשי המועצות המקומיות הערביות, 1,500 דונם מתוך השטח האמור שייכים לתושבי סכנין, 900 לתושבי עראבה ועוד 100 דונם לתושבי הכפר עראבה.

בעקבות הלוקליזציה, הוקמה ועדת שרים מיוחדת, בראשות ראש הממשלה פרס, בהשתתפות שר הביטחון, החקלאות והשר עזר וייצמן. זו הוועדה שהחליטה, החודש, על ביטול שטח 9 כאיזור אימונים צבאיים. הד"ר יוסף גינת, יועצו הפוליטי של וייצמן, הודיע כי צה"ל יעביר מעתה את אימוניו בשטחים אחרים, וכי כתוצאה מהחלטה זו 12,000 הדונמים יוקצו לידי המועצות הערביות. בליכוד נזעקו, בירקותו הריסה על ההחלטה ועדת השרים, מבטיחי כי היא נבעה משיקולים זרים.

החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר־חוץ בע"מ

יצואן נכבד,

הנדון: **העברת משרדי החברה**

החברה עוברת למשרדיה החדשים בדרך פתח תקוה 65 תל־אביב 67138 (ליד בית מעריב).

מספר הטלפון החדש הוא 03־251551

מספר הטלקס הוא 341179

ת.ד. 20215 מיקוד 61201

תקופת ההעברה תחל ביום 31.8.86 ותארך כשבוע ימים. אנו מצטערים על אי הנוחות שתגרם ומשוכנעים כי תקבלו את הענין בהבנה.

לשרותכם תמיד

הנהלת החברה

אוניברסיטת תל־אביב

הפאקולטה לניהול — בית"ס למוסמכים במנהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי

הפאקולטה לרפואה ע"ש סאקלר

תכנית מוסמך במערכות בריאות

הרישום לתכנית מוסמך במערכות בריאות נמשך עד 10.9.86. רשאים להגיש מועמדות בוגרי אוני' ברשימה בציון סופי 75 לפחות, ובעלי תארים גבוהים יותר.

הגשת מידע על הליכי הרישום וטפסי הרשמה בדיזנגוף — חנות הספרים שבבניין הפאקולטה למוסיקה, בימים א' – ה' בין השעות 9:00 – 17:00 ובימי ו' בין השעות 9:00 – 13:00.

דף מידע על תכנית הלימודים במזכירות תלמידי מוסמך של הפאקולטה לניהול, בבנין רקנאטי חדר 342, בימים א' – ה' בין השעות 11:00 – 13:00 ימים ב', ד' 15:30 – 17:00 13:00 – 15:00.

מלון היכל המלך דוד בנתניה

מבצע! לחודשים אוגוסט־ספטמבר פנסיון מלא 47 שקל לאדם
(בסופי שבוע 20% תוספת)

★ מלון חדיש על חוף הים.
★ חדרים עם שרותים צמודים.
★ מיזוג אויר, טלויזיה, רדיו וטלפון בכל חדר.
★ מטבח משובח וכשר, 4 ארוחות.

רח' דוד המלך 4 נתניה, ת.ד. 1060 טל' 053-42151־2

מי שלא ראה את הדנובה הכחולה...

ומי שלא טייל במופעים הקסומים של אוסטריה, יוגוסלביה והונגריה - מפסיד. אז אל תפסיד: בטיול היוצא ב־17.9 נותרו מקומות ספורים בלבד. המסלול כולל שייט על הדנובה.

נא להזדרז! היציאה מובטחת!

פנה עכשיו אל סוכן הנסיעות שלך, או חייג לאופיר טורס טל: 209777, 03-280025.

עולם נפרש בהישג ידך.

אופיר טורס

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל. 03-371261.
המחיר למודעה 42 ש"ח
המחיר למילה 5.25 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הרום הלוח הבטוח

ירושלים

(המשך מעמוד 9)

[illegible]

חבר

[illegible]

תינבור

[illegible]

מציעים למכירה

[illegible]

כלי נגינה

[illegible]

חוגים

[illegible]

קורסים

[illegible]

פסנתרים

[illegible]

מחסנים

[illegible]

שירותים

[illegible]

קים תופש

[illegible]

מערכות חשמל

[illegible]

וידאו

[illegible]

בעלי חיים

[illegible]

דואר

[illegible]

או.אר.אס.

[illegible]

ביקוש עבודה

[illegible]

עסקים

[illegible]

משרדים

[illegible]

מגרשים

[illegible]

קופות רושמות

[illegible]

בריאות

[illegible]

מבני תעשיה

[illegible]

שידוכים

[illegible]

ציוד בניין

[illegible]

מחשבים

[illegible]

חנויות

[illegible]

שלי "קשר"
עלון הפנויים/יות
מס' 1
בישראל
כ-4000 חברים/ות.
לפרטים והזמנות
03-733994
עד חצות
04-446023
עד שעה 21.00
גם בשבת.

הלוח הארצי העיר צומת השרון תל אביב גוש דן והשרון

דירות

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

"י. קאופמן"
למכירה בצמרת
בשכונת הרופאים
דירת פאר, כל המותרות
כניסה מיידית 65,000
03-771209
03-783012

תל אביב

[illegible]

3—3.5 חדרים

[illegible]

4 חדרים ויותר

[illegible]

אנגלו סכסון זה נכס בשבילך
לפני קניה / מכירה פנה אלינו
טלפון: 286181 (12 קווים)
אנגלו סכסון סוכנות לנכסים הגדולה בישראל

פרוייקט אורנים
חברה קבלנית לבנין
052-34441 03-471433

ברמת-השרון מבחר קוטג'ים ודירות
"ירדן דירות" סוקולוב 24 .03-491231 שעות

קבלנים מציעים

[illegible]

חסוך אלפי דולארים!
אל תחתום בלי
בדיקת קניה של מילי'ג
הדינמומטר של דיותן
02-224388

2—2.5 חדרים

[illegible]

3—3.5 חדרים

[illegible]

1—1.5 חדרים

[illegible]

נוש דן

[illegible]

מכירה! השכרה! בחינם!!!
"תיווך קאופמן" (גבעתיים) 03-778824

4 חדרים ויותר

[illegible]

אזור השרון

[illegible]

אתה לא צריך תיווך
"אירון"
רשימות מחשב של
דירות לשרותכם
03-242379
03-613393

הנגב
378572

2—2.5 חדרים

[illegible]

3—3.5 חדרים

[illegible]

1—1.5 חדרים

[illegible]

ראשל"צ

2—2.5 חדרים

[illegible]

נתניה

שכ"ח

[illegible]

לזוגות צעירים

תיווך יעקב קופמן
מודיעין 171 ר"ג
מציע מבחר דירות
בנות 2, 3 חדרים
במחירים החל מ-36,000$

חלון בתים

דירות מרוהטות

[illegible]

דירות בדמ"פ

[illegible]

חינם !! חינם !! משכיר דירתך - לדירשותיך +
התווה חינם !! - ב"מידע דירות" 03-246242

שותף/שותפה

[illegible]

חדרים מרוהטים

[illegible]

בחינם!!!
נמכור, נשכיר רכושך
"תיווך קאופמן" (בגבעתיים) 03-778824

ביקוש דירות

[illegible]

מכוניות

[illegible]

אאודי

[illegible]

אמריקאיות

[illegible]

ב.מ.וו.

[illegible]

אוטוביאנקי

[illegible]

ג'יפים

[illegible]

אוסטין

[illegible]

דייהטסו

[illegible]

אופל

[illegible]

הונדה

[illegible]

מלבוס

[illegible]

מיני מיינור

[illegible]

מרצדס

[illegible]

נ.ס.או.

[illegible]

סובארו

[illegible]

אלפא רומאו

[illegible]

קונים זהב
ויהלומים גדולים
ZAMLER
יהודה הלוי 143 ת"א טל. 03-235924

לתשומת לב המפרסמים בלוח "העיר"

בכל פניה לפרסום מודעה חוזרת, להפסקת פרסום מודעה חוזרת או בירור אחר, יש למסור את מספר הקוד כפי שהודפס בעיתון בסוף המודעה.
הודעות חידוש וביטול מתקבלות ישירות בטלפון: 03-371261 (רבקה).

הנהלת לוח "העיר"

העתק מן האצל

مكذا من الاحل

הלוח הארצי | הארץ חדשות

בית אבות
★ השגחה 24 שע...
★ טיפול מסור וא...
★ אוירה ביתית !!
מספר מקו...
רח' פנקס 17 רמת"ג

מבצע 500

תיגבור

שליחים/ות

ביקוש עבודה

קיבוצים צעירים
קולטים
משפחות צעירות
המחלקה לקליטה
שדרות שאול המלך
8 תל אביב
טל' 03-216015
03-262521

הכשרה לעבודה

עסקים

מחסנים

אולמות

חנויות

"סגנון"
חנות חדשה בפתח־תקוה
מעוניינת בתצוגה
ומכירת רהיטים מעולים
הצעות בערבים
03-914658

פועלים/ות

פקידים/ות

נהגים

ספרים/ות

חרטים/מסגרים

חשמל

עובדי מתכת

מכונאים /

הנדסאים

עוזרות וממפלות

השרות למשפחה
בן יהודה 226 ת"א
טל' 5462805/6
דרושות:
★ עוזרות ומטפלות ברמת אביב ורמה"ש
★ מטפלות לקשישים חולים עדיפות לינה בת"א ונתניה
★ בחורות ללינה בלבד אצל קשיש
★ עוזרות בסיס חודשי

יהלומים

מוכרים/ות

מוכרות

סוכנים/ות

מחסנאים

ערים

מתמטיקה • פיזיקה • אנגלית • כימיה • לשון ועוד
"מרכז הלמידה" שעורים פרטיים בבית או במכון
ת"א 447404 - ים 863691 - חיפה 226970

אחיות

גזירה ותפירה

סרגיניות!!!
כותנה וצמר
בחיסול
ב־50% הנחה
"צימריה"
סוקולוב 66
רמת־השרון

דפוס

הנהלת חשבונות

ביקוש רכב

הצעות עבודה

בוא איתנו לקיבוץ
מתארגנת קבוצה של רווקים/ות רצויים בעלי מקצועות
והשכלה בוגרי י"ב אחרי צבא עד גיל 32
03-216015 03-262521

משאיות

קרוואנים

אופנועים

פיאט

פיג'ו

רנו

מנופים

מסחריות

סוסיתא

סיאט

סיאט השרון
החלפת רכב ישן בחדש
דרך השרון 35 הוד־השרון 052-455857

סיטרואן

סיטקה-קרייזלר

פולקסוואגן

פורד

מתנה כזו לא מקבלים כל יום!

אם אתה מעריך את הזוג הנישא הענק לו מתנה מקורית ומכובדת.

מנוי ל-3 חודשים על עיתון הארץ

מתנה כזו לא מקבלים כל יום.
ועכשיו תוכל להזמין
אותה במחלקת המנויים
של הארץ, בהנחה של 40%
ובתוספת שי נאה. הזוג הנישא יקבל
כרטיס ברכה הנושא את שמך.

מתנתך
תגיע אליך
בוקר בוקר
במשך
3 חודשים.
וזוג כרטיסים לתיאטרון הקאמרי - חינם.

פרטים והזמנה במחלקת המנויים של הארץ טל' 03-624261 שלוחה 540

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

הארץ חדשות

הלוח הארצי

ת"א גוש דן והשרון
המשך

הלוואות

מציעים למכירה

חיפוי והדברה

נופש וקיט

שיפוצים

אותיות דביקות

מוצרי חשמל

צילום

מערכת סטריאו

תקליטים

ריפוי והדרכה

בריאות

ניקוי ופוליש

רהיטים

מחשב

רוצים לקנות

וידאו

חיות בית

ציפוי אמבטיות

חימום והסקה

שידוכים

הכרויות

חוגים

בתי זוג

כלי נגינה

מנוי איר

בקיטנה

קח תן

ספרי אפייה

קו

מכונות כתיבה

מכשירים

תן

סירות

מכונות כביסה

שיעור

מקרר

הילטון תל-אביב
דרושות
חדרניות למשמרת בוקר
לפנות לכח אדם בין השעות 14⁰⁰-15³⁰ אחה"צ
03-640292-3

לתשומת לב המפרסמים בלוח "העיר"

בכל פניה לפרסום מודעה חוזרת, להפסקת פרסום מודעה חוזרת או בירור אחר, יש למסור את מספר הקוד כפי שהודפס בעיתון בסוף המודעה.
הודעות חידוש וביטול מתקבלות ישירות בטלפון: 03-571261 (רב-קווי).

הנהלת לוח "העיר"

לוח "קשר"
עלון הפנויים/יות מס' 1 בישראל

כ-4000 מנויים/יות, שני משרדים, צוות מקצועי ומיומן, 10 שנות נסיון, והחשוב מכל כ-750 פנויים/יות מציגים עצמם החודש בעלוני "קשר" במודעות מפורטות מאוד (50% עם צילומים) מחכים לקשר איתך.

נוחיי הנרשה לתחוקי כרטיס הנר 20 ש"ח בלבד
* כרטיס חבר ניתן לרכוש תחורת תשלום חד פעמי של 68 ש"ח
* רק טלפן והזמן העלונים - כרטיס החבר ישלחו אליך מיד (ברשום ובד"נא) במעטפה אטומה ללא תו זיהוי השולח
* בנות 18 - 25 שרות ראשון ללא תשלום
* לגילאי 50 + - 25% הנחה

לפרטים והזמנות
03-733994 עד חצות
04-446023 עד שעה 21.00
גם בשבת.

סטריאו וידאו
סטריאו עם סטייל!! - FISHER
מערכת סטריאו 7 חלקים 1675 ש"ח

dira
דרושות
★ **תופרות** למכונות זיגזג ואוברלוק
★ **עובדות** למחלקת ביקורת
טלפון: 03-824121
הפלך 3 תל-אביב

רפאי-שיניים מוסמים
לאישורה חלקית/מלאה
בכל רחבי הארץ
★ תנאים מצויינים
למתאימים
04-530785
03-849415

ת.מ.א. מתכת תעשיות מיזוג אויר
דרושים
מסגרים לייצור יחידות מיזוג
טל: 03-5516377 או 853897 לאבי

For CONTRACT WORK IN LONDON SYSTEM 36 IBM
PROGRAMERS
MINIMUM TWO YEARS EXPERIENCE PREFERABLY IN BANKING/FINANCE
• NAT GORDON, STERLING PERSONNEL LTD
TEL: 03-660862/03-661080
בן יהודה 30, תל-אביב

למפעל פלסטיק
דרושים:
1. מהנדס מכונות לאחזקה
2. הנדסאי/מכונאי לאחזקה במשמרות
3. לבורנט/ית לביקורת טיב במשמרות
4. מחסנאי
מועמדים בעלי נסיון של 3 שנים לפחות
יפנו בכתב לאורדע פלסט בע"מ
אבן יהודה 40500
טלפון: 053-99190

אחות סימה
מעקב
ואיזון לחץ דם
טל: 03-425741

דחפון
שרות מודעות מלכנדי של הקף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

יוצא לאכול

איטלקיות
● פיצריות רימיני המסבה האיטלקי האמיתי בטעם מעולה כמו שרק איטלקי יודע להבין. פתוח לצהריים ובערב. רימיני רשת המסעדות הגדולה בארץ.
● התפריט האיטלקי המשובח ביותר במסעדת ריצ'י הנשקפת אל הים. רחוב הירקון סמואל 78.

בלקניות
● אקרופוליס מסעדות טובות באמת רגים ובשר בנוסח הבלקן. ת"א המסגר 46 טלפון 338403. יפו העתיקה בניין כליף טלפון 838397.
● אליראוויר, מסעדה מקסימה, ארוחה במגנון בלקני מורחי, זמר בכל ערב שישי. מודיעו 5 הרצליה ב'. 052-78850

גלידריות
● הבלון, רשת מסעדות הגלידה הישנה ביותר בארץ. בואו אל הבלון תנהנו מקרנבל של גלידות העשויות מחומרים טבעיים ועכשיו הבלון גם בבן יהודה 163. בהרצליה פיתוח ובכרמיאל בתנהיה.
● כנוליפטם מבחר גלידות בטעם נפלא ומקורי מחומרים טבעיים. מנוליטם ריבת וחלב. באבן גבירול 19. פתוח תמיד.

דגים ומאכלי ים
● במסעדת אבו מוסא מבחר גדול של דגים ובשר על האש סלטים ביתיים. הירקון 11 רמת-גן 7516785.

● בפורבויק הדגים מבחר דגים ישר מהים, סלטים וגריל שונים. מוף מרהיב אל הים, הכניסה מתוך תל-ברוך, להזמנות צלצלו: 410500.
● ארוחה נהדרת על שפת הכנרת במסעדת הדגים המפורסמת. קיבוץ עין-גב. מסעדת עין-גב לשירותכם עד שש בערב, בימי ו' עד שלוש.

חלביות צמחוניות
● בלנצ'י – רשת מסעדות הבלנצ'ס הטובות בארץ, מבחר מרהים של בלנצ'ס, סלטים, מרקים, גלידות, עוגות וקוקטילים.
בלנצ'י – צונלה דרך הרצליה 156, טל: 491747.
בלנצ'י סנטר – דיזנגוף סנטר ע"י קולנוע לב. טל: 203310.
● נמלי בלינצ'ס מסעדה חלבית כשרה בלב דיזנגוף אוירה נעימה ומאכלים מעולים. הכניסה משעורים 4 ר"6 פתוח עד חצות.
● בעמורה מבחר מטעמי חלב ורכש כשר למהדרין: מנות דגים, פסטות, בלינצ'ס, סלטים, גבינות ועוגות. פתוח 21-6. עמרה אלנבי 54.
● הרוש בקפה אגבל אוכל צמחוני מגוון, שונה ומעניין בכל יום. אוירה מיוחדת. ארוחות בוקר מיינן. בית קפה אגבל, אלוהורוב 188 ת"א. טלפון 254944.

יהודיות
● בקיטון, מטבח יהודי ביתי ותפריט מגוון. רח' דיזנגוף 145 ת"א. טלפון: 03-253679.

● בפלאפל כבר היה אבל יהודי מקורי במבחר עשיר ומגוון. ערב ערב באוירה מורחית. פתוח יום יום מ-12 בצהריים עד 12 בלילה. הפלאפל פרישמן 70 טלפון: 238761

ישראלי מקורי
● במסעדת אורי מציעים לך גריל ומאכלים ביתיים כשרים. בצלאל 52 בורסת היהלומים.
● מסעדת הכוהמה ממעדני המטבח הישראלי המוחזק והכשר. בניהולו של השף אורי ביטמן המצא במסעדת "שגונהמה" ברחוב הירקון 105 ת"א. להזמנות צלצלו: 238913
● ממבשים מסעדה השייכת לסוג המשובח, התפריט מזרחי וכולל גם ממולאים, סלטים, בשרים על האש ודגים. במפגשים אולם שיועד לאורחים מכל הסוגים. בממבשים זוהי אמיתית. רחוב אהרון קציר תל-השומר. טלפון: 769427.
● במסעדת רוכיד מבחר דגים ובשרים. הסלטים חינם. התפריט מיוחד ב-8.5 ש"ח. רונדה. כיכר אתרים טלפון 03-287704

ים-תיכוניות
● בפורבויק הצויירים, רחוב סירקין 4 גבעתיים. מאכלי ציד ואסקלת מומים. התפריט מיוחד האורחה מקסימה. טלפון 728200.

● מסעדת הפונינה מסעדת הפנינה הנושקת לים, מציעה תפריט מגוון יין היים. נוף מרהיב ברכבל החוחון, בתרגלים, ויפו.
● בפרית מסעדה ים תיכונית הידועה במסורת מסולאים ובמעדני הבשר הרגיזים. הווה לאגיני מעט. "כפרית" – דוד בן צבי 70, ת"א 822979

מזרחיות
● מסעדת עוזי – מבחר שיפודים על האש, סלטים ביתיים במחירים עממיים. אבטיח, בקלווה וקפה על השבט הביתי. טל: 370911 רח' אצל 6 התקווה.
● במסעדת "אבו-אלישמי" כראי לאכול במסעדת הולסי התמריות. התפריט מזרחי וגם ארמאני, שיפודים ממולאים וזוגי סלט במחיר מוזל. בהנהלת גביל 063-52050
● אבו סעיד – מאכלים מזרחיים: דגים, סלטים ובשרים. רחבון הדיקון 15 אחרי הבורסה. הרצליה נוה-אמירים 052-559252
● הגיעו אורחים מחו"ל, יש יום הולדת, הילדים רוצים לאכול בחוץ לאן להזמין ששאל כמובן.
עם אוכל תימני מזרחי במיוחד אורי מלא. מבוק שאול כשר. כרם התימנים אלישיב 11 תל-אביב. מתקבלות הזמנות בטלפונים: 653303, 657619

● מסעדת לה ולי אצ"ל 61 בשכונת התקוה. מעדני גריל האוזי. כשר בהשגחת הרבנות אצ"ל 61 טלפון: 372439. "לה ולי".

ספרדיות
● חויש ויהודי דוון אלבירטר מטעמים ספרדיים: פאייה, מוסיקה באוירה ספרדית. דיזנגוף 277. טלפון: 443907.

פאב-מסעדה
● הבוי האודום הבר הארום מקום מרווח מציע תפריט משובח, שוק מסולא דגים וסוגי בשר. בדיזנגוף 213.

צרפתיות
● במסעדת מרגרו, 8 סוגי פונדו פסטורות דגים ובשרים, במטבח צרפתי. פתוח במשך כל השבוע. אבן גבירול 129. טלפון: 5462854.
● "מוטון-מוטונבר" מציעה בלינצ'ס ומאכלי ים. נוף מרהיב במול דגים 1 יפו העתיקה 820693.

רומניות
● בכמבש ישראל טטקיה ומסולאים ברמה אותת במחיר עממי השווה לכל נפש. לאירועים מיוחדים עד 60 איש. גם בשבת. דרך פתח-תקוה 78 ת"א.

● גריל רומני בבהריה יש רק אחד. מסעדה בינלאומית דובאי. שדרות העמק 32.

תימניות
● המורחת של רמי. ארוחות צהרים וערב ארוחות עסקיות במבחר עשיר המנוע של סלטים ובשרים על האש, כמו כן מאכלי עשיר ומאכלים תימנים מקוריים באוירה שקטה ואינטימית. מתקבלות הזמנות לאירועים מיוחדים. בואו להנות במזנון של רמי. רח' פרישמן 41 פינת דיזנגוף 106 ת"א. טלפונים: 222191, 233033. סגור בשבתות.
● בגרגילה II מסעדה תימנית הטובה שבעיר מציעה תפריט במחירים מוזלים. פתוח שבעה ימים בשבוע עד לשעות הבוקר. השירות מהיר ואדיב. מסמוד היפה שבעיר. רחוב רוד המלך 1. טלפון: 263330.
● בואו להנות מאוירה מזרחית ותפריט תימני עד לשעות הבוקר בגרגילה III. גחנון, מלאוח וסוגי מרק תימני. רחוב פרישמן 10. טלפון: 223479.

מועדון מסעדה
● בסנטוסית, הבית בינלאומית מאוזנה באוירה יוונית אמיתית. רחוב המלאכה 30 באזור התעשייה חולון. טל: 800500

ערוך ע"י **מודפון** 03-38 38 38

מכתבים למערכת הארץ

לעבודה חסר ה"בגין" שלה

מנחם בגין, לאחר הרבה התלבטויות, הביא להסכם שלום עם מצרים כדי לזכות ב"יד חופשית" בנוגע ליהודה ושומרון. שום עסקן בחירות לא היה מסוגל למעשה כזה, עקב התנגדותם החזקה של המנהיגים כיום את חרות, ושמיר בראשם.

גם למערך ניקוד הזדמנויות להדברות עם נאצר ואחריו עם סאדאת, שהוחמצו בגלל התנגדותם של האלמנטים הימניים במפלגת העבודה, ובגלל היעדרה של אישיות מסוגם של בן גוריון או בגין. כיום, ניצבים בפני הזדמנות היסטורית נוספת העשויה להוביל לתפנית בהיסטוריה של אזורנו.

אולם עתה עומדים בראשה של חרות אלה שהתנגדו בעבר להסכם השלום עם מצרים ועכשיו מתנגדים ביותר שאת להידברות ולהסכם שלום עם ירדן, ואילו במפלגת העבודה שורר מצב שאפשר לתארו כ"רוצים אבל מפחדים".

מנהיג המערך שמעון פרס, מטעמים שאינם ברורים, במקום לעמוד על מימוש העקרונות המדיניים של תנועת העבודה, במקום לגלות נחרצות ונחישות דעת במאבק על השלום, הולך ומתקרב בדבריו ובמעשיו לליכוד, ומטשטש בכך את ההבדלים שבין תנועת העבודה לבינו.

אכן, בהדרגה מתברר לנו לדאבוננו כי לתנועת העבודה חסר ה"בגין" שלה שיאזור אומץ ללכת להסכם עם ירדן ועם הפלשתינאים על אף ההתנגדות באגף הימני שבמפלגתנו.

מאיר הרשר
תל אביב

מי יגור במגדלי מנשיה

בכתבתו של חיים הנדוורקר על תוכניות הבנייה באזור מנשיה ("הארץ" 18.8) יש אמנם התייחסות לרצונותיהם של המתכננים השונים, אך אין התייחסות לשאלה מי יקנה את אלף הדירות שיוקמו שם.

קראתי כמה פעמים בשנים האחרונות בעיתונות הכללית של גרמניה ואה"ב כי דירות במגדלים נמכרות על ידי הדיירים עד מהרה בגלל הרגשת הניתוק שלהם. הנטישה גורמת לירידת מחיר הדירות ושכר הדירה, מה שמביא לכניסת מיעוטי יכולת. המגדלים נהפכים לשיכוני עוני, וכשמוסדות עוזבים את קו אי־הכדאיות, הורסים את המגדלים, לעתים ארבע־חמש שנים אחרי הקמתם.

האם כבר נעשה מחקר אמין המוכיח שבישראל שונה הציבור מזה שבאה"ב ובגרמניה ומוכן להיות במרומים במרחק של יותר מ־8–10 קומות. אין אמהות יכולות להיות בקשר קולי עם ילדיהן בחצר. וקשישים חרדים מן האפשרות של תקלה במעליות.

זאת ועוד: עוצמת הרוחות גדולה מאד עם הגובה, במיוחד על שפת הים, לא כל אחד מאושר להיות על גבול סערה מתמדת. במגדלים כאלה (דוגמת אוניברסיטת חיפה) מרגישים את תנודות הבניין בלחץ הרוח. באוניברסיטה לא גרים, לא ישנים במיטה. כל זמן שאדם פעיל בעיסוקיו התנודות לא כל כך מורגשות. אך כשהולכים לישון ומרגישים כמו על סיפון אנייה, זה די מפריע.

נהריה יצחק רילף

במקום סנדלים להוזיל מזגנים

יש פער מעניין בתמימותו מצד אחד ותחושתו מצד שני של יואל מרקוס ברשימתו "לסנדל להם את הידיים" ("הארץ" 5.8). "בכבישינו השתלטה תרבות הכאוס", הוא מתריע. האם הוא באמת מאמין שתרבות ה"כאוס" מתחילה ומסתיימת דווקא בכבישים? לדעתי, לא יימצאו מספיק סנדלי דגוור לסנדל את רגליהם של הולכי הרגל שאינם נשמעים לחוקי ההליכה הנכונה וגורמים לאובדן חיי אדם (שלהם ושל אחרים). לא יימצאו גם מספיק סנדלים לסנדל את פיותיהם של גבורי הפה ופשוטיו ובסופו של דבר נמצא כי חלק מהעם היושב בציון מהלך (אם בכלל) מסונדל באחד או בכמה מאבריו בעת ובעונה אחת.

מה שיש להמליץ עליו הוא הוזלה מיוחדת למזגני אוויר, לאבזרי בטיחות ולחלקי חילוף לרכב, ושבית עידוד הרשויות להשקיע בתשתית ובכבישים, באכיפת חוקי התנועה ובחינוך הנהגים לנהיגה נבונה.

דניאל אלכסנדרוביץ

מסר מזיק למוסר העבודה

הלל הוראי, הממונה על השכר באוצר, התפאר כי לראשונה נחתם הסכם שכר שאין בו תוספת שכר. אך כאשר מתברר מה עומד מאחורי ההסכם, קשה להבין על מה מתבססת שביעות הרצון שלו.

האוצר חתם על מסמך שבו הוא מסכים לקדם באופן קיבוצי את רוב עובדי המדינה בדרגה אחת בסולם הדרגות שלהם. האם אין זו תוספת שכר?

החמור מכל הוא שההסכם מעוות את כלי הדרגות. קידום בדרגה צריך להיות ביטוי להישגיו של העובד בעבודתו, להשכלתו ולכישוריו. הבלי צריך לתת תמריץ למצטיינים ומתאים לגרועים. כשכולם מקודמים בדרגה, ללא שום הבחנה בין מצטיינים ממוצעים וגרועים, זהו מסר מזיק מאד לפריון העבודה ולמוסר העבודה.

חיפה יעקב רוזן

שיקולים מתמיהים

שיקוליו של שר החינוך והתרבות מר יצחק נבון מעוררים, לפחות, תמיהה.

האם "שיקולים מקצועיים" גרמו לאי־יכולתו לעבוד עם מנכ"ל שעבד בהצלחה עם ארבעה שרים אחרים?

האם שיקולים מקצועיים מהותיים הביאו למינויו של יעקב אגמון?

בדבר פסילתו של יעקב אגמון, שכישוריו המקצועיים אינם מוטלים בספק, לא נזקק נבון לשיקולים כאלה והסתפק בשיקולים משפחתיים.

"הארץ" לא רעשה לנוכח התנהגות השר המשתמש בסמכויותיו כבאחוזה פרטית.

ירושלים יונה ברזילי

יש דרכים נוספות

לכבי מהדה בשם, איש אינו משוגע מאותה "ילדה איומה" בתשדיר השירות בטלוויזיה, כפי שבושש מכנה אותה ("הארץ" 8.8).

יש דרכים נוספות, עדינות יותר ולא פוגעות, להביע אי־הסכמה לסגנון ולהופעה. ובפרט כשמדובר בילדים רכים.

רמת אביב יעל גרוס

פרק יומי
איוב כ"כ

משנה יומית
אהלות יג, א־ב

דף יומי
חגי' ה

הלכה יומית
רב הב' בסעי' קצט, ס"א

תיאטרוני ישראל
הערב יום ג' 26.8
תיאטרון הבימה
הדוד והוה 20.30
התיאטרון הקאמרי
פאקש ומופעה
אורחות בהולם 20.30

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

"הקיסר" ירום הודו

יש "קיסר" דיגיטאלי־דיגיטאלי משובח. הקונצ'רטו החמישי של בטהובן לפסנתר ולתזמורת, עדיין מחפש את ההקלטה הדיגיטאלית המושלמת, אך התוספת הטובה, לפי שעה, היא של קלאודיו אראו עם ה"שטאטסקאפלה" של דרזדן, בניצוחו של סר קולין דייויס. קופרודוקציה של "פיליפס", ההולנדית, עם חברת התקליטים הממלכתית של גרמניה המזרחית. תקליט, קלטת או דיסק, 416 215.

אראו, שכבר מלאו לו 80 שנה ועבר כמה התקפי־לב, מנגן — כמו בשתי ההקלטות הקודמות שלו — במלוא העמקות, הידע, הרצינות המחושבת, שציינו תמיד את נגינתו. אבל אין זו הנגינה של אראו מלפני שלושים שנה, שהיה בה גם הרבה להט. עתה מלת־המפתח היא "עמקות". התזמורת של דרזדן, בעיקר המיתרים שלה, היא מן המשובחות בעולם. קולין דייוויס, כמו אראו, הוא מבצע רציני. אך חסר לו העוד משהו שעושה ביצוע רציני לביצוע מלהיב. "הקיסר" הוא קונצ'רטו סימפוני, שחייבים להיות בו להט, פאתוס, דראמה. אם אין את אלה בנגינה הנכונה, הביצוע רציני ומעמיק אך אינו מלהיב. מבחינה טכנית, ההקלטה מושלמת. זה "הקיסר" הטוב ביותר שהוקלט עד כה בהקלטה דיגיטאלית במקור, ובקומפאקט הוא נשמע כמו באולם קונצרטים. ניסיון קודם בהקלטה דיגיטאלית, של ולאדימיר אשכנזי עם הפילהרמונית הווינאית, בניצוחו של זובין מהטה (הקלטת "דקה") — לא עלה יפה. אשכנזי, בהקלטה הקודמת שלו עם גאורג שולטי, היה הרבה יותר מלהיב. ובכן, מי שמבקש "קיסר" דיגיטאלי־דיגיטאלי, טוב יעשה אם ירכוש את אראו בהקלטה החדשה שלו.

עם כל ההנאה מן הצליל המושלם בתקליטון הקומפאקטי, לא אפרד מכמה ידידים ותיקים, שהיטיבו עמי כל השנים. מה גם, שכמה מהם כבר רואים אור בת"קים (תקליטונים קומפאקטיים). אמנה את חמשת הראשונים ברשימה שלי (ואני מודע לכך שאנשים אחרים ירכיבו רשימות אחרות, לפי טעמם):

● ולאדימיר הורוביץ (פסנתר), עם התזמורת הסימפונית של חברת אר־סי־איי, בניצוחו של פריץ ריינר. ההקלטה מ־26 באפריל 1952. כבר שיפצו אותה טכנית כמה פעמים, ועכשיו תראה אור בשיפוץ דיגיטאלי ובת"ק. לדעת רבים, הביצוע הגדול מכולם, אך שיני הזמן כבר נעצו בהקלטה, שהיא מונו. אר־סי־איי.

● רודולף סרקין עם התזמורת הפילהרמונית של ניו־יורק, בניצוחו של ליאונרד ברנשטיין. ההקלטה, סטריאו, עולה עתה אל הת"ק לאחר שיפוץ דיגיטאלי. בעיני, נגינה לא פחות מלהיבה מזאת של הורוביץ עם ריינר. הנגינה רווית הפאתוס של סרקין, משתלבת בנגינה הבלהבת של התזמורת בניצוחו של ברנשטיין בתקופתו הטובה ביותר. התקליט מצוי בארץ, בייבוא מצרפת, ובמחיר נמוך. מציאה למי שימצא. סי־בי־אס.

● אדווין פישר עם תזמורת "פילהרמוניה" בלונדון, בניצוחו של וילהלם פורטוונגלר. תקליט מונו שהיה במשך השנים תנ"ך לרבים משוחרי בטהובן, בנגינה שמרנית אך מעולה. עוצמה מפנימת ונגינה שקולה ומרוחה היטב ויתרונות דראמה מתוכננת היטב. שום דבר אינו מתפרץ, הכל מחושב. ההקלטה החדשה של אראו מזכירה, בסגנון הנגינה, את הביצוע הגדול של פישר ופורטוונגלר. תקליט אי־אם־איי, המגיע לכאן במעט בקביעות מגרסאות שונות, ההטבעה הגרמנית טובה מכולן.

● אמיל גיללס עם תזמורת קליבלנד, בניצוחו של ג'ורג' סל.

גיללס, הפסנתרן היהודי הגדול מברית־המועצות, הלך אשתקד לעולמו, והותיר אחריו שורה ארוכה של הקלטות גדולות מיצירות בטהובן, ברהמס ואחרים. "הקיסר" שלו הוא בכלל, עם בראבורה גדולה, עם קטעי נגינה פיוטיים לירייים להפליא, ועם הליווי האידיאלי של תזמורת גדולה בניצוחו של מנצח גדול. סל הפך את קליבלנד לתזמורת הנחשבת עד היום, לאחת מכל־התזמורות הסימפוניות הגדולות בעולם. תקליט אי־אם־איי, סטריאו.

● ארתורו בנדטי מיקלאנג'לי עם התזמורת הלאומית של פאריס, בניצוחו של סרג'ו צ'ליבידאקה, בהקלטה פומבית. על ההקלטה הזאת, ועל מיקלאנג'לי בפרט, חובה להרחיב את הדיבור.

מיקלאנג'לי הוא אחד המוסיקאים הקאפריזיים ביותר. הוירטואוז, שבעצם אינו סמל ומופת ליציבות נפשית, כינה את האיטלקי "משוגע". לעולם אינך יודע אם יתייצב לקונצרט או להקלטה, ואם יבוא, כיצד ינגן. הרמה נעה בין גאוני למשעמם.

"דויטשה גרמופון" ביקשו להקליט את חמשת הקונצ'רטי לפסנתר של בטהובן בנגינת מיקלאנג'לי. תחילה ניסו לשדך לו את קארלו מריה ג'וליני, בתקווה לביצוע שלא מן העולם הזה. השידוך נכשל. אחר־כך ניסו להצמיד לו את המנצח הצ'כי המצויין ראפאל קובליק. אך השניים לא מצאו שפה משותפת. בסופו של דבר, הקליטו את מיקלאנג'לי עם התזמורת הסימפונית של וינה (לא הפילהרמונית) בניצוחו של קארלו מאריה ג'וליני. הקונצרטים צולמו והוקלטו לטלוויזיה בקונצרטים פרטיים בוינה. מיקלאנג'לי וג'וליני — שני עולמות קוטביים. האחד בלתי־יציב ובלתי צפוי־מראש. האחר סמל היציבות. בסופו של דבר, נולד "קיסר" חסר־השראה, בינוני עד שעמום. המבקרים קטלו את הביצוע, שהיו לו סיכויים רבים להיות גדול במיוחד.

מאחר שכך, לא נותר לאספנים אלא לפנות אל התקליטים הפיראטיים של חברת "הוקוקי" בקאנזה. "הוקוקי" השיגה סרט־הקלטה או הקליטה ישר מהרדיו את נגינת מיקלאנג'לי עם צ'ליבידאקה. גם "קול ישראל" קיבל בשעתו את הסרט מהרדיו הצרפתי, ושידר את הנגינה פעמיים. אחר־כך החזיר את הסרט — על־פי ההסכם — לצרפתים. "הוקוקי" הוציאה תקליט מונו, 2126, שאפשר להשיגו גם בחנויות לתקליטים מיוחדים בלונדון ובפרנקפורט.

צ'ליבידאקה מעריץ תזמורות רדיו משום שהללו, בניגוד לתזמורות מסחריות, מניחות לו לערוך מספר גדול של חזרות לפני הקונצרט. ובכן, מיקלאנג'לי וצ'ליבידאקה הקליטו גם עם תזמורת הרדיו השוודי בשטוקהולם (תקליט "הוקוקי", מס' 2047). מיקלאנג'לי הקליט גם עם תזמורת רדיו זאגרב ביוגוסלאוויה, אך התקליט הפיראטי ב־1966 הקליט עם תזמורת סימפונית (בלתי־מזוהה) בניצוחו של [illegible]. תקליט פיראטי איטלקי, איי־ג'י־איי 359. פחות טוב משתי ההקלטות בניצוחו של צ'ליבידאקה.

דויטשה גרמופון הציעה לצ'ליבידאקה להקליט את חמשת הקונצ'רטי עם מיקלאנג'לי, אך המנצח סירב בכל תוקף. מאז ומתמיד התנגד לעשיית תקליטים. כמעט כל התקליטים של צ'ליבידאקה באוסף שלי פיראטיים, מאיטליה ומקנדה, ויש בהם ביצועי־שיא.

אתה יכול ליהנות הנאה רבה מעוד תריסר ביצועים לפחות, שלא מניתי לעיל. ערכתי רשימתי מתוך סימפטיה אישית.

חדשים־חדשים

אלה הגיעו לשולחני זה עתה:

● התקליטים האחרונים של אמיל גיללס. דויטשה גרמופון הציגה לאחד את שני התקליטים האחרונים של סונטות־בטהובן שהקליט הפסנתרן היהודי־רוסי הגדול בברלין אשתקד, לפני שמת במוסקווה, ב־15 באוקטובר.

הכוונה היתה, שיקליט את מכלול 32 הסונטות לפסנתר של בטהובן, אך זכה הוא — וזכינו אנו — ל־21. חבל. חבל מאד. פסנתרן־ענק בנגינת בטהובן. מדריכי־תקליטים ימנו אותו בין הביצועים הגבוהים ביותר השמורים לביצוע־מופת.

עתה ראו אור שני התקליטים האחרונים. באחד (דויטשה גרמופון, דיגיטאלי, 419 174) הוא מנגן את הסונאטות ה־30 וה־31. ההקלטה הדיגיטאלית מטיבה עמו מאד. יש ונגינתו החרישית כמעט שאינה נשמעת, ויש שהפסנתר נשמע כפעמוני כנסיה ביום חג. שיעור בנגינת בטהובן ברמה הגבוהה ביותר. יש הרואים בגילס את מה שהיה שנאבל בשנות השלושים והארבעים: המורה הגדול.

בתקליט האחר (דויטשה גרמופון, דיגיטאלי, 419 173) מנגן גילס את הסונטה מס' 11 בסי במול מז'ור, אופ' 22, ושתי סונטות קטנות מן העיזבון, שאינן נמנות עם השלושים־ושתיים. גילס מצליח להפוך אותן לפנינים, וזאת גדולתו האמיתית של אמן, שהוא נוטל יצירה בינונית או חסרת־ייחוד ובנגינתו מעלה אותה בכמה דרגות. גם כאן, ההקלטה היא המלה האחרונה של התעשיה. כאשר אתה מאזין לשני התקליטים האחרונים הללו, גדל צערך עוד יותר על מותו של המוסיקאי הגדול. יש פסנתרנים שהם פסנתרנים גדולים, ויש מוסיקאים גדולים, ויש כאלה שהם גם פסנתרנים גדולים וגם מוסיקאים גדולים. גילס היה אחד מהאחרונים.

PLEASURES OF THEIR COMPANY

אחד מתקליטי הזימרה המקסימים ביותר שהאזנתי להם באחרונה. זמרת הסופרן הכושית קאתלין באטל, שזימרה עם הפילהרמונית הישראלית בסמולה, ואמורה לשוב לכאן גם בעונה הבאה, שרה עם נגן הגיטארה כריסטופר פארקנינג. תקליט של סגולה. הוא מלווה אותה וגם מנגן קטעי־ביניים, במה שנשמע כתקליט אינטימי, נעים מאוד, בעיקר תודות לקולה הלירי, הזך־קמעה של קאתלין באטל. היא פותחת בשיר של ג'ון דאולנד ומגיעה לשישה ספיריצ'ואלס כושיים. ובין זה ל"אווה מאריה" של באך־גונו, האריה מתוך "באכיאנס בראזילירס" מס' 5 של וילה־לובוס, שירים אנגליים־עתיקים, שלושה שירים בראזילאיים, ואחרים. בסך הכל, 20 קטעי זימרה ונגינה. "אווה מאריה" שלה אינה דומה כמו זאת של ליאונטין פרייס למשל (אחד הביצועים האהובים עלי בשיר זה). קאתלין באטל שרה כמו לקבוצת מאמינים קטנה, היושבת לפניה, והגיטרן מלווה אותה בהתאם. הקלטה מצוינת, דיגיטאלית. אי־אם־איי, מאנגליה, 0307 27.

● רביעיית "אלבן ברג" מנגנת את רביעיות־המיתרים של דביסי ורוול. אי־אם־איי, הקלטה דיגיטאלית, 27 0356. בתקליט, קלטת או ת"ק.

זה הוא, ללא צל של ספק, הביצוע היפה מכולם. גם לדעת כל הביקורת שקראתי לאחרונה. אם יש הדבקים בביצוע הקלאסי של "הרביעיה האיטלקית", לא יוכלו להעלים עין או אוזן מטיב ההקלטה החדשה. זה ביצוע מושלם. מכל בחינה שהיא, מוסיקאלית, טכנית, באמת. הכל כל־כך ספונטני, קלות, שוויה, שקט, והרביעיה כמו יושבת בתוך ומנגנת למענך.

אם אתה מבקש לשמוע את שתי הרביעיות בתקליט יותר זול, ועדיין בביצוע מעולה, מוצע לך עתה התקליט של רביעיית "ג'וליארד", במחיר תקליט מתוצרת הארץ. אר־סי־איי, בסידרה המצוינת שלה של "הקלטות אגדיות" מן העבר, מציעה בתקליט מס' 90, את שתי הרביעיות, שעברו שיפוץ דיגיטאלי לפני שיעלו אל תקליטון קומפאקטי. רבים מן התקליטים הללו מוצעים עתה במחיר נמוך, ויש שם ביצועים הנמנים עם הגדולים בכל הזמנים. מי שלא עבר לקומפאקט, ואינו מתכוון לעשות זאת בעתיד הקרוב, כדאי לו לבדוק בחנויות מה מציעים לו בתקליטים המוזלים.

חגיגה

כאשר ראה אור אשתקד צמד התקליטים של "סיפור הפרברים" בביצועו של המלחין, ליאונרד ברנשטיין, התלהבתי מאד מן הביצוע. עכשיו האזנתי להקלטה בשני תקליטונים קומפאקטיים, והנגינה והצלילים שבקעו מן הרמקולים גדולים ומרשימים עוד יותר. שני ת"קים של דויטשה גרמופון, בהקלטה דיגיטאלית מסגולית, 2"253 415.

עם רמקולים טובים, אתה יושב בשורה 10 בהיכל התרבות, ומבחין במתרחש מצד אחד של הבימה אל צדה האחר, וכמובן גם לעומקה. גם מי שטוען שהביצוע אופראי מדי לטעמו, לא יוכל להישאר אדיש או משועמם. אבל, הטלוויזיה הישראלית עמדה להקרין את סרט־הוידאו המרתק על הקלטת המחזמר (הוא הוקרן באה"ב מזמן) אל הוף. משום מה, נדחתה ההקרנה. חבל.

הארץ ממליץ

תל אביב

שתי אצבעות מצידון (פאר) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתקופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל הפשוט. סרט פעולה מתוח, תיאור ברוזי אותנטי, והצגה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת. בבימויו של אלי כהן.

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראיה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנזמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

יומנו של צב (לב 3) — גבר ואשה בגיל העמידה משתפים פעולה בגניבת שלושה צבים מגן החיות הלונדוני ושחרורם במרחבי הים. תסריט של פינטר, משחק טוב של בן קינגסלי וגלנדה ג'קסון, בבימוי עדין של ג'ון אירווין, והכלים ליצירת קומדיה בריטית צנועה על בדידות בעיר.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבוים ע"י סידני פולק ברומנטיקה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרחיב את הלב.

שיגעון של לילה — (רב חן) — במשך לילה אחד ברובע הסוהו בניו יורק עובר גיבור הסרט מעמדה של תייר למצב קיומי של חיה נרדפת. קומדיה שחורה, סוריאליסטית, בבימויו של מרטין סקורסזה.

נשיקת אשת העכביש (דיזנגוף 1) — הומוסקסואל בגיל העמידה ומהפכן סגפני כלואים בתא אחד בבית־סוהר בדרום אמריקה. ביים הקטור בבנקו ("פישוטה"). ויליאם הארט זכה בפרס ה"אוסקר" על משחקו בסרט זה.

קראטה קיד 2 (רב חן) — תסריט הוליוודי עם משפטי חוכמה מהמזרח, בסרט המשך של "קראטה קיד". תמימות בעיניה ומהנה לילדים ולמבוגרים כאחת.

ירושלים

יומנו של צב (סמדר) — ראה לב 3, ת"א

קראטה קיד 2 (עדן) — ראה רב חן ת"א.

זכרונות מאפריקה (בנייני האומה) — ראה שחף ת"א

שתי אצבעות מצידון (הבירה) — ראה פאר, ת"א

חיפה

שגעון של לילה (רב גת) — ראה גת ת"א.

קראטה קיד 2 (חן) — ראה רב חן ת"א.

נשיקת אשת העכביש (בית העם, קרית חיים) — ראה דיזנגוף 1, ת"א

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הוצאת רופאים במקרים דחופים: מ־6 בע"ב עד לפתיחת בתי במקום בפתחת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052"541333
נתניה 823333
רחובות 08"451333
בת ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08"221822
באר שבע 057"74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 20.00–8.00. בימי ו' — 15.00–8.00
טלפונים: 03"433500, 03"433580

שקמ"ר — שירות רפואי לקבל
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19 טל' 03"7549111 "שקמ"ר" קד מנוי 222

שח"ן — עזרה ראשונה בטיפול: 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111, 261115
חיפה 672222/3
נתניה 053"35516
באר־שבע 057"418111
מרכז רפואי באר־שבע 08"223958

מרכז סיוע לקרבנות אונס: 24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02"245554
חיפה טל' 04"382611

מרכז סיוע לנפגעי לחץ מבצע "שמבלים"
א' ה' 11.00–13.00
ב' ד' 16.00–18.00
טל: 220031
רח' מאנ 13 תל־אביב

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה:
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר)
טלפון 294869, 285822–03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03"284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00. שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

חיפה:
רח' הנמל 26, קומה ג', טל' מס' 04—523—566. שעות הקבלה כל יום בין 23.00–28.00.

שיר"ן — שירות רפואי ביתי 24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום — 449531, 460585. מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן ב"ד
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898. מוקד לילה — 651011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן ב"ד

ער ביד — אוזן קשבת לילד ולנוער: תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00–20.00
חיפה הנדיה — 229488 מ־11.00–20.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב רופא — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (פנימית, נשים)
הדסה עין כרם — (ילדים, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג)
שערי צדק — (כירורגית)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב בריאות המלך ג'ורג' 28, 283731
ארלוזורוב ארלוזורוב 76, 230746
ירושלים אגרוסקין המלך ג'ורג' 22, 224972
חיפה מזור הנביאים 97, 524115
חולון ד"ר חורי סוקולוב 70, 842433
בת ים מזור הרבנה רייך 20, 583360
רמת גן רש"י רש"י 13, 7510971
נתניה הנשיא שד' ויצמן 36, 23639
פתח תקוה מרכז השרון אהרון קציר 40, 911078
הקריות ביג הקריות שד' בן גוריון 73, ק. מוצקין 737477
רחובות הנגב הרצל 196, 473956
חדרה קופ"ח כללית הושמילר 35884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אנונימי. ימים ב' ד' 17.00–20.00, בגרשום 66 ת"א, טל' 281228. חיפה: ימים א' וד' 16.00–19.00 רח' הסמורס 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

03–432777 04–549121 02–528231–2

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

09.00 עד כאן — מידע ובידור
09.05 שעת כושר
09.15 פרפר נחמד
09.40 דון קישוט איש לאמאנשה
10.05 מוזלקי העיתונים
10.30 זהו זה
14.00 עד כאן — מידע ובידור
14.05 שעת כושר
14.15 נכלים ושודדים — הרפתקות טום סויר והאקלברי פין
16.15 קרובים קרובים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 ריידריד — צלמה בגן החיות התנ"כי בירושלים
18.00 באדי — סדרת דראמה
18.25 סרט מצויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) "קץ האימפריה" — הדוח
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 משפחה במבחן — סדרה משעשעת
20.30 כלבוטק
21.00 מבט לחדשות
21.40 מבט שני
22.20 על סף התהום — סדרת מתח
23.10 מחול — להקת המחול ההולנדית. כוראוגרפיה: ג'ירי קיליאן על־פי הסימפוניה ברה של היידן
23.50 פסוקו של יום וחדשות

ירדן ערוץ 6

18.00 מוסיקה קלאסית
18.30 משפחת לורנזי. (סדרה צרפתית)
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 עולם המחר
20.00 חדשות בערבית
20.30 שירי פופ
21.00 אלפרד היצ'קוק מציג מתח
22.00 חדשות באנגלית
22.20 לוחם הנינג'ה (סדרה אמריקאית)

לבנון ערוץ 12

13.30 וידיו הודפק
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "בומבהדה" עם פט אבריין והנרלף סקוט
16.30 ארבעת המופלאים
17.00 הבית המעופף (מצויר)
17.30 הכבוכות עם מרטי פלדמן
18.00 מלחמת הכוכבים (מצויר)
19.00 חדשות
20.00 דפטייד (פעולה)
21.00 סיימון את סיימון (בלש)
22.00 זאב־אויר (מתח)
מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שורות מוסיקאלית
09.30 קונצרט בוקר — פורה
12.05 מוסיקה קאמרית — שוברט
13.00 קונצרט צהרים — שלמן
15.00 מילון מוסיקאלי
15.05 מבחר התקליטיה
16.00 קונצרט מנחה — באך
18.30 אתנחתא
20.05 ערב טוב — הנדל
20.30 מאוסף הקונצרטים שלנו
22.25 מילון מוסיקאלי
22.30 פעם ועוד
23.00 ברק הבארוק עם רסיסי תנאמס

רשת א'

12.05 מצלילי הבמה בבקשתך
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
14.45 תחול בשק — ילקוט כלבו
15.25 השכלה ודעת לכל — אנגלית למתחילים
16.05 ספר פוליטי
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — "זוהר ראשונים" — דגניה
18.06 מנחת ערב — תוי ודתי ומסורת
18.30 פרקי היום בתנ"ך
19.05 שיעור בתלמוד — מסכת "ברכות"
19.30 שידורים לעולים
22.05 שנינו ביחד וכל אחד לחוד

רשת ב'

18.06 אצבע על הדופק — ענייני בריאות ורפואה
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עולם ורש — ענייני [illegible]
20.05 פרקי חזנות בבקשתך
22.05 עוד פעם אחת — תרבות הקיסט
23.05 קפה ראשון — [illegible]

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת — מצעד הפזמונים הישראליים
21.05 ארום עתיק — שירים שלא נס לחם
23.05 פיני ג'או

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהרים — שירים עבריים
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.40 משירי הלהקות הצבאיות
19.05 נופש טיולים — שאלות ותשובות למשתחררים מצה"ל בהשכלה ותעסוקה
20.05 מוסיקה נמו — רוק ישראלי
21.00 מבט לחדשות
21.30 פזמונים לכולכם
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 לילה לילה
23.55 שעת חצות — עם ד"ר צפיה סלע מרצה לחינוך במכללת באר־שבע
00.05 ציפורי לילה — עם דודי בר־אב

שידור קבוע

רשת א'

07.30 הרי שירים — פזמונים ישנים
08.05 הנה — עם בני הנדל
09.05 השיר לא תם שירים עבריים
09.30 מבבוק משפחה (חזרה)
10.30 דריו קל — עברית קלה
11.10 שירים עבריים
11.30 השכלה ודעת לכל

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 הכל מבחלים
09.05 ביקורבית
10.10 כל צבעי הקשת — משחק יומי
12.10 גל פתוח — חדשות ומוזמנים
13.00 בוגרי היום/חדשות ופזמונים
14.00 יש עניין
15.05 רגע קטן
16.05 תוצרת הארץ — שירים
17.10 זמן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בוקרה לאיש־לשטים
07.05 שיר בבוקר־בוקר־פזמונים
09.05 בה לי — להתמודד עם התקליטיה
10.05 אחד זה מנגוק — משרכונים
11.05 יום יום יום
13.05 מצמן זהב — שירים עבריים
14.05 לטן זה
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר
06.30 מוקדים עין — מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נגמן לעכשיו
13.05 מיצרך — מצעד הפזמונים היומי
14.05 דרדרהיומי
15.05 פסק זמן

קולנוע

תל־אביב

אורלי — רכבת אל הופש 5.00, 7.15, 9.30
אלנבי — הלף עם הרוח 4.30, 8.15
אסתר — הורמפיסט 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — אבודים באמריקה 11.15
בן יהודה — בוחו קפר 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — מקרוני 5.00, 7.30, 9.30
גת — הצבע ארגמן 3.15, 6.15, 9.15
דיזנגוף 1 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 2 — 3 רוקים ותינוק 11, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 3 — נאב צעיר 11, 1.30, 4.45, 7.27, 9.45
הקל — אצבע משולשת 7.30, 9.30
הייב אין — השבטן הגדול 8.00, נשמת להוסים 10.00, סקס 12.00
הוד — שרות הבית מתארך 5.00, 7.30, 9.30
רב חן 1 — מתרגים באהבה 11.00, 2.00, הזמן מבבורלי הילס 3.25, 5.35, 7.45, 10.00
חן 2 — כרן וקרוח הקסמים 11.00, 2.20, מתרכים באהבה 4.25, שיגעון של לילה 5.50, 7.45, 9.50
חן 3 — קראטה קיד 2 11.00, 2.00, 4.05, 5.55, 7.50, 9.50
חן 4 — גבי בגן 11.00, 2.15, 4.00, מרגלים שכולה 6.00, 7.50, 10.00, חן 5 — דמבו
תיל המעופף 11.00, 2.30, 4.30, השמש מסודת באירופה 5.50, 7.50, 9.50
לימור — עצבנה 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — אבנת משמנות 11.30, 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 2 — אלכם חולה אהבה 11.30, 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 3 — יומנו של צב 11.30, 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 4 — גברתי המנוון 11.30, 2.00, 5.00, 7.40, 9.30
מוזיאון ת"א — "שואה"
מקסים — נילס הולגרסן 11.00, 5.00, שיכתן ושיום 7.30, 9.30
מרכז החזרה הישראלית — בוב מבודח 10.00
פריזמה 1 — השבטן הגדול 5.00, 7.30, 9.30
פריזמה 2 — קוברה 5.00, 7.30, 9.30
פאר — שתי אצבעות מצידון 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — אבני 5.30, ששעת קויר הנצולה 7.30, מסיבת רוקים 9.30
פריז — כוחות 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30
תרמית ורמטול הגדולה 11.30
צוותא — ילדי המדינות 8.00
צפון — שלושה רוקים ותינוק 5.00, 7.30, 9.30
שחף — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת — סיפורה של אנגס 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (תמוזרה) רמת אביב — כולם נפלו על הראש 7.15, 9.30, עד כלות הנשימה 11.45 בלילה
תל־אביב — תקלה מולאה 5.00, 11.00, 7.30, 9.30

כפר סבא

חן — בי"ס לשוטרים מתקדמים 7.00, 9.15
עמל — אגרות נילס הולגרסן 11.00, 3, 5.30, רוקים ותינוק 7.30, 9.30

נס ציונה

מתפת — אלכם חולה אהבה 7.00

ירושלים

אדיסון — אגרות נילס הולגרסן 11.00 בבוקר, השבטן הגדול 4.30, 7.30, 9.30
אורייגל — מתרכים באהבה 10.30, 12.30, הזמן מבבורלי הילס 5.00, 7.15, 9.30
אור 1 — ברוס לי 10.30 בבוקר, הצבע ארגמן 3.00, 6.00, 8.50
אור 2 — קראטה קיד 10.30, 4.30, מארק אלבר 7.30, 9.30
ארמון — בי"ס לשוטרים מתקדמים 4.30, 7.30, 9.30
בית אגרון — בנבת המרשם 4.00, הגוקס 5.45, הבצנה האחרון בפריז 8.00, בלבל אותה 10.15, שבלול 12.00
בנייני האומה — זכרונות מאפריקה 6.15, 9.00
הבירה — שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.30
כפיר — הקרב על הוסר 11.00 בבוקר, מורשת הלקרסם 4.30, 7.15, 9.30
מיטשל — תקלה מולאה 4.30, 7.30, 9.30
עדן — הורמפיסט 4.30, 7.30, 9.30
עמי — צוות בצוהרות 10.30 בבוקר, מקרוני 4.30, 7.30, 9.30
רון — אצבע משולשת 4.30, 7.30, 9.30
סינמטק 1 — סיסי 4.00, שיר אשיר בגשם 7.00, מבודח 9.30
סינמטק 2 — רסיסים 7.00

פתח־תקוה

היכל 1 — שגעון של לילה 5.00, 7.30, 9.30
היכל 2 — השבטן הגדול 5.00, 7.30, 9.30
היכל 3 — בי"ס לשוטרים מתקדמים 5.00, 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — בי"ס לשוטרים מתקדמים 7.30, בר 51 9.30
הוד — קראטה קיד 2 7.30, 9.30
חן — כרן וקרוח הקסמים 11.00, 5.30, רכבת אל הופש 7.30, 9.30

רמת־גן גבעתיים

אלמוג — הצבע ארגמן 6.00, 9.00
אורדע — הקרב על הוסר 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הזמן מבבורלי הילס 5.00, 7.30, 9.45
הדר — שרות הבית מתארך 5.00, 7.30, 9.30
לילי — תקלה מולאה 5.00, 7.30, 9.30
רב בן — רמת גן
בן 1 — דמבו הפיל המעופף 11.00, 3.00, 5.00, שגעון של לילה 7.30, 9.50
גן 2 — מתרכים באהבה 11.00, 3.00, 5.00, חופשה מטורפת באירופה 7.30, 9.50
גן 3 — קראטה קיד 2 11.00, 3.00, 5.10, סיפורה של אגנס 7.30, 9.50
גן 4 — כרן וקרוח הקסמים 11.00, 3.00, 5.15, בי"ס לשוטרים 7.30, 9.30
שבוש — פעמים במשך הזמן 7.30, 9.30

נצרת עילית

מתנ"ס ביקוביץ — מסע עסקים של אבא 6.00

חדרה

חדרה — קראטה קיד 2 4.30, 7.00, 9.15
חן — גברתי המנוון 4.30, 7.15, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — שלושה רוקים ותינוק 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — מתרכים באהבה 11.00, 4.30, בי"ס לשוטרים מתקדמים 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — חתיך חתיך 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — הורמפיסט 4.50, 7.00, 9.15
חן — קראטה קיד 2 4.30, 7.00, 9.15
עצמון — מטריך אלמוני 4.30, 7.00, 9.15
עטמי — הישמנה הזמן 5.00, מרגלים שכולה 7.00, נשיקת אשת העכביש 9.15
פאר — הזמן מבבורלי הילס 4.30, 7.00, 9.15
קין אור המוריה — לחיי אהבתנו 4.30, 7.00, 9.15
קין אור — מטמי פיטון — בריאן כוכב עליון 11.30 בלילה
רון — הזרות הבית מתארך 4.30, 7.00, 9.00
רב גת 1 — עליסה בארץ הפלאות 11.00, 4.30, הצבע ארגמן 6.00, 9.00
רב גת 2 — מרי פופינס 11.00, 4.30, שגעון של לילה 7.00, 9.15
שביט — שתי אצבעות מצידון 5.15, 7.15, 9.15
אורות — אלכם חולה אהבה 7.00, 9.15
בית העם — בר 51 9.15
החוף — השבטן הגדול 7.00
כרמן — נשיקת אשת העכביש 7.00, 9.15
מכוון — מרי פופינס 11.00, 5.00, הצבע ארגמן 8.30
מפרי — מסע עסקים של אבא 7.00, 9.30

חולון

מגדלור קרית שרת — הרוח ממשנה קייסר 4.30, קיד המוזיקה 7.30, 9.30
מגדל — הזמן מבבורלי הילס 7.30, 9.40
ארמון — קוני למל נקהר 5.00, בר 51 7.30, 9.30
ספיר — חתיך חתיך 5.00, 7.30, 9.30
רינה — הנבגל המטורף מתעודד 5.00, עצבנה 7.30, 9.30

בת־ים

ארמון — קראטה קיד 2 5.00, 7.30, 9.30
עצמאות — חתיך חתיך 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שמריהו — המוגים 11.00, 6.00, בר 51 8.00, 10.00
שרון — כרן וקרוח הקסמים 11.00, צבע הארגמן 6.00, 9.00

עפולה

היכל התרבות — קראטה קיד 2 9.00, דמבו הפיל המעופף 5.00

גדרות

בית העם — גברתי המנוון 7.00, 9.00

הרצליה

דוד — מגמויה 5.00, 11.00, עצבנה 7.15, 9.30
היכל — השיפור שאינו נגמר 5.00, רכבת אל השופש 7.30, 9.30
תפארת — בי"ס לשוטרים מתקדמים 4.30, 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב — הקסם מארץ עוץ 4.30, אלכם חולה אהבה 7.00, פעמים במשך הזמן 9.30